

КЛИФЪРД САЙМЪК ПОСЕТИТЕЛИТЕ

Превод от английски: Крум Бъчваров, 1995

chitanka.info

1. ЛОУН ПАЙН, МИНЕСОТА

Джордж, бръснарят, разсече въздуха с ножиците и ядосано щракна с тях.

— Казвам ти, Франк, не знам какво става с теб — заяви той на мъжа, седнал в бръснарския стол. — Прочетох статията ти за рибата и диваците в резервата. Не изглеждаше да си особено притеснен.

— Наистина не съм — отвърна Франк Нортън. — Това няма чак толкова голямо значение. Щом хората не искат да плащат разрешителното за резервата, могат да ходят на риба другаде.

Нортън беше издател, редактор, рекламен директор и разпространител на излизация в Лоун Пайн вестник „Сентинъл“, чиято редакция се помещаваше от другата страна на улицата, срещу бръснарницата.

— Това е нахалство — каза бръснарят. — Не е честно да се предостави на ония червенокожи контролът над лова и риболова в резервата. Като че резерватът не е част от щата Минесота или даже от Съединените щати. Сега белият човек не може да лови там риба с обикновено държавно разрешително. Ще трябва да си купи разрешително от племето. А племето ще може да установява свои правила и наредби. Не е честно, казвам ти.

— За хора като теб и мен няма да има особена разлика — рече Нортън. — Ако искаме да ходим на риба, ей го потока с пъстървата край града. Във вира под моста има толкова големи дъгови пъстърви, че чак страх да те хване.

— Става дума за принципа — каза бръснарят. — В статията ти пише, че червенокожите притежават тази земя. Тяхна била, дяволите да ги вземат! Не е тяхна. Просто ги оставяме да си живеят там. Когато отидеш в резервата, ще те обвинят, че си отишъл на лов или за риба. Ще те обвинят в какво ли не, за да платиш разрешителното. Сигурно повече, отколкото плащаш на държавата. Ще въведат свои собствени ограничения. Ще трябва да живеем по техните закони, закони, с чието

създаване нямаме нищо общо. И ще ни причинят главоболия. Почакай и ще видиш, че ще ни причинят главоболия.

— Самонавиваш се, Джордж — възрази Нортън. — Няма да причинят главоболия на никого. Те ще искат хората да ходят там. Ще направят всичко възможно, за да привлекат рибарите. Та нали това ще им носи пари.

Джордж пак щракна с ножиците.

— Тия проклети червенокожи — каза той. — Непрекъснато хленчат за правата си. Наричат се туземни американци. Нямало вече индианци. О, не, за Бога, сега те били туземни американци. И твърдят, че сме им отнели земята.

Нортън се подсмихна.

— Е, щом отвори въпрос за това, според мен наистина сме им отнели земята. И независимо от чувствата ти, Джордж, те са туземни американци. Ако това е името, с което искат да наричат сами себе си, струва ми се, че имат право. Те са били тук първи и ние наистина сме им отнели земята.

— Имали сме правото да го сторим — каза Джордж. — Тя просто си е била тук. Те не са я използвали. От време на време са събирали по малко див ориз или са убивали по някоя патица. Или пък някой бобър, заради кожата. Но не са използвали истински земята. Оставяли са я да пуснее. Не са знаели как да я използват. А ние сме знаели. Тъй че сме дошли и сме я използвали. Казвам ти, Франк, имали сме правото да я вземем и да я използваме. Имаме правото да използваме всяка земя, която не се използва. Но дори и сега не ни се разрешава да го правим... Вземи например онази земя отвъд реката. Големи, високи, прави дървета — стоят си там още от времето, когато Христос е бил младенец. И чакат някой да ги използва. Едно време дърварите са ги пропуснали някак си и те все още си стоят там, както са си стояли едва ли не от Сътворението. Хиляди акри гори, които просто чакат триона. Милиони кубици дъски чакат някой да ги набичи. Има дърводобивни компании, които искат да се заловят с тях. Отишли в съда, за да получат право да ги секат. Но съдията казал „не“. Не можете да ги сечете, казал. Това е праисторическа необитаема зона и не можете да я пипате. Службата по горите казала на съда, че онези хиляди акри дървета са национално наследство и трябва да бъдат

съхранени за потомството. Как пък се загрижихме чак толкова за наследството и потомството?

— Не знам — отвърна Нортън. — И не ме интересува. Чудесно е да стоиш тук и да наблюдаваш праисторическата необитаема зона, чудесно е да излезеш за малко и да се поразходиш там. Такъв покой е там, отвъд реката. Покой и някаква величественост. Чудесно е, че имаме такова нещо.

— Изобщо не ми пука — каза бръснарят. — Казвам ти, че не е честно. Избутват ни. Избутват ни разни празноглави добротворци и простодушни милозливци, които вдигат врява до Бога, че трябвало да помогнем на ония бедни, онеправдани червенокожи, да опазим дърветата и да не замърсяваме въздуха. Каквото и да казват онези милозливци, червенокожите могат да обвиняват само себе си. Те са ужасно мързеливи. На всички, взети заедно, не им се събира и един ден честен труд. Само си лежат и хленчат. Не пипват никаква работа. Непрекъснато твърдят, че им дължим нещо — независимо колко им даваме, те твърдят, че им дължим още повече. Казвам ти, не им дължим нищо освен един хубав ритник по мързеливите задници. Имали са си своя шанс и не са го използвали. Били са прекалено тъпи, за да го използват, или пък прекалено мързеливи. Цялата тази проклета страна е била тяхна преди да дойдат белите хора, обаче не са направили нищо с нея. От години се грижим за тях и колкото повече правим, толкова повече искат. И вече не молят за нещо, а го изискват. Точно това правят — изискват неща, които нямат. А какво право има който и да било от тях да изисква нещо? За какви се мислят те? А? Запомни ми думите. Много скоро тия червенокожи ще поискат да им върнем цяла северна Минесота, а може би и част от Уисконсин. Точно както става в Блак Хилс. Казват, че Блак Хилс и районът на Бигхорн им принадлежали. Приказват за някакви си стари договори отпреди сто, че и повече години. Твърдят, че сме им били отнели земята, без да имаме право на това. Внесоха онзи закон в Конгреса и започнаха съдебно дело за Блак Хилс и Бигхорн. И най-вероятно някой тъп съдия ще каже, че имат право. А и в Конгреса има празноглавци, които работят за тях и обясняват, че червенокожите имали законно право върху земята, за която белите хора са хвърлили години труд и милиони долари, та да я превърнат в нещо, което си струва. Когато са я притежавали индианците, тя е била само пасище за бизони.

Бръснарят размаха ножиците.

— Само почакай и ще видиш — каза той. — Същото ще стане и тук.

— Твоят проблем, Джордж — рече Нортън, — е, че си фанатик.

— Можеш да ме наричаш както щеш — отвърна бръснарят. — Приятели сме и няма да ти се обидя. Но знам кое е честно и кое — не. И не ме е страх да го кажа. Като наричаш някого фанатик, само показваш, че не мисли като теб. Нямах какво повече да кажеш и затова го наричаш с разни имена.

Нортън не отговори и бръснарят се върна към работата си.

Зад прозорците на бръснарницата двата комплекса магазини и канцеларии в Лоун Пайн дремеха в късния следобед на ранния есенен ден. На улицата бяха паркирани няколко автомобила. Три кучета изпълняваха сложните, официални кучешки ритуали на разпознаване — трима стари другари се срещаха на северозападния ъгъл на пресечката. Стифи Грант, дрипав скитник с лоша слава, седна на едно буре пред железарския магазин и насочи изцяло вниманието си към допушването на угарка от пура със сравнително прилична големина, която бе извадил от канавката. Сали, сервитьорката в кафене „Пайн“, метеше бавно тротоара пред работното си място, проточвайки вниманието си, тъй като не ѝ се щеше да влиза отново вътре и да оставя топлите есенни лъчи. В края на най-източната част на комплекса Кърмит Джоунз, банкерът, отби колата си в бензиностанцията на ъгъла.

Джери Конклин, студент по лесовъдство, работещ върху дисертацията си в университета на Минесота, паркира автомобила си край моста над река Пайн под градчето, извади въдицата си от калъфа и започна да я сглобява. Когато преди няколко месеца спря в сервиза на Лоун Пайн на път за лесовъдния лагер в праисторическата необитаема зона, служителят му разказа за чудовищната пъстърва, която се криела във вира под моста. Джери беше страстен рибар и запомни тази информация, но досега не бе имал възможност да направи нищо по въпроса. А днес се беше отклонил доста от пътя си на връщане от друг лесовъден лагер, където бе прекарал няколко дни, изучавайки екологията на зрялата, девствена гора от бял бор, за да може да опита късмета си.

Погледна часовника си и видя, че може да си позволи не повече от трийсет минути. Кати имаше два билета за симфоничен концерт — някакъв гостуващ диригент, чието име беше забравил, щеше да дирижира оркестъра и Кати от седмици го тормозеше да отидат заедно. Не си падаше особено по такъв род музика, но Кати я обичаше и щеше да се огорчи ужасно, ако той не се върнеше в Минеаполис навреме.

В бърснарницата Джордж каза на Нортън:

— Следобед те видях да носиш вестниците в пощата. Сигурно е много приятно да нямаш работа цяла седмица.

— Грещиш, и то много — отвърна Нортън. — Не можеш просто да щракнеш с пръсти и да направиш вестник, та било то и седмичник. Трябва да се съберат рекламите, да се свърши печатарската работа и още много други неща, за да се подготви вестникът за следващата седмица.

— Винаги съм се чудил защо седиш тук — каза Джордж. — За млад журналист като теб има толкова много места. Не трябва да седиш тук. Вестниците в Минеаполис ще ти намерят място. Сто на сто ще те глътнат веднага, стига да поискаш.

— Не знам дали е така — каза Нортън. — Във всеки случай тук ми харесва. Сам съм си шеф, бизнесът си е мой. Не носи много пари, но са достатъчно, за да преживея. Ще се загубя в големия град. Имам един приятел в Минеаполис. Завежда отдела за вътрешна информация в „Трибюн“. Млад е за поста си, но е добър. Казва се Джони Гарисън...

— Обзалагам се, че ще те назначи — прекъсна го Джордж.

Може би. Не знам. Отначало сигурно би ми било трудно, поне докато усвоя тънкостите на вестникарството в големия град. Та както бях започнал да ти казвам, Джони е редактор там и печели много повече от мен. Но пък си има и своите проблеми. Не може да зареже работа рано следобед и да отиде за риба, ако му се прииска. Не може да се отпусне днес и да навакса загубеното време утре. Има къща с голяма ипотека. Издържа скъпо струващо семейство. Всеки ден изминава цели мили в натовареното градско движение, за да се добере до работа, а после и за да се върне вкъщи. Има адски много отговорности. Пие доста повече от мен. Навярно трябва да върши безброй неща, които не иска, и да се среща с хора, с които с удоволствие не би се срещал. Работи много и отнася отговорностите у дома си...

— Е, всяка работа си има недостатъците — каза бръснарят.

Една объркана муха бръмчеше дразнещо на прозореца с глупаво упорство. На витрината бяха подредени шишенца, използвани извънредно рядко — украса, останала от едно време. На стената бе окачена пушка тридесети калибър.

Служителят на бензиностанцията на ъгъла нагласи маркуча в резервоара на колата на банкера, погледна нагоре през рамо и възкликна:

— За Бога, Кърмит, виж!

Банкерът погледна.

Нещото в небето беше голямо, черно и съвсем ниско над тях. Не издаваше никакъв шум. Просто си летеше и бавно се снижаваше. Изпълваше половината небе.

— НЛО — каза служителят. — Първото, което виждам. Господи, колко е голямо! Никога не съм си представял, че са толкова големи.

Банкерът не отговори. Беше прекалено вцепенен, за да отговори. Изобщо не можеше да помръдне.

Сервитьорката Сали изпищя, изпусна метлата и побягна, сляпо и безцелно, без да спира да пищя.

Сепнат от писъка, Стифи Грант се килна от бурето към улицата, после забеляза голямото черно нещо в небето, вдигна глава и я изви толкова назад, че загуби равновесието си, което и без това не беше особено добро — резултат от привършването на онова, което бе останало в бутилката с долнопробен самоделен алкохол, произведен от Ейб Паркър някъде в гората. Стифи се прекатури назад и зае стабилна седяща поза наред улицата. После успя да се изправи и отчаяно побягна. Пурата падна от устата му, но той не спря да я вдигне. Беше я забравил.

В бръснарницата Джордж заряза подстригването и изтича до прозореца. Видя Сали и Стифи да бягат панически. Пусна ножиците, смъкна пушката от стената, зареди я и се хвърли към вратата.

Нортън се надигна от стола.

— Какъв е проблемът, Джордж? Какво става?

Бръснарят не отговори. Вратата се затръшна зад него.

Нортън я отвори и излезе на тротоара. Бръснарят тичаше по улицата. Появи се служителят от бензиностанцията — тичаше срещу него.

— Натам, Джордж — извика той и посочи крайградската поляна.
— Приземи се до реката.

Джордж се спусна нататък. Нортън и служителят го последваха. Кърмит Джоунз, банкерът, пердашеше след тях, като се задъхваше и пухтеше.

Нортън прекоси поляната и спря над ниския чакълест бряг. Напреки на реката, над моста, който покриваше изцяло, бе кацнала огромна черна кутия, чиято дължина бе достатъчна, за да обхване реката — единият ѝ край лежеше на отсрещния, а другият — на отсамния бряг. Беше по-скоро дълга, отколкото широка, и висеше високо във въздуха над водата. На пръв поглед бе просто продълговато тяло без никакви отличителни белези — кутия, боядисана в най-черното черно, което човек можеше да си представи.

Бръснарят беше спрял пред него и вдигаше пушката към рамото си.

— Не, Джордж, не! — извика Нортън. — Недей!

Пушката гръмна и почти едновременно с изстрела от просната над реката кутията блесна ослепителна мълния. Бръснарят за миг сякаш припламна. После светлината изчезна и той остана изправен неподвижно, като нелеп черен пън. Човек, от когото излизаше пушек. Оръжието в ръцете му стана огненочервено и се огъна, цевта увисна като сварен спагет. После бръснарят Джордж потече към земята и остана да лежи на купчина, която нямаше ни най-малко сходство с човек — черна, все още димяща купчина, над която се издигаха леки къдри неприятно миришещ дим.

2. ЛОУН ПАЙН

Водата под мухата на Джери Конклин закипя. Той засече, но на кукичката нямаше нищо. Пъстървата — а според силата на кипенето трябваше да е голяма — се беше откачила в последния момент.

Конклин пое дълбоко дъх. Тук наистина имаше големи риби. Служителят от бензиностанцията се оказа прав — във вира се криеха огромни дъгови пъстърви.

Слънцето светеше ярко през клоните на дърветата покрай реката. Водата танцуваше с леките отблясъци слънчева светлина върху вълничките по повърхността на вира — предизвикваше ги бързеят след ръбатата скала нагоре по течението.

Конклин оправи внимателно мухата и вдигна отново пръта. Прицели се малко над мястото, където беше пропуснал първия път.

По средата на хвърлянето слънцето се скри. Внезапна сянка падна над вира, сякаш нещо голямо беше застанало между слънцето и него.

Конклин инстинктивно се присви. Нещо удари изправения прът и той усети как вибрациите се предават на ръката му, а после чу неприятния звук на чупещ се бамбук. Боже мой, прът за осемдесет долара, първата и единствена екстравагантност, която си бе позволил!

Погледна нагоре и видя някаква квадратна чернота, която се спускаше върху него. Чернотата се снижи над брега зад гърба му и той чу, сякаш някъде отдалеч, хрущенето на метал, когато тя се приземи върху колата му.

Опита да се обърне към брега, препъна се и падна на колене. Ботушите му загребаха вода и той изпусна пръта. После, без да разбере как го е направил, без дори да е имал подобно намерение, откри, че тича по течението край брега на вира, хлъзгайки се по излъсканите от водата малки камъчета. Водата шляпаше в ботушите му.

Далечният край на квадратната чернота се надвеси напред и се снижи над отвъдния бряг на реката. Гредите простенаха и заскърцаха, после се чу и стърженето на насилените гвоздеи и винтове — кутията

се спусна върху моста. Джери погледна назад и видя, че във вира плуват греди и трески.

Изобщо не се питаше какво се е случило. В обхваналия ума му смут, в безумния му, инстинктивен подтик да избяга, нямаше място за въпроси. Едва когато отново излезе на слънчева светлина, той разбра, че е в безопасност. Високите брегове го бяха защитили. Чернотата лежеше напреки на реката, опряна на бреговете ѝ, без да препречва течението.

Вирът свърши и Джери навлезе в тесния бързей под него. Вдигна поглед и за пръв път видя истинските размери на нещото. То се издигаше като някаква сграда високо над него. Дванайсет метра височина — а може би петнайсет? — и повече от четири пъти по толкова дължина.

Чу някъде отдалеч неприятен, сух пукот, който прозвуча като изстрел от пушка. В същия миг една точка в огромната чернота блесна със заслепяваща яркост, а после угасна.

„За Бога — помисли си той, — рибарският прът счупен, колата смачкана, аз съм изхвърлен на този бряг — а Кати! Най-добре да се измъкна оттук и да ѝ се обадя по телефона.“

Обърна се кръгом и се закатери по стръмния речен бряг. Беше трудно. Ботушите го спъваха, но не можеше да ги събуе, защото обувките му бяха останали в колата, а сега тя най-вероятно бе смазана под огромното нещо, което се беше стоварило върху моста.

Чу се свистене и нещо изплющя отникъде, обвивайки се около гърдите му — тънко, гъвкаво нещо, подобно на тел или въже. Той вдигна панически ръце да го хване, но преди да успее да го докосне, беше дръпнат нагоре. В един смътен миг видя под себе си бързо течащата вода на реката и растителността, която обточваше бреговете ѝ. Отвори уста да извика, но стискането на телта или въжето, или каквото и да бе това, беше изкарало въздуха от дробовете му и не му стигаше дъх.

Сетне се намери на тъмно, а каквото и да го бе изтеглило там, беше изчезнало от гърдите му. Стоеше на четири крака. Платформата, върху която се озова, беше здрава — здрава, но не и твърда, сякаш се бе отпуснал да си почине върху дебел мек килим.

Остана свит на четири крака, като се опитваше да се пребори с поглъщащия го ужас. В устата му загорча и той преглътна. Стомахът

му се беше превърнал в корава кръгла топка и той целенасочено се насили да го отпусне.

Отначало му се струваше тъмно, но носле откри, че има някаква слаба, трепереща светлина, бледосиня с призрачен оттенък. Не беше най-добрата възможна светлина — в нея имаше някаква замъгленост и трябваше да присвива очи, за да може да вижда. Но поне мястото, където се озова, вече не беше тъмно и той не бе сляп.

Изправи се на колене и се опита да разбере къде се намира, макар че това бе трудно, защото със синьото бяха примесени и други светлинки, които припламваха и премигваха толкова бързо, че не можеше да ги види добре и не беше съвсем сигурен за цвета им или откъде идват. Премигването разкриваше за миг особени форми, каквито не бе виждал никога. Странно, защото една форма, независимо каква е, си е просто форма и не би трябвало да предизвиква смут. Помежду припламванията успя да разпознае нещо — редици кръгли предмети, които отначало беше помислил за очи и които се обръщаха да го гледат с фосфоресциращ поглед, подобно на очите на животни през нощта, когато ги изненада лъч светлина. Обаче усети, че нещата, които вижда, всъщност не са очи, нито пък са източникът на бледата, синя, постоянна светлина, която изпълваше това място. Но очи или не, те го наблюдаваха.

Въздухът беше сух и горещ, но в него имаше някакво необяснимо усещане за усойна влажност, навярно поради мириса. Странен мирис — не непреодолима, задушавача миризма, а просто неудобна по начин, който не можеше да определи, сякаш миризмата можеше някак си да проникне през кожата му и да се пропиет в него, да стане част от него. Той се опита да характеризира мириса и не успя. Не беше нито приятна, нито неприятна. Беше различна от всичко, което бе помирисвал.

Но щом въздухът ставаше за дишане, сигурно имаше достатъчно кислород. Забеляза, че се задъхва — поемаше със свистене дъх на големи глътки, за да удовлетвори телесните си потребности.

Отначало беше помислил, че е в тунел, и не можеше да си обясни как си бе въобразил това, защото като се вгледа, успя да види, че е в някакво огромно пространство, напомнящо му за мрачна пещера. Опита се да проникне с очи до края, но не успя, тъй като синята светлина бе прекалено неясна, а премигването затрудняваше зрението.

Изправи се бавно и предпазливо, като почти очакваше, че ще удари главата си в тавана. Но успя да застане в цял ръст — за главата му имаше достатъчно място.

В едно далечно ъгълче на ума му се събуди смътно подозрение и той се насили да го задуши, тъй като не му се искаше да го признае. Но постепенно, изправен неподвижно в осветеното от синята трепкаща светлина място, подозрението надделя и той откри, че го приема.

Подозрението му казваше, че се намира в огромната черна кутия, паднала напреки на реката. Въжето или телта, или пипалото, или каквото и да беше това, бе излязло от нея. Беше го хванало и го бе дръпнало тук, по някакъв начин го беше прекарало през външната стена и го бе оставило във вътрешността на кутията.

От едната си страна дочу слаб шум, нещо средно между кикот и даване. Когато се огледа, за да открие източника му, разбра, че нещо шляпа на пода. Наведе се, вгледа се в мястото, откъдето идваше шляпането, и видя, че е риба — дъгова пъстърва, и то голяма. Беше поне половин метър, цялата мускули. Протегна ръка, хвана я и усети здравината ѝ. Стисна я, но рибата се изплъзна и продължи да шляпа по пода.

„Сега — каза си той, — хайде да погледнем на всичко това реалистично. Да се абстрахираме от подробностите и да разгледаме нещата спокойно и сериозно. Да не се хвърляме към заключения, а да се опитаме да бъдем обективни.“

Първо: Огромно черно нещо бе паднало от небето, беше се приземило върху моста и, ако се съдеше по хрущането на метал, което бе чул, вероятно беше смачкало паркираната му кола.

Второ: Намираще се на място, което би могло да е, и най-вероятно беше, вътрешността на черното нещо: място, съвсем различно от всичко, което някога бе виждал.

Трето: Тук беше вкаран не само той, а и една риба.

Той въведе точките една по една в компютъра на ума си и се опита да ги обобщи. Всичко се свеждаше до едно: беше вътре, някак си бе всмукан в един посетител от космоса, който събираше и разглеждаше фауната на планетата, на която се бе приземил.

Първо самия него, а сетне и рибата. А след малко, навярно и някой заек, катерица, енот, мечка, елен или котка. „След време — каза си той — това място ще стане оживено.“

Блещукащите кръгли предмети можеше да са рецептори, които наблюдават и записват, извличат и натрупват данни, взимат си бележки за него (както и за рибата), долавят всяка вибрация на мозъка му, всяко трепване на душата му, анализират го, определят какъв вид организъм е и го класифицират според някакъв код, натъпкват го в клетки памет, описват го с химически формули, опитват се да разберат какво представлява, какви биха могли да са статусът и предназначението му в екологията на планетата.

Навярно не само онези кръгли предмети вършеха цялата работа. Навярно припламващите светлинки и механизмите зад припламващите светлинки също бяха част от всичко това.

Можеше и да греши. И ако се замислеше сериозно, сигурно щеше да разбере, че греши. И все пак това бе обяснение, което се връзваше със случилото се. Беше видял как черното нещо пада, беше грабнат от реката — спомни си течащата вода под себе си, когато бе издигнат във въздуха, спомни си дългите редици дървета, край бреговете ѝ, спомни си, че беше видял градчето Лоун Пайн, разположено на чакълестата тераса над речното корито. Спомни си всички тези неща, а следващото, което беше видял, бе тъмнотата на това пещероподобно място. Освен вътрешността на предмета, паднал над реката, нямаше друго място, в което би могъл да бъде натикан.

Ако всичко това се беше случило, ако не грешеше, значи предметът, който бе паднал над реката, беше жив или беше движен от нещо, което бе живо, и не само живо, но и разумно.

Откри, че инстинктивно се съпротивлява на тази мисъл, защото в контекста на човешкия опит бе истинска лудост да повярва, че на Земята е кацнал разум и незабавно е грабнал тъкмо него.

С удивление разбра, че целият ужас, който беше почувствал отначало, се е изпарил. Сега на негово място в душата му се бе настанила мрачна студенина, която в известен смисъл беше много по-лоша от ужаса.

„Разум“ — помисли си той. Ако тук имаше разум, трябваше да има и начин да разговаря с него, да разработи система за общуване с него.

Опита се да говори, но думите му пресекнаха още преди езикът му да е в състояние да ги оформи. Опита отново и думите излязоха, но

само шепнешком. Опита пак — този път думите бяха по-силни и прокънтяха в кухината на пещерата, в която беше застанал.

— Ало — извика той. — Има ли някой? Има ли някой тук?

Джери почака, но отговор не дойде. Той продължи да вика още по-силно към разума, който трябваше да е някъде тук. Думите му кънтяха, отекваха и заглъхваха. Кръглите, приличащи на очи предмети все още го наблюдаваха. Премигването продължаваше. Но никой не му отговори.

3. МИНЕАПОЛИС, МИНЕСОТА

Кати Фостър седеше пред пишещата си машина в отдела за вътрешна информация на „Трибюн“ и отпечатваше материала си — невероятно глупава история за невероятно глупави хора. Проклет да е Джони, че я прати да я проучи. Сигурно имаше и други задачи, които би могъл да ѝ повери, задачи, чието съдържание не бе толкова претенциозно блудкаво, нито пък пълно със сантиментален мистицизъм. Наричаха себе си „Любовниците“ и тя все още виждаше сънливата невинност в очите им, нежния плавен поток на изкуствена високопарност — любовта е всичко, любовта побеждава всичко, любовта изпълва всичко. Единственото, което трябва да правиш, е да обичаш някого или нещо достатъчно силно и дълго, и на любовта ти ще се въздаде. Любовта е най-великата сила във Вселената, най-вероятно единствената значима сила, алфата и омегата на всичко, което съществува. И не само хората, не само животът могат да ти отвърнат. Ако обичаш каквато и да било материя, каквато и да било енергия, те ще отвърнат на любовта ти и в резултат на тази любов ще направят всичко, което поискаш от тях, дори дотам, че да не се подчинят или да пренебрегнат всички емпирични закони (които, бяха ѝ казали те, могат и да не съществуват в действителност), ще се проявят по какъвто и да било начин, ще направят всичко, ще отидат навсякъде, ще останат където и да било, ще извършат всичко, което поиска човек. Но за да постигнеш това, бяха ѝ казали тържествено те с ярко искряща в очите им невинност, трябва да се стремиш да разбереш живота, материята, енергията и така нататък и да ги обичаш така, че те да осъзнаят съществуването ти. Това бил проблемът сега, казаха те. Поначало никой не притежавал достатъчно разбиране, но то можело да се придобие чрез силата на любовта. Щом любовта станела достатъчно дълбока, че да осигури разбирането, човекът наистина щял да овладее Вселената. Но тази власт не трябвало да бъде самоцелна, а да служи за усъвършенстването на разбирането и любовта между всичко във Вселената.

Този проклет университет беше истински развъдник на подобни фалшиви аутсайдери, търсеци значение там, където значение няма и използващи търсенето на несъществуващия смисъл като начин за бягство от действителността.

Погледна часовника на стената. Почти четири часът, а Джери още не се беше обадил. Бе казал, че ще телефонира, за да ѝ съобщи, че тръгва. Ако заради него закъснееше за концерта, щеше да го одере жив. Той знаеше как очаква тя този концерт. Беше мечтала за него цели седмици. Разбира се, Джери не обичаше симфонична музика, но поне веднъж можеше да изпълни желанието ѝ, дори ако трябваше да се гърчи цялата вечер. Беше сторила много неща, беше ходила на много места само заради него, макар и да не ѝ се бе искало. Колко борби, мили Боже, колко борби!

Странен човек, каза си Кати, странен и понякога вбесяващ, но в същото време и готин тип. Той и неговите вечни дървета! Джери живееше заради дърветата. Как, за Бога, чудеше се тя, един голям човек може да бъде чак толкова погълнат от дърветата? Другите хора се привързват към цветя, животни, птици, а Джери беше привързан към дърветата. Умираще си за своите дървета. Обичаше ги и, изглежда, ги разбираше. Понякога ѝ се струваше, че дори разговаря с тях.

Кати изтегли изписания лист, сложи в машината нов и продължи да печата. Гневът ѝ закипя, възмущението започна да я души. Когато привършеше материала, щеше да каже на Джони, че според нея трябва да бъде отложен или още по-добре — хвърлен в кошчето за отпадъци, за да не може някой да го използва, ако вестникът се окаже тънък и новинарските страници имат нужда от попълване.

В другия край на помещението Джон Х. Гарисън, шеф на отдела за вътрешна информация, седеше зад бюрото си и оглеждаше стаята. Повечето от масите бяха празни и той прегледа списъка — Фрийман отразяваше заседанието на комисията за летището, а то най-вероятно нямаше да стигне до нищо, макар че покрай цялата суматоха около потребността от допълнителни самолетни писти това бе заседание, което редакцията трябваше да отрази. Джей беше в болницата „Майо“ в Рочестър и проучваше историята около разработените там нови процедури за лечение на рак. Камбъл все още беше в Градския съвет и си губеше времето на заседанието на комисията за парковете, което, подобно на това за летището, вероятно щеше да завърши с неуспех.

Джоунз беше в Южна Дакота — работеше по проблема с индианците от Блук Хилс и събираше материал за неделния брой. Найт беше на процеса за убийството на Джонсън. Уилямс беше в предградието Уейдзата и интервюираше бабичката, която твърдеше, че е на 102 години (макар вероятно да не беше). Слоун бе зает с разлетия нефт в Уайнона. За Бога, запита се Гарисън, какво ли щеше да прави, ако внезапно изникнеше някоя голяма история? Макар да знаеше отлично, че това не е особено вероятно. Денят беше лош и подобрение не се очакваше.

— Как изглежда бюджетът, Джим? — попита той Джим Голд, заместник-редактора на отдела за вътрешна информация.

Голд погледна листа в пишещата си машина и отвърна:

— Тънък. Пари няма, Джони. Всъщност изобщо няма нищо.

Извън телефонът. Голд се пресегна да го вдигне, после каза:

— За теб е, Джони. На втора линия.

Гарисън вдигна телефона на бюрото си, натисна бутона и каза:

— Гарисън слуша.

— Джони, тук е Франк Нортън — чу се гласът от другия край. — От Лоун Пайн, спомняш ли си?

— Разбира се, Франк — искрено зарадван каза Гарисън. — Ужасно се радвам да те чуя. Точно вчера разговарях с някои от момчетата тук за теб. Разказвах им как чудесно си се установил. Сам си си шеф, ловиш си пъстърва край града. Тези дни може да намина, най-вече заради рибата. Какво ще кажеш, Франк?

— Джони — каза Нортън, — струва ми се, че имам нещо за теб.

— Франк, май си доста развълнуван. Какво става?

— Възможно е — каза Нортън — да имаме посетител от космоса. Не мога да съм сигурен...

— Да имате какво? — изрева Гарисън и се наведе рязко напред.

— Не мога да съм сигурен — повтори Нортън. — Нещо голямо се появи от небето. Приземи се напреки на реката. Смачка моста.

— Още ли е там?

— Още — отвърна Нортън. — Просто си стои там, където се приземи само преди десетина минути. Огромно е. Голямо и черно. Градът започва да обезумява. Вдигна се суматоха. Беше убит един човек.

— Убит? Как е бил убит?

— Стреля по нещото. То му отвърна. Направи го на сгурия. Видях как се случи. Видях го да стои там и да дими.

— О, Боже! — възкликна Гарисън. — Каква история, и то точно пред теб!

— Джони — каза Нортън, — не мога да съм сигурен какво става. Случи се преди твърде кратко време, за да мога да разбера какво става. Мислех си, че може би ще искаш да пратиш някого тук, за да направи снимки.

— Почакай, Франк — каза Гарисън. — Ще ти кажа какво възнамерявам да направя. Заемам се веднага с това. Но първо ще поговориш с един човек от редакцията. Разкажи му какво се е случило. Разкажи му всичко. Когато свършиш, не затваряй. Аз ще потърся фотограф и ще свърша някои други неща.

— Добре, няма да затварям.

Гарисън покри слушалката с длан и я подаде на Голд.

— Франк Нортън е на телефона — каза той. — Той е собственик и редактор на седмичника в Лоун Пайн. Мой стар приятел. Бяхме състуденти. Казва, че нещо е паднало там от небето. Един човек е бил убит. Паднало е само преди петнайсетина минути. Изслушай това, което има да ти каже, и после го помоли да ме почака. Искам пак да говоря с него.

— Готово — каза Голд и вдигна слушалката на своя телефон. — Господин Нортън, аз съм Джим Голд, заместник-редактор на отдела за вътрешна информация...

Гарисън се завъртя със стола си и се обърна към Ани Дътън, секретарката на отдела.

— Ани — каза той, — свържи се с хората от чартърни полети. Виж дали разполагат със свободен самолет. За... по дяволите, кой град със самолетна писта е най-близо до Лоун Пайн?

— Бемиджи — отвърна Ани. — Би трябвало той да е най-близо.

— Добре. После се свържи с фирмата за автомобили под наем в Бемиджи и уреди да ни чака кола. Ще им се обадим по-късно, за да им кажем кога пристигаме.

Ани вдигна слушалката и започна да набира.

Гарисън се изправи, огледа помещението и потрепери от това, което видя.

В единия ъгъл седеше Финли и печаташе някаква история на машината си. Но Финли беше най-младият в редакцията, все още с жълто около устата. Сандерсън... но и тя не бе по-добра и имаше безотказния навик да пише малко прекалено мило. За Бога, някой ден щеше да ѝ се наложи или да промени стила си, или да напусне Джеймисън. Но Джеймисън беше ужасно муден. Беше много добър да навлезе надълбоко в някой проблем, но прекалено бавен и разсъдителен за история, която се развива бързо.

— Кати! — извика той.

Сепната, Кати Фостър спря да пише, изправи се и тръгна към бюрото му. Едва сдържаше гнева си. Джери още не се беше обадил, а историята ѝ, както я бе написала, ѝ се струваше все по-глупава. Ако пропуснеше концерта...

Голд беше на телефона. Слушаше, говореше само от време на време, а пръстите му чукаха по клавишите на пишещата машина — очевидно си водеше бележки. Ани бе заела другия телефон. Гарисън седеше и набираще.

— Тук е Гарисън — каза той в слушалката. — Имаме нужда от добър фотограф. С кого разполагате в момента? Къде е Алън? Става дума за извънградска задача. Важна. От висш приоритет.

Известно време слуша, после каза:

— О, по дяволите! Искате да кажете, че Алън го няма. Той е човекът, който ни трябва за тази задача. Къде е? Не можете ли да се свържете с него?

Последва изчакване, сетне Гарисън продължи:

— Да, забравих. Сега си спомням. Алън е в отпуска. Добре тогава. Пратете го насам.

Той затвори телефона и се обърна към Кати:

— Имам нещо за теб.

— Не сега — отвърна тя. — Не тази вечер. Не извън работно време. Почти съм привършила за деня. А имам билети за симфонията довечера.

— За Бога, момиче, това навярно е важно. Най-важната задача, която си имала! Може би първият ни космически посетител...

— Първият космически посетител ли?

— Е, може би да, а може би не. Още не знаем много...

Голд му подаде слушалката. Той я пое и каза:

— Един момент, Франк. Само момент.

— Ще чака самолет, готов за излитане — съобщи Ани. — В Бемиджи ще чака кола.

— Благодаря — каза Гарисън. После попита Голд: — Какво научи?

— Добра история, както е тръгнало — отвърна Голд. — Солидна. С много факти. Претрупано е с подробности. Звучи вълнуващо. Нещо наистина е паднало там от небето.

— Достатъчно солидна ли е, за да се заемем с нея?

— Така ми се струва — отвърна Голд.

Гарисън се завъртя към Кати.

— Не ми е приятно да искам това от теб — каза той. — Но няма никой друг. Никой, с когото да мога да се свържа достатъчно бързо. Всички са заети. Ти и Уайт излитате за Бемиджи. Там ще ви чака кола. Страхотна история. Гарантирам ти го. Върхът. Трябва да стигнеш в Лоун Пайн до шест часа или още по-рано. Телефонирай преди осем. Така ще можем първи да пуснем историята с това, което научиш.

— Добре — съгласи се тя. — Обаче само ако купиш тези два билета. Да ме вземат дяволите, ако загубя парите от билетите.

— Добре — каза той. — Ще ги купя. Ще ги вмъкна някак си в бюджета си. — Извади портфейла от джоба си. — Колко струват?

— Трийсет долара.

— Твърде много е. Повече, отколкото си платила за тях.

— Местата са добри. Във всеки случай това е цената, която ще трябва да платиш за тях.

— Добре, добре — каза той и извади банкнотите.

— И ако се обади Джери Конклин, някой непременно да му каже какво е станало. Трябваше да изляза с него довечера. Обещай ми.

— Обещавам — каза Гарисън и подаде парите. После вдигна слушалката и се обади: — Франк, имаше някои последни подробности, за които трябваше да се погрижа. Чу ли? Пращам хора, които ще пристигнат при теб докъм шест часа. Ще ги помоля да те потърсят. Обаче искам да те питам нещо. Ти си имаш свой собствен вестник. Защо предоставяш всичко това на нас?

— Вестникът ми излезе днес. Няма да има нов до следващата седмица. Подобни новини не чакат. Искан да ти дам предимство. Две

полицейски коли пристигнаха в града точно преди няколко минути. Иначе нищо не се е променило.

— Чудя се дали би продължил да ни информираш — попита Гарисън, — докато нашите хора стигнат там. Ако нещо се случи, просто ни се обади.

— С удоволствие — отвърна Нортън.

4. ВАШИНГТОН

Беше тежък ден. Журналистите на пресконференцията в ранния следобед бяха настървени. По принцип въпросите трябваше да бъдат свързани с движението на Асоциацията на туземните американци за връщане на Блэк Хилс в Южна Дакота и региона на Монтана Бигхорн на съюзените племена, макар да имаше и сериозни заяждания относно енергийното положение, съсредоточени около предложението на правителството да разработи система за добив на слънчева енергия в югозападната пустиня, и около искането му за заделяне на съществени средства за проучвания в областта на системата за криогенна трансмисия. Пресата се бе възмутила яростно от незадоволителните му отговори, но това не беше нещо необичайно. Поне така мислеше Дейвид Портър. През изминалите няколко месеца пресата като цяло бе или ядосана, или възмутена от него. И сега той беше сигурен, че през следващите дни някоя групировка от медиите ще започне кампания за неговата оставка.

Над офиса на пресслужбата надвисна тишина, едва нарушавана от подредените до стената телетипни апарати, които се смееха тихо помежду си, докато продължаваха да бълват световните дела. Марша Лангли, неговата помощничка, събираше нещата си и се приготвяше да си тръгва. Телефонният пулт на бюрото на Марша мълчеше — за пръв път този ден по него не премигваха лампички, сигнализиращи за нови обаждания. Това беше спокойствието на периода на натрупване на новини. Последните следобедни вестници бяха под печат, а сутрешните все още се подготвяха.

В стаята започваха да се промъкват сенки. Портър протегна ръка и светна настолната си лампа. Светлината огря разхвърляна купчина листове. Той ги погледна и изпъшка. Часовникът на стената показваше почти 5:30. Беше обещал да вземе Алис в 7:30. Ще рече, имаше съвсем малко време, за да приключи с писмените си задачи. Имало някакъв нов ресторант в Мериленд, препоръчан от приятели на Алис, и през последните седмици тя непрекъснато беше намеквала за него. Тази

вечер планираха да отидат там. Той се отпусна на стола си и се замисли за Алис Дейвънпорт. Нейният старец, сенаторът, и Портър никога не се бяха разбирали особено добре, но досега старецът не бе възразявал да се срещат. Което беше много мило от страна на този стар пуяк. Въпреки родителя си обаче, Алис си беше чудесна. Беше много забавна, умна и жизнерадостна, добре информирана и извънредно общителна. Освен че понякога имаше неприятния навик да започва продължителни и разпалени спорове по обхваналия я за момента обществен ентузиазъм. Точно сега това бяха претенциите на индианците към Блак Хилс и Бигхорн, които, според страстното ѝ убеждение, трябвало да бъдат върнати на съюзените племена. Преди няколко месеца това бяха чернокожите в Южна Африка. А всичко се дължеше, каза си мрачно Портър, на прекалено доброто образование по съвсем ненужни дисциплини. Тя не говореше винаги за такива неща и навярно тази вечер също нямаше да го стори. През последните няколко месеца бяха прекарвали заедно много приятно — когато не се правеше на кръстоносец, Алис беше отличен събеседник.

Нямаше да му отнеме повече от около половин час, прецени той, ако наистина се хванеше поне да разчисти безпорядъка на бюрото си. Това щеше да му остави време да се прибере у дома, да вземе душ, да се избърсне и да се преоблече. Поне веднъж щеше да вземе Алис навреме. Но първо имаше нужда от чаша кафе.

Портър стана и се насочи към другия край на стаята.

— Знаеш ли дали в залата за пресконференции не е останало малко кафе? — попита той Марша.

— Сигурно — отвърна му тя. — Трябва да са останали и някакви сандвичи, но навярно вече са изсъхнали.

— Имам нужда само от чаша кафе — промърмори той.

Беше изминал половината път до бюрото си, когато един от телетипните апарати внезапно започна да трака лудо. Високо и настойчиво зазвъня звънец, който призоваваше за внимание.

Той се обърна кръгом и бързо пресече стаята. Беше апаратът на „Асошиейтед Прес“. Портър се приближи до него и го стисна от двете страни. Принтерът отпечатваше лента с бюлетини.

БЮЛЕТИН: СЪОБЩАВА СЕ, ЧЕ В МИНЕСОТА ОТ
НЕБЕТО Е ПАДНАЛ ГОЛЯМ ОБЕКТ.

Апаратът спря, принтерът продължаваше да потрепва.
— Какво става? — попита Марша зад рамото му.
— Не знам — отвърна Портър. — Сигурно метеорит.
Той се обърна към апарата:
— Продължавай. Продължавай. Кажи ни какво става.
Телефонът на бюрото му иззвъня остро.
Марша направи една-две крачки и вдигна слушалката.
— Добре, Грейс — каза тя. — Ще му предам.
Телетипът отново оживя:

КОЙТО МОЖЕ БИ Е ПЪРВИЯТ НИ ПОСЕТИТЕЛ
ОТ ДАЛЕЧНИЯ КОСМОС, ПРИЗЕМИЛ СЕ ДНЕС КРАЙ
ГРАДЧЕТО ЛОУН ПАЙН В СЕВЕРНА МИНЕСОТА...

Зад рамото му Марша каза:

— Обади се Грейс. Президентът иска да ви види.

Портър кимна и се отдръпна от апарата. Започнаха да звънят звънциите и на други телетипи, но той продължи да върви към вратата, после тръгна по коридора.

В чакалнята на президента Грейс кимна към вратата и каза:

— Можете да влезете направо.

— За какво става въпрос, Грейс?

— Всъщност не знам. Той разговаря с шефа на Генералния щаб. Нещо относно новооткрития спътник.

Портър пресече офиса, почука на вътрешната врата, натисна дръжката и влезе.

Президент Хърбърт Тейн затваряше телефона.

Обади се Уайтсайд — каза той. — Косата му е настръхнала. Изглежда, нашите разузнавателни станции са забелязали в орбита нещо ново. Според генерала нещо ужасно голямо. Казва, че не е от нашите. А не е вероятно и да е съветско. Прекалено голямо е, за да сме

го изстреляли и ние, и те. Нито те, нито ние разполагаме с такава енергия, че да изстреляме нещо с такива размери, каквото е било засечено от станциите. Уайтсайд е ужасно разтревожен.

— Нещо от космоса? — попита Портър.

— Уайтсайд не каза подобно нещо. Но очевидно точно това си мислеше. Тръгва за насам. Ще дойде колкото може по-скоро.

— Нещо е паднало или се е приземило, не знам точно, в северна Минесота — каза Портър. — Току-що започна да пристига по телетипа, когато се обадохте.

— Мислиш, че двете неща може да са свързани?

— Не знам. Прекалено рано е да се разбере какво е кацнало в Минесота. Успях да прочета част от един бюлетин. Може да е само голям метеорит. Във всеки случай, очевидно нещо е пристигнало от небето.

— За Бога, Дейв, имаме си достатъчно неприятности и без да се случва подобно нещо — каза президентът.

Портър кимна.

— Напълно съм съгласен, сър.

— Как мина днешната пресконференция?

— Нахвърлиха ми се. Най-вече за Блэк Хилс и енергийното положение.

— Справи ли се?

— За това ми плащат, сър. Опитвам се да заслужа възнаграждението си.

— Да — каза президентът. — Предполагам, че е така. Обаче не е лесно.

На вратата се почука. Грейс подаде глава в стаята.

— Марша ми донесе това — рече тя и размаха лист хартия, откъснат от телетипа.

— Дай ми го — каза президентът. Тя пресече стаята и му го подаде. Той го прочете бързо и го бутна към Портър.

— Звучи безсмислено — оплака се той. — Пише, че някаква голяма черна кутия кацнала върху мост. Един метеорит не прилича на черна кутия, нали?

— Едва ли — отвърна Портър. — Един метеорит би паднал адски бързо. И би изровил чудовищен кратер.

— Същото се отнася и за всичко друго — каза президентът. — За всичко, паднало от небето. Повреден спътник...

— Така смятам и аз — прекъсна го Портър. — Би паднало стремително и би изровило кратер. Ако е голямо.

— Изглежда, това нещо е голямо.

Двамата се погледнаха през бюрото.

— Мислиш ли... — започна президентът и млъкна по средата на изречението.

Вътрешният телефон на бюрото му иззвъня и той натисна бутона.

— Какво има, Грейс?

— Обажда се генерал Уайтсайд, сър.

— Добре. Свържи ме.

Той вдигна слушалката и каза на Портър:

— Чул е за онова в Минесота. — После се обади и остана известно време заслушан. От мястото си Портър долавяше бръмченето на пороя от думи, който мъжът от другия край на линията изливаше в телефона.

Накрая президентът каза:

— Добре тогава. Да запазим спокойствие. Информирай ме, когато научиш нещо ново.

Затвори, обърна се към Портър и продължи:

— Научил е. Някой от Националната гвардия му се обадил от Минесота. Казва, че онова нещо се е приземило, че не се е сгромолясало, че е все още там и че е с размерите на огромна сграда, цялото черно, като голяма кутия.

— Странно — каза Портър. — Всички го наричат голяма кутия.

— Дейв — попита президентът, — какво ще правим, ако наистина се окаже посетител от космоса?

— Ще преценяваме обстановката — отвърна Портър. — Ще се справяме с него както дойде. Не трябва да се плашим.

— Трябва ужасно бързо да се сдобием с някои факти.

— Така е. Телеграфните агенции ще ни предоставят някои данни. Ще се наложи да пратим колкото е възможно по-бързо екип, който да проучи нещата на място. И да се свържем с ФБР в Минеаполис.

— Районът трябва да се отцепи — каза президентът. — Не можем да допуснем да се струпат хора.

Той натисна бутона на вътрешния телефон.

— Грейс, свържи ме с губернатора в Сейнт Пол.

После погледна Портър.

— Това, от което се опасявам, е паниката.

Портър погледна часовника си.

— Първите вечерни новини ще бъдат излъчени по телевизията след час или още по-рано. Дори сега сигурно пускат бюлетини. Новината ще се разпространи бързо. Направо си представям как в момента телефоните ми звънят. За да питат за реакцията на Белия дом, за Бога! Сигурно знаят повече от нас за всичко това.

— Там ли е още Марша?

— Готвеше се да си тръгва, но остана. При цялата тази работа, ще трябва да остане. Нали е професионалистка.

— Навярно ще се наложи да направим някакво изявление.

— Не още — каза Портър. — Не прекалено бързо. Не е необходимо да стреляме в движение. Първо трябва да научим повече за...

— Нещо трябва да се съобщи на хората — прекъсна го президентът. — Някакво уверение, че правим всичко възможно и...

— Известно време няма да се питат какво правим. Ще бъдат погълнати изцяло от самите новини.

— Може би една пресконференция...

— Сигурно — каза Портър. — Ако има какво да кажем до края на вечерта. Никой не знае за оня нов обект в орбита, нали? Само Уайтсайд и ние двамата — и разбира се, хората от разузнавателните станции. Но те няма да кажат нищо.

— Ще се разчуе — каза президентът. — Дай им малко време и всичко ще се разчуе.

— Предпочитам ние да им кажем — рече Портър. — Не искаме да оставим впечатлението, че крием нещо, нали? Точно това твърдяха през всичките тези години хората, които вярват в НЛО: че информацията за НЛО се пази в тайна.

— Съгласен съм с теб — каза президентът. Може би е по-добре да направиш пресконференция. Излез и хвърли топката. После се върни. При мен може да има хора, но ела веднага, щом свършиш. Дотогава ще трябва да е пристигнала нова информация.

5. ЛОУН ПАЙН

Рибата беше изчезнала. Заекът беше подскокнал в тъмнината и сега подскачаше назад. Подскачаше бавно и целенасочено с потрепващо носле — един много озадачен заек, каза си Джери. Навярно се чудеше в какъв ли пущинак е попаднал. Миещото мече ровеше с лапи и душеше пода. Водният плъх се бе скрил.

Джери беше поразгледал предпазливо наоколо, но без да се отдалечава много, за да не загуби ориентация за мястото, където бе оставен след вмъкването му тук. Не откри нищо. При приближаването му към някои от странните форми, които бе забелязал на мигащата светлина, те се отдръпваха и се скриваха в пода. Беше проучил кръглите петна, които отначало помисли за очи. Когато ги видя за пръв път, реши, че са разположени по стените, но после откри, че висят във въздуха. Можеше да прокара длан през тях и когато го стори, като че ли не им оказа никакво въздействие. Те си останаха кръгли светлилки и продължиха да го наблюдават. Когато ги докосна, не почувства нищо. Не бяха нито горещи, нито студени и не предизвикваха никакво усещане.

Мигането все още продължаваше, не се променяше и бледосинята светлина. Струваше му се, че сега вижда малко по-добре отпреди, навярно защото очите му бяха привикнали към бледата светлина.

На няколко пъти се бе опитал да говори със странното присъствие, което усещаше, но не получи отговор — дори и най-бегъл намек, че го чуват. Освен чувството, че го наблюдават, нямаше никакъв знак, че някой осъзнава съществуването му. Нямаше чувството, че въображаемият наблюдател е настроен по някакъв начин враждебно или злонамерено. Може би бе предпазлив, но това беше всичко. Продължаваше да усеща чуждата миризма, но някак си бе привикнал към нея и вече почти не й обръщаше внимание.

Ужасът и страхът му бяха изчезнали. На тяхно място се появиха фаталистична вцепененост и почуда, че е възможно да се случи

подобно нещо. Как се бе оказал така разположен във времето и пространството, питаше се той, че да го сполети толкова невероятна история? От време на време си спомняше за Кати и за концерта, но това беше нещо, което не можеше да се поправи... а после тази мисъл биваше измествана от вълнението за настоящото му положение.

Струваше му се, че от време на време долавя движение в нещото, в което бе впримчен. На няколко пъти усети накланяне и друсане, сякаш се извършваше рязко движение. Но не можеше да е сигурен. Може пък да е някакъв спазъм, каза си той, или биологично настройване на организма.

„И точно това е въпросът — помисли си Джери. — Живо ли е това нещо?“ Нямаше на какво да се опре в разсъжденията си, нямаше никакъв признак, който да показва, че е живо — от времето на падането му от небето, та дори и в момента. По-скоро беше машина, предварително програмирана, компютризирана машина, способна да реагира адекватно на възникващите ситуации. Но той имаше усещането за биологичност — поради някаква неизвестна причина чувстваше, че е живо.

Макар и да нямаше доказателства, той все повече и повече се убеждаваше, че то е биологично същество — един функциониращ разум, който го наблюдава. Посетител от звездите, който веднага след приземяването си се бе заел да проучи местния живот на планетата и беше грабнал самия него, една риба, един заек, едно миешко мече и един воден плъх. От тях петимата, той бе сигурен в това, можеше да се извлече някаква основна информация, а може би дори да се разберат принципите, на чиято основа се беше развил животът тук.

„Нещото е живо — каза си той. — Тази огромна черна кутия е живо същество.“ И още докато се чудеше защо е толкова убеден, внезапно разбра — сякаш някакъв глас му го беше подсказал, сякаш в мозъка му бе проблеснала някаква особена искрица разум. „Прилича на дърво“ — помисли си той. Усещаше у него същия живот, който откриваше и у дърветата. А това беше смешно, тъй като то нямаше нищо общо с дърветата. Но тази мисъл остана в главата му: нещото, в което се намираще, приличаше на дърво.

Той се опита да изхвърли тази представа от главата си, защото това си беше меко казано тъпа представа. Но тя продължи да му се натрапва, отказвайки да бъде прогонена, и в този момент от нищото

изскочи нова идея, за да се свърже с представата за дървото — неканената мисъл за дом. Но той не знаеше какво може да означава тя. Дали пък не означаваше, че това място му е дом? Той се възпротиви на тази мисъл, защото нещото определено не беше дом. То беше толкова далече от дом, колкото и всяко друго място, което можеше да си представи.

Как му бе дошла наум тази идея? Дали живеят чужденец — ако нещото наистина бе жив чужденец — не се опитваше да общува с него, като поражда предположения в ума му, опитвайки се да прехвърли мост над пропастта между техните два разума? Ако беше така, а той не можеше да повярва в това, какво ли искаше да каже чужденецът? Каква можеше да е връзката между дървото и дома? Какъв смисъл трябваше да извлече от двете представи?

Докато си задаваше тези въпроси, той осъзна, че все повече започва да възприема предположението, че голямата черна кутия е посетител от далечния космос и че е не само жива, но и разумна.

Почвата за подобна мисъл беше добре подготвена. От години се говореше и пишеше за това, че някой ден от далечния космос на Земята ще пристигне извънземен разум, за това какви биха могли да бъдат последствията и как би реагирала широката необразована публика. Идеята не бе нова и от години беше улегнала в общественото съзнание.

Заекът се приближи с подскачане към него. Свит към пода, той протегна врат и подуши обувките му. Миещото мече се отдалечаваше бавно. Водният плъх все още не се виждаше.

„Мънички братя — помисли си Джери. — Тези създания са мои мънички братя и всички сме събрани тук като обитатели на онова, което чужденецът смята за чужда планета, за да бъдем изследвани от него.“

Нещо се обви около гърдите му, вдигна го и го запрати към стената. Но той не се удари в нея. В стената се отвори процепа и Джери излетя през него.

Падаше. В тъмнината не виждаше почти нищо, но успя да различи под себе си някакви сенки и вдигна ръце, за да предпази лицето си. Стовари се върху едно дърво и жилавите клони забавиха падането му. Той отчаяно протегна едната си ръка — с другата продължаваше да пази лицето си. Стискайки сляпо, успя да вкопчи

пръсти в един клон. Клонът се огъна под тежестта му и забави падането. Джери заопипва с другата си ръка и пръстите му откриха по-голям клон, достатъчно здрав, за да го спре.

Увисна за миг на дървото, приветствайки острия, уханен мирис на бор в ноздрите си. Лъхаше лек ветреца и единственото, което се чуваше наоколо, бе шепотът на иглолистната гора.

Висеше на дървото благодарен — преизпълнен с развълнувана благодарност, че е избягал от вътрешността на онова чуждо нещо. Макар че когато помисли отново, осъзна, че „избягал“ не е най-точната дума. Беше изхвърлен. Те или то, или каквото и да беше нещото, бе взело всичко, което му трябваше от него, и го бе изхвърлило навън. Както навярно преди това бе изхвърлило рибата, а малко по-късно щеше да изхвърли заека, мечето и плъха.

Очите му вече се бяха адаптирали донякъде към тъмнината и той предпазливо се прехвърли от клона към ствола на дървото. Достигна го и го прегърна с ръце и крака, давайки си миг отдих. Клоните бяха гъсти и не можеше да види земята, а нямаше ни най-малка представа на какво разстояние от нея се намира. Не много високо, каза си той, защото нещото надали го бе изхвърлило от повече от десетина метра височина, а той беше паднал известно време преди дървото да го спре.

Джери започна да се спуска бавно по дървото. Не беше лесно, особено в тъмнината, защото от ствола растяха много клони и трябваше да маневрира, за да ги избягва. Дървото не беше много дебело и високо — дънерът му не бе повече от петдесет сантиметра, макар че със спускането надолу ставаше по-дебел.

Внезапно краката му докоснаха земята и коленете му се превиха. Джери предпазливо опипа с един крак, за да се увери, че наистина е стъпил на земята, после удовлетворен пусна ствола и се провря през ниските приведени клони.

Застана до дървото и се огледа втренчено наоколо, но мракът бе толкова гъст, че не успя да види почти нищо. Прецени, че е на известно разстояние от пътя, по който бе карал преди да паркира колата си, а после с удивление и малко страх откри, че е загубил всякаква ориентация.

Тръгна напосоки с надеждата да открие място, където дърветата не растат толкова нагъсто, за да може да вижда по-добре, но успя да направи само няколко крачки и се заплете в друго дърво. Опита в нова

посока и се повтори същото. Джери се приведе към земята и се втрени нагоре с надеждата да забележи тъмните очертания на нещото, което бе пристигнало от небето, но не успя.

Застана неподвижно и си каза, че сигурно ще може да види светлините на Лоун Пайн, но не успя да забележи нито една светлинка. Опита се да открие някое познато съзвездие на небето, но там нямаше звезди — или бе облачно, или гората бе прекалено гъста.

За Бога! Беше се озовал тук, загубен сред гората на не повече от километър и половина от градчето — малко градче, разбира се, но все пак градче.

Естествено, можеше да прекара нощта тук, докато не разсъмнеш, но въздухът вече бе леден и до сутринта щеше да стане още по-студен. Можеше да запали огън, каза си той, но после се сети, че няма кибрит. Не пушеше, затова никога не носеше кибрит. А и спускащият се студ не беше единственият проблем. Колкото бе възможно по-бързо трябваше някак си да намери телефон. Кати сигурно беше бясна. Щеше да му се наложи да ѝ обясни какво го е сполетяло.

Спомни си един съвет за изгубил се човек — върви надолу. Вървейки надолу, човек може да стигне до вода и като продължи по течението ѝ, рано или късно да открие хора. Ако тръгнеш надолу, щеше да стигне до реката. А като продължеше по брега ѝ, щеше да излезе на пътя. А можеше да се опита и да пресече реката, което евентуално би го отдалечило доста от Лоун Пайн. Но тази възможност не бе особено привлекателна, защото той не познаваше реката, а пресичането ѝ можеше да е опасно. Можеше да е дълбока или да има силно течение.

Или навярно би могъл да открие нещото, което бе паднало от небето. Ако успееш, обръщайки се наляво щеше да намери пътя към моста. Но дори и в този случай нямаше да може да пресече реката, защото мостът беше разрушен. А и нещото можеше все още да е проснато напреки на реката — беше му се сторило, че го усеща да се движи, но не можеше да е сигурен в това.

То надали беше много далеч. Беше изхвърлен от него и едва ли се бе отдалечил особено, когато падна върху дървото. Бе сигурен, че се е отдалечил на не повече от десетина метра.

Джери тръгна или поне се опита да тръгне. Не стигна доникъде. Блъскаше се в дърветата, оплиташе се в храстите, спъваше се в паднали дънери. Не успяваше да направи и няколко крачки, бе невъзможно да върви по права линия. Той се обърка — нямаше представа къде се намира.

Изтощен от усилието, Джери се облегна на ствола на едно дърво, чиито приведени клони почти докосваха земята. За Бога, изглеждаше невъзможно да се загуби така, дори в мрака.

След кратка почивка се изправи и продължи да се лута сляпо. От време на време се питаше защо просто не се откаже и не дочака зазоряването. Но не можеше да се убеди да го стори. Всяко следващо усилие можеше да има успех. Можеше да открие посетителя от космоса, пътя или нещо друго, което да му подсказе къде се намира.

Най-накрая откри пътека. Не очакваше да открие пътека, но все пак беше по-добре, отколкото нищо и той реши да тръгне по нея. Сигурно щеше да го изведе някъде, стига да можеше да я следва.

Всъщност не я видя. Откри я, като се препъна в нещо и падна по очи върху нея. Беше сравнително чиста откъм препятствия и той опипа с ръце земята, проследявайки тясната, едва оформена пътека. От двете ѝ страни растяха гъсти дървета и храсти.

Имаше само един начин да тръгне по нея — на четири крака, опипвайки пътя с ръце. И така, напълно загубил ориентация, без да знае къде е и къде отива, той залази по пътеката на четири крака.

6. ЛОУН ПАЙН

— Не знам къде са, Джони — каза Франк Нортън в слушалката. — Просто не са се появили. Ти каза шест часа и аз ги чаках тук. Може да са попаднали в задръстване.

— По дяволите, Франк. Откога имате задръствания във вашия край? — попита ядосано Гарисън.

— По-лошо е, отколкото в деня на откриването на риболовния сезон — отвърна Нортън. — Движението по всички пътища към града е блокирано. Държавната полиция се опитва да ни отреже от света, но ѝ е адски трудно. Щом по радиото и телевизията започнаха да излъчват бюлетини...

— Вече е твърде късно да правим снимки на онова нещо — каза Гарисън. — Та казваш, че се движело?

— Придвижи се доста преди известно време — отвърна Нортън. — Пресече моста и се насочи към гората. Сега е тъмно. Невъзможно е да се направят снимки. Но аз го снимах преди да се премести...

— Ти си го снимал! — извика Гарисън. — Защо, по дяволите, не ми каза по-рано?

— Джони, снимките не са нещо особено. Не са като онези, които бихте направили вие с професионалните си апарати. Просто го снимах с малък обикновен туристически апарат. Направих два филма, но не съм сигурен дали е излязло нещо.

— Виж, Франк, има ли някакъв начин да ни пратиш тези филми? Би ли искал да ни ги продадеш?

— Да ги продам? Ако ги искаш, твои са, Джони. Бих желал да имам по един екземпляр от тях, това е всичко.

— Не бъди глупав — каза Гарисън. — Тези филми струват пари. Много пари. Има ли някакъв начин да ни ги пратиш? Има ли някой, който би ги докарал дотук? Не искам да ги носиш самият ти. Бих предпочел да останеш там, докато не се появят Кати и Чет.

— Познавам едно момче, което работи почасово на бензиностанцията. Има мотоциклет. Ще ти ги донесе по възможно

най-бързия начин, стига да не се убие по пътя.

— Можеш ли да му се довериш?

— Напълно — отвърна Нортън. — От време на време му давам по някоя работа. Приятели сме.

— Кажи му, че го чакат сто долара, ако ги донесе тук до полунощ. Ще задържим част от вестниците, за да пуснем снимките в сутрешното издание.

— Мисля, че точно в момента момчето е на бензиностанцията. Ще се свържа с него. Сигурно ще може да намери някой да го замести. По дяволите, аз лично ще наливам бензин, ако се наложи.

— Има ли други журналисти в града? Да се е появявал някой телевизионен екип?

— Струва ми се, че не. Телевизионни екипи ще дойдат. Предполагам, че Далът ще прати хора, но ако пристигнат, сигурно ще ме потърсят. Досега не е пристигнал никой. Полицията се справя с блокирането на пътищата сравнително успешно. Всъщност до градчето не са се добрали толкова много хора. Някои са оставили колите си и са тръгнали пеш. Пътищата са задръстени от автомобили. Тъй че е по-добре да се измъкнеш от градчето с мотоциклет, отколкото с кола. Момчето, за което ти казах, ще мине по канавките, дори ще прекоси през полето, ако се наложи.

— Действай тогава.

— Веднага. Ако не успея да намеря момчето, ще намеря някой друг. И още нещо, Джони. Как реагира страната?

— Прекалено рано е да се каже — отвърна Гарисън. — Пратил съм човек да разговаря с хората. Влиза по баровете, застава пред входовете на театрите, хваща хората където може и ги пита какво мислят за всичко това. Прави проучване за реакцията на обикновения човек. Защо питаш?

— Обадиха ми се от Вашингтон. Човекът каза, че е шефът на Генералния щаб. Съобщи си името, но не го запомних. Беше генерал, поне това си спомням.

— Досега няма реакция от страна на Вашингтон — рече Гарисън. — Трябва им време да се окопитят. Все още ли смяташ, че може да е нещо от звездите?

— То се придвижи — отвърна Нортън. — Пресече реката и тръгна към гората. Това означава, че е живо, или поне, че е много

сложна машина, или машина, управлявана от разумно същество. Хората тук изобщо не се съмняват. Ако питаш тях, то е посетител от космоса. Трябваше да го видиш, Джони. Ако го беше видял, и ти щеше да повярваш.

Вратата на офиса се отвори и влезе някаква жена, последвана от мъж, натоварен с фотопринадлежности.

— Един момент — каза Нортън. — Струва ми се, че пристигнаха твоите хора. Току-що влизат.

После се обърна към жената:

— Вие ли сте Кати Фостър?

Кати кимна.

— А човекът с вас е Чет Уайт, така ли?

— Франк — каза Гарисън.

— Да?

— Дай да говоря с Кати, моля те.

— Разбира се — отвърна Нортън. — А аз ще се занимавам с филмите.

Той подаде слушалката на Кати и ѝ каза:

— Джони е.

— Филми ли ви чух да споменавате? — попита Чет.

— Да. Успях да заснема два филма преди онова нещо да пресече моста. Докато все още се виждаше.

— Не е ли вече там? — простена Чет.

— Придвижи се. Пресече моста и навлезе в гората. Сега е прекалено тъмно, за да се види. Невъзможно е да го снимате.

— На Джони ли пращате тези филми?

— Имам човек с мотоциклет. Той ще ги занесе.

— Това е добре — каза Чет. — С кола не може да се мине. Тези ваши проклети двулентови пътища! Никога не съм виждал такова задръстване. За да стигнем дотук, изминахме пеш поне пет километра. Зарязахме колата и тръгнахме.

— До скоро — каза Нортън и излезе.

Кати разговаряше с Гарисън по телефона:

— Беше ужасно, Джони. Всички се опитват да се доберат дотук. Ченгетата ги спират. Натрупаха се ужасно много коли.

— Е, вече сте там — каза Гарисън. — Помотайте се из района. Научете каквото можете. Говорете с хората. Разберете реакцията им.

Как възприема градчето всичко това? Какво според тях е онова нещо? Знаеш какво ни трябва.

— Джони, обади ли се Джери?

— Джери ли? Кой Джери?

— По дяволите, Джони, казах ти преди да тръгна. Джери Конклин. С когото трябваше да изляза тази вечер. Обясних ти.

— А, сетих се. Предупредих всички. Изчакай един момент.

Съвсем слабо тя го чу да изревава: „Някой да е говорил по телефона с Джери Конклин? С когото е трябвало да излезе Кати?“

Отвърнаха му мънкащи гласове.

Гарисън се обади отново:

— Не, Кати. Не се е обаждал.

— По дяволите! — ядоса се Кати.

— Чакай да видя — рече Гарисън, като незабавно забрави за Джери Конклин. — Сега е единайсет и половина. В първото издание ще трябва да пуснем това, с което разполагаме досега. Франк продължи да ни информира. Знаем, че нещото се е придвижило отвъд реката. Обади ми се пак след два часа. Съжалявам, че сте попаднали в задръстване. Радвам се, че сте се добрали дотам.

— Джони, станало ли е нещо друго? Дай ми някаква информация.

— Губернаторът е пратил близо половината от щатската полиция да блокира Лоун Пайн. Затворили са всички пътища. Вдигнал е Националната гвардия в бойна готовност. Засега никой няма представа какво става. Очевидно идеята е, че това наистина е космически кораб, но никой не е сигурен.

— Ако се обади Джери, нали ще му обясниш положението?

— Разбира се — отвърна Гарисън.

— Ще ти се обадя — обеща Кати. — Почакай един момент. Имам подозрението, че телефонните линии тук ще бъдат претоварени. Защо не накараш някой да се свърже с нас по телеграфа към девет и половина? Продължавай да се опитваш, ако не успеят да се свържат. Имаш ли номера тук?

— Да. Ще можеш ли да намериш някой да отговаря на телефона и да поддържа връзката вместо теб?

— Ще намеря — отвърна Кати. — Колко мога да му платя? Какъв е бюджетът за тази операция?

— Колкото можеш по-малко — каза Гарисън. — И толкова много, колкото се наложи.

— Добре тогава — каза Кати. — Ще поддържам връзка.

И затвори телефона. Влезе Нортън.

— Джими тръгна с филмите — каза той. — Остави един свой приятел да наглежда бензиностанцията.

— Не се забавихте много — забеляза Чет.

— Имах късмет — отвърна Нортън. — Намерих Джими веднага, а там се мотаеше и приятелят му.

— Ще ни трябва още един човек — рече Кати. — Джони ще се обади към девет и половина. Ще ни трябва някой да поддържа връзката, докато се върнем, Възможно е линиите да бъдат претоварени и да не можем да се свържем с никого.

— Струва ми се, че имам точно човек за вас — каза Нортън. — Току-що го видях на улицата. Един стар чудака, казва се Стифи Грант. Ще направи всичко за едно питие.

— Може ли да се разчита на него?

— Ако има какво да пие.

— Колко ще трябва да му платя?

— Два долара.

— Кажете му, че ще му дам пет. Но му внушете, че не трябва да предава телефона на никого. Независимо каква е причината.

— Можете да разчитате на него. Той е еднопосочен. В момента е трезвен. Ще разбере.

— Не знам какво щяхме да правим без вас — каза Кати.

— Моля ви — отвърна Нортън. — С Джони сме стари приятели. Бяхме колеги в университета.

— Онова нещо било паднало върху някаква кола — каза Чет. — Още ли е там?

— Да, доколкото зная — каза Нортън. — Охранява я полицаи. Не дава да я местят, докато не се появи някой.

— Кой трябва да се появи?

— Не знам — отвърна Нортън.

— Тогава да тръгваме — каза Кати. — Искам да хвърля един поглед на тази кола. И да я снимам.

— Вървете направо по улицата — каза Нортън. — По пътя към реката. Не е далеч. Вижда се полицейски автомобил с червени

светлини. Ще я намерите точно там. Аз ще доведа Стифи и ще го въведа в работата. Ще се видим по-късно.

Към края на първия комплекс сгради двамата забелязаха проблясващите червени лампи на полицейския автомобил. Когато се приближиха, от сенките се показа един полицаи.

— Журналисти сме — рече му Кати. — От минеаполиския „Трибюн“.

— Мога ли да видя журналистическата ви карта, моля?

Кати извади портфейла от чантата си и му подаде документа. Полицаят бръкна в джоба си за фенерче и насочи лъча към картата.

— Катрин Фостър — прочете той. — Срещал съм името ви във вестника.

— Мъжът с мен е Чет Уайт. Нашият фотограф.

— Добре — каза полицаят. — Тук няма какво толкова да се види. Нещото, каквото и да е то, е оттатък реката.

— Ами колата? — попита Чет.

— Още е тук.

— Какво ще кажете да направя няколко снимки?

Полицаят се поколеба, после каза:

— Мисля, че може. Но не я докосвайте. От ФБР ни помолиха да я оставим, както си е.

— Какво общо има ФБР с тази работа? — попита Кати.

— Не зная, госпожо — отвърна полицаят. — Но така ми наредиха. Пратили са хора насам.

Заобиколиха полицейската кола и повървяха малко по пътя. Смачканият автомобил беше на края на моста — или по-скоро на края на мястото, където по-рано бе лежал мостът. Самият мост го нямаше. Колата бе сплескана, сякаш отгоре ѝ беше минал валяк.

— Има ли някой вътре? — попита Кати.

— Според нас не, госпожо.

Чет правеше снимки, обикаляше около сплескания автомобил, светкавицата на апарата мигаше непрекъснато.

— Идентифицирахте ли колата? — попита Кати. — Може би номера?

Полицаят сви рамене.

— Може и да има номер, но не се вижда. Колата е шевролет, на няколко години. За модела не съм сигурен.

— Няма ли някаква представа кой може да е бил вътре? И какво може да му се е случило?

— Сигурно някой е спрял да лови риба във вира под моста. Твърдят, че имало голяма пъстърва. Казаха ми, че тук често идвали хора.

— Но ако е било така — каза Кати, — не смятате ли, че който и да е бил, досега щеше да се появи, за да разкаже за страхотните си приключения?

— Наистина изглежда странно — отвърна полицаят. — Но пък човекът може да е в реката. Когато онова нещо е кацнало, мостът се е срутил. Може да го е ударила някоя греда.

— Трябвало е да се опитат да го намерят.

— Сигурно — рече полицаят. — Но не ми е известно подобно нещо.

— Вие видяхте ли нещото, което е кацнало тук? — попита Кати.

— За кратко. Преди да се стъмни. Преди да пристигна, то вече беше минало оттатък. Беше си там, отвъд реката. На неколкостотин метра зад нея. Просто си стоеше. И беше голямо.

— Още ли е на пътя?

— На пътя е, но излиза извън него и от двете страни. Много по-широко е от пътя. Смачкало е няколко малки дървета.

— И още ли си стои там в момента?

— Почти съм сигурен. Ако се беше придвижило, щеше да смачка още дървета. Би трябвало да се чуе някакъв шум. А откакто пристигнах, там е съвсем тихо.

— Какво има нататък? Искам да кажа по пътя?

— Целият район отвъд реката е праисторическа горска зона, госпожо. Резерват на първобитни борове. Огромни дървета. Някои от тях са на стотици години. Онова нещо, каквото и да е то, е попаднало в капан, казвам ви. Няма да може да мине през дърветата. Няма място да мине.

— Има ли в него някакви белези на живот?

— Не съм забелязал. Просто една огромна черна кутия. Прилича на огромен тронав танк. Само дето няма вериги. Не мога да си представя как се движи.

— Това ли е впечатлението ви? Голям танк?

— Ами, не. По-скоро прилича на голяма черна кутия. Голяма продълговата кутия, която някой е боядисал във възможно най-тъмния черен цвят.

— Има ли някакъв начин да минем отгътък реката? — попита Кати.

— Невъзможно е — отвърна ѝ полицаят. — Под моста е онзи дълбок вир, а от двете му страни течението е страшно бързо.

— Може би с лодка?

— Поразпитайте — каза полицаят. — Навярно ще можете да минете отгътък с лодка. Ако намерите.

— Тук всички сигурно имат лодки — обади се Чет.

— А бе по-добре недейте — каза полицаят. — Трябва да попитам по радиостанцията. Сигурно ще ми наредят да не ви пускам.

— А има ли друг път за отгътък?

— Не. Всички пътища са блокирани.

— Ами хората от другата страна на реката?

— Там няма хора. Това е праисторическа горска зона. Километри гора. Никой не живее там.

— Можете ли да ми кажете името си? — попита Кати. — Мога ли да цитирам това, което ми съобщихте?

Полицаят гордо ѝ каза името си, но я предупреди:

— Само внимавайте с цитатите.

7. ВАШИНГТОН

Портър стоеше и гледаше как журналистите влизат в помещението. Изглеждаха по-добронамерени от обикновено и бяха повече, отколкото очакваше. В края на краищата това бе доста късен час за пресконференция.

Те влязоха и заеха местата си в мълчаливо очакване.

— Трябва да ви се извиня за късния час — рече той. — Може би трябваше да изчакаме до утре сутринта, но си помислих, че някои от вас биха искали да научат това, което знаем. То обаче може да не е много повече от това, което знаете вие. По принцип знаем само, че някакъв обект е паднал от небето край градчето Лоун Пайн в северна Минесота. Река Пайн тече северно от града и обектът е паднал напреки на нея. Интересно е, че е паднал точно върху моста над реката. Той е бил разрушен, а някаква паркирана в края му кола е била смачкана. Засега изглежда, че в нея не е имало никого. Точно преди да се стъмни, обектът се е придвижил отвъд реката и очевидно още е там. Струва ми се, че трябва да ви съобщя и още нещо. Не знаем дали е свързано с обекта, който е паднал в Минесота, но разузнавателните станции са открили неизвестен досега и доста голям обект в орбита около Земята.

Представителят на „Ню Йорк Таймс“ попита:

— Господин секретар, казвате, че е голям. Можете ли да ни кажете колко е голям и да опишете орбитата му?

— Господин Смит — отвърна Портър, — досега големината му не е определена. Най-точната преценка е, че диаметърът му може да е няколко километра. Що се отнася до орбитата, струва ми се, че се нарича синхронна. Височината му е около 32,000 км, а скоростта му съответства на въртенето на Земята. Както разбрах, в момента е някъде над Айова.

— Дейв — попита представителят на „Чикаго Трибюн“, — казваш, че новият обект е бил засечен от разузнавателните станции. Означава ли това, че е бил открит едва след като е влязъл в орбита, или е бил забелязан още преди това?

— Останах с впечатлението, че са го открили, когато вече е бил в орбита, едва преди няколко часа.

— Основателно ли ще бъде заключението, че може да е кораб-майка, от който да произхожда обектът, паднал в Лоун Пайн?

— Струва ми се — отвърна Портър, — че е ваша работа дали да направите подобно заключение. На този ранен етап аз не се ангажирам с такива изводи. Това би означавало да приемем, че и обектът в орбита, и другият, който е паднал в Минесота, произхождат от някаква друга част на космоса. А това още не ни е известно.

— Първоначалната ви оценка на масата и размера на обекта в орбита обаче, изглежда, изключва възможността да е бил изстрелян от Земята.

— Да, според мен е така, но както казах, още не сме сигурни.

Представителят на „Уошингтън Поуст“ попита:

— Каза, че обектът в Минесота се е придвижил. Струва ми се, каза, че е паднал върху моста над реката. А после я е пресякъл.

— Точно така.

— Можеш ли да ни кажеш как се е придвижил? Как би характеризирал неговото движение?

— Джо, задаваш ми въпрос, на който не съм в състояние да отговоря. Не знам как се е придвижил. Известно ни е само това, че се е придвижил. Което означава, че се е придвижил сам. Разберете: по времето, когато се е придвижил, там не е имало наблюдатели специалисти. Цялата ни информация идва от неколцина жители на градчето, които ни съобщиха какво са видели.

— Можеш ли да ни дадеш някакво по-подробно описание на обекта? Нещо по-добро от „голяма черна кутия“?

— Страхувам се, че не мога. По този въпрос не разполагаме с нова информация. Доколкото ни е известно, досега не са му били правени снимки. Паднал е в късния следобед. Стъмнило се е само след час-два.

Представителят на „Асошиейтед Прес“ попита:

— Продължавате да твърдите, че не знаете, а според мен и никой не може да знае на този етап — но от всичко, което е известно, свидетелствата очевидно насочват сериозно към факта, че обектът може да представлява извънземен разум. Бихте ли коментирали?

— Ще се опитам да ви отговоря честно — отвърна Портър, — без да използвам формулата „не знам“. Онова нещо е паднало върху шосето и следователно може да се приеме, че е било в състояние да си избере подходящо място за приземяване. После се е придвижило, очевидно без чужда помощ, от което вероятно следва или че на борда му има разумни същества, или че е някаква дистанционно управляема машина. Всички знаете, че когато някакъв мъж е стрелял с пушка срещу него, обектът е отвърнал и мъжът е бил убит. Това може да означава, че притежава защитна способност. Ето важните моменти, за които повечето от вас вече трябва да са се досетили и за които всички биха могли да се досетят. Но освен това обобщение не мога да кажа нищо повече. Няма достатъчно факти, от които да се изведат каквито и да било сериозни заключения. Ще трябва да почакаме. Нуждаем се от повече факти.

— Изглежда, изключваш възможността за земен произход на новия обект в орбита — каза представителят на ЕнБиСи. — А не би ли могъл да е някакво ново експериментално устройство?

— При тези обстоятелства всичко е възможно. Съжалявам, ако ти се е сторило, че изобщо изключвам каквото и да било. Но хората ни ме уверяват, че обектът не е пратен от нас.

— А не може ли да е пратен от някой друг?

— Съмнявам се.

— В такъв случай твърдиш, че е космически посетител, така ли?

— Ти го каза, Карл. Не аз.

— Мога ли да задам втори въпрос? — попита представителят на „Ню Йорк Таймс“.

— Разбира се, господин Смит.

— Можете ли да ни съобщите какво прави правителството? Провеждани ли са разговори с чужди правителства? Разбрах, че районът на Лоун Пайн е блокиран. Федералното правителство ли е наредило това?

— Доколкото знам, досега не са провеждани разговори, за каквито питате. Може би по-късно, когато научим повече по въпроса. Районът е блокиран по нареждане на щатското правителство. Губернаторът се е свързал с президента, но ние нямаме нищо общо с отцепването на района. Предполагам, че някои федерални институции

ще пратят там свои наблюдатели, но досега не съм известен за подобно нещо.

— Благодаря ви, сър — рече представителят на „Ню Йорк Таймс“.

— Но не сте ли съгласен — попита журналистът от „Лос Анджелис Таймс“, — че ако този обект, или и двата обекта — онзи в орбита и другият, който е кацнал на Земята — се окажат от далечния космос, проблемът ще се превърне в международен, а не просто от национално естество?

— Не мога да си позволя да говоря от името на външното министерство — отвърна Портър, — но ми се струва, че във въпроса ви има известна логика.

— Нека развием това предположение малко повече — каза представителят на канзаския „Стар“. — Ако се окаже, че обектът, паднал в Лоун Пайн, наистина е космически кораб от звездите или поне, че не е от нашата слънчева система, каква ще бъде нашата национална позиция? Ще бъдат ли направени опити за разговор — или поне за контакт — с разумните същества на борда му?

— Не сме мислили чак дотам — отвърна Портър. — Докато все още няма факти...

— Но ако през следващите няколко дни се получат такива факти, каква би могла да бъде нашата позиция?

— Ако ме питате дали имаме намерение да си играем игрички с каквито и да било посетители, не е така. Това не е официално изразена позиция, а просто произтича от факта, че знам как работи нашето правителство. Истина е, че когато обектът се е приземил, някой е стрелял по него. В случая обаче става дума за постъпка на безотговорен гражданин, навярно шокиран от това, което вижда. Надявам се, че всички останали ще реагират като разумни хора.

— А как, според вас, би трябвало да реагира разумният човек?

— Според мен разумният човек трябва да се стреми към някакво разумно общуване. Най-вероятно на много ограничена основа. Но ако постигнем подобно разумно общуване, можем да продължим с нещо друго. Мисля, че ме принудихте да се разпростра прекалено. Нямам основания да ви отговоря официално на този въпрос. Проблемът още не е обсъждан. Поне доколкото ми е известно.

— Ти естествено разбираш — каза представителят на ЕйБиСи, — че ако наистина се стигне до контакт с извънземен разум, пристигнал някъде от галактиката, това би се оказало най-значителното събитие в цялата човешка история?

— Що се отнася лично до мен, аз наистина разбирам това — отвърна Портър. — Отново повтарям, че не представям никаква официална позиция. Както казах, проблемът още не е обсъждан задълбочено. Преценката на положението не е стигнала чак дотам.

— Разбираме това, Дейв — каза журналистът от ЕйБиСи. — Просто задаваме въпросите, които вероятно възникват у много други хора.

— Благодаря — рече Портър.

— Да се върнем на по-практични проблеми — каза представителят на балтиморския „Сън“. — Можете ли да ни съобщите каква ще е следващата стъпка на правителството?

— Според мен ще се ограничи до наблюдение. През следващите двайсет и четири часа ще пратим там колкото можем повече специалисти. Мнозина от тях ще бъдат вероятно учени от всички краища на страната. И то не само хора, свързани с правителството. А иначе, струва ми се, ще се ръководим от конкретната обстановка. Съмнявам се, че някой може да предскаже какво ще се случи.

— Да се върнем отново на обекта в орбита — каза журналистът от „Детройт Нюз“. — Възможно ли е огромната маса, която е била засечена, да е просто космическа смет? Працали сме много машинарии горе. Не биха ли могли да бъдат събрани заедно от някакво взаимно притегляне?

— Не знам — отвърна Портър. — Не разбирам нищо от физика. Не мога да ви кажа дали е възможно. Подобен въпрос не е повдиган. Космическата агенция може да има някакви идеи по него.

— Не можем ли да пратим горе хора, които да го разгледат отблизо? Мислили ли сте за това?

— Не смятам, че е обсъждано. Възможно е да бъде пратена някоя от совалките ни в космическата станция. Готовност за подобно нещо със сигурност има. Но проблемът тепърва ще се обмисля.

— Ако се установи, че сме посетени от същества от галактиката — попита представителят на СиБиЕс, — бихте ли коментирали

въпроса за въздействието на това събитие върху нас... върху човешката раса? Откритието, че там, в космоса, има някой?

— Несъмнено въздействието ще бъде значително — отговори Портър, — но не съм в състояние да коментирам въпроса. Може би би ви отговорил някой социолог.

— Господин секретар — каза журналистът от „Ню Йорк Таймс“, — благодарим ви, че се срещнахте с нас в толкова късен час. Вие, разбира се, ще поддържате контакт с нас.

— По всяко време, господин Смит — отвърна Портър.

Той остана, загледан в излизащите от помещението журналисти. Марша се изправи от бюрото си и застана до него.

— Струва ми се, че мина доста добре — рече тя.

— Този път не бяха толкова стръвни — отвърна Портър. — Тази работа може да придобие политически оттенък по-късно, но засега няма такова нещо. Прекалено нова е, за да има политически оттенък. Но само дай на момчетата от Конгреса няколко дни и ще видиш.

Той отиде до бюрото си, седна и се загледа как Марша се приготвя да си тръгне.

В стаята стана тихо. Някъде отдалеч се чу телефонен звън, а по някакъв далечен коридор глухо отекваха нечии стъпки.

Той вдигна слушалката и набра номера. Алис му отговори.

— Мислех си, че ще се обадиш — каза тя. — Стоях до телефона. Как мина?

— Не е зле. Не ме съдвяха.

— Бедният Дейв — рече Алис.

— Всичко е наред. Аз помолих за тази служба. И взимам парите.

— Никога не си молил за нея.

— Е, може и да е така, но се нахвърлих на възможността да получа работа.

— А имаш ли някаква възможност да прескочиш насам? Приготвила съм ти питие.

— Опасявам се, че не, Алис. По-добре да остана тук, за да могат да ме намерят. Поне за малко.

— Добре тогава. Чао... Един момент, татко отчаяно жестикулира. Иска да разговаря с теб.

— Дай ми сенатора. Винаги се радвам на възможността да поговоря с него.

— Лека нощ, мили. Ето ти татко.

Гласът на сенатора прокънтя в ухото му.

— Дейв, какво става там? По телевизията предават непрекъснато, но по дяволите, те не знаят какво става. Изглежда, никой не знае. Има ли нещо вярно в тази работа, че сме имали посетител от космоса?

— И ние не знаем повече от хората в телевизията — отвърна Портър. — Но мога да ви съобщя една новина. Нашите разузнавателни станции са засекли нещо ново в орбита.

Той разказа набързо на сенатора за новия обект.

— В такъв случай може би наистина има нещо вярно — рече сенаторът. — Не прилича на филмите и на тъпите телевизионни програми. Засега няма малки човечета.

— Няма малки човечета — съгласи се Портър. — Ще трябва да привикнем към мисълта, че ако там има живи същества, те може и да не са хора.

— Ако има живи същества?

— Точно така.

— Ние, американците, бързаем да правим заключения — каза сенаторът. — Имаме твърде голямо въображение и твърде малко здрав разум.

— Засега страната приема положението спокойно. Без истерия. Без паника.

— Понеже още няма никакво основание за истерия — каза сенаторът. — Съвсем скоро ще започнат безумни истории. Проклетите глупаци ще започнат да пускат слухове. И още нещо, Дейв.

— Да?

— Ставало ли е дума проблемът да се интернационализира?

— Не ви разбирам напълно.

— Имаме ли намерение да се свържем с други държави? Ще споделим ли проблема с тях?

— Не ви разбирам, сенаторе. Още няма какво да споделяме.

— Но за Бога, Дейв, ами ако има! Ако в Минесота са се приземили извънземни, ние трябва непременно да ги запазим за себе си. Помисли си, това е нов разум, нова технология.

— Разбирам гледната ви точка — каза Портър.

— Поне трябва да имаме първи възможността да научим нещо от тях — каза сенаторът. — А това, което бихме могли да научим от тях, би могло да обърне всичко наопаки.

— Имате ли представа колко трудно може да се окаже контактуването с извънземни — ако в онова нещо, което е паднало, наистина има извънземни?

— Естествено, че знам. Разбирам всичко. Но ние разполагаме с най-добрите учени в света. Разполагаме с големи умове.

— Въпросът още не е дискутиран, поне тук — каза Портър.

— Отвори дума за това — каза сенаторът. — Ще се опитам да се срещна с президента лично, но ако можеш да отвориш дума за това...

— Ще отворя — обеща Портър. — Но не знам дали ще се получи.

— Само една дума — рече сенаторът. — Това е всичко, за което те моля. Само една дума преди вашите хора да тръгнат по задачите си във всички посоки. Искаш ли да разговаряш пак с Алис?

— Ако тя иска.

Алис се обади отново и поговориха малко, а после затвориха. Портър се завъртя със стола си и забеляза, че някой е застанал на вратата.

— Здравей, Джак — каза той. — Откога стоиш там? Трябваше да влезеш и да седнеш някъде.

— Само от няколко минути — отвърна Джак Кларк. Той беше военният съветник на президента.

— Сенатор Дейвнпорт беше на телефона току-що — каза Портър.

— И какво иска?

— Просто е любопитен — отвърна Портър. — Исква да поговори с някого. Тази вечер има много хора, които търсят с кого да си поговорят. Струва ми се, че всички започват да се вълнуват. Засега няма от какво да се тревожат, но се чувстват мъничко неспокойни, задават си много въпроси и може би търсят някоя сродна душа.

— А при липсата на факти онова нещо е само един безвреден боклук, паднал от небето.

Портър поклати глава.

— Джак, струва ми се, че е нещо повече от това. Проклетото нещо се е придвижило.

— Може би е машина.

— Възможно е — каза Портър, — но и машината е достатъчна, за да ме плаши.

Кларк влезе в стаята и седна на стола до бюрото.

— Как е президентът? — попита Портър.

— Отиде да си легне. Според мен няма да може да спи много. Разтревожен е. Притеснява го неизвестността на положението. Предполагам, че именно това притеснява всички ни.

— Току-що каза, че нещото може да е само някаква машина. Джак, защо се опитваш да отхвърлиш мисълта, че може да е извънземен разум?

— Дяволите да ме вземат, ако знам. Предполагам, че си прав — наистина я отхвърлям. Някак си бягам от представата за извънземен разум. Толкова се бръщолевеше през последните години за НЛО. Почти всички са привикнали с тази мисъл. Всички или почти всички предварително са си създали някакво мнение за тях.

— Но това нещо не е НЛО, не и в популярния смисъл на думата. Не притежава нито един от белезите, които се свързват с него. Няма мигащи лампички, виещи аларми, не се върти около оста си.

— Въпросът не е там — каза Кларк. Ако има някакви доказателства, че това нещо е живо или че в него има живи същества, половината страна ще започне да бяга, пищейки от ужас, а другата половина ще си помисли, че е дошъл краят на света. Само неколцина солидни граждани ще го приемат спокойно.

— Ако се окаже — каза Портър, — че става дума за извънземен разум, федералното правителство и най-вече военните ще трябва да обясняват много на хората. От дълги години обвиняват военните, че прикриват информацията за НЛО.

— За Бога — каза Кларк, — смяташ ли, че не съм мислил но въпроса? Това беше първото нещо, за което си помислих, когато чух тази история.

— Кажи ми честно — каза Портър. — Прикривали ли сте някаква информация?

— Откъде да знам?

— А кой трябва да знае? По дяволите, Джак, ако ще защитавам правителството в тази история, трябва да знам.

— Разузнаването, предполагам — отвърна Кларк. — Може би ЦРУ. Може би ФБР.

— При тези обстоятелства дали някой ще ми каже?

— Съмнявам се — каза Кларк.

8. МИНЕАПОЛИС

— Обаждала ли се е Кати? — попита Гарисън.

— Не — отвърна Джим. — Стифи Грант поддържа връзката. Отначало съобщи много неща, но сега вече няма нищо за казване. Даде ми доста добро описание на обекта. Каза ми и едно-друго за реакцията на хората в Лоун Пайн. Предадох всичко на Джаксън. Той току-що започна да навлиза в историята.

Голд вдигна слушалката и се обади:

— Господин Грант, там ли сте още?

Послуша за миг, остави слушалката и каза:

— Там е.

Гарисън седна на бюрото си и взе един екземпляр от първото издание, който бяха оставили върху пишещата му машина. После го отвори и хвърли поглед върху първата страница.

Космически обект се приземява в Минесота —
гласеше заглавието.

На страницата нямаше нищо друго освен истории, свързани с космическия обект: основната статия, съобщение от Франк Нортън за реакцията на Лоун Пайн, репортаж от канцеларията на губернатора, изявление на шефа на щатската пътна полиция, информация от вашингтонския кореспондент на „Трибюн“, статия, написана от Джей Кели, обсъждаща възможността за разумен живот във Вселената и шансовете Земята да е посетена от една от формите на живот, карта, показваща местоположението на Лоун Пайн.

Доста добре като начало, каза си той. Сега оставаше само да се обади Кати и да се появят снимките на Франк.

— Има ли някакво известие от онзи приятел с филмите? — попита той Ани.

— Обади се преди десет минути — отвърна му секретарката. — От Анока. Отбил се да зареди бензин.

Гарисън погледна часовника на стената. 10:05. Все още имаше достатъчно време да се проявят филмите и да се извадят няколко снимки за вестника.

— Обаждал ли се е приятелят на Кати? — попита той Ани. — Тя ще иска да разбере.

— Още не — отвърна Ани. — Току-що погледнах в пощенската й кутия. Помислих си, че някой може да е разговарял с приятеля й и да й е оставил съобщение. Но нямаше нищо.

— Може би не е зле да му позвъниш у дома. Знаеш ли как се казва?

— Да. Джери Конклин. Трябва да го има в телефонния указател на университета.

Гарисън огледа стаята. За разлика отпреди, сега тук имаше много хора. Повечето най-вероятно би трябвало вече да са си тръгнали, привършили с работата си за деня. Например Джей бе заминал рано сутринта за Рочестър, за да проучи онази история с рака, после се бе върнал и я беше написал, а след това беше написал статията за умозрителния живот във Вселената. И все още бе тук. Както и много други, които се въртяха наоколо в случай, че потриват. Добър екип, изсумтя доволно Гарисън. Но по дяволите, те не би трябвало да са тук — щом работният им ден бе завършил, би трябвало да са си вкъщи.

— Забравих нещо — каза той на заместника си. — Не сме уредили квартири за Кати и Чет. Къде ще спят тази вечер? Има ли някакво подходящо място в Лоун Пайн?

— Един малък мотел — отвърна Голд. — Ани се обади да запази стаи.

— Ани мисли за всичко.

— Човекът от мотела й каза, че Нортън вече бил резервирал стаи за тях — продължи Голд.

— Добре — рече Гарисън. — Значи всичко е наред.

Хал Ръсел, който отговаряше за кореспонденциите, се приближи до бюрото на Гарисън и каза:

— Джони, бюрото ни праща още един репортаж. Белият дом току-що съобщил, че в орбита е засечен огромен неизвестен обект.

Изглежда, има някаква идея, че може да е свързан с историята в Лоун Пайн. Кораб-майка, навярно.

Гарисън хвана главата си с ръце и възкликна:

— Никога ли няма да свърши тази нощ? Ще се наложи да направим място за това. Свали репортажа от канцеларията на президента от първа страница и смени местата на останалите. Ще трябва да отделим на този въпрос почти толкова внимание, колкото и на основната статия. Ще трябва да попроменим основната статия и да споменем в нея за обекта в орбита.

— Тя току-що беше завършена — каза Ръсел. — Разчетена е за 750 думи. Няма да имаме място. Ще се наложи да изхвърлим още нещо, а може би и да прибавим още един подлистник.

— Виж, Хал, има достатъчно плява, която можем да изхвърлим. Донеси ми един екземпляр, щом станат готови.

— Разбира се, Джони — отвърна Ръсел.

— Опитах се да се обадя на Джери Конклин — каза Ани, — но никой не отговаря. Какво ли може да е станало?

— Кати ще му откъсне ушите — каза Голд. — Не бих искал да се изпречвам на пътя ѝ.

По пътеката между бюрата тежко мина високата непохватна фигура на Ал Латроп, главния редактор. Стискаше първото издание и изглеждаше разтревожен. Спря до бюрото, надвеси туловището си над Гарисън и избоботи:

— Не знам. Ама съм малко нервен. Действаме така, сякаш онова нещо в Лоун Пайн наистина е пристигнало от космоса, сякаш е някакъв космически посетител.

— Но то наистина е пристигнало от космоса — каза Гарисън. — Пристигнало е от небето и се е приземило. Прегледахме внимателно всички объркани новини...

— Но аз не си го представях така. Идеята е, че е космически разум. Някакъв НЛО.

— Прочети всичко пак — рече му Гарисън. — Внимателно. Никъде не сме казали подобно нещо. Казваме онова, което са ни съобщили други хора. Ако те са смятали, че е НЛО или нещо подобно, ние ги цитираме. Но иначе...

— Ама статията на Джей...

— Тя е като фон. Чисто умозрителна е — Джей също твърди така. Ако в космоса има разумни същества, как биха изглеждали и какви са шансовете някога да ни посетят. Такива неща се пишат от сто години. Пускат ги в списания и вестници, излъчват ги по телевизията и радиото. Джей вмъква уговорки във всеки втори абзац. „Ако се окаже така“ — така пише. Ако този обект от Лоун Пайн представлява космически разум или нещо друго...

— Джони, трябва да внимаваме. Може да предизвикаме паника.

— Ние внимаваме. Репортажите ни са обективни. Не сме излезли и на милиметър извън границите на...

Телефонът извън, Ани вдигна слушалката.

— Е, добре — рече Латроп. — Трябва да продължим да внимаваме. Да не излизаме извън рамките на обективността.

— Обади се от фотолабораторията — каза Ани. — Момчето с филмите е пристигнало току-що.

Голд му протегна слушалката на телефона си и каза:

— Обажда се Кати.

Гарисън взе слушалката и каза:

— Един момент, Кати. — Закри слушалката с длан и се обърна към Голд: — Кажете на хората от новините да вмъкнат снимките в следващото издание. Две на първа страница и може би още няколко вътре. Отбий се във фотолабораторията и виж снимките. Ако са добри, опитай се да накараш хората от новините да намерят за тях сравнително празна страница. Във вестника има достатъчно боклук, който можем да разчистим, за да направим място.

Латроп тръгна между бюрата, все още стиснал вестника в ръка.

— Добре, Кати — каза Гарисън в слушалката. — Какво научи?

— Първо ми кажи — отвърна Кати — Джери обади ли се?

9. ЛОУН ПАЙН

Кати изплува от дълбините на съня си. Някой чукаше на вратата. Прозорците зад завесите се осветяваха смътно от бледата ранна зора. Тя се обърна и потърси с ръка непривичната лампа върху непривичното нощно шкафче. Макар почти да не се виждаше, стаята беше брутално гола. „Къде съм, по дяволите“ — зачуди се тя. После си спомни къде се намира: в Лоун Пайн.

Беше в Лоун Пайн и някой тропаше на вратата.

Тя намери ключа на лампата и я светна. Отметна завивката и потърси с крака пантофите си на пода, намери ги и ги нахлузи. После откри халата си, захвърлен на земята до леглото, и се намъкна в него.

Чукането продължаваше.

— Добре де, добре! — извика тя. — Идвам.

Загърна се с халата и се затътри към вратата, завъртя дръжката и я отвори.

Отвън стоеше Франк Нортън.

— Госпожице Фостър — рече той, — съжалявам, че ви безпокоя толкова рано, но нещо става. Онова нещо, което падна от небето, сече дърветата и ги дъвче. Поглъща огромни дървета.

— Моля ви — каза тя, — бихте ли събудили Чет? Той е в съседната стая. Номер три. Идвам веднага.

Нортън се обърна и тя затвори вратата. В стаята беше ужасно студено. Когато издиша, дъхът ѝ увисна във въздуха на бледи валма.

Задъхана от студ, тя бързо навлече дрехите си, изправи се пред огледалото и прокара гребена през косата си. Не изглеждаше в най-добрата си форма. Огледа се, но прати всичко по дяволите. Какво може да се очаква от човек, изкаран от леглото по това време?

„Нортън е луд“ — каза си тя. Онова нещо оттатък реката не можеше да яде дървета. Сигурно беше само някаква шега, но Нортън не приличаше на човек, който би губил времето си в шеги. Но защо, по дяволите, онова нещо трябваше да поглъща дървета?

Излезе. Чет вече се бе появил, натоварен с фотографските си принадлежности.

— Изглеждаш добре — рече той на Кати. — Въпреки безбожния час.

— Що не се гръмнеш? — отвърна му тя.

— Съжалявам, че ви събудих още преди изгрев слънце — каза Нортън. — Но си помислих, че ще искате да знаете. Обмислях проблема цели трийсет секунди.

— Всичко е наред — отвърна Кати. — Рискове на професията.

— В града има и други журналисти — каза Нортън. — Пристигнаха през нощта. Направо е пълно. Троубридж от минеаполиския „Стар“, един от канзаския „Стар“, двама от демойнските „Реджистър“ и „Трибюн“. Всички водят фотографии. По-късно сигурно ще пристигнат и още.

— Как са се добрали дотук? — попита Чет. — Пътищата бяха блокирани.

— Щатската полиция ги е освободила. Някои е пуснала, други е върнала. Няколко коли са оставени по шосето. Предполагам, че и вашата е сред тях. Полицаяте са ги преместили на банкета. Допускат журналисти и някои други, но държат публиката настрана.

— Има ли хора от телевизията? — попита Кати.

— Няколко екипа — отвърна Нортън. — Вдигат адска врява. Искат да минат оттатък реката, но няма как.

— Няма ли лодки?

— Журналистите вече търсиха. Малцина тук имат лодки. Всички налични съдове са по езерата в района. Никой не плава с лодка по реката.

Излязоха на улицата. Имаше съвсем малко хора. „Сигурно всички са при разрушения мост — каза си Кати, — сигурно гледат как онова нещо дъвче дърветата.“

Доста преди да стигнат реката чуха трясъка на падащо дърво и някакво надигащо се и стихващо стържене.

— Този шум да не би да е от онова нещо, което дъвче дърветата?

— Точно така — отвърна Нортън. — Поваля ги и после ги гълта...

— Но дърветата са големи — възрази Чет.

— И то е голямо — каза Нортън. — Почакайте и ще го видите.

При разрушения мост се беше насъбрала тълпа. На пътя бяха застанали три телевизионни екипа. Колата, която бе сплескана от падналия обект, беше изчезнала. Край пътя беше паркиран полицейски автомобил и на него се бяха облегли двама полицаи, но полицаия, когото Кати беше срещнала тук предишната вечер, го нямаше.

Обектът беше отгатък реката. Дъхът на Кати секна от удивление. Бяха ѝ казали колко е голям, но въпреки това не бе подготвена за размера му. Беше толкова голям, че макар повечето от дърветата да се издигаха над него, все пак стигаше до средата им или дори още по-високо. Голям и черен — най-черното нещо, което бе виждала. Но странно — иначе не се отличаваше с нищо. От него не стърчаха антени. Всъщност от него не стърчеше нищо. Нито едно от онези приспособления, които обичаха да поставят по летящите чинии в телевизионните предавания за НЛЮ. Просто една огромна черна кутия. И още нещо странно — в нея нямаше нищо заплашително. Нищо, освен размера ѝ, не предизвикваше страх.

Едно от големите дървета бавно се наклони и се стовари на земята. Край обекта имаше купчина отпадъци от други повалени дървета. От нещото се чу стържещ звук — като от сдъвкване и смилане. Падналото дърво сякаш придоби свой собствен живот — въртеше се и се движеше назад-напред. А после бавно бе привлечено към предната част на машината.

— Това проклето нещо просто ги всмуква и ги сдъвква — каза Нортън. — Откакто започна преди около половин час, е изминало разстояние почти колкото собствената си дължина. Пресметнах, че трябва да е към стотина метра или даже повече.

— Какво прави? — попита Кати. — Да не се опитва да си проправи пътека между дърветата?

— Ако го прави — каза ѝ Нортън, — ще му се наложи да измине дълъг път. Гората се простира на повече от трийсет километра и е много гъста.

Тя стоеше и гледаше. Нямаше какво толкова да се види. Просто една огромна черна кутия, която поваляше дърветата и ги поглъщаше. Това, което плашеше в нея, беше бавното ѝ, целенасочено движение, чувството за мощ, което излъчваше, очевидната ѝ увереност, че нищо не би могло да ѝ попречи да прави това, което правеше.

Тя се приближи до полицейската кола.

— Да, госпожице? — попита единият от полицаите. — Мога ли да ви помогна с нещо?

— Колата — рече тя. — Тази, която беше смачкана в края на моста. Сега я няма.

— Дойде един камион и я изтегли — отвърна полицаят. — Шофьорът имаше необходимите документи, за да я вземе, и ние му позволихме. Питахме по радиостанцията и ни казаха, че всичко е наред.

— Откъде получихте заповедта?

— Госпожице — отвърна полицаят, — не мога да ви кажа.

— От ФБР ли?

— Госпожице, не мога да обсъждам въпроса.

— Добре, няма нищо — каза тя. — Така трябва. А можете ли да ми кажете какво ще стане сега?

— Ще пристигнат военни инженери, за да построят временен мост. Очакваме ги всеки момент. Както разбрах, става дума за сглобяем мост.

Към тях се приближи Чет и й каза:

— Заснех всичко, което мога оттук. Трябва да се приближим повече. С Трoубридж и някои от другите поговорихме за това. Според нас, можем да прегазим реката. Течението под вира е бързо, но не е много дълбоко. Поне така ни казаха местните. Ако се хванем за ръце и си помагаме, можем да минем оттатък.

— Не можете да пресечете реката — възрази един от полицаите. — Така ни е заповядано. Никой не трябва да пресича реката.

— Ако ще пресичате, имайте ме предвид — рече Кати. — И аз ще дойда.

— По дяволите — каза Чет. — Ти стой тук и пази оборудването — трябва да го оставим на брега. Ще взема само един апарат и няколко резервни филма.

— Чет — настоя Кати, — аз идвам с вас. Ако другите тръгнат, ще дойда и аз.

— Ще си подмокриш дупето. Водата е студена.

— И преди съм се мокрила. И съм брала студ.

— Проблемът е в онези от телевизията — каза Чет. — Искат да вземат прекалено много оборудване. Искат да им помогнем. А машинарията им е тежка.

Полицаят, който беше говорил с тях, се приближи.

— Не можете да пресечете реката — каза той. — Така ни е заповядано.

— Покажете тази заповед — рече войнствено Чет.

— Нямаме писмени заповеди. Само устни. По радиостанцията. Никой да не пресича реката.

Към тях се приближи Троубридж от минеаполиския „Стар“.

— Чух ви — обърна се той към полицая. — Ще ви се наложи да използвате сила, за да ни спрете. А ми се струва, че няма да го направите.

Вторият полицай се присъедини към първия.

— Проклети вестникари! — възмутено каза той, после се обърна към колегата си: — Вземи радиостанцията. Съобщи им какво става.

Дойде и някакъв друг мъж.

— Аз съм Дъглас, от канзаския „Стар“ — каза той на полицая. — Ще имаме предвид заповедта ви, но трябва да минем оттатък. Това там е федерална територия. А вие сте представители на щата. Нямаме съдебна заповед...

Полицаят не му отвърна нищо.

— Наистина ли искате да дойдете с нас? — попита Дъглас Кати.

— Искам, разбира се.

— Тогава стойте близо до мен. Дръжте се здраво.

— Благодаря ви — рече Кати.

— На — каза Чет и подаде на Кати един апарат. — Окачи го на врата си. Аз ще помогна на онези от телевизията да пренесат оборудването си.

— Какво ще правиш с останалите си апарати? — попита тя.

— Ще натрупаме на купчина това, което не можем да вземем.

Полицайте ще го пазят.

— Мътните да ме вземат, няма да пазя нищо — каза полицаят.

Той се обърна и се върна при колата. Колегата му говореше по радиостанцията.

— Бяхте прекалено груби с полицайте, момчета — каза Нортън.

— Ще им се извиним по-късно — отвърна Чет. — По дяволите, имаме да вършим работа.

— Има закони за пресичане на огневи линии и прочее.

— Това тук не е огнева линия — възрази Чет. — Това тук е река.

— Добре — съгласи се Нортън. — Ще мина с вас. От другата страна на Кати. Аз и човекът от канзаския „Стар“ ще я пазим да не се удави.

Единият полицай се върна.

— Можете да минете — каза той. — От наша страна нямате пречки. Но на ваша собствена отговорност. В края на краищата животът си е ваш. — После се обърна към Дъглас: — Можете да вземете под внимание и това.

— Благодаря ви — каза Дъглас. — Много ви благодаря.

На речния бряг се оформи колона. Хората викаха и се бутеха. Троубридж се спусна бързо на брега и пое командването.

— Стига сте се правили на коне — извика той. — Подредете се и се хванете за ръце с тези, които са от двете ви страни. Запазете спокойствие. Поемете дълбоко дъх. Водата е студена. Ще ви замръзнат топките.

После изведнъж се сети за Кати.

— Извинявай, Кати.

— Не се притеснявай — каза Кати. — Не можеш да кажеш нещо, което да не съм чувала.

Колоната навлезе във водата.

— Божичко! — викна един от телевизията, беше застанал пръв. — Водата е като лед.

— Спокойно — рече някой. — Няма страшно.

Продължиха. Водата в най-дълбоката част стигаше до кръста на висок мъж.

Когато нагази, Кати скръцна със зъби. Но докато напредваше с останалите, пъкнала едната си ръка в широката длан на Дъглас, а другата, като в менгеме, в тази на Нортън, забрави за студа и се съсредоточи само в пресичането на реката.

Мъжът, който водеше колоната, излезе на отсрещния бряг и започна да помага на другите.

Тракайки със зъби, Кати се покатери на брега. Апаратът на Чет се клатеше и я удряше.

Чет протегна ръка, за да ѝ помогне да изкатери последните няколко крачки, и го взе.

— Потичай малко — каза той. — Поразходи се. Не спирай да се движиш. Ще се постоплиш. Приличаш на удавен плъх.

— Ти също — отвърна тя. — А и всички останали.

Някои тичаха нагоре по полегатия склон над реката. Тя затича с тях. Високо откъм лявата им страна се мержелееше обектът, паднал от звездите — като някаква огромна стена, достигаща до небето. Грохотът на падащите дървета и дълбокото стържене от сдъвкването им се чуваха вече по-силно.

Фотографите се пръснаха, насочили апаратите си напред.

Тук, отблизо, обектът изглеждаше по-внушителен, отколкото поотдалеч. Оттук ставаха очевидни истинските му размери. А също и неговото спокойствие — огромната черна кутия се накланяше бавно, без да обръща внимание или поне без да оставя впечатлението, че обръща внимание на хората, които се рояха наоколо ѝ. Сякаш обектът не осъзнаваше присъствието им, сякаш ги пренебрегваше. „Сякаш не съществуваме — помисли си Кати, — сякаш не си струва да ни се обръща внимание — мънички, щураци се форми на живот, които остават извън неговото внимание.“

Тя се наведе към задния край на обекта и се опита да открие как се движи. Нямаше вериги нито колела, изобщо нищо, което да го задвижва. Всъщност той като че ли нямаше движещи се части, а пък и като че ли никоя част от него не се докосваше до земята. Тя понечи да се наведе и да пъкне ръка между земята и огромната черна маса, за да види дали наистина е така, но в последния момент куражът я напусна. „Ще вземе да ми откъсне ръката“ — каза си тя.

Кутията всъщност не беше кутия. Страната, която можеше да види, се издигаше право нагоре, но задният край (а може би и предният, каза си тя) се извиваше леко навътре, като онази част, която бе най-близо до земята, леко се разширяваше. Поради някаква причина, която Кати не разбираше напълно, цялото нещо ѝ напомняше на костенурка в черупката си.

Тя отиде зад него и подритвайки нещо с върха на обувката си, залитна напред и едва успя да се задържи на крака. Погледна да види в какво се е ударила. Каквото и да бе това, то беше бяло, гладко и близо до земята. Кати клекна и разчисти горската шума, която го покриваше. Беше новоотсечен пън от дърво, отрязан гладко само на няколко сантиметра над земята.

Зашеметена, Кати прокара длан по отрязаната повърхност. От нея сълзяха мънички капчици смола, които изцапаха ръката ѝ. Нещото

не поваляше дърветата, както си беше помислила отначало. То ги отрязваше близо до земята и ги буташе с огромната се тежест така, че да паднат пред него.

А това означаваше, че тази жътва на дървета не е просто прокарване на път през тях. Това означаваше, че обектът е предназначен да върши точно това. И докато мислеше, задният край на костенуркообразната черупка потрепна и после се вдигна нагоре — като автоматична врата на гараж, реагираща на сигнал.

Ръбът се плъзна на около метър и половина — два и от вътрешността на нещото бяха изхвърлени три големи бели предмета. Заедно с трите бели предмета внезапно се изсипаха и сдъвкани дървесни кори и борови иглички, които ѝ напомниха на плява, изплювана от балировачка.

После задната стена на обекта се плъзна отново надолу.

„Тръби за отвеждане на отпадъци?“ — зачуди се Кати. Наистина ли беше видяла тръби, през които бяха изхвърлени балираните бели маси и сламата? Не беше сигурна.

Приблужи се предпазливо до една от балите, протегна ръка, но после я отдръпна, внезапно уплашена, неизпитваща желание да я докосне. Прокле се ядосано заради боязливостта си и отново протегна ръка. Бялата материя беше опакована и натъпкана здраво, но не бе завързана нито с тел, нито с нищо. Тя зарови пръсти в нея и усети съпротивлението ѝ. После успя да издърпа малко късче от материята.

Приличаше почти на памук. „Смешно — помисли си тя, — бала памук, появяваща се от това чудовище, което яде дървета.“

От отвъдния бряг на реката се донесе металическо скърцане и като погледна, за да открие източника му, тя видя, че от другата страна на моста е спрял голям камион с кран. Кранът повдигаше някакво продълговато дървено съоръжение от каросерията на камиона. Зад него имаше още, подредени едно до друго. Сигурно бяха военните инженери със сглобяемия мост. Може би нямаше да ѝ се наложи да прегазва пак реката. Защото колко ли време е необходимо за сглобяването на един мост. Надяваше се, че няма да е много — щеше да е чудесно, ако не трябваше да влизат отново във вледеняващата вода.

Зад себе си чу тропот на крака и се обърна. Към нея се приближаваше Чет, следван от неколцина фотографи и журналисти.

— Какво става? — задъхано попита той. — Откъде се появиха тези бали?

— Нещото току-що ги изплю — отвърна тя.

Чет се беше привел, залепил апарата до лицето си, другите бързаха зад него. Телевизионните екипи започнаха отчаяно да разполагат оборудването си. Някои използваха ръчни миникамери, останалите нагласяваха триногите и електронната си машинария.

Кати бавно отстъпи назад. Нямаше какво повече да прави — и това беше срамно, помисли си тя. Беше време на почивка за следобедните вестници. Всичко щеше да излезе във вечерните вестници и по вечерните телевизионни новини преди да бъде отпечатан „Трибюн“. Така се случва понякога, каза си философски тя. Печелиш нещо, губиш друго. И нищо не можеше да се направи.

Но какво означаваше всичко това? Това приличащо на кутия чудовище ядеше дървета, а после от другия си край изхвърляше бали с нещо като памук, наред с купищата боклук, който вероятно бе вторичен продукт от изяждането на дърветата. Имаше логика балите да са преработени от смлените дървета, но каква ли можеше да е бялата материя? Трябваше да го знае, помисли си тя, като отчаяно търсеше думата, която сигурно бе някъде в паметта ѝ, натикана там през онези колежански дни, когато се сражаваше храбро, макар и не особено успешно, с биологията. Естествените науки, спомни си Кати, естествените науки и математиката бяха двата ѝ най-слаби предмета и тя никога не се беше справяла много добре с тях.

Думата изскочи в ума ѝ. Целулоза. Можеше ли да е това? Дърветата, спомни си тя смътно, са изградени предимно от целулоза. Навярно всички растения съдържат в себе си някакво количество целулоза. Но колко? Дали беше достатъчно, за да си струва усилието да се дъвчат дървета и да се извлича от тях целулозата? Дали целулозата прилича на памук? И ако тази материя наистина бе целулоза, за какво, по дяволите, ѝ беше целулоза на тази голяма черна кутия?

През цялото време, докато бе размишлявала по този въпрос, тя беше отстъпвала назад стъпка по стъпка, вдигнала глава, за да обхване

с поглед големината на нещото, опитвайки се да го разгледа по-добре и да прецени размерите му по-точно.

Спря я едно дърво. Беше се блъснала в него. Наведе глава, за да се огледа, и видя, че е стигнала до края на гората, през която голямото черно нещо си прорязваше път.

Зад нея се чу тих глас:

— Кати — попита гласът. — Кати, ти ли си?

В мига, в който чу гласа, тя го позна и разбра кой е човекът, който говори. Обърна се бързо с разтуптяно сърце.

— Джери — рече тя. — Джери, какво правиш тук?

А проклетият глупак си стоеше, усмихваше ѝ се и се радваше на факта, че е успял да я издебне и уплаши. Беше обут в рибарски ботуши, лицето му бе издрано, а вълнената му риза — изпокъсана.

— Джери — повтори тя, без да вярва на очите си.

Той вдигна пръст пред устните си и я предупреди:

— Не говори високо.

Тя се понесе към него и ръцете му я прегърнаха здраво.

— Тихо — каза той. — Тихо. Дай да се скрием. — И я забута в гъстата гора.

Тя вдигна очи към него и усети как по страните ѝ потичат сълзи.

— Какво има, Джери? Толкова се радвам да те видя. Пратиха ме тук от редакцията, оставих ти съобщение...

— Тихо — рече той. — Не трябва да ме виждат.

— Не разбирам — възрази Кати. — Защо не трябва да те виждат? Защо изобщо си тук?

— Паркирах колата си и отидох да половя риба във вира. После дойде онова нещо и смачка колата...

— Значи това е била твоята кола?

— Видя ли я? Сигурно е била смачкана.

— Направо сплескана. Откарали са я.

— Кой?

— Не знам. Откарали са я, това е всичко. Може би ФБР.

— По дяволите! — възкликна той.

— Защо „по дяволите“?

— Това е едно от нещата, от които се опасявах. Ще открият номерата. И накрая ще стигнат до мен.

— Джери, защо се криеш? Какво имаш да криеш?

— Бях в онова нещо. Вътре в него. Нещо се протегна към мен и ме издърпа вътре.

— Вътре в него? Но си успял да излезеш.

— То ме изхвърли — отвърна той. — Паднах върху едно дърво. Това ме спаси.

— Джери, нищо не разбирам. Защо е трябвало да те издърпва вътре?

— За да разбере какво съм, струва ми се. Не съм сигурен. Изобщо не съм сигурен за нищо. Прекарах цялата нощ, загубен, свит сред гората. Едва не умрях от студ. И мислих много.

— Мислил си и си стигнал до нещо. До какво?

— Реших, че не може да съм от онези глупаци, които са били в летящи чинии.

— Това не е чиния, Джери.

— Но е най-близкото нещо до чиниите. То е от далечния космос. Живо е. Знам.

— Знаеш...

— Да, знам. Сега няма време да ти разкажа.

— Я ела с мен. Не искам да тичаш из гората сам.

— Онези там са от вестниците, нали?

— Да, разбира се.

— Ще ме разкъсат на части. Ще ми задават въпроси.

— Не, няма. Няма да им позволя.

— А освен това на моста има хора от щатската полиция.

— Да. Двама.

— Най-вероятно чакат мен. Сигурно са стигнали до извода, че някой е паркирал колата си, за да полови риба във вира. А и тези ботуши — ще ме познаят по ботушите.

— Добре — съгласи се тя. — Добре. Какво мислиш да правиш?

— Поразузнах надолу по потока — отвърна той. — Видях полицаите и разбрах, че няма да мога да мина оттатък. Но има един тесен участък, който мога да прегазя. На четирийсетина метра надолу по течението. Точно срещу градчето. По-късно можем да се срещнем там.

— Щом искаш така, добре, Джери. Все пак мисля, че просто можеш да дойдеш с мен.

Той поклати глава.

— Решил съм вече. Знам какво ще се случи, ако някой разбере, че съм бил в онова нещо. Ще се видим по-късно. Сега се връщай преди някой да дойде да те търси.

— Първо ме целуни — каза Кати. — Пуяк такъв, ти никога не си ме целувал.

10. ВАШИНГТОН

Когато Дейв Портър влезе в заседателната зала, всички вече бяха там. Някои току-що бяха пристигнали и се наместваха на столовете си. Президентът седеше начело на масата. Генерал Хенри Уайтсайд, началникът на Генералния щаб, седеше от дясната му страна, а Джон Хамънд, шефът на персонала на Белия дом — от лявата.

Джон Кларк, военният съветник на президента, който седеше в другия край на масата, срещу президента, изтегли един от празните столове.

— Благодаря, Джек — каза Портър, седна на стола и го придърпа към масата.

— Дейв — попита президентът, — пристигнала ли е някаква нова информация?

— Не, сър. Според мен всички знаят, че нашият посетител дъвче дървета и ги превръща в бали целулоза.

— Да, така съобщават. Тази новина пристигна рано сутринта. Няма ли нещо друго?

— Нищо важно — отвърна Портър. — Новият обект в орбита започва да привлича доста внимание.

— Ясно — рече президентът. — Да се опитаме да обсъдим положението. Генерале, бихте ли започнали пръв?

— Все още всичко изглежда спокойно — отзова се Уайтсайд. — Проявява се силен интерес, но паника няма. Засега. Няма да е необходимо много време, за да се разрази, защото всички са настроени така. Подозирам, че напрежението се е качило доста високо, но засега е под контрол. Неколцина глупаци са извършили малко безчинства. В някои колежи е имало демонстрации, но са се държали възпитано. Децата просто пускат пара. Нищо повече от повишено настроение. Щатската пътна полиция в Минесота се справя успешно с положението. Лоун Пайн е блокиран. Изглежда, населението го приема сравнително добре. Няма кой знае какъв наплив. Губернаторът е вдигнал националната гвардия в бойна готовност, но още не се е

наложило да я използва. Полицията допуска пресата в Лоун Пайн. Някои фотографии и журналисти са прегазили реката рано сутринта и са наобиколили посетителя. Не се е случило нищо. Той е продължил да си върши работата, каквато и да е тя. Нямам нищо против да ви кажа, че се разтревожихме за вчерашното убийство на бръснаря, но засега обектът повече не е проявявал враждебност. Разбрах, че на сцената се е появила група агенти на ФБР от Минеаполис.

Тимъти Джаксън, шефът на ФБР, каза:

— Разполагам само с предварителен доклад, Хенри. Както уверяват агентите, посетителят, изглежда, не носи никакво оръжие. Всъщност той изобщо няма никакви външни особености — нищо не е монтирано върху него, нито пък има нещо, което да стърчи.

— Тогава как е убил бръснаря? — попита президентът.

— И ние бихме искали да знаем — отвърна Уайтсайд. — Но досега не сме открили отговора.

— Стив, ти си пратил хора там, нали? — попита президентът.

— Вече трябва да са пристигнали — отвърна доктор Стивън Алън, научният съветник. — Очаквам да ми се обадят всеки момент. Но трябва да ви предупредя да не се надявате на бързи и изненадващи разкрития. Очевидно си имаме работа с нещо, което е извън обичайния ни опит.

— Да те разбирам ли — попита Маркърс Уайт, държавният секретар, — че си имаме работа с нещо от космоса, може би с извънземен разум?

— Първоначалната тенденция е винаги да се преувеличава — отвърна Алън. — Признавам, изкушавам се да кажа, че това е космически разум, но все още не разполагаме с такива доказателства. Наистина не може да се отрече, че онова нещо е паднало от космоса и, както казах, очевидно е извън целия ни досегашен опит, но като учен, не съм склонен да правя каквито и да било заключения поне докато не разполагаме с някакви резултати.

— Ни се водиш, ни се караш — рече държавният секретар.

— Не, Маркърс, просто не избързвам със заключенията. Не е много вероятно да произхожда от Земята, но засега просто не знаем. Окуражава ме фактът, че каквото и да е, досега то като че ли няма намерение да причинява някаква вреда. Засега се е държало приятелски.

— Отсичането на дървета не може да се нарече точно приятелско държане — каза Уилям Съливан, министърът на вътрешните работи. — Господин президент, земята, която е започнало да опустошава, е праисторическа необитаема зона. Тя е една от най-значителните екосистеми от този род и е най-типична за истинския вид на праисторическата пустош. Няколко хиляди акра гора, предимно от бял бор, си стои там и до днес, както си е стояла преди белите хора да пристигнат в Америка. Това наистина е страшна трагедия.

— Струва ми се — рече Хамънд, — че отсичането на дървета и извличането на целулоза от тях би трябвало да се разглежда като проява на разум.

— Една добре програмирана машина би могла да се справи с тази задача съвсем лесно — отвърна научният съветник.

— Но някой трябва да е програмирал тази машина.

— Прав сте — съгласи се Алън.

— Според мен — рече държавният секретар, — загубата на няколко дървета е нищожна в сравнение с това, което става.

— От твоята гледна точка — каза министърът на вътрешните работи, — може и да е така, но от моята не е. Безпокои ме арогантността на посетителя. Все едно някой да влезе в задния ти двор и да отсече ябълката, която си отглеждал от години, или пък да открадне зеленчуците от градината ти. При това не като обикновена вандалска постъпка, а да се държи така, сякаш има законното право да отсече ябълковото дърво или да окраде градината ти.

— Само си губим времето с такива дребни проблеми — рече държавният секретар. — Трябва да обсъдим националната си позиция, да разработим някаква стратегия. Ако този наш посетител в Минесота се окаже извънземен разум, ние непременно трябва да сме готови с политиката си към него. Не можем да сме сигурни, че е сам. Може да има и други, които да го чакат да им се обади. А ако се появят и други, тази политика би била от първостепенна важност. Трябва да имаме някаква идея как да действваме спрямо тях. Как ще се отнасяме с тях? Нямам предвид незабавно да се заемем с подробностите, защото засега не знаем за какво става дума, но определено трябва да очертаем някакви широки линии, в които да действваме при определени обстоятелства. Сега имаме време да разработим такава политика. Ако

не го направим, ще се наложи да реагираме на различни ситуации, и то не винаги в наша полза.

— Говориш така, сякаш онова нещо в Минесота е равнозначно на нова държава — каза Уайтсайд. — Е, то не е държава. Не знаем какво е. Как да разработваме политика, като не знаем какво е? Като военен, моята принципна задача е отбраната ни от него.

— Досега няма белези, че имаме нужда от каквато и да било отбрана — рече Уайт.

— Трябва да поговорим и по един друг въпрос — каза Лесли Лоугън, шефът на ЦРУ, — и това е сигурността.

— Какво искаш да кажеш с това „сигурността“? — попита държавният секретар.

— Ако онова нещо в Минесота се окаже извънземен разум — поясни Лоугън, — ако открием, че е пристигнало от място, което изобщо не прилича на Земята и където факторите на еволюцията и развитието са съвсем различни от тези тук, тогава бихме имали възможност да научим много от него. Бихме си имали работа с извънземен разум и извънземна технология. Ако успеем да получим част от тях, несъмнено бихме могли да ги приспособим за собствените си нужди и за националния си напредък. Всяко проучване, което му направим, трябва твърдо да се ръководи от това. Според мен би било извънредно неразумно да споделяме откритията си със света. Трябва незабавно да предприемем стъпки, за да се осигурим, че нищо от това, което открием, няма да попадне в чужди ръце.

— Досега — рече държавният секретар — се е приземил само един посетител. Може да последват и други. Ако стане така, има голяма вероятност някои от тях да се приземят в други страни. В подобен случай, струва ми се, не ще бъдем в състояние да скрием много информация. Мисля, че би било по-добре да споделим със света това, което научим. Ако постъпим така и ако се приземят още посетители в други страни, ще можем да очакваме и те да споделят с нас своите открития.

— На първо място — каза Лоугън, — ние не можем да знаем дали ще се приземят още посетители. Но дори да стане така, малко други държави, а навярно и нито една, притежават нашия научен потенциал и възможности, за да извлекат някаква информация.

— Това може да е истина, но политиката, на която държиш ти, би предизвикала изключително лошо впечатление в света, ако подбирате прекалено очевидно с кого да споделим информацията или каква информация да съобщим. Ако изобщо открием нещо.

— Бихме могли да съобщим някои най-обща открития — предложи шефът на ЦРУ. — Като жест към световното мнение, щом смяташ, че ще ни е от полза. Но бих препоръчал да не бързаме с това и да подбирате информацията най-сериозно.

— Съществуват световни интереси — каза държавният секретар — и към мен вече се обърнаха с някои предпазливи проучвания. Тази сутрин ми се обади сър Бейзил, британският посланик. Утре очаквам да ми позвъни Дмитрий. А след това и останалите. Според мен, ако си сътрудничим още от самото начало, ще допринесем за създаването на по-добър международен климат. Не след дълго можем да очакваме да бъде изразено мнение, че това не е само вътрешен, а международен проблем. Бих препоръчал да поканим екип от световни учени да вземе участие в нашите наблюдения, изследвания и заключения.

Шефът на ЦРУ поклати глава и каза:

— Изобщо не съм съгласен с теб.

— Анди, какво ще кажеш за всичко това? — попита президентът.

— Не мога да коментирам през куп за грош — отвърна Андрю Ролинз, министърът на правосъдието. — Доколкото си спомням, в международното право няма нищо по въпроса. Възможно е да има нещо, забутано из някакви договори. Трябва да ми дадете няколко дни.

— Говориш като юрист — каза държавният секретар.

— Аз съм юрист, Маркърс.

— От глава до пети, нали? Кажи като човек, не като юрист. Какво мислиш? Дори да противоречи на скъпоценните ти правни съчинения.

— Това, което ме учудва — отвърна Ролинз, — е, че досега разговаряхме за нашите и световните интереси, за това каква политика да предприемем. Дори и за миг не се замислихме за интересите на този наш посетител. Той е наминал да ни посети, дали за добро, не зная. Но докато не разберем, докато не се убедим в обратното, струва ми се, като любезни домакини, ние трябва да го оправдаем поради липса на доказателства.

— Анди — рече държавният секретар, — точно това се опитвах да кажа и аз. Както обикновено, ти го изрази много по-добре от мен.

— Но той унищожава дървета! — простена министърът на вътрешните работи.

— Макар и да признавам, че сигурно имаме известни задължения да се държим като любезни домакини — каза Уайтсайд, — все пак настоявам да сме нащрек. Трябва да останем на поста си. Сблъскваме се с нещо, което ни е непознато.

— Още ли смяташ, че ще бъдем принудени да се отбраняваме? — попита държавният секретар.

— Не съм казал това, Маркър. Казах, че трябва да останем нащрек.

— На пресконференцията днес имаше няколко въпроса за новия обект в орбита — обади се Портър. — Искане да знаят дали обмисляме да пратим совалка от космическата станция, за да го проучи. Казах им само, че този въпрос още не е обсъждан. Все още ли е така? Спомням си, че преди малко се спомена нещо.

— Совалката може да отлети след час — отвърна Джон Кроуел, шефът на НАСА. — Необходима е само заповед на президента. Станцията е в готовност и екипажът на совалката чака.

— Много ли е трудно? — попита президентът.

— Сравнително просто упражнение — отвърна Кроуел. — И станцията, и обектът са в синхронни орбити на по-малко от хиляда и шестстотин километра разстояние. Струва ми се, че ще ни е от полза, ако използваме совалката, за да разгледаме обекта отблизо. С телескопа на станцията, който, както ви е известно, не е с астрономически лещи, а с доста ограничени възможности, все пак успяхме да открием известна информация. Обектът е много по-голям, отколкото смятахме отначало. Диаметърът му е около трийсет, а дебелината му — осем километра. Формата му е дисковидна. Изглежда, не е монолитен обект, а по-скоро е съставен от отделни части.

— Мисълта, която, разбира се, се поражда в главите на всички — каза Портър, — е, че може да има нещо общо с нашия посетител. Може да е кораб-майка.

— Според мен трябва да пратим совалка — рече президентът — и да разберем какво е всъщност това. Има ли някаква опасност?

— Нищо конкретно, за което да знам — отвърна Кроуел. — Но тъй като имаме работа с нещо неизвестно, опасността не може да се

изключи изцяло.

— Какво мислите за това? — попита президентът. — Виждате ли някакви усложнения?

— Може да възникнат усложнения — отвърна министърът на правосъдието, — но това е нещо, което трябва да направим. Трябва да разберем какво е онова там, с какво може да си имаме работа. Но според мен на пилота трябва да се нареди да е извънредно предпазлив. Да внимава да не го предизвика. Без открити ходове. Без геройски изпълнения.

— Съгласен съм — каза държавният секретар.

— И аз — заяви министърът на вътрешните работи.

Одобрително мърморене обиколи масата.

11. ЛОУН ПАЙН

Когато Кати се спусна по хълма зад мотела, Джери беше оттатък реката и вече чакаше. Седеше зад няколко сливови дървета, за да не го видят от моста, на шейсетина метра нататък по реката.

Кати заобиколи дърветата, видя го и му подхвърли чифт обувки.

— Вече можеш да махнеш ботушите — каза тя. — Надявам се, че съм взела правилния размер.

— Нося четиридесет и първи — рече Джери.

— Тези са четиридесет и втори. Не можах да си спомня. А може и никога да не съм знаела. По-добре да са твърде големи, отколкото да ти стискат. Насам е пълно с туристи, които минават покрай полицаите. Без ботушите никой няма да ти обърне внимание.

— Благодаря — каза Джери. — Притеснявах се за ботушите.

Тя се приближи и седна до него. Той я прегърна, притегли я до себе си и се наведе да я целуне.

— Добро местенце си си избрал — рече тя. — Хайде да останем за малко тук и да поговорим. Имам да ти задавам много въпроси. Сутринта не ми даде възможност да те питам. Разкажи ми всичко.

— Е, казах ти, че бях вътре в онова нещо. Не бях единственият. Освен мен имаше риба, заек, миешо мече и воден плъх.

— Каза, че са искали да те разгледат. Да разбирам ли, че са искали да разгледат и тях?

— Така ми се струва. Да речем, че си извънземен, и се приземиш на друга планета. Нали ще поискаш да разбереш какъв е животът на нея.

— Защо просто не започнеш от началото и не ми разкажеш подробно всичко, което се е случило?

— Ще ме прекъсваш, ще ми задаваш въпроси.

— Не, няма. Просто ще мълча и ще слушам.

— И нали няма да напишеш после статия за мен?

— Зависи колко добра е историята. И дали може да се напише. Но ако кажеш „не“, няма да я напиша. Може да споря с теб, но ако

кажеш „не“, няма да я напиша.

— Изглежда ми достатъчно честно. Дойдох тук вчера, защото ми бяха казали, че във вира под моста има големи пъстърви. Можех да остана не повече от половин час, защото иначе щях да закъснея за онзи концерт, на който искаше да отидем, и...

— Значи си си спомнил за концерта?

— Че как можех да забравя? Ти нали ме заплаши...

— Добре, продължавай и ми доразкажи историята.

Той продължи и ѝ разказа всичко само с няколко прекъсвания.

— Защо не се върна снощи в Лоун Пайн? — попита тя, когато Джери свърши. — Знаел си за това място, където можеш да прегазиш реката.

— Тогава още не знаех — отвърна той. — Открих го по-късно. Едва тази сутрин. Снощи се загубих — цялата нощ. Когато онова нещо ме изхвърли, загубих всякаква ориентация, а беше и тъмно. Даже не успях да открия онова, което наричаш „посетител“. Тъй че намерих нещо, което ми заприлича на пътека. Можех да я следвам единствено на четири крака. Когато се опитвах да вървя изправен, пак се изгубвах сред дърветата. А като пълзах, можех да напипвам пътеката с ръце. Тръгнах по нея, защото си помислих, че ще ме отведе някъде. Но не стана така — в крайна сметка тя изчезна. Тогава разбрах, че ще трябва да почакам до сутринта. Така че се свих под един малък бор. Клоните му висяха до земята и ме заслоняваха от вятъра. Въпреки това обаче беше студено. Нямах кибрит да си запала огън...

— И си останал там до разсъмване?

— Да. После чух да падат дървета и онзи стържещ звук, който издава посетителят, когато ги дъвче. Разбира се, тогава не знаех, че това е работа на посетителя. Не знаех какво става. Тук е праисторическа необитаема зона и се предполага, че никой не трябва да сече дърветата. Но в този момент не мислех за това. Единственото, което знаех, беше, че там сигурно има някой, който може да ме упъти към Лоун Пайн.

— И тогава си видял полицаите на моста и си се уплашил?

— Точно така. Затова поразузнах надолу по реката и открих брода. После чух хора и се върнах, за да хвърля един поглед. И те забелязах.

— Все още не мога да разбера съвсем — рече тя, — защо не искаш никой да узнае, че си бил вътре в посетителя.

— Как не разбираш? Нямам никакво доказателство, с което да подкрепя разказа си. Бих се оказал в положението на онези глупаци, които се опитват да направят капитал от истории за летящи чинии. Цялата страна сигурно вече се е размърдала.

— Така е — каза Кати. — А навярно и Вашингтон, което е най-лошото. Вече ти казах за хората от ФБР. И един екип научни наблюдатели пристигнаха днес следобед.

— Ако някой заподозре, че съм бил в онова нещо — каза Джери, — ще ме приберат и ще ме разпитват. Разбира се, бих могъл да им разкажа всичко, но не и да докажа историята. Бих се чувствал като глупак и те сигурно няма да ми повярват. Рано или късно ще се появя в новините и половината от хората ще си помислят, че лъжа, а което е по-лошото, другата половина ще ми повярва...

— Да, разбирам гледната ти точка — рече Кати.

— Това, което мога да им разкажа, няма да им е от голяма полза — каза той, — но ако ме приберат, няма да ме пуснат току-така. Ще продължават да ме тормозят и да ме разпитват, и да се опитват да ме хванат в лъжа. Могат да ме завлекат мак във Вашингтон, а пък аз трябва да работя върху дисертацията си...

— Да, прав си — съгласи се Кати. — Не знам. Струва ми се, че си взел правилното решение.

— Искаш да кажеш, ме няма да спориш с мен за написването на статия?

— Не бих се осмелила — отвърна тя. — Би звучала като истинска помия, като чиста проба стремеж за сензация. Няма никакви факти, които да докажат историята. Единствено твоите неподкрепени от нищо твърдения. Представям си какво би казал Ал Латроп.

— Кой е Латроп?

— Нашият главен редактор. Той държи извънредно на фактите. Не би пуснал никога история като тази. Сигурно дори Джони не би я взел. Джони би я харесал, но той знае, че Латроп...

— Това ме успокоява — прекъсна я Джери. — Мислех си, че ще трябва да се карам с теб.

— Адски срамно е — отвърна му Кати. — Би се получила отлична статия. За Бога, каква статия би се получила само! Биха я

разпространили по всички телеграфни агенции. Биха я публикували във всички вестници. Биха я прочели милиони хора. Би се превърнал моментално в герой...

— Или в глупак.

— И това е вярно — рече тя.

Кати се намести в ръцете му. Беше приятно тук. Слънцето пригряваше и не се виждаха никакви облаци. Пред тях бълбукаше потокът — сякаш бълбуреше с каменистото си корито. Златистите есенни листа на една горичка трепетлики на другия бряг контрастираше е мрачната зеленина на боровете.

— Естествено разбираш — каза тя, — че те в крайна сметка ще стигнат до теб. Щом успеят да разчетат номера на колата. Или номера на двигателя.

— Да, зная — отвърна той. — Но ми трябва малко време. Трябва да обмисля всичко по-добре. Да се окопотя. Знам какво трябва да правя. Може би дотогава въпросът чия е колата няма да им се струва важен.

— Даже да разберат, че колата е твоя — рече Кати, — не е необходимо да споменаващ, че си бил вътре в посетителя. Изобщо няма да те попитат. Никой няма да заподозре, че има такава възможност. Единственото, което трябва да направиш, е да изчакаш инцидентът да попремине. Според мен много скоро посетителят ще постави пред тях безброй други въпроси. След няколко дни ще трябва да подадеш иск за застраховката на колата. Дотогава сигурно ще разберем кой я е откарал и защо.

— Това може да почака. Обаче имам друг проблем. Трябва да се върна в университета.

— След около час Чет тръгва с колата за Бемиджи, за да прати няколко филма със самолета за Минеаполис. Едно от момчетата, което се навърта край бензиностранцията, тази сутрин отиде и докара колата. Бяхме я изоставили в задръстването, когато полицаите бяха блокирали пътищата за Лоун Пайн. Можеш да тръгнеш с Чет за Бемиджи и оттам да вземеш самолета.

— Кати, нямам пари за самолетен билет.

— Няма проблем. Аз имам. Взех доста пътни и дневни от „Трибюн“.

— Ще ти ги върна. Но може да се наложи да почакаш.

— Няма нужда. Ще ги вместя някак си в служебния си бюджет. Ако не всички в това пътуване, то в следващото.

— Не искам да си тръгвам — каза той. — Тук е толкова спокойно. Щом се върна, ще седна на телефона в очакване да позвъни или някой да ме потупа по рамото.

— Може да мине известно време. Може да не действат толкова бързо. Сигурно имат да вършат други неща.

— Кога тръгва Чет?

— Не чак толкова скоро. Имаме още малко време.

— Кога ще се върнеш в „Трибюн“?

— Нямам представа. Надявам се, не след дълго. Мислех си за нещо, което ми каза. Мисълта за дом, която според теб посетителят е проектирал в ума ти — ако наистина е било така. Какво мислиш за това?

— Непрекъснато размишлявам по този въпрос — отвърна той. — Беше много странно. Човек не би очаквал подобно нещо. Но май съм зациклил. Като че ли не мога да измисля нищо.

— Наистина изглежда странно.

— Всичко изглежда странно. Ако не се беше случило с мен, щях да кажа, че е невъзможно.

— Имаш ли някакви цялостни впечатления? Някаква представа какво би могъл да представлява този посетител?

— Всичко беше много объркано — отвърна той. — Опитвах се да разбера дали е някаква машина, контролирана от разумни същества, или е живо създание. Ту си мислех така, ту иначе. Всичко си остана объркано. Да, наистина съм обсебен от него. Може би, ако разкажа всичко, ако опиша точно какво съм видял и почувствал на някой учен, навярно на екзобиолог, той би могъл да забележи нещо, което ми е убягнало.

— Нали се опитваш да избегнеш точно това — да разкажеш на някого за него — припомни му тя.

— Това, което се опитвам да избегна — каза Джери, — е да се изложи публично, да ме разпитват държавни служби, да ми се надсмиват или да се отнасят с мен като с дете с прекалено богато въображение, да ме пребият до смърт хора без въображение, без представа за какво може да става дума.

— Може би след ден-два нашият посетител просто ще отлети и ще си замине — предположи Кати. Опитваше се да го успокои. — Може никога да не видим други като него. Може да е наминал само на посещение, за кратък отдих преди да продължи за там, закъдето пътува.

— Не мисля така — възрази Джери. — Не знам защо, но не мисля така.

— В университета има един човек — каза Кати. — Доктор Албърт Бар. Екзобиолог. Не е широко известен, но е публикувал няколко статии. Навярно би могъл да поговориш с него. Преди около година Джей написа материал за него.

— Може би ще го потърся — рече Джери.

12. В КОСМОСА

— Виждаш ли нещо — попита пилотът на совалката втория пилот. — Според лъча сме близо, но не мога да видя нищо. Вече би трябвало да виждаме нещо. Някакво отражение. Слънцето е точно зад нас.

— Не виждам нищо — отвърна вторият пилот. — Стори ми се, че мернах нещо преди около минута. Но сега няма нищо.

— Не искам да налетим на онова проклето нещо — каза пилотът. — Защо не се свържеш със станцията?

Вторият пилот взе микрофона.

— Станция — обади се той. — Станция, тук е Совалка. Можете ли да ни кажете къде сме?

— Совалка — чу се от другия край, — според измерванията ни сте точно над него. Изобщо ли не виждате нищо? Не можете ли да го забележите?

— Не. Не можем да го видим.

— Отдалечете се — нареди Станцията. — Наляво. Прекалено сте близо. Опитайте да се приближите под друг ъгъл.

— Отдалечаваме се — отвърна пилотът. — Ще се опитаме да се приближим под друг ъгъл.

Вторият пилот го стисна за ръката и възкликна:

— Боже мой! Гледай!

13. ВАШИНГТОН

Дейв Портър за пореден път почувства дълбока, мълчалива гордост от Алис Дейвънпорт, от това, че се среща с нея, от факта, че тази чудесна, прелестна жена е съгласна да прекара известно време с него. Седяха на масата в един от тъмните ъгли на ресторанта. Върху масата горяха свещи и някъде отдалеч долитаха звуците на музика. Алис вдигна чашата си, погледна го и каза:

— Още не може да е чак толкова зле. Не си придобил онзи ужасно измъчен вид, който познавам отлично. Добре ли беше всичко днес?

— Пресконференцията мина добре — отвърна той. — Не ми се нахвърлиха. Държаха се почти приятелски. Нямаше неудобни моменти. Надявам се да продължава така. Казах на президента, че по този въпрос трябва да съобщаваме всичко. Освен това присъствах на срещата с президента и неговия екип. Някои от тези копелета са наистина параноици.

— Искат да скриваш информация?

— Ами, не съвсем. Макар и да подозирам, че някои биха били доволни, ако го правя. Не, става дума за друго. Съливан вдигна врява до Бога, че били отсечени няколко дървета, сякаш това има кой знае какво значение. Държавният секретар настояваше незабавно да разработим политика по отношение на посетителя. Шефът на ЦРУ препоръча да пазим в тайна всичко, което можем да научим от него. Уайтсайд се тревожеше как ще се защитаваме от него.

— Дейв, казваш „президентът и хората му“, сякаш не си един от тях. Не харесваш тези хора, нали? Хората около президента.

— Не става въпрос дали ги харесвам, или не. Трябва да работя с тях. Но по свой собствен начин. Все повече се убеждавам, че трябва да правя точно така. Някои ми харесват. Например Джек Кларк, военния съветник на президента. Обикновено сме откровени помежду си.

— Всъщност — каза Алис — ние не знаем какво представлява нашият посетител в Минесота.

— Не, разбира се. Нямаме никаква представа. Изглежда съвсем очевидно, че е пристигнал от космоса, но това е всичко, което знаем. Някои от хората, за които говорихме, не искат да признаят дори и това, включително нашият научен съветник. Но фактът, че не знаем какво представлява, не е странен. Той се е приземил едва преди малко повече от двайсет и четири часа. Ще имаме късмет, ако получим някаква действителна представа за него по това време следващата седмица. А може да ни потрябват и месеци.

— Ако остане толкова дълго.

— Права си. Може да не остане повече от ден-два. Ако стане така, ще имаме за какво да говорим и спорим в продължение на години. Всевъзможни предположения. Всевъзможни идеи как е трябвало да го посрещнем. Всевъзможни теории какво е трябвало да направим. Надявам се, че ще остане достатъчно дълго, за да можем да установим някои неща.

— Това, от което се опасявам, ако остане достатъчно дълго — каза Алис, — е да не му се разсърдим, че сече някои от ценните ни дървета, или за нещо друго. Дейв, не можем да си позволим да намразим това нещо. Не можем да допуснем да се изпълним със сляпа омраза към него. Може и да не го обичаме, но трябва да го уважаваме като друга форма на живот.

— В теб говори истинският антрополог — каза Портър.

— Можеш да ми се подиграваш, ако искаш — отвърна му тя, — но наистина трябва да бъде така, за наше собствено благо. Във Вселената сигурно има други форми на живот и ако това е истина, трябва да има и извънземен разум — но не е вероятно да има твърде много...

— Алис, ние дори не знаем дали онова нещо е живо, камо ли дали представлява извънземен разум.

— Трябва да има разум. Приземило се е на пътя — значи си е избрало място за кацане. Отсича дървета и извлича от тях целулоза. Това доказва наличието на някакъв разум.

— Една предварително програмирана машина...

— Не мога да приема това — възрази Алис. — Изисква прекалено много. Една предварително програмирана машина трябва да е програмирана така, че да реагира на милиони ситуации и околни среди. Съмнявам се, че би могло да се постигне. Когато посетителят се

е приземил, той не може да е имал предварителна представа на какъв вид планета каца. Може би най-обща идея, но само това. Дори да е само машина и да е способен на всички тези неща, които изглеждат напълно невъзможни, някъде трябва да има разум, който да го е програмирал.

— Знам. Така можеш да говориш цяла вечност, без да стигнеш до нищо.

— Не можеш да отречеш извода — продължи Алис, — че тук е замесен разум. Разбира се, ние се срамуваме да признаем това поради биологическите си предубеждения. Твърдим, че една толкова голяма черна кутия не може да е жива. На Земята няма подобно живо същество, значи и тя не може да е жива. А и не е логично. Това е още една причина да го отричаме. Посетителят произвежда целулоза, а защо му е? Ние използваме целулозата за хартия и може би за някои други неща. Не съм много запозната с целулозата. Но онова нещо не може да възнамерява да прави хартия, тъй че няма никакъв смисъл. Никой не се е замислял, че за него целулозата може да представлява съкровище, а дърветата — скъпоценност. Точно като златото и диамантите за нас. Може да е пропътувало много светлинни години, за да открие планета, на която има целулоза. Из галактиката сигурно няма чак толкова много планети, където да растат дървета или някакъв техен еквивалент.

— Имам ужасното усещане — каза Портър, — че се опитваш да ме наведеш на някаква мисъл.

— Така е — отвърна тя. — Една паралелна история, която може да ни даде урок. Нещо се стоварва отгоре ни и започва да си взима каквото си поиска, без да ни пита и без да ни забелязва — всъщност то прави същото, каквото са правили белите хора, когато са дошли в Америка, Африка или където и другаде да са отишли. То е толкова арогантно, колкото сме били и ние, и също толкова самоуверено, че е в правото си.

— Страхувам се — рече той, — че и други ще кажат същото. Ти си първата, но ще има и други. Например индианците.

— Туземните американци — поправи го Алис.

— Добре. Да бъде по твоему. Туземните американци.

— Има и още нещо — каза тя. — Трябва да положим всички усилия да влезем в контакт с нашия посетител. Сигурно може да ни

каже много неща. Неща, за които навярно никога не сме и помисляли. Нови отправни точки и перспективи. Това, което бихме могли да научим от него, може да промени живота ни. Да го преобърне изцяло. Винаги съм си мислила, че някъде по пътя сме тръгнали в погрешна посока. Посетителят навярно би могъл да ни върне в правилната.

— Съгласен съм с теб — отвърна той, — но как да влезем в контакт с него? Възможно е да не излезе нищо. Разговорът трябва да бъде смислен. Това не е лесно. А може и да е неизпълнимо.

— Ще ни е нужно време — каза тя. — Ще трябва да проявим търпение. Трябва да дадем на него и на себе си шанс. Освен това не трябва да правим нищо, което да го накара да си замине. Независимо какво ще ни коства.

— Засега, Алис, не е имало предложение да го накараме да си замине. Дори и да искахме, никой няма ни най-малка представа как да стане това.

14. ЛОУН ПАЙН

Кати се събуди посред нощ, сгушена в леглото, свита в тъмнината и студа на мотелската стая.

Студът, помисли си тя, студът и тъмнината. И знаеше, че не мисли толкова за сегашния студ и тъмнина, тук, в тази малка стая, колкото за студа и тъмнината, през които бе пътувал посетителят, за да дойде на Земята.

Дали не го беше сънувала, почуди се тя, а сънят, сега забравен, да се бе пренесъл в този първи миг след събуждането? Дори да беше така, Кати не можеше да си го спомни.

Но мисълта за посетителя и за ледената празнота на далечния космос все още продължаваше да упорства. От колко ли далеч, зачуди се тя, беше дошъл? Навярно бе пропътувал много светлинни години през всепоглъщащата тъмнина, в която смътно бе проблясвала слабата светлина на непознати слънца. Прекосил космоса, воден от някаква своя цел, воден от душевна празнота, огромна като празнотата на галактическото пространство, воден от глад, различен от този, който би могъл да усети един обитател на планетата Земя, навярно в търсене на Земята или на друга подобна планета. Но защо на Земята или на подобна планета? Защото е търсил планета, на която да растат дървета? Тя разтърси яростно глава — причината сигурно бе нещо повече от това. Трябва да имаше и още нещо освен дърветата.

Може би, каза си тя, просто проучва, прави карта на галактиката или следва някаква неясна, зле скицирана карта, съставена от предишен пътешественик, за да изпълни мисия, която човешкият ум не е в състояние да схване.

Студът и тъмнината, отново си помисли тя, като се чудеше защо непрекъснато се връща към студа и тъмнината. Но трябваше да има и нещо друго. И това навярно бе самотата, нищожността на някое същество в безкрайната бездна, където сигурно не трепка състрадание или дори съзнание, а само едно огромно безразличие, което не забелязва нищо, пресичащо през него. Какво ли създание, зачуди се тя,

би могло да се изправи пред това огромно безразличие? Какво ли създание би могло да дръзне да влезе в търбуха на нищото? Какво ли го е накарало да се впусне в безконечната празнота? Сигурно е имало цел — защото, за да стори това, което бе сторило, то трябваше да има цел. Но ако целта му е била Земята, когато се е отправяло на път, то не е можело да знае дали ще изпълни целта си. Навярно никой, дори и в най-близките дълбини на космоса, не би могъл да знае за Земята или да има даже най-бегла представа за нея.

„Бедното самотно същество — помисли си тя. — Бедният гълтач на дървета. Бедното създание, което идва на Земята толкова отдалеч — от огромното безразличие.“

15. ВАШИНГТОН

Портър беше навлякъл пижамата си и се приготвяше да си ляга, когато телефонът иззвъня. Той погледна часовника на нощното си шкафче — беше почти два часът.

— Обажда се Джек — каза гласът от другия край на линията. — Джек Кларк. Заспал ли беше?

— След някоя и друга минута вече щях да съм.

— Дейв, струва ми се, че е важно. Можеш ли да дойдеш в Белия дом? Да се срещнеш с нас в твоя кабинет.

— С кои „вас“?

— С мен, шефа на НАСА, научния съветник и Уайтсайд.

— Без президента?

— Той спи. Не искаме да го будим. Има някои неща, за които трябва да поговорим.

— Като например?

— Телефонът ти не е обезопасен срещу подслушване. Не мога да ти кажа. Повтарям, важно е.

— Ще бъда при вас след десет-петнайсет минути.

— Знаеш ли, може би трябва да извикам и шефа на персонала на Белия дом. Имаш ли някакви възражения?

— Хамънд ли? Не, разбира се. Извикай го на всяка цена.

— Добре тогава. Ще те чакаме.

Портър затвори. Какво, по дяволите, имаше пък сега? Кларк беше възбуден и притеснен — можеше да се усети по гласа му. Навярно никой друг не би могъл да разбере, но той беше разбрал. Познаваше Джек Кларк от отдавна.

Погледна още един път към леглото. Защо просто не пратеше по дяволите и Кларк, и останалите? Наистина имаше нужда от почивка. През последните два часа почти не бе спал. Но разбираше, че просто си фантазира. След петнайсет минути щеше да върви по коридора към пресслужбата. Съблече пижамата и тръгна към гардероба, за да си извади чорапи и бельо.

На паркинга, преди да влезе в колата, той изправи за миг глава и погледна към небето. Някъде откъм север се чуваше бръмченето на приземяващ се самолет. Той потърси мигащите му светлини, но не можа да види нищо. Падналите на улицата листа зашумоляха, вятърът ги понесе по паважа.

В пресслужбата всички освен Хамънд вече бяха пристигнали и чакаха. Телетипните апарати до стената издаваха сподавен шум. От кухнята бяха донесли кафе — върху едно от бюрата бяха поставени блестяща кана и бели кафени чашки.

Уайтсайд беше заел стола зад бюрото на Портър и се люлееше. Кроуел, шефът на НАСА, и доктор Алън седяха един до друг на малкото канапе. Кларк наливаше кафето в чашите. В стаята с бърза походка влезе Хамънд.

— Какво става? — попита той. — По телефона ми се стори, че е нещо неотложно, Джак.

— Не знам колко е неотложно — отвърна Кларк. — Но трябва да поговорим за него. Совалката е излетяла и от станцията ни пратиха информация.

— Каква информация?

Кларк посочи Кроуел. Всички очи в стаята се обърнаха към шефа на НАСА.

— Новият обект в космоса — започна Кроуел, — както мнозина от нас сигурно са подозирали, но не са искали да говорят за това, има съвсем определена връзка с приземилия се в Минесота посетител.

— Каква връзка? — попита Хамънд.

— Това изобщо не е обект в класическия смисъл на думата. Това е струпване на посетители — на стотици, а може би хиляди посетители. Досега никой не си е направил труда да изчисли колко биха могли да са.

— Искаш да кажеш, че обектът представлява голям брой посетители, струпани във формата на колело?

Кроуел кимна.

— Трябваше да го разберем дори и без да пращаме совалката. Телескопното наблюдение от станцията трябваше да ни го покаже. Наблюдателите не са видели монолитен обект, а сбор от отделни части.

— Не точно отделни части — каза Кларк.

— От хиляда и шестстотин километра би трябвало да изглежда така.

— Но те все още остават струпани заедно — рече Хамънд. — Искам да кажа, че не започват да се отделят.

— Не можем да бъдем сигурни — отвърна Кроуел. — Според двамата пилоти на совалката по ръба на струпването имало някакво разсейване. Всички посетители — посетители е неточна дума, но не знам как иначе да ги наричам — всички посетители по ръба на диска като че ли не са били толкова близо до другите, колкото би трябвало. Дали това означава, че струпването започва да се разпръсва, ние не знаем. Ако го сравните с рояк пчели, това положение би било нормално. В един рояк винаги има известен брой пчели, които се движат по краищата му и търсят по-безопасно място за себе си, докато в същото време самият рояк остава цял. Такъв може да е и случаят с нашето струпване там горе. Пилотите на совалката не са сигурни. Почти не са виждали.

— Не са можели да виждат ли? — попита Уайтсайд. — Какво им е пречело?

— Много често обектите в космоса се засичат трудно — отвърна Кроуел. — Там няма подходящ фон, на който да се забележат. Вижда се най-вече чрез отразена светлина.

— Ами слънцето? — продължи Уайтсайд. — Струпването трябва да е било изцяло изложено на слънчевата светлина. Отражението трябва да е било достатъчно.

— Генерале, просто не е било така. Кое то ме навежда на мисълта, че може да си имаме работа с черни тела.

— С черни тела ли? Чувал съм този термин, но...

— Тела, които поглъщат цялата енергия, а в този случай — слънчевата радиация. Съвършено черното тяло би погълнало цялата енергия без никакво отражение.

— Сигурно — обади се Алън. — Трябваше да се сетя. Всъщност трябваше да знам. За да се пътува в космоса, е необходима доста енергия. Това е начинът, по който могат да извлекат енергията си. Не е много, но те я поглъщат цялата. Не само от слънцата в космоса, колкото и да е слаба радиацията им, а от всичко останало, от което могат да извлекат енергия. От микрометеоритите например. Това, разбира се, е кинетична енергия, но навярно могат да я трансформират

в потенциална. Много енергия има и в космическите лъчи. И във всевъзможни други видове радиация. Могат да я попият цялата. Навярно са нещо като енергийни гъби.

— Докторе, сигурен ли сте в това? — сухо попита Хамънд.

— Е, не, не точно. Определено не съм сигурен. Но хипотезата е издържана. Възможно е това да е начинът, по който функционират. Една пътуваща през космоса машина трябва да извлича достатъчно енергия, за да продължи да пътува.

После се обърна към Кроуел:

— Още преди да ни кажеш какво представлява обектът, имах предчувствието, че ще открием точно това, което ни описа. Моите хора в Лоун Пайн докладват, че посетителят там праща сигнали, модулирани сигнали, което доказва, че поддържа контакт с нещо. И аз се запитах с какво би могъл да поддържа контакт. Отговорът бе очевиден — с други като него. Никой друг не би могъл да дешифрира неразборията, която праща.

— Което означава — каза Уайтсайд, — че съобщава на всичките си роднини какви прекрасни гори е открил. Че ги кани тук, за да ги ядат заедно. Съвсем скоро в горите ни могат да се приземят и други и да натъпчат салфетки под брадичките си.

— Хенри — рече Хамънд, — пак правиш прибързани заключения. Не можем да бъдем сигурни в това.

— Възможността съществува — упорито настоя генералът. — Не можем да си затворим очите пред нея. Боже мой, какво ужасно положение!

— Какво друго са открили хората ти? — попита Портър научния съветник.

— Не е много. Посетителят не е от метал. Сигурни сме в това. Но не знаем какво представлява. Опитяхме се да вземем някои проби...

— Искаш да кажеш, че хората ти просто са се приближили до него, поогледали са го и са го поостъргали?

— По дяволите, човече, те са се изкатерили и отгоре му. Проучили са всеки сантиметър от него. А той не им е обърнал внимание. Дори не е трепнал. Просто е продължавал да се придвижва.

— Мили Боже — възкликна Кларк. — С какво ли си имаме работа?

Никой не му отговори.

— Озадачава ме едно нещо — каза Кроуел. — Как онова струпване там горе е влязло в орбита? За да се прати обект в орбита, е необходимо известно време. Нужни са няколко обиколки около Земята, за да стигнеш там, където искаш, и да се движиш с каквато скорост искаш. Ако този нов обект, ако това струпване, е обикаляло преди да влезе в орбита, нашите наблюдатели би трябвало да са го засекли още преди доста време. Но не са. Когато са го открили, то вече е било в орбита. И още нещо: трябва да е знаело доста за планетата, в чиято орбита е възнамерявало да влезе — скоростта на движението и въртенето ѝ, земното привличане. Това би стигнало за която и да било друга, но за влизането в синхронна орбита обектът е трябвало да знае най-подробно всички фактори. Очевидно той просто е пристигнал и се е установил на правилната височина с правилната скорост, но не знам как, по дяволите, би могло да стане това. Направо бих казал, че е невъзможно.

— И сега, след като научихме лошите новини — попита Хамънд, — какво ще правим? Нали за това сме се събрали? За да определим посоката си на действие. Утре сутрин бих искал да съм в състояние да кажа на шефа, че разполагаме поне с някои отговори.

— Едно от нещата, които трябва да свършим, е да уведомим всички губернатори да вдигнат Националната гвардия в бойна готовност — каза Уайтсайд.

— Това със сигурност ще подплаши ненужно страната — възпротиви се Хамънд.

— И ще нервира някои от съседите ни — прибави Кларк.

— Какво ще кажете да го направим тайно? — попита генералът. — Да съобщим на губернаторите да бъдат готови да свикат гвардията всеки момент.

— Ще се разчуе — отвърна Портър. — Не съществува такова нещо като секретност сред четирийсет и осем губернатори — даже петдесет, ако смяташ и Хавай и Аляска, а аз предполагам, че точно те ще се нацупят, ако ги подминем. Губернаторите са политици и повечето са големи дърдорковци. Освен това всички до един имат екипи и...

— Дейв е прав — каза Хамънд на Уайтсайд. — Просто сам си го търсиш.

— Щом стана въпрос — продължи Портър, — страната трябва да бъде информирана не само за това, което правим, а и защо го правим. При всички случаи ще разберат след няколко дни и затова е по-добре да го кажем на хората веднага. По-добре новините да изхождат от нас, а не от някой друг.

— Освен свикването на Националната гвардия, какво друго можем да направим? — попита Уайтсайд.

— Ти продължаваш да гледаш на тези неща като на врагове — каза Алън.

— Поне са политически врагове — отвърна генералът. — Докато не научим повече за тях, трябва да сме подготвени да виждаме в тях потенциална заплаха. А ако ни нападнат, автоматично се превръщат в истински врагове.

— Може би е време да изложим положението на някои от международните ни приятели — предложи Хамънд. — Досега не го направихме, но ако струпването започне да се спуска, няма да останем единствените, замесени в проблема. Може би дължим на другите да ги информираме какво става.

— Президентът трябваше да присъства на това обсъждане — каза Уайтсайд.

— Не — възрази Хамънд. — Нека спи. Нужна му е почивка. Задава се дълъг, труден ден.

— Защо приемаме, че само ние сме пратили совалка, за да разгледа струпването? — попита Портър. — Съветите също имат космическа станция. Биха могли да пратят совалка. Съобщихме за новия обект в орбита преди повече от двайсет и четири часа. Имали са достатъчно време.

— Не мога да бъда сигурен — отвърна Хамънд. — Струва ми се невероятно. Тяхната станция е на значително разстояние от нашата и совалката ще пътува по-дълго. Не че разстоянието има чак толкова значение, но някак си не мисля, че е така. Поради факта, че нямат толкова сериозно основание да реагират. Посетителят е в нашата страна, а не в тяхната.

— А какво има чак толкова значение? — попита Кларк.

— Не искаме да отидем при тях и да им кажем: „Вижте, колеги, онова нещо е хей там горе“, ако имаме дори най-малкото основание да смятаме, че знаят колкото нас или даже повече.

— Според мен възражението ти е чисто академично — каза Хамънд.

— Сигурно е така — рече Портър. — Просто не искаме да изглеждаме по-глупави, отколкото трябва.

— Да се върнем на въпроса за отбраната — настоя Уайтсайд. — Забранихте да вдигаме Националната гвардия. Щом не можем да направим това, трябва да се обяви бойна готовност в редовите армейски подразделения.

— Ако може да стане без много шум — каза Хамънд. — Ако можеш да гарантираш, че няма да се разчуе.

— Това може да се уреди — отвърна Уайтсайд.

— Това, от което се притеснявам, е обществената паника — продължи Хамънд. — Засега всичко е наред, но само да натиснем погрешното копче, и страната може да се взриви. Напоследък се приказваше и спореше толкова много за НЛО, че страната е пред срыв.

— Струва ми се, че всичките приказки за НЛО са в наша полза — каза му Портър. — Идеята за пристигането на извънземни на Земята е ужасно стара. Много хора са се примирили с мисълта, че някой ден те ще дойдат. Ето защо са по-добре подготвени за това. Така шокът ще бъде по-слаб. Някои хора смятат, че за нас ще бъде добре, ако дойдат. Нашата психика вече не е като във „Война на световете“ на Хърбърт Уелс. Поне не напълно. Имаме известна философска подготовка.

— Може и да е така — рече Кларк, — но дори само един проклет глупак да каже нещо погрешно, ще избухне паника.

— Съгласен съм — каза Хамънд. — Може би подходът ти е правилен, Дейв. Кажи на хората всичко, което знаем. Дай им малко време да го осмислят, тъй че ако пристигнат още посетители, да са почти свикнали с тази идея. Пусни тук-там по някоя успокоителна дума, само внимавай да не прекалиш с успокоителния сироп. Остави им малко време за трезв размисъл. Време да го премислят и обсъдят.

— Значи решаваме следното — обобщи Кларк. — Военните ще бъдат информирани за положението. Засега няма да пипаме гвардията, но ще бъдем готови да я вдигнем всеки момент и в цялата страна. Ще обърнем сериозно внимание на информирането и консултирането с други правителства. Ще съобщим на хората толкова факти, колкото можем. Ами ООН?

— Да оставим ООН настрана за известно време — предложи Хамънд. — И без това ще ни се нахвърлят с достатъчно обвинения. Освен това от само себе си се разбира, че шефът трябва да одобри всичко, което решихме. Той ще се събуди след два часа. Няма да се наложи да чакаме дълго. Когато започнем да действваме, ще трябва да действваме бързо.

— Джон, бих искал да съобщя на момчетата си веднага — каза Уайтсайд. — Предполагам, че не възразяваш. Всичко си остава в семейството, така да се каже.

— Не възразявам — отвърна Хамънд. — Това си е твоя работа.

— Както разбирам, станцията продължава наблюдението — каза Алън на Кроуел. — Ще ни съобщят ли, ако се случи нещо? Или ако им се стори, че започва да се случва нещо?

— Да. В мига, в който стане каквото и да било, ще научим.

— Ами ако някой от международните ни приятели предложи да изстреляме ядрена бомба, за да пратим струпването по дяволите? — попита Уайтсайд. — Или, което е още по-неприятно, ако започне да действа на своя глава?

— Хенри, винаги мислиш за най-лошото — каза Хамънд.

— Може да се случи — продължи генералът. — Стига някой да се уплаши достатъчно.

— Това е нещо, за което просто ще се надяваме да не се случи — каза Портър.

— Според мен няма такава вероятност — рече Хамънд. — Може би трябваше да измъкна от леглото и държавния секретар. Трябва да съобщим и на него. Навярно би могъл да закусва с президента. Той и някои други. Министърът на правосъдието например. Ще им се обадя.

— Това ли е всичко? — попита Кроуел.

— Така изглежда.

— Едва ли си струва да се връщам вкъщи — каза Кларк. — След час-два ще се съмне.

— Аз няма да се връщам — каза Портър. — Във фойето на пресслужбата има една удобна кушетка. Ще се изпъна там. Всъщност кушетките са две. Някой иска ли да дойде с мен?

— Аз ще дойда — рече Кларк.

16. ЛОУН ПАЙН

Стифи Грант влезе, тътрузейки крака, в кафене „Пайн“ и се намести на едно от столчетата на бара. При звука от затръшването на входната врата Сали излезе изотзад.

— Работиш ли сутрин? — попита Стифи. — Мислех, че сутрин работи Джуди.

— Джуди е настинала — отвърна Сали. — Замествам я.

Освен тях двамата нямаше жив човек.

— Защо е празно? — попита Стифи. — Толкова народ е надошъл, пък...

— Спят до късно — отвърна Сали. — Онези, които са тук. А мнозина са отседнали в Бемиджи, пътуват насам и обратно. Тук няма място за тях.

— Онези две приятелчета от „Трибюн“ тук — каза Стифи. — Фотографът и журналистката.

— Те пристигнаха рано, докато в мотела още имаше стаи.

— Чудесни са — каза Стифи. — Много са готини. Момичето ми даде пет долара, само за да вися на телефона и да не затварям, за да не може никой друг да заеме линията. Вчера фотографът ми бутна една бутилка да продължавам да наблюдавам какво става отгатык реката, та да може да поспи малко. Трябваше да изтичам и да го събудя, ако стане нещо. Но нямаше нищо. Страхотно уиски. Не като твоите евтини боклуци.

— Наистина са чудесни — каза Сали. — Дават добър бакшиш. Наш'те хора изобщо не дават бакшиш.

— Обаче не са научили много — рече Стифи. — То май няма какво да научиш за онова нещо. Хората от Вашингтон се трепят от работа, но не са стигнали доникъде. Вчера говорих с един. Ровеше из боклука, дето го изхвърля онова нещо — белите бали де. Беше много доволен, ама според мен не е открил нищо особено. Каза, че не откривал никакви борови семенца или почти никакви. Шишарките са разчупени и семенцата са изчезнали. Каза, че било неестествено. Май

мисли, че онова нещо събира семената и си ги пази. Казах му, че може ги яде — нали катеричките ги ядат. Но той поклати глава. Май не мислеше така.

— Какво да ти дам, Стифи?

— Дай някоя питка.

— С наденица или с бекон?

— Ами! Много скъпо ги даваш. Нямам толкова пари. Само питки. С много сос. Много обичам сос.

— Сосът е в каничката. Сипи си колкото искаш.

— Добре. И с много масло. С повече масло де. Ама няма да им вдигаш цената заради маслото.

Сали влезе в кухнята, за да изпълни поръчката, после се върна и попита:

— Колко навътре е навлязъл посетителят? От доста време не съм го виждала.

— Има-няма два километра. Движи се право напред, ден и нощ. Изплюва онези бели бали през няколко минути. Като балировачка. И защо ли го прави? Глупаво е. Честно ти казвам, глупаво е.

— Може да си има причина.

— Може, ама не я откривам. И откъде-накъде ще избере нас?

— Трябвало е да се приземи някъде. Просто се е случило да е при нас. Ако е търсело дървета, избрало е добро място.

— Мен ако питаш, лесничеите не са очаровани от него — каза Стифи. — Треперят над всяко дърво. Пък то дървото си е дърво.

— Това е праисторическа необитаема зона — отвърна Сали.

— Знам бе — каза Стифи. — Страшна глупост.

17. ЛОУН ПАЙН

Посетителят се беше подул. Имаше подутини по цялото тяло, но продължаваше да поваля и дъвче дърветата или поне да ги смила, и на равни интервали задната му част се плъзгаше нагоре, като изхвърляше бали целулоза и огромни количества отпадъци от сдъвканите дървета.

— Не знаем какво става — каза на Кати един от двамата полицаи. — Може някой от вашингтонските специалисти да знае, макар че се съмнявам. Във всеки случай, не казват нищо, тъй че не сме наясно. Подутините си бяха там сутринта, когато стана достатъчно светло, за да ги видим. Сигурно са се появили през нощта и оттогава все нарастват. Сега са много по-големи, отколкото когато ги видях за пръв път.

— Има ли причина да не ме пуснете по-близо? — попита Кати. — Някои от журналистите са се приближили.

— Но се пазете — предупреди я полицаят. — Не се приближавайте много. Не искаме да има наранени.

— Посетителят не е наранил никого досега — каза тя. — На практика живеем с него, откакто се е приземил, и той дори не ни забелязва.

— А бе знае ли човек — каза полицаят. — Ако бях на ваше място, нямаше да предизвиквам късмета си. Той е убил човек, спомняте ли си?

— Но онзи е стрелял по него.

— Въпреки това не му вярвам. Хич. Той не е от нас, чужд е.

Кати и полицаите стояха но средата на пътя между посетителя и реката, върху която военните инженери бяха монтирали временния мост. Разчистената от посетителя ивица зад и пред тях беше осеяна с бели бали и купчини отпадъци от дървета. И балите, и отпадъците бяха подредени спретнато на равни интервали.

— Другите полицаи — каза полицаят — задържат зяпачите отгатак реката. Пускаме само официалните лица и пресата. Знаете, че сте тук на своя собствена отговорност. Това ви е било обяснено, нали?

— Да, естествено.

— Не разбирам как са се добрали дотук всички тези зяпачи — продължи полицаят. Има около сто души. Блокирали сме всички пътища, обаче някак са се промъкнали.

— Паркират малко преди бариерите — каза Кати — и минават през гората. Ще се наложи да блокирате целия район, за да ги спрете.

— Сигурно сте права — отвърна полицаят. — Но могат да ни причинят неприятности.

— Ето че идват Франк Нортън и Чет, моят фотограф — каза Кати. — Щом дойдат, отиваме при посетителя.

Полицаят сви рамене, после каза:

— Само се пазете. Има нещо, дето не ми харесва. Подушвам го.

Кати изчака Нортън и Чет и тримата тръгнаха по изчистената от дървета просека.

— Джери успя ли да се качи на самолета? — попита Кати. Чет кимна. — Едва успяхме. Оставаха само няколко минути. Дадох му филма. Каза, че ще го занесе. Исках да те попитам — как се появи той тук? Нали беше изчезнал и ти го търсеше?

— Колата му се повредила и дошъл в Лоун Пайн да търси телефон. Просто се срещнахме. Случайност. Никой не знаеше, че другият е тук.

— Изглежда ми добро момче.

— Да, така е.

— Обаче не е много приказлив. Мълчи си.

— Такъв си е — отвърна Кати.

Приближиха се до група журналисти, скупчени от едната страна на посетителя.

— Говори ли с Джони тази сутрин? — попита Кати.

— Да. Проверих за филма. Каза, че някой го бил занесъл във фотолабораторията, така че имало достатъчно време да включат снимките в първото издание.

— А не спомена ли, че ще прати човек да ме замести?

— Нито дума. Очакваше ли?

— Ами, не знам — отвърна Кати. — Има други, които може би, според него, биха свършили по-добра работа. Джей например. Той избра мен, само защото в редакцията нямаше хора.

— Е, не се притеснявай. Джони е честен човек. Докато си вършиш работата, ще те остави тук.

— Ако се беше опитал да прати някой друг — каза Кати, — щях да вдигна страшен скандал. Това си е мой материал, Чет, и имам намерение да продължа с него.

— И ще се бориш?

— Точно така.

— Вижте! — обади се Нортън. — Някой е написал номер на посетителя. Пише 101. Отстрани, до предната част.

Кати погледна и видя номера, написан със зелена боя. Всяка цифра беше висока трийсетина сантиметра.

— Кой ли го е направил?

Чет изсумтя.

— Най-вероятно някой от онези глупаци от Вашингтон. От наблюдателите. Учени! Всичко трябва да им е номерирано за докладите.

— Смешно е.

— Не можем да съдим за работата на наблюдателите — каза Нортън. — Сигурно са имали сериозна причина да поставят този номер.

— Дано да е така — рече Кати.

— Имаш ли някаква представа какво може да са онези подутини? — попита Нортън.

Кати поклати глава.

— Не. Грозни са. Преди то беше толкова симпатично и стегнато, толкова симетрично, а сега цялото е в подутини...

— Говориш, сякаш си го мислила за красиво.

— Може би не точно красиво. А подходящо. Точно такава, каквото очакваш да пристигне от космоса. Симпатично и стегнато, а не ефектно.

— Мили Боже! — възкликна Нортън. — Гледайте!

Една от по-големите подутини, израснали върху посетителя, започваше да се разтваря и от там се появи малко негово копие. Нещото, което излизаше от подутината, беше дълго метър-метър и малко, но освен по размера и по отсъствието на подутини беше точно копие на голямата черна кутия. Подутината се удължаваше и разширяваше и нещото, което се появяваше от нея, се изхлузи и падна

на земята. После се обърна и тръгна изправено. Беше блестящо черно — не дълбоко черно като посетителя, а блестящо, сякаш бе мокро. За миг се притисна към земята, без да мърда, а след това бързо се задвижи към задната част на посетителя, като се носеше гладко и тихо във въздуха.

Всички развълнувано отстъпиха назад, за да му направят път. Един телевизионен оператор снимаше бясно.

— Наведете се! Наведете се, де, по дяволите! Махнете се от пътя на камерата. Оставете ме да го заснема!

Докато отстъпваше заедно с другите, Кати яростно си мислеше: „Това обяснява всичко! То е живо. Не е машина, а биологично същество. То е живо създание, защото ражда. Има си бебета!“

Започна да се разцепва още една подутина и оттам се появи още едно малко копие на посетителя. Самият посетител не обръщаше внимание на това, което ставаше, а продължаваше да поваля дървета.

Първото бебе мина зад посетителя, насочи се към една от балите целулоза, издигна се, нападна я, разкъса я на части и погълна целулозата почти по същия начин, по който „майка“ му поглъщаше дърветата.

Чет се затича към него, вдигнал апарата си, после спря и започна да снима, като правеше по няколко пози от едно място, за да хване новороденото от различни ъгли. Другите фотографи също се блъскаха да заемат по-добра позиция и се скупчиха около малкото създание.

— Трябваше да се досетя — каза някакъв мъж, застанал до Кати. — Трябваше да разбера още щом видях тези подутини. Посетителят се пъпкува. А това отговаря на въпроса, който всички си задавахме...

— Точно така — отвърна Кати. Той е жив.

Мъжът я погледна, очевидно за пръв път. После вдигна ръка към челото си за поздрав.

— Куин — представи се той. — „Ню Йорк Таймс“.

— Фостър — рече Кати. — „Минеаполис Трибюн“.

— Значи сте пристигнали рано — каза той. — Сигурно сте били от първите.

— Вечерта, когато се приземи.

— Осъзнавате ли, че може би отразяваме историята на века? — попита я Куин. — Ако не и на всички времена.

— Не съм си мислила за това — отвърна Кати.

После засрамено добави:

— Съжалявам, господин Куин. Не биваше да го казвам. Да, мислила съм по въпроса.

Вече се бяха появили още бебета — насочваха се бясно към балите, за да се нахранят. Журналистите и фотографите се разпръснаха и вече не бяха скупчени в група.

Едно от бебетата бе паднало. То се люшкеше и трепереше, като животно, което се мъчи да се изправи. Лежеше близо до посетителя, но той не обръщаше внимание на затруднението му.

„Паднало е настрани“ — помисли си Кати. Бедното създание бе паднало настрани и не можеше да се изправи. Макар че не знаеше откъде може да е сигурна, защото, честно казано, просто нямаше начин да знае. Никой не би могъл да каже коя негова част е горна и коя — долна.

Тя бързо пристъпи напред, наведе се, хвана го и го обърна. Бебето светкавично се изправи и се втурна към балите.

Кати се надигна, протегна ръка и потупа напъпилата страна на посетителя.

— Майко — меко каза тя, без всъщност да се обръща към посетителя, защото как ли щеше да я чуе? — Майко, помогнах на бебето ти да се изправи.

Страната на посетителя под дланта ѝ потръпна, а после се нагъна и стисна ръката ѝ. Нагъна се нежно, покри дланта ѝ и я задържа за миг. После се изпъна и отново стана твърда и гладка.

Кати стоеше удивена и потресена, без да вярва, че това наистина се е случило.

„Забеляза ме — помисли си тя смаяна. — Знаеше, че съм тук. Знаеше какво съм направила. Опита се да ми стисне ръката. И ми благодари.“

18. ВАШИНГТОН

— Какво знаеш за онази работа с окучването? — попита президентът.

— С окучването ли, сър?

— Да, посетителят в Минесота, си има кутрета.

— Всичко, което знам, са съобщенията на телеграфните агенции — отвърна Портър. — Досега са се появили четиринайсет малки, на път са и още няколко.

— Доста много са — каза президентът.

— Вие навярно знаете за това повече от мен — каза секретарят на пресслужбата. — Доктор Алън е пратил там свои хора. Сигурно ви е докладвал.

— Да, разбира се. Но Алън е баба, а неговите наблюдатели са хора на науката и не казват нищо, докато не изяснят всичко докрай. Не казват какво мислят, защото, ако сбъркат, обичните им колеги учени ще им се подиграват. А това, което казват, е толкова изпълнено с научен жаргон и с толкова много „ако“, „може би“ и недомлъвки, че не можеш да разбереш какво имат предвид.

— Не можете да твърдите, че доктор Алън е некомпетентен — възрази Хамънд. — Той е първокласен учен. Уважават го...

Президентът махна с ръка.

— А, разбира се, че е компетентен и че неговите колеги учени преливат от уважение към него, но не е от хората, с които мога да се разбера. Харесвам хората, които направо ти казват всичко, което мислят. С Алън много често се чудя за какво приказва. Просто не говорим на един и същ език.

— Като оставим всичко това — каза Хамънд, — като изключим жаргона и недомлъвките, какво мисли той по въпроса?

— Озадачен е — отвърна президентът. — Един много озадачен учен. Според мен, отначало е бил убеден, че посетителят е машина, а сега най-малкото трябва да признае, че съществува вероятност да не е. Тази работа с окучването дойде прекалено много за бедния му учен

мозък. Всъщност не ме интересува особено какво мисли той, защото със сигурност ще промени мнението си няколко пъти до края на седмицата. Повече ме вълнува въпросът как възприема всичко това страната.

— Прекалено рано е да се разбере — отвърна Портър. — Засега няма сериозни признаци и не е възможно да се прецени обществената реакция. Не е имало никакви вълнения. Каквото и да става, то е в самите хора. Все още продължават да обмислят всичко и ще въздържат чувствата си, докато не го обмислят. Но имам предчувствие...

Той замълча и погледна Хамънд и държавния секретар.

— Хайде, продължавай — подкани го президентът. — Какво ти е предчувствието?

— Сигурно е глупаво. Или поне ще прозвучи глупаво.

— Хайде, продължавай и бъди глупав. Слушам адски много глупави неща. Изслушвал съм ги и доста съм се възползвал от тях. Както и да е, това си остава между нас. Джон и Маркърс няма да възразят. И те са казали своя дял глупости.

— Предчувствието ми е следното — продължи Портър. Не мога да гарантирам, но имам усещането, че тази работа с окучването, както я наричате вие, може да направи посетителя донякъде по-мил за хората. Страната се разнежда ужасно от майчинството.

— Не мога да кажа нищо — намеси се Маркърс Уайт, държавният секретар. — Това ме плаши. Не само че имаме стотици, а може би и хиляди от тези създания в космоса, а сега това, което е тук, започва да се размножава. Какво ще стане, ако всички дойдат тук и започнат да се размножават?

— Хората няма да си помислят за това — каза Портър. — Още не. Поне не веднага. Размножаването може да ни даде малко време.

— Маркърс — каза президентът. — Знам, че си разговарял с руснака. Какво ти каза той?

— Почти нищо. Като че ли очакваше инструкции от Москва. Може би Москва още не знае точно каква линия на поведение да възприеме. Много говори, без да стигне до нищо съществено. Намекна, че неговото правителство може да поиска да участва в изследването на този наш посетител. Не го информирах каква може да е нашата политика. Като начало му казах, че все още смятаме проблема за вътрешен. Аз лично все още смятам, че трябва да

дообмислим идеята да поканим за участие чуждестранни учени. Това би допринесло за подобряване на международните отношения и навярно няма да ни навреди особено, ако изобщо ни навреди.

— Същото каза и вчера — обърна се към него президентът. — Оттогава сериозно обмислих предложението ти. Склонен съм да се възпротивя.

— Това, от което се боят руснаците, е да не открием от нашия посетител нещо, което да ни даде преднина във военната област — каза Хамънд. — Затова и посланикът е намекнал, че правителството му иска да бъде включено в изследванията. Моето усещане е да се въздържим от подобни действия, поне докато не разберем нещичко за това какво представлява посетителят.

— Говорих с Майк в ООН точно преди да дойдете — рече президентът. — Каза ми, че ще ни бъде трудно да попречим на ООН да обяви проблема за международен. Всичките ни по-малки братя от Африка и Азия и някои от добрите ни приятели от Южна Америка смятат или поне твърдят, че въпросът надхвърля границите на националните интереси. Пристигането на посетител от космоса било международен проблем.

— Е — каза Хамънд, — можем да им попречим за известно време. Не могат да направят много, освен да се опитат да настроят в своя полза световното обществено мнение. Могат да си приемат резолюции „по принцип“, докато не се изпотят, но ще им бъде трудно да ги изпълнят.

— Засега ще се придържаме към тази линия — рече президентът. — Нещата могат да се променят, ако кацнат и други посетители.

— Искате да кажете, господин президент, че дори не сте разгледали предложението ми за съвместно международно изследване? — попита държавният секретар.

— Засега — отвърна президентът. — Само засега. Ще трябва да помислим за това и да почакаме какво ще стане. Въпросът остава отворен.

— За нас е жизненоважно да разберем какво е намерението на онези неща — каза Хамънд. — Каква е целта им? Защо са тук? Какво очакват? Дали не са шайка скитащи номади, опитващи се да задигнат всичко възможно, или пък са законна експедиция, извършваща изследователски полет? Представят ли някоя чужда цивилизация в

космоса, или са банда пирати? Как ще реагираме и какво ще правим ще зависи до голяма степен от това кои и какви са те.

— Това може да изисква продължително проучване — каза Портър.

— Трябва да опитаме — рече Хамънд. — Не знам как би могло да стане, но трябва да опитаме. През следващите няколко дни момчетата на Алън могат да стигнат до някои съществени факти. Трябва ни само малко време.

Вътрешният телефон върху бюрото извънтя, президентът вдигна слушалката, остана заслушан за миг и после каза:

— Свържи ме с него. — След това отново слуша известно време и лицето му се намръщи. — Благодаря ти — каза накрая той. — Моля те, поддържай постоянна връзка с мен.

После остави слушалката и ги погледна.

— Възможно е времето ни току-що да се е изчерпало. Обади се Кроуел от НАСА. Получил е съобщение от станцията. Изглежда, има известни признаци, че струпването в орбита започва да се разпръсва.

19. ЛОУН ПАЙН

— Много са милинки — каза Кати.

— Не виждам нищо мило в тях — отвърна Чет. — Те са просто малки черни продълговати кутии, които подскочат насам-натам.

Наистина подскачаха от бала на бала и ги поглъщаха една след друга, като го правеха последователно и прецизно, до последното късче целулоза. Нито се боричкаха, нито се надпреварваха — бяха добре възпитани. Ако едно от бебетата бе започнало да яде някоя бала, друго не се опитваше да му пречи, а си намираще нова. Вече бяха изяли доста, но имаше още много. Лакомите малчугани сякаш изобщо не ги бяха започвали. Около двукилометрова пътека бали се бе разпростряла по просеката сред гората, а в началото ѝ възрастният посетител продължаваше да си проправя път напред, като непрекъснато изхвърляше нови бали.

— Струва ми се — каза Кати, — че са започнали да растат. Възможно ли е? Изглеждат ми по-големи, отколкото преди около час.

— Ами! — отвърна Чет. — Нали ядоха само няколко часа.

— И на мен ми се струва, че растат — каза Куин, журналистът от „Ню Йорк Таймс“. — Предполагам, че е възможно. Метаболичната им система може да е изключително ефикасна. Много по-ефикасна, отколкото на което и да било живо същество на Земята.

— Ако наистина растат — каза Кати, — няма да минат няколко дни и самите те ще започнат да секат дървета и да извличат целулоза.

— Е, тогава край на резервата — обади се Нортън.

— Рано или късно — рече Куин — лесничите ще трябва да решат как да се справят с проблема. В момента това нещо е наш гост, нали така, но докога бихме могли да търпим гост, който изяжда всичко?

— Или пък гост, който ражда цяло котило малки върху пода на гостната ти — каза Нортън.

— Проблемът е — рече Чет, — какво може да се направи по въпроса. Не можеш просто да натириш това нещо от гората, както би

натирил прасе от картофена нива.

— Независимо от всичко, което говорите — намеси се Кати, — аз мисля, че тези малки неща са мили. Толкова бързат и са толкова гладни.

Тя се опита отново, както неуспешно се бе опитвала и преди, да открие онова, на което беше помогнала да се изправи. Но, изглежда, нямаше начин да ги различи едно от друго. Бяха съвсем еднакви.

И тя си припомни онзи момент, когато беше помогнала на малчугана да се изправи и беше протегнала ръка да потупа майката. Все още усещаше нежното потръпване на повърхността ѝ, а после и нагъването ѝ в едва доловима прегръдка. „Не мога да повярвам — ожесточено си каза тя, — че може да има някакво особено зло в едно създание, което отвръща по този начин.“ Но какво ли означаваше реакцията му? Жест на признание? Знак на благодарност за оказаната услуга? Приятелско отношение на една форма на живот към друга? Или извинение, че е навлякло неприятности на друго разумно същество?

Ех, да можеше да спомене това в материала, който щеше да предаде по телефона в „Трибюн“ след два часа! Но нямаше начин да го направи. Дори Джони да не го изхвърлеше още отначало, отвратителните редактори нямаше да го пуснат. Щеше да се окачестви като лична интерпретация на репортера. Беше нещо, което не можеше нито да се докаже, нито да се документира. Как би могло да се документира едно ръкостискане с извънземен?

— Момчета, успяхте ли да измъкнете нещо от правителствените наблюдатели? — попита Нортън.

— Нищо особено — отвърна Куин. — Измерили са температурата на посетителя или поне температурата на повърхността му. Може да са търсили пулса му, а аз подозирам, че са го направили, макар че няма да си признаят. Знаят, че не е от метал, но не са успели да разберат какво представлява. Няма нито вериги, нито колела, с които да се движи. Просто се носи на няколко сантиметра над земята. Сякаш не обръща никакво внимание на земното привличане. Един от наблюдателите подметна, че е възможно да знае как да контролира и използва гравитацията, а неговите колеги направо щяха да го разкъсат заради необмисленото му мърморене. И това е като че ли всичко, което знаят.

— Не съм сигурен, че изобщо ще научат нещо повече — каза Чет. — Не знам откъде бих започнал, за да открия нещо повече.

— Имат си начини — отвърна му Куин. — Ще открият и други неща, но сигурно не всичко, което трябва да разберем. Може да си имаме работа с нещо отвъд нашите познания. Може да се наложи да променим част от мисленето си, за да го разберем.

Настъпи тишина — относителна тишина. Стърженето и хрущенето от сдъвкваните от посетителя дървета беше замлъкнало. И се донесоха звуците, които досега бяха заглушавани от шума на падащите дървета — далечното цвъртене и чуруликане на птици, вятърът, който виеше сред боровете, бълбукането и клокоченето на реката.

Журналистите и фотографите, застанали на разчистената просека, се огледаха. За миг не се случи нищо. „Може би — каза си Кати, — само си почива за малко. Но защо ли ще си почива тъкмо сега?“ Откакто беше започнал странната си жътва на дървета, посетителят не бе спирал да си почива, а бе напредвал непрекъснато и бе удължавал просеката.

Посетителят започна да се издига толкова бавно, че отначало движението му беше почти недоловимо, а после набра скорост, издигна се над боровете и повися там за миг — и не издаваше нито звук. Нямахте рев на двигатели, нито шум от задвижващи механизми. Нямахте пламък, нито дим, нито признак за използване на каквото и да било задвижващо устройство. Просто се понесе нагоре и увисна над дърветата — висеше толкова тихо, колкото се бе и издигнал. На светлината на залязващото слънце написаният отстриани със зелена боя номер 101 рязко контрастираше с чернотата му.

Толкова бавно, че сякаш просто се носеше по вятъра, той започна да се движи на изток и нагоре. Набра скорост, зави от изток на юг и започна да се смаява.

„Значи си заминава — помисли си Кати. — Напуска ни. Дойде и постоя малко. Направи храна за бебетата си и сега е отново на път, постигнал целта си и изпълнил функцията си.“

Тя стоеше и го гледаше докато не се превърна в малка точица в небето и не изчезна. Мислите ѝ се върнаха към разчистената просека, където беше застанала. Гората изглеждаше някак си по-самотна, сякаш си бе тръгнал скъп приятел.

Малчуганите, останали след него, все още продължаваха да се щурат насам-натам и лакомо да се нахвърлят върху балите целулоза. Един от наблюдателите съсредоточено ги номерираше с боя, но този път червена, а не зелена.

20. МИНЕАПОЛИС

Минаваше полунощ, когато Джони Гарисън си тръгна от редакцията. Сега, шофирайки на запад по магистрала 12, той се опита да се отпусне. Но откри, че му се удава трудно. Вече нямаше за какво да се тревожи. Броят беше готов и Голд щеше да остане, докато го отпечатат, за да огледа първите екземпляри. Голд беше свестен човек. На него можеше да се разчита — знаеше какво да прави, ако стане нещо. Но като че ли нищо нямаше да стане. В последния момент преди да привършат успеха да отделят няколко сантиметра на първа страница, за да вмъкнат бюлетина със съобщението на НАСА, че новият обект в орбита очевидно се разпръсва. Всъщност бюлетинът със съобщението бе единствената новина. Нямаше официални изявления. Когато Гарисън се обади във вашингтонското кореспондентско бюро на „Трибюн“, Матюс (който дежуреше единствено, когато се очакваха големи новини) беше разстроен и дори малко озлобен.

— Копелетата са знаели още преди часове — ядосано каза той. — Сигурен съм в това. Но са задържали съобщението. Чакали са онези в Белия дом да измислят какво да правят. Накрая позволиха на НАСА да пусне съобщението, като навярно са се надявали, че ще има по-слабо въздействие, отколкото ако идва от Белия дом. Ако питаш мен, Белият дом не знае какво да прави. Уплашени са до смърт. Опитах се да се свържа с Дейв Портър, но не успях да открия нито него, нито някой от хората му. Според мен Дейв се срамува. През последните два дни ни уверяваше, че Белият дом няма да крие нищо.

— Какво им става всъщност? — попита Гарисън.

— Проблемът е прекалено голям, за да се справят с него, Джони. Прекалено голям и прекалено различен. Страхуват се да не допуснат грешка. Имам чувството, че сред хората на президента има адски много разправии за това какво да правят и че не могат да стигнат до споразумение. Това е нещо съвсем ново, ситуация, която не се е

случвала никога и няма прецедент. Не е проста, не е като енергийното положение.

— И енергийното положение не е просто.

— По дяволите, Джони, знаеш какво имам предвид.

— Да — отвърна Гарисън. — Да, знам.

Магистралата беше сравнително пуста — само от време на време виждаше случайни автомобили. Някои от закусвалните покрай пътя все още работеха, но други бяха тъмни, а в бензиностанциите светеха само самотните бледи лампи на офисите. Далеч на север проблясваха трепкащите светлини на люлеещите се от вятъра улични лампи, които бележеха разрасналите се към магистралата предградия.

„Справихме се добре — каза си Гарисън, като премисляше събитията от изминалите два дни. — Пратихме Кати и Чет в Лоун Пайн веднага след приземяването.“ Кати се бе справила отлично. По едно време той смяташе да прати Джей да я замести, но сега се радваше, че не го беше сторил. В някои отношения Джей би могъл да свърши малко по-добра работа, но не достатъчно, за да оправдае разклащането на доверието на Кати. Работата на редактора е не само да събира материали за вестника, а и да изгради екипа си.

„А освен това — помисли си той, — представихме новините обективно. Написахме ги така, както ги видяхме, предадохме ги с чувство за отговорност. Избягахме какъвто и да било намек за сензация — през цялото време информирахме прямо и отговорно.“ А имаше моменти, когато бе трудно да се определи едва забележимата граница между сензацията и отговорността.

Небето беше чисто. Голямата ярка луна вече се бе спуснала на запад. Тук, извън отблясъците на центъра на града, небесният свод беше осеян с милиони звезди. През прозореца от лявата страна лъхаше режещо студен въздух. Гарисън се поколеба дали да не отдели малко време за едно хубаво, силно питие преди лягане. Джейн сигурно щеше да е будна, може би в леглото, но все още будна, и щеше да очаква да чуе приближаването на колата му. Когато влезеше, тя щеше да е станала и да го чака. Джони се разнежи мъничко, мислейки си за всичките години, през които Джейн го бе чакала, независимо по кое време. Децата щяха да са заспали и в къщата щеше да се усеща онази странна празнота, породена от утихването на тропота им — щеше да е

приятно да поседне за малко в дневната и да пийне нещо заедно с Джейн.

Луната се скри пред него. „Облак“ — помисли си и се втренчи удивено през предното стъкло. По гърба му премина тръпка, защото облакът не беше такъв, какъвто очакваше. Един облак не би се спуснал отгоре и не би се движил толкова бързо. А дори да бе така, щеше да е рехав по краищата, а не толкова черен, толкова ясно очертан и толкова симетричен. Джони свали крака си от педала на газта и бавно започна да намалява. Тъмнината, погълнала луната, засенчваше звездите, които блестяха на хоризонта. Колата отби в дясното платно и спря. Пред него, на не повече от осемстотин метра, тъмнината, която не би могла да е облак, се снижи и кацна на пътя.

Той отвори вратата и стъпи на настилката. Зад него се приближи друга кола и спря. Някаква жена показва главата си през десния прозорец и попита с писклив развълнуван глас:

— Какво става? Какво е онова нещо отпред?

— Мисля, че е нов посетител — отвърна Гарисън. — Като онзи на север.

— О, Боже! — изписка жената. — Да се махаме оттук.

Мъжът зад волана каза:

— Спокойно, Гладис. Може да не е посетител.

Той слезе от автомобила и се приближи до Гарисън, който беше минал пред колите и бе застанал в светлината на фаровете. Изправи се до него, втренчи се в нещото, което се мержелееше на пътя пред тях, и попита:

— Сигурен ли сте?

— Не съвсем — отвърна Гарисън. — Но прилича. Дойде ми на ум, че може да е един от тях.

— Голям е — каза мъжът. — Четох за онзи на север и гледах снимки. Но нямах представа, че може да е толкова голям.

Наистина беше голям. Блокираше пътните платна и ивицата трева, която ги разделяше. Беше черен, правоъгълен и се издигаше високо към небето. След като се приземи, повече не помръдна. Седеше си там — купчина чернота.

Жената също слезе от колата и се приближи до тях.

— Да обръщаме и да се махаме оттук — каза тя. — Не ми харесва.

— По дяволите, Гладис — отвърна мъжът, — стига си мрънкала. Онова нещо на север не е наранило никого.

— Убило е човек. Убило го е.

— След като е стрелял по него. Ние няма да стреляме по него. Няма да го закачаме.

„Трябва да е посетител“ — каза си Гарисън. Беше правоъгълен като на снимките. Отговаряше точно на описанието на Кати за онзи в Лоун Пайн. Освен по размер — Джони не беше подготвен да огромния му, поразителен размер.

Още две коли спряха зад тях. Пътниците им слязоха и се приближиха. Пристигна още една кола, но не спря, а зави, пресече ивицаата трева, навлезе в пътните платна, водещи на изток, и изчезна с рев.

В съобщението на НАСА се казваше, че обектът в орбита очевидно е започнал да се разпръсва. „Всъщност той прави адски много повече“ — каза си Гарисън. Това не бе просто разпръсване: посетителите, струпани в обекта, се спускаха към Земята. Един от тях се беше приземил тук, напреки на шосето, и най-вероятно не бе единственият кацнал на Земята. Сигурно имаше и други, пръснати из целия свят. Онова първо приземяване в Лоун Пайн навярно бе само пробно, предварително проучване на положението. Преди да се размножи и да отлети, посетителят от Лоун Пайн бе пратил сигнали до себеподобните си, орбитиращи в космоса, и сега нашествието бе в ход. Гарисън си помисли, че навярно това не е нашествие в класическия смисъл на думата. Разузнавателен отряд — дали пък не беше това? Или беше просто посещение на разумни същества от друг свят, които само наминават, за да кажат „здрасти“?

Той тръгна по пътя към посетителя. Погледна назад през рамо и видя, че го следва само един от хората, които бяха стояли заедно с него. Хвърли само бегъл поглед и не можеше да е сигурен точно кой от групата беше. Навярно би могъл да забави ход и да остави другия да го настигне, но реши да не го прави. Не беше в настроение да се излага на безсмислен брътвеж и глупави въпроси. Защо, според вас, се е приземил тук? Какво иска? Какво представлява? Откъде, според вас, идва?

Ускори ход и почти се затича по настилката. Когато се приближи на няколко метра от огромната чернота, се обърна надясно и започна

да я заобикаля. Вече не се съмняваше, че това е посетител — огромна черна правоъгълна кутия, без външни съоръжения, изобщо без никакви външни особености. Просто си седеше. Не се движеше. Не бръмчеше и не вибрираше. Гарисън се приближи и постави широко разперената си длан върху страната му. Повърхността беше твърда, но не с твърдостта на метал. Беше топла — топлина, която някак си предаваше усещането за живот. Като докосване до човек. Като галене на куче или котка. Нежна топлина, която говореше за живот, въпреки твърдостта на кожата.

Застанал там, притиснал разперената си длан до топлината на неговата повърхност, той усети как по тялото му пробягва внезапен хлад, хлад, който го накара да стисне зъби и за миг да усети лицето си сковано и кораво, сякаш се вкаменяваше. И едновременно с усещането за хлад умът му изведнъж се хвърли с бясна скорост да го анализира. Не е страх, каза анализът, не е ужас, нито паника, нито желание да закрещиш и да избягаш, нито слабост в коленете — а просто ужасна студенина, която не засяга единствено тялото, но и ума, студенина, която умът не може да разбере.

Той отпусна ръката си и усети как студенината се отдръпва от него — не бързо, а постепенно, докато не изчезна съвсем, макар че споменът за нея остана.

„Докосване до нещо странно“ — помисли си той. Но всъщност беше нещо повече от това. По-скоро бе допир до нещо, което не можеше да проумее, което никое човешко същество не бе в състояние да проумее. Докосване, което беше съчетание от студенината и безпределността на дълбокия космос, от блясъка на далечни слънца, от тъмни планети, съвсем различни от Земята, и от необхватността на живота, развил се в мрака на тези планети. Сякаш бе запратен на място, което не познаваше и навярно никога нямаше да разбере, което дори не би могъл да започне да разбира, независимо колко дълго останеше там. Необхватност, точно това беше.

И все пак проклетото нещо изглеждаше толкова обикновено и бе толкова незабележително — като захвърлена стара обувка.

Той се отдръпна и погледна нагоре към огромната черна стена, която се издигаше високо-високо над него: И откри, че каквото и, по дяволите, да беше то, той иска да се приближи отново и да долепи

длан до повърхността му, така че да може пак да усети топлината, а навярно и студенината му.

Но не се приближи и не долепи длан до него, а отстъпи няколко крачки, обърна се и забърза към мястото, откъдето беше дошъл. Не тичаше, защото усещаше, че няма причина да тича, просто крачеше широко и решително, за да се махне от него колкото е възможно по-скоро.

Вече беше далеч от посетителя, когато видя, че бяха спрели още няколко автомобила и че групичката от хора на пътя бе нараснала. Не забеляза мъжа, който го бе последвал. Дори да го беше видял, нямаше да го познае, защото му бе хвърлил само бегъл поглед през рамо.

Един мъж от групата пристъпи напред и го пресрещна.

— Какво видяхте? — попита той. — Става ли нещо?

— Защо не отидете и не погледнете сам? — отвърна му рязко Гарисън и го подмина.

Беше странно, че не бе избухнала силна паника. Дори да се страхуваха, те не го показваха. А може би посетителите не вдъхваха страх? Сигурно защото голямата черна кутия не приличаше на извънземно същество. Навярно защото бе коренно различна от общата представа за нещо, пристигнало от космоса. За хора, свикнали с идиотщините по телевизията и фантазмагориите по филмите, действителността сигурно изглеждаше доста обикновена.

Фаровете на колата му светеха и двигателят работеше. Той се качи, дръпна я малко назад, а после зави наляво и пресече ивицата трева, за да влезе в насрещното движение. На километър и половина спря в една отбивка и позвъни от крайпътната телефонна кабина.

Голд отговори на второто позвъняване. Гласът му бе леко развълнуван.

— Радвам се, че се обаждаш — каза той. — Изкушавах се да ти телефонирам аз, но се колебаех, защото си помислих, че спиш.

— Защо ще ми телефонираш?

— Ами, приземил се е още един посетител. Този път точно под носа ни. Кацнал е върху една от пистите на летището.

— Това не изчерпва въпроса — каза Гарисън. — Има и втори. Приземи се на магистрала 12, на около километър и половина източно от търговския център „Ридждейл“. Блокира пътя.

— Там ли си сега?

— Да. Той се приземи на около километър и половина пред мен. По-добре да се върна. Това може да не са единствените приземявания в района. Има ли кого да пратиш, за да наглежда този посетител?

— Не знам. Ще потърся. Джей беше още тук, тъй че го пратих на летището. Заедно с един фотограф.

— Какво става на летището?

— Засега нищо особено. Посетителят си стои там, не закача никого, но хората от контролната кула са на нокти. В момента въздушният трафик не е натоварен, но след няколко часа ще стане. Оставането на посетителя там означава една писта по-малко.

— Някакви новини от кореспондентите? Да е имало приземявания и на други места?

— Отделни съобщения. Нищо сериозно. Нищо, което да е потвърдено. Някой си в Тексас позвънил в полицията с подобно съобщение. Друго е получено в Ню Джърси. Просто съобщения на очевидци, засега нищо официално.

— Страхувам се, че струпването, което беше в орбита, е започнало да се спуска към Земята.

— Виж, Джони, защо, по дяволите, не си отидеш у дома и не си починеш? Сигурно има начин да заобиколиш посетителя, който е задръстил пътя. Остават ни още двацет часа до следващия брой.

— Не. Ако имам нужда, мога да отида в медицинската служба, да се изтегна на някоя кушетка и да поспя няколко часа. Но по-късно. Някакви вести от Кати?

— Никакви. Защо очакваш да се обади? Сигурно е заспала отдавна.

— Според мен, когато се обади, трябва да я повикаме. Историята в Лоун Пайн завърши. Що се отнася до нас, акцията ще се премести тук. Ако нещо се случи в Лоун Пайн, Нортън може да ни го предаде. Кати ни трябва. Тя е човекът, който знае най-много за посетителите.

— Добре. Ще ѝ предам, ако се обади.

— До скоро — каза Гарисън, затвори, бръкна в джоба си за друга десетцентовата монета, пусна я в отвора и набра номера.

— Джони, станала съм и те чакам — каза Джейн. — Кога ще се прибереш?

— Бях тръгнал — отвърна той, — но после се случи нещо.

— И няма ли да се върнеш?

— Не, за известно време. Един от посетителите кацна на пътя точно пред мен. Ще трябва да се върна в редакцията. Джим ми каза, че друг се е приземил на летището.

— Искаш да кажеш, че един от тях се е приземил на магистрала 12?

— Точно така. На изток от „Ридждейл“.

— Джони, та това е само на седем-осем километра оттук.

— Да, знам. Но няма нищо...

— Джони — прекъсна го тя, — прекалено близо е. Страх ме е.

21. СЪЕДИНЕНИТЕ ЩАТИ

Те се спускаха през нощта като завръщащи се птици, макар че не бяха такива, а пристигаха на непозната земя. Пристигаха в тъмнината, макар че за тях не бе тъмно, и грижливо избираха къде да се приземят. Не им пречеше почти нищо, тъй като по това време на нощта нямаше какво да им попречи. Поддържаха връзка помежду си, разговаряха непрекъснато и нямаше нещо, което един от тях да е усетил и другите да не го научат.

Приземяваха се сред блатистата делта на Мисисипи, там, където реката се вливаше в Залива, сред обширните равнини на Тексас, сред пустините на американския Югозапад, по пясъчните плажове на Флорида, сред житните поля на Запада, сред шумолящите царевични ниви на Централните щати, сред общинските земи на селата в Нова Англия, сред памучните плантации и картофените лехи на Юга, по бетонните писти на големите летища, по огромните магистрали, които пресичаха континента, но западното крайбрежие, сред горите на Орегон, Вашингтон и Мейн, сред дъбравите на Охайо и Индиана.

Те се спускаха и се приземяваха тихо, без да издават повече шум от шепота на въздуха, раздвижен от тяхното преминаване. Приземяваха се меко, после се издигаха на четири-пет сантиметра над земята и политаха точно над нейната повърхност. Смутиха едва малцина от спящите милиони, над които прелитаха и край които се приземяваха. Забелязваха ги само случайно, освен когато се приземяваха по летища и магистрали.

Предизвикаха вихрушка от трепкащи, сякаш оставени от нощна пеперуда следи по екраните в дежурната стая на Стратегическото въздушно командване, но наблюдателите, които поддържаха професионален военен надзор, бяха предупредени и се бяха подготвили за пристигането им. Единствената им истинска грижа бе, че идването на посетителите може да причини смущения и да скрие навлизането на други обекти.

В онези случаи, когато се приземяваха в гористи местности, те почти незабавно се залавяха да поглъщат целулоза. В едно предградие на Вирджиния, недалеч от Вашингтон, един от тях наместо дървета започна да поглъща къщи. Друг, в Орегон, се приземи в съседство с огромен склад за дървен материал и започна да дъвче натрупаните дъски. Но повечето се спуснаха в по-слабо производителни райони, приземиха се и зачакаха.

22. МИНЕАПОЛИС

Когато Гарисън влезе в редакцията, Голд разговаряше по телефона. Единствените други хора в стаята бяха трима коректори и двама сънени секретари.

Голд затвори телефона и каза на Гарисън:

— Някакъв смахнат. Твърди, че група, която нарича себе си „Любовниците“, ще отиде на летището, ще седне пред посетителя и ще го обича адски силно. Да не са онези тъпаци, за които писа Кати?

— Да. А материалът на Кати изобщо стигна ли до вестника?

— Не съм го виждал. Само си спомням, че я прати да проучи тази история.

— Сигурно още е на пишещата й машина. Работеше по нея, когато я прекъснах, за да я пратя в Лоун Пайн. Сега като съм тук, защо не си тръгнеш?

— Ами! — отвърна Голд. — Не бих пропуснал това и за милион долара.

— Добре, щом така искаш. Но защо не седнем и не помислим какво да правим? Навярно през следващите няколко часа ще трябва да извикаме някои от нашите хора по-рано. Имаш ли някакви идеи?

— Джей в момента е на летището — каза Голд. — Хванах Слоун преди да си тръгне и го пратих на магистрала 12. Джоунз току-що се върна от Южна Дакота и ще трябва да напише материала за индианците от Блук Хилс за неделния брой.

— Предлагам да забравим историята с Блук Хилс — каза Гарисън. — Имаме си достатъчно други проблеми, а тя може да почака. Джоунс е добър репортер и ще имаме нужда от него. Наспал се е добре през нощта. Обади му се след час-два.

— Фрийман е другият, когото можем да използваме рано — рече Голд. — Той има опит с властите. Най-вероятно губернаторът ще свика гвардията. Имаме нужда от човек, който може да седи тук на бюрото и да следи действията на щатското правителство. Обадих се на магистралната полиция и тя се е заела със случая. Сигурно са пратили

полицаи при посетителя на магистрала 12. А също и на летището, но там си имат свои собствени сили за сигурност и може да нямат нужда от помощ.

— Ще си имат големи проблеми сутринта, когато въздушният трафик се натовари.

— Имат ги и сега. Трудно можеш да се справиш с въздушния трафик, когато една от пистите ти излезе от строя.

— Как мислиш, защо онова нещо се е приземило на летището?

Голд поклати глава.

— По същата причина, по която другото се е приземило на магистралата. Защо изобщо се приземяват? — Той протегна ръка и взе сноп листове, откъснати от телетипите. — Приземяват се из цялата страна. Това са първите съобщения за забелязани посетители, но някои от тях вече се потвърждават. Едно съобщение тук, друго — там. От шофьори на камиони, закъснели пътници, които се прибират от работа, нощни пазачи, от всевъзможни нощни птици.

— Като нас — каза Гарисън.

— Да. Като нас.

— Ще трябва да покрием щатското правителство и федералните институции — рече Гарисън. — Всички политици или институции, които може да са замесени. Уилямс е човекът, който трябва да се свърже с местното бюро на ФБР. Никой няма да измъкне много от ФБР, но Уилямс ще свърши повече работа от всеки друг. Изглежда, че се справя с тях.

— А Камбъл би могъл да се заеме с някои хора в университета — предложи Голд. — Физици, психолози, инженери, специалисти по аеронавтика. Възможно е да могат да му обяснят нещо от това, което става. Може би някои от социолозите и психолозите ще са в състояние да направят преценка на обществената реакция. А не можем да оставим настрана и църквите. Дали цялата тази работа ще окаже някакво въздействие върху религиозното мислене?

— Трябва да подбираме внимателно източниците си — каза Гарисън. — Някои от тези духовници са склонни да се изхвърлят безкрайно във всички посоки и без да влагат никаква мисъл, независимо от темата.

— Робъртс е човекът за тази работа — каза Голд.

Телефонът иззвъня и Гарисън го вдигна.

— Ти ли си, Джони? — чу той гласа на Кати. — Какво правиш там посред нощ?

— Някои от твоите посетители пристигнаха насам. Ами ти? Мислехме си да ти се обадим, но решихме, че спиш.

— Спях, но Стифи почука на вратата и ме събуди.

— Стифи ли?

— Онзи старец, който стоеше на телефона вместо мен.

— Аха! И защо е чукал на вратата ти?

— Спал пиян навън и когато се събудил, ги видял.

— Кого видял?

— Още посетители. Поне дванайсет. Спускали се в група. Приземили се отгатък реката, в резервата. Подредили се един до друг, поваляли дърветата и изхвърляли целулоза.

— Но Стифи...

— Дадох му пет долара да поддържа телефонната връзка. Чет му даде бутилка. Човекът е наш до гроб.

— Имаме нужда от теб и Чет тук, Кати. Струва ми се, че рано сутринта има самолет от Бемиджи. Ще успееш ли?

— Той тръгва чак към шест. Имам много време. Дори достатъчно, за да отида и да погледна отблизо тези нови посетители. В момента Стифи събужда Чет.

— Добре. Направи каквото можеш. Но не изпускай самолета. Тук има ужасно много работа.

— Ще трябва да дам на Стифи още една петарка.

— Дай му десетачка — каза Гарисън. — Нортън може да наблюдава онези неща и Стифи ще му помага по малко.

23. СЪЕДИНЕНИТЕ ЩАТИ

Хората се събуждаха и включваха радиоапаратите си, за да разберат какво ще бъде времето през деня. Нямаше синоптични прогнози — вместо тях течеше коментар, нещо средно между новини, учудване и предположения.

Хората слушаха и усещаха първото леко бодване на страха. Посетителят от Минесота беше новост, събитие, което им бе донесло вълнение и известно опасение, но тогава той беше единственият. Беше останал малко и после бе отлетял. Като се изключеа малките му, историята бе свършила. Но сега на Земята внезапно се беше спуснала цяла орда посетители. Държаха се добре, разбира се, и всъщност не причиняваха проблеми, но пораждаха тревожния въпрос какво представляват и защо са дошли на Земята.

Хората отиваха на работа, но през целия ден се срещаха с други хора, които бяха готови да поспрат и да поговорят за въпросите около посетителите. С напредването на деня тревогата продължаваше да нараства — натрупваха се слухове, предположенията се увеличаваха и всяко едно усилваше чувството за тревога, а понякога и чувството за страх. Работата не вървеше.

Един фермер в Айова, който не бе включил радиото си, излезе по зазоряване, за да се заеме със сутрешните си задължения, и спря при вида на огромната черна кутия, която се бе настанила в царевичната му нива. Той побърза да се върне в къщата и отново излезе, въоръжен с ловна пушка и напълнил джоба на якето си с шепя патрони. Запали малкия си трактор, стигна до царевичната нива и спря до оградата. После слезе от трактора, прескочи оградата и се насочи към посетителя. Той не даде знак, че е забелязал приближаването му. Фермерът предпазливо го заобиколи. Явно не правеше нищо, просто си седеше там. Той вдигна на два пъти пушката, сложил показалец на спусъка, и всеки път не се решаваше да стреля. Нямаше начин да отгатне какво би могъл да направи посетителят, ако стреляше по него.

Най-накрая, след като го обиколи, той пак прескочи оградата, качи се на трактора и се върна към сутрешните си задължения.

Пилотът на пътническият самолет погледна наляво, забеляза посетителя на разстояние няколко километра, протегна ръка и побутна втория пилот.

— Погледни натам!

— Движи се успоредно с нас — рече вторият пилот.

— Мислех си, че всички са се приземили — каза пилотът.

После продължиха да го наблюдават. А посетителят продължи да се движи край тях, като поддържаше тяхната скорост, без да се приближава или отдалечава.

Някакъв мъж се спря на един ъгъл в гетото и вдигна ръце над главата си. После изрева към минувачите:

— Нашите братя от космоса пристигнаха, за да ни избавят! Те идват, за да се възправят срещу онези, които ни държат в робство. Да се радваме, братя, защото помощта най-сетне пристигна. — Хората се събираха да послушат безумните му крясъци, хилеха се или се мръщеха, сякаш думите ги удивляваха, но не му вярваха, защото не вярваха изобщо на никого. Но пък усещаха в него някакво първично вълнение, което събуждаше в тях див гняв към собствената им безнадеждност. След час в района започна плячкосване и палеж.

В едно село в Нова Англия някой (останал завинаги неидентифициран) влезе в черквата и започна да бие камбаната. Любопитни хора дойдоха, за да разберат какво става. И на мнозина им се стори добре и подходящо да бъдат там в момента, когато на Земята са пристигнали посетители. Така че влязоха в черквата и свещеникът, пристигнал забързан от дома си, ги завари там. На него също му се стори подходящо да са там, затова започна да се моли заедно с тях. В други села забиха камбаните на други черкви и други хора дойдоха да се помолят. Из цялата земя внезапно върнали се към Бога хора се събраха в черквите.

Националната гвардия загради кацналите посетители с кордони. Магистралната полиция не даваше на автомобилите да спират, защото хиляди любопитни се събраха по местата, където се бяха приземили посетителите. А на няколко различни места посетителите спокойно се носеха ниско над земята и патрулираха магистралите. Шофьори спираха колите си, излизаха и зяпаха. Получаваха се задръствания. Имаше много катастрофи.

24. ВАШИНГТОН

Уинстън Малъри, министърът на отбраната, каза на президента:

— Уайтсайд смята, че трябва да проверим как онези неща реагират на огнева стрелба. При тези обстоятелства препоръчвам да го оставим да действа. Не мислех, че има смисъл да го правим, когато посетителят беше само един, но сега те нахлуха...

— Възражявам да наричате „нахлуване“ това, което става — каза държавният секретар. — Приземили са се доста от тях, но не е имало насилие. Не убиват наши поданици, нито пък изгарят наши градове.

Министърът на вътрешните работи Уилям Съливан каза:

— Те изядоха един квартал отгънк река Потомак. Един от тях е излапал склад за дървен материал по западното крайбрежие. Изяждат горите ни в Мичиган, Мейн, Минесота, Вашингтон и Орегон.

— Но не са убили никого — възрази държавният секретар. — Единственото, което са направили, е да откраднат малко целулоза. Не са...

— Един момент, Маркъс — прекъсна го президентът. — Искам да чуя още за тази оръжейна проверка. Какво предлага да направи Уайтсайд? Да прати срещу тях танкове ли?

— Нищо подобно — отвърна Малъри. — Само обикновена проверка, това е всичко. Трябва да разберем как реагират. Спомняте ли си, в Минесота някакъв мъж стрелял по посетителя и той отвърнал на стрелбата, като го убил. Човекът е използвал ловна пушка, вероятно трийсети калибър. Проблемът е, че не знаем какво е станало, как го е направил посетителят. Никой не е забелязал да е бил въоръжен. Няма е никакви външни особености. И все пак, когато мъжът е стрелял...

— Това, което искаш да се направи, е да стрелят с друго оръжие трийсети калибър, навярно с дистанционно управление, а после да се опитат да определят как стреля в отговор посетителят, така ли?

— Точно така. Ще използваме камери. Високоскоростни камери, които могат да заснемат хиляди кадри в секунда. По този начин сме в

състояние да проследим куршума, да запишем момента на удара и да видим какво става. При проучването на филма...

— Да, разбирам — прекъсна го президентът. — Ако си сигурен, че генералът ще се задоволи с трийсети калибър.

— Ще се задоволи. Всичко, което искаме, всичко, което иска той, е да получи известна представа за това как посетителят отвърща на стрелбата. Щом разберем това, можем да продължим оттам.

— Ако е необходимо.

— Точно така. Ако е необходимо.

— И, за Бога, кажи на Хенри да внимава. Да вземе всички възможни предпазни мерки. Да е максимално сдържан. Само един изстрел, колкото да получи представа.

— Ще внимава. Разговарях с него по въпроса.

— Впечатлен съм от това, което казва Маркърс — рече президентът. — Освен работата с целулозата, всъщност не се е случило нищо. Най-неприятното е онзи квартал във Вирджиния...

— Можело е да бъдат убити хора — каза Съливан. — Просто е страхотен късмет, че всички са излезли от къщите навреме. Някои хора са спели. Мнозина от тях биха могли да загубят живота си. А освен това има и посетители по летищата — затварят пистите. Само един самолет да катастрофира заради тях, и ето ти нещастни случаи. Разбрах също, че летят успоредно със самолетите, сякаш ги проучват. Засега не се е случило нищо, но би могло.

— И какво би ни посъветвал да направим? Да извадим артилерията ли?

— Не, разбира се. Но трябва да направим нещо. Не може просто да си седим така.

— Свикахме Националната гвардия — каза президентът. — Полицията е изолирала всеки от нашите посетители и не пуска хората да се приближават. По този начин вероятно можем да избегнем инциденти.

— Ами ако нашите посетители започнат да поглъщат и други квартали? — попита Съливан. — Ами ако навлязат в жилищните райони на градовете и се насочат към къщите, за да получат от тях целулоза? Как ще се погрижим за хората, които ще останат без дом?

— Още не са го направили — отвърна Маркърс Уайт. — Явно случаят във Вирджиния е изолиран. А и посетителят е спрял, след като

е съдвквал няколко къщи, сякаш е разбрал, че е допуснал грешка.

— Трябва да се грижим за спешните случаи, когато възникнат — каза президентът. — Междувременно трябва да направим всичко възможно, за да научим повече за нашите посетители.

— Това, което ме озадачава — рече Уайт, — е, че досега те се приземяват единствено в Съединените щати и съвсем малко в Канада. Но не и в Европа. Нито пък в Африка. Нито където и да било другаде. Защо при нас? Защо само при нас?

— Струва ми се, че имам предположение — каза доктор Стивън Алън, научният съветник. — Да се поставим на мястото на посетителите. Да речем, че сме пратили експедиция на някоя друга планета. Пет-шест кораба или сто — броят не е от значение. И търсим нещо конкретно, както онези неща очевидно търсят целулоза. Не знаем много за планетата, към която се приближаваме. Само няколко неща, които сме научили от разстояние, и това е всичко. Затова пращаме долу един кораб, който да проучи обстановката. Има няколко земни масива и ние избираме един от тях за начало. Корабът се приземява и открива онова, което търсим. Открива също, че местният живот в този район изглежда приятелски настроен. На пръв поглед на този конкретен земен масив няма нищо, което би могло да предизвика сериозни проблеми, а ние, разбира се, искаме колкото е възможно по-малко проблеми. Знаем, че този земен масив е безопасен, но не знаем какво е положението другаде...

— Предположението ти е логично — прекъсна го президентът. — Не си ли съгласен, Маркърс?

— Да, съгласен съм. Не съм обмислял въпроса по този начин. Допусках, че посетителите могат да искат да получат доста широка представа за цялата планета.

— Имаш ли да ни кажеш нещо друго? — попита президентът научния съветник.

— Една голяма загадка — отвърна Алън. — Колкото и да не ни се иска дори да си го помислим, изглежда, съществува доста голяма вероятност посетителите да използват някакъв гравитационен контрол. Те се носят на няколко сантиметра над земното равнище. Онзи, който вчера е напуснал Минесота, се е издигнал във въздуха без признак да използва каквито и да било задвижващи съоръжения. Те се спускат

към земята бавно, почти сякаш се плъзгат, за да се приземят, но за да се плъзгат, трябва да използват криле, а те нямат.

— Говориш така, като че ли това те обижда — каза министърът на отбраната.

— Наистина съм обиден — отвърна му Алън. — Всеки учен би се обидил. Говорехме за гравитационни вълни, като смятахме, че трябва да са някак си сродни с електромагнитните. И ги търсехме. От много отдавна никой не е успял дори да измисли как да ги търси. Даже в момента не сме сигурни, че използваме правилни методи в опитите си да ги засечем. По едно време мнозина учени твърдяха, а някои все още твърдят, че такова нещо като гравитационни вълни не съществува. При сегашните обстоятелства, даже да бяхме в състояние да ги засечем, то щеше да е само на теоретична основа. Никой няма ни най-малка представа за това как бихме могли да ги впрегнем на работа.

— Предполагам, че хората ти все още работят усилено върху посетителите — каза министърът на отбраната. — Все още има надежда да стигнете до нещо. В края на краищата, минали са само два дни.

— Не само нашите собствени хора — отвърна Алън, — но и всички квалифицирани работници, които успях да привлека за това изследване. Свързах се с редица университети и институти. След няколко дни ще разполагаме с огромни сили за полево проучване. Проблемът е, че почти няма с какво да работим. Можем само да наблюдаваме. Да стоим отстрани и да ги гледаме. Ако можехме да хванем някак си един от посетителите, за да сме наистина в състояние да работим по него, бихме могли да открием нещо съществено. Но за момента това е немислимо. Навярно би било много опасно. Имаше предложение да се опитаме да работим по някое от бебетата на посетителя от Минесота. Но го отхвърлих. Ако бебето започне да пици, че е наранено, възрастните посетители сигурно ще пристигнат, за да го избавят. Не мога да бъда сигурен в това, но не искам да рискувам.

— Казваш университети и институти — рече Уайт. — Предполагам, само от страната. Защо да не включим и някои учени от други страни...

— Маркърс — остро го прекъсна президентът, — да не започваме отново. За момента това си е наша работа. Посетителите ни помогнаха

в това отношение, като се приземиха изключително на наша територия.

— Има няколко в Канада — каза Уайт.

— Можем да работим с Канада. Винаги сме можели. Зная, че руснаците искат да участват, но съм против...

— Едно малко, символично руско участие може и да не е толкова лошо — рече министърът на отбраната. — Ако ги държим настрана и не им даваме информация...

— Надявам се, Уинстън — прекъсна го президентът, — че не мислиш това, от което се опасявам.

— Просто ми дойде наум — отвърна Малъри. — Ако видим, че сме на път да открием нещо, което би могло да наруши равновесието...

— И ако наистина открием нещо, което може да наруши равновесието, както казваш ти, и го споделим с тях, това би довело единствено до нова ескалация. Как смятат останалите?

— Не съм казвал да го споделим — възрази Малъри. — Казах само символично участие. Това е всичко. За да не нараним националното им достойнство.

— Съгласен съм с Уинстън — каза Уайт. — Можем да си позволим да направим жест, за да не понижим реномето на нашите приятели.

Хамънд, който до момента беше слушал мълчаливо, се намеси:

— Това, което предлагате, е да ги покровителстваме. Те ще го почувстват и ще възнегодуват. Ще стане още по-лошо. Могат да го разберат, ако не ги включим, защото така биха постъпили и те с нас, ако положението беше обратното. Или трябва да изядем цялото прасе с тях, или да го запазим за себе си. Но трябва да помним, че може да няма какво да споделяме. При цялото ми уважение към доктор Алън, може да не открием нищо полезно за нас.

— В такъв случай — каза Уайт — няма да ни навреди да ги включим. Само ще подобри силно взаимоотношенията ни, и ако не открием нищо, поне няма и да ни струва нищо.

— Маркърс — рече президентът, — ти предлагаш да рискуваме, а това може да се окаже опасно.

— Да го забравим — предложи Малъри. — Съжалявам, че изобщо го споменах. Просто ми дойде наум.

— Целият проблем е — каза Уайт, — че получаваме предложения от добри съюзници и приятели да ни помогнат с каквото могат. Изглеждат искрени...

— Обзалагам се, че са — намеси се Хамънд.

— Единственото, което мога да им кажа — продължи Уайт, без да обръща внимание на Хамънд, — е, че по-късно може да се обърнем към тях, но за момента не знаем с какво си имаме работа.

— Мисля — каза президентът, — че за момента е най-добре да оставим всичко това. Да забравим за другите страни и да разчитаме на себе си. Имало е няколко неголеми вълнения. Ограничени безредици, плячкосвания и палежи на някои места в Чикаго, Ню Йорк и Сейнт Луис. Има ли нещо ново по въпроса, Дейв?

— Нищо сериозно — отвърна Портър. — И тук имаме късмет. Трябваше да подготвим страната. Трябваше да извикаме журналистите веднага, щом открихме, че струпването започва да се разпръсва. Можехме да предупредим хората.

— Още ли те притеснява това?

— Дяволски прав сте, господин президент. Минахме през просото. Беше доста подло да оставим НАСА да пусне онова мъничко съобщение.

— Дейв, вече обсъдихме това.

— Да, зная. И не бяхте прав.

— Но ти се съгласи.

— Не съм се съгласявал. Възразих, а имаше и още няколко, които ме подкрепиха.

— Но само няколко.

— Сър, не можете да проведете една операция по съобщаване на някаква новина с гласуване на мнозинството. Вие си знаете вашата работа, но и аз си знам моята. Точно сега имахме късмет. Надявам се да можем да кажем същото и утре. Това, от което се страхувам, е епидемията от религиозност. Всеки идиот в страната е решил да проповядва. Всички евангелисти свикват молитвени събрания. Всяка малка затънтена черква е пълна с пляскащи, тропаци и пеещи хора. В Минеаполис група хипари второ поколение се е опитала да разкъса полицейския кордон. Искали са да седнат на самолетната писта и да покажат на приземилия се там посетител любовта си.

— Не мисля, че трябва да се тревожим особено за подобни неща — каза Хамънд.

— Емоциите започват да кипят — отвърна му Портър, — макар че голяма част от тях са все още под повърхността. Надявам се да не изкипят. Всевъзможни смесени емоции. Латентни страхове, които лесно могат да се събудят. Религиозни емоции, които могат да излязат извън контрол. На ръба сме на нещо, което може да доведе до кървави улични сблъсъци. Стига само група хулигани да се натъпчат с глупостите за края на хилядолетието...

— Преувеличаваш — каза Хамънд.

— Надявам се да е така — отвърна Портър.

— Не ми харесва това чакане — каза Съливан. — Мисля, че трябва да предприемем някакви позитивни действия. Поне да покажем на хората, че правим нещо.

— Свикахме Националната гвардия — рече президентът. — Провеждаме полеви проучвания.

— Това са пасивни действия — каза Съливан.

— Проблемът е — рече президентът, — че каквото и да направим, сигурно ще е грешка.

25. УНИВЕРСИТЕТЪТ НА МИНЕСОТА

Доктор Албърт Бар каза на Джери Конклин:

— Госпожица Фостър ми се обади и ми каза, ме искате да разговаряте с мен, но не се конкретизира. Намекна, че е свързано с посетителите. — После се обърна към Кати: — Уверихте ме, че това не е интервю за вашия вестник.

— Не е интервю — отвърна Кати, — и не се конкретизирах, защото мисля, че Джери трябва да ви разкаже какво се е случило.

— Тревожа се за това — започна Джери, — откакто се случи.

— Моля, разкажете ми какво се е случило — каза Бар. — Започнете отначало.

Той се облегна на стола си и загледа насмешливо гостите си. Имаше пясъчноруса коса, беше много по-млад, отколкото бе очаквала Кати, и имаше фигура на борец. През отворения прозорец на кабинета долитаха звуците на късния следобед в университетското градче: пискливият смях на момиче, подвикванията на студентите, дълбокото буботене на запален автомобил и свистенето на гуми по настилката. Спускащото се на запад слънце изпъстряше прозорците със златни точици светлина през брезата, нашарена с ярки есенни цветове.

— Може би сте прочели за колата, която бе смачкана при приземяването на първия посетител в Лоун Пайн — каза Джери.

— Да не би да е била вашата? — попита Бар.

— Да. Беше. Бях паркирал в края на моста, за да половя риба. Бяха ми казали, че във вира под моста има големи дъгови пъстърви.

Бар не го прекъсваше, макар че на два пъти сякаш понечи да зададе някакъв въпрос. Но не го направи.

Когато Джери свърши, екзобиологът каза:

— Има някои неща, които искам да обсъдя с вас, но първо ми кажете защо дойдохте при мен? Какво искате от мен?

— По две причини — отвърна Джери. — Онази работа с дома. Посетителят си мислеше за дом или накара мен да мисля за това. Премислял съм го непрекъснато и ми се струва безсмислено. Убеден

съм, че той предизвика у мен мисълта за дом. В подобна ситуация не бих си помислил за това. А мисълта бе наистина доста силна — не само кратко впечатление, а нещо твърде продължително. Сякаш посетителят или каквото и да бе в него искаше да си мисля за дом и ме принуждаваше да го правя.

— Искате да кажете, че е използвал телепатия?

— Не знам какво е използвал. Ако под телепатия разбирате, че е разговарял или че се е опитвал да разговаря с мен, не, нямаше такова нещо. Опитах се да разговарям с него, което може би беше глупаво, но при тогавашните обстоятелства смятам, че е станало съвсем естествено. Бях там, впримчен на място, което не разбирах, и търсех информация, каквато и да било информация, която да ми помогне да си обясня какво става. Затова се опитах да разговарям с него, да установя някакъв контакт, да потърся някои отговори. Навярно отлично съм осъзнавал невъзможността за такъв контакт, но...

— Смятате ли, че по някакъв начин притежавате телепатични способности?

— Не. Поне не знам за такива. Всъщност никога не съм си мислил по въпроса. Бих казал, че не съм телепат.

— И все пак той е разговарял с вас. Или сте си помислили, че разговаря с вас.

— Не съм казвал това, доктор Бар — възрази Джери. — Изобщо не съм си мислил, че посетителят разговаря с мен. Нямаше съзнателно общуване, в ума ми не се оформяха никакви думи, образи, изобщо нищо. Изпитвах единствено това усещане за дом, това всепоглъщащо чувство за дом.

— Убеден ли сте, че усещането е идвало от създаването?

— Откъде другаде би могло да идва? Убеден съм, че мисълта за дом не би могла да възникне независимо в мен. Нямаше причина за това. Имаше много други по-важни неща, за които трябваше да мисля.

— Казахте две причини. Каква е втората?

— Стори ми се — отвърна Джери, — че посетителят е дърво или че много прилича на дърво.

— Искате да кажете, след като сте научили за целулозата?

— Не. Убеден съм, че целулозата няма нищо общо. Не мисля, че става дума за това. Според мен сигурно подсъзнателно съм се питал какво представлява и ми се е сторило, че откривам някаква близост и...

— Завършили сте лесовъдство. Навярно знаете много за дърветата.

— Той е влюбен в дърветата — намеси се Кати. — Понякога имам впечатлението, че разговаря с тях.

— Преувеличава — каза Джери на Бар. — Но да, наистина зная доста за тях и предполагам, мога да кажа, че ги харесвам много. Има хора, които си падат по животни, други се занимават с цветя, трети обичат да гледат птиците. Сигурно може да се каже, че обичам да наблюдавам дърветата.

— Използвахте думата „близост“. Какво ви накара да изберете точно нея?

— Навярно защото ми се струва, че усетих някаква близост с него, без тогава да я осъзнавам. Когато се озовах вътре, бях уплашен — потънал в мрак, крещящ от страх, макар че всъщност не крещях. Но не след дълго, много по-скоро, отколкото човек би си помислил, страхът ми изчезна, или поне не беше толкова силен. Бях извънредно напрегнат и ми беше студено, но вече не бях вцепенен от страх. Даже започнах да изпитвам любопитство, преди да ме изхвърли навън.

— Сигурно разбирате, че екзобиолозите са странни животни — каза Бар. — Всъщност такова нещо няма. По-скоро са учени от други специалности, най-вече в областта на биологията — макар че физиката и химията също се вписват в картината, които поради личен интерес са се насочили към изучаване на проблема какво би могло да се очаква при извънземни условия. Естествено разбирате, че не съществува истинска, точна наука екзобиология.

— Да, естествено — отвърна Джери. — Но един екзобиолог поне би се замислял какво може да се открие в космоса и на други планети.

— И така, след надлежната уговорка — продължи Бар, — трябва да се съглася, че идеята ви за разумен, подобен на дърво организъм е съвсем логична. През последните два десетина години имаше ботаници, които твърдяха, че растителният живот би могъл да проявява известна способност за осъзнаване, да притежава сетивност или възприемчивост, да усеща и чувства. От дълги години знаем, че някои хора като че ли имат „зелени пръсти“ — под техните грижи растенията разцъфтяват, докато под грижите на други, които не притежават такава способност, увяхват и загиват. Има хора, които твърдят, че цветарите разговарят с цветята си. Ако растенията действително притежават

подобна сетивност, остават само няколко дълги стъпки до истинския разум и пълното осъзнаване. Можете ли да обясните малко по-цялостно как стигнахте до разбирането, че посетителите може да са растителнообразни, че са сходни с дърветата?

— Не съм съвсем сигурен — отвърна Джери. — Изпитвам някакво чувство, когато гледам едно дърво или когато работя с дървета. Някакво родство с тях, което може да звучи странно...

— И смятате, че може да сте усетили същото родство с посетителя?

— Не, не родство. Посетителят беше твърде чужд, за да усетя каквото и да било родство. Навярно разбиране, че притежава някои от същите качества, които усещам в дърветата. Но доста различни. Не като на дърво от Земята, а от някъде другаде.

— Струва ми се, че разбирам — каза Бар. — Разказвали ли сте това на други хора?

— Не. Те биха ми се присмели. Вие не го направихте и ви благодаря за това.

— Правителството би искало да научи. Федералните наблюдатели и други учени, които изследват посетителите, биха били благодарни за каквито и да било данни.

— Не разполагам с данни — отвърна Джери. — И затова те ще се опитат да ги изровят от мен, усещайки, че трябва да притежавам някаква скрита информация, която мога да не осъзнавам. Или пък ще си помислят, че съм някой от онези глупаци с НЛО и се опитвам да спечеля от посетителите.

— Разбирам гледната ви точка — каза Бар. — Ако бях на ваше място, щях да изпитвам същите резерви.

— Говорите така, сякаш ми вярвате.

— Защо не? Какво основание имам да не ви вярвам? Нямате никаква причина да си съчинявате такава история. Изпитали сте необходимост да я разкажете на някого, който евентуално би могъл да разбере и да приеме за чиста монета това, което имате да казвате. Радвам се, че дойдохте при мен. Не ви помогнах много, но се радвам, че дойдохте. А що се отнася до онази мисъл за дом... Мислих по това. Възможно ли е да сте си обяснили погрешно какво става?

— Знам, че изпитах мощен подтик да мисля за дом.

— Нямам предвид това. Може би посетителят изобщо не е разговарял с вас и не се е опитвал да ви предаде нищо. Възможно е просто да притежавате слаби телепатични способности, независимо дали го знаете, или не, или сигналът, емоциите на посетителя да са били толкова силни, че никое човешко същество да не би могло да не реагира на тях. Идва ми наум също, че може да не е излъчвало мисъл за вашия дом, а за собствения си.

Кати се задави.

— Искате да кажете тук, на Земята? Че е мислел за Земята като за свой дом?

— Помислете — каза Бар. — Той е пристигнал Бог знае откъде, от разстояние, което никой не може да си представи, и търси планета, на която да се установи, търси нов дом, който да замени стария, загубен по някакъв начин. Може би Земята е точно такава планета — където би могъл да се пъпкува и да възпроизвежда малките си, да намира храна за тях, да води такъв начин на живот, какъвто навярно се е отчаял, че ще намери отново. И си казва: „Дом! Дом! Най-сетне открих дом!“

26. СЪЕДИНЕНИТЕ ЩАТИ

Посетителите наблюдаваха. След като се приземиха, някои от тях останаха там, където си бяха. Други след известно време се понесоха по въздуха и започнаха наблюденията си. Кръстосваха насам-натам над индустриални заводи, обикаляха отново и отново градовете, прелитаха над обширни нивя. Придружаваха самолети, като поддържаха разстоянието и позицията си, без да пречат, летяха нагоре-надолу по дълги магистрали, като избираха онези участъци, където движението бе най-натоварено, следваха лъкатушните течения на реки, наблюдаваха лодките и всичко останало, което плуваше из водата.

Други намираха гори и се спускаха да ядат. Погълнаха редица складове за дървен материал. В района на Сейнт Луис трима се приземиха на един паркинг за автомобили на старо, изядоха десетина коли и после отлетяха. Но освен че погълнаха дървета и коли и излапаха четирийсет-петдесет склада за дървен материал, не причиниха сериозни щети. На повечето хора, с които влизаха в контакт, навредиха съвсем леко и никой не беше убит. Пилотите, които управляваха самолетите, се нервираха от придружаващите ги посетители. Катастрофите по магистралите, от които само единици завършиха с нещо повече от огъната броня, приключиха, когато шофьорите свикнаха с гледката на огромните черни кутии, носещи се над пътя, и накрая почти не им обръщаха внимание.

Посетителите се квалифицираха като първостепенна неприятност. Те задържаха свикана Националната гвардия и окупираха вниманието на магистралната полиция и други органи на реда и закона, което струваше доста пари.

В някои от по-големите градове избухнаха ограничени безредици — там, където общественно-икономическото положение беше такова, че каквото и да се случеше, бе оправдание за безредици. По време на безредиците имаше плякосване и палежи. Известен брой хора бяха ранени, няколко души загинаха. Студентите в някои университетски градчета проведоха кратки демонстрации, в които взеха участие

различни групи, искащи отстраняване на причините за съответните им проблеми, но като цяло не предизвикаха сериозни неприятности. Религиозни фанатици и други, които не бяха религиозни, излизаха по уличните ъгли, из паркове, в черкви и зали. В някои райони култовият ентузиазъм достигна небивал разцвет. Вестникари и телевизионни коментатори представяха стотици различни гледни точки, някои от които не подлежах на критика и бяха напълно безсмислени.

Слуховете се увеличаваха — винаги за нещо, което се е случило някъде другаде, като степента на нелепост нарастваше пропорционално на разстоянието и започваха да се формират зародиши на легенди.

Феноменът „бях взет от тях“ се чуваше все по-често — съобщенията пристигаха от всички краища на страната и бързо започваха да се използват от новосформиращите се секти. Разни хора твърдяха, че били „взети от тях“, че по някакъв начин — никога с адекватно обяснение как е станало това — били вкарани в телата на посетителите и там или видели много чудновати неща, или получили послания (пак в най-различни варианти), които трябвало да предадат на земните хора. Членовете на сектите и много други вярваха в различна степен на тези съобщения, докато останалите им се присмиваха. Хората си спомниха, че в ранните дни на появявания (или предполагаеми появявания) на НЛО е имало мнозина, които са заявявали, че са били в пряк контакт с екипажите на летящите чинии.

Но колкото и да се разпространяваха тези съобщения или други легендарни истории, хората осъзнаха един факт, който не можеше да се отрече. Земята беше завладяна от тези космически същества и не се бе случило нито едно от нещата, които драскачите на научна фантастика бяха пророкували от толкова години.

И както го беше представил някакъв автор на уводни статии в един съмнителен малък ежедневник, излизащ в дълбините на Тенеси, всичко се оказваше просто космически пикник.

В североизточния край на Айова някакъв фермер току-що беше приключил с разораването на 160 акрово поле, когато се появи един от посетителите. Той започна да снове над полето, като правеше резки завои в края на всяка бразда и политаше обратно толкова ниско, сякаш се плъзгаше по разораната повърхност. Фермерът стоеше до навеса за машините и го наблюдаваше.

— Кълна се — каза той на журналиста, който дойде от съседния град, за да го интервюира, — сякаш засаждаше или сееше нещо в земята, която току-що бях разорал. Може би е изчакал да приключи с оранта преди да се появи. Когато свърши и се приземи на пасището, отидох да погледна — нали разбирате, да видя дали е посял нещо, или не. Но не успях да стигна дотам. Това проклето нещо се издигна и се понесе към мен — не заплашително, нали разбирате, дори не се движеше много бързо, но ми даваше да разбере, че не трябва да се приближавам до полето. Опитах на няколко пъти, но то ме прогонваше отново и отново. Казвам ви, господине, нямам намерение да споря с него. То е много по-голямо от мен. През пролетта, когато дойде време да сея, ще опитам пак. Може дотогава да се е махнало или да е загубило интерес. Просто трябва да почакам и ще разбере.

Репортерът погледна огромната чернота на посетителя, увиснал над пасището, и каза:

— Струва ми се, че върху него е написано нещо. Приближавали ли сте се достатъчно близо, за да видите какво е?

— Да — ясно като бял ден — отвърна фермерът. — Числото 101, написано със зелена боя. Кой ли проклет глупак би направил подобно нещо?

В един средно голям град в Алабама изграждането на стадион бе от години източник на напрежение сред местното население. Водеше се яростна борба около финансирането, местоположението и вида му. Но накрая спорът бе уреден, а стадионът — построен. Въпреки всички разочарования около окончателното решение, той все пак беше обект на гражданска гордост. Беше изчистен и лъснат за първата спортна среща, а преди това щяха да го осветят. Тревата (истинска, а не изкуствена) беше като зелен килим, паркингът — от чист асфалт, а самият стадион грееше с многобройните си цветни знаменца, които плющяха на вятъра.

В деня преди освещаването една огромна черна кутия се спусна и кацна бавно и грациозно в стадиона, като се носеше точно над зеленото игрище, сякаш гладкият, така грижливо окосен килим, бе предназначен точно за място за кацане на големи черни кутии, които пристигат от сивевата.

Щом първоначалният изблик на ярост малко поспадна, започна страхотен наплив от официални комитети и любопитни групи

граждани. Беше изразена известна надежда, че посетителят може да остане за няколко часа и да отлети. Но това не се случи. Той си остана в стадиона. Освещаването беше отменено, а срещата — отложена, което почти оскверни свещения график на лигата.

Напливът на различни групи продължаваше. От време на време се правеха предложения и след отчаяни усилия се отхвърляха като непрактични. Възцари се мълчаливо гражданско отчаяние.

Заместниците на шерифа, които охраняваха стадиона, заловиха и арестуваха малка група от спортни ентузиаста, опитващи се да проникнат в района с кутия динамит.

В Пенсилвания друг посетител се настани в картофена нива. Собственикът на нивата натрупа до посетителя огромна купчина дърва, поля я с бензин и я запали. Посетителят изобщо не се възпротиви.

27. ЛОУН ПАЙН

Сали, сервитьорката в кафене „Пайн“, донесе на Франк Нортън чиния с яйца и шунка и седна на масата да си поговорят. Вратата се отвори и се появи Стифи Грант.

— Ела насам, Стифи — извика го Нортън, — седни с нас. Ще ти взема нещо за закуска.

— Много мило от твоя страна — каза Стифи. — И ако нямаш нищо против, ще те заведа там. Ходих да гледам как нашите посетители повалят дърветата. Беше бая ходене, но станах преди зазоряване и успях да стигна рано, преди да се появят разните му туристи. Само пречат. Искях да видя дали не започват да се пъпкуват, като онзи, дето беше тука по-рано.

— И пъпкуват ли се? — попита Сали.

— Е, не още. Струва ми се, че им трябва малко повече време, отколкото на първия. Но ще започнат всеки момент. Наредили са едни редици от онова бялото... как му викаха.

— Целулоза — каза Нортън.

— Аха, аха — закима Стифи. — Целулоза.

— Откога започна толкова да се интересуваш от посетителите? — попита Сали.

— Не знам точно — каза Стифи. — Май още от началото, когато се приземи първият. Свързан съм някак с тях. Нали беше дошло онова момиче от вестника в Минеаполис и първата нощ дежурих на телефона вместо нея, та да може да разговаря с редактора си, а после пак аз ѝ съобщих, че се е приземила и втора група. Спах навън и ги видях да се спускат. Веднага си казах, че тя сигурно ще иска да знае. Не ми изглеждаше много правилно да отида и да почукам на вратата ѝ посред нощ, такъв стар грешник като мене. Помислих си, че може да ми се ядоса. А тя по-късно ми даде десет долара. Тя и фотографът, дето го водеше. Наистина много мили хора.

— Прав си — каза Сали. — Всички от вестниците и телевизията бяха много мили. Изглежда ми малко странно, че вече ги няма. Разбира

се, много хора все още идват, за да видят бебетата посетители. Понякога отиват да видят и другите. Но не са като новинарите. Те са просто зяпачи. Наминават за чаша кафе и поничка, понякога хапнат и по някой сандвич, но не идват да се хранят и никога не оставят бакшиш. Сигурно си мислят, че понеже не купуват много, а и понеже градчето ни е малко, няма нужда от бакшиш.

— Отначало — продължи Стифи — ходех да видя посетителите всеки ден, откакто пристигнаха, и си казвах, че трябва да продължа да ги наблюдавам, тъй че ако нещо се случи, да мога да съобщя на онова момиче от вестника. Но вече не мисля, че това е причината, не и главната причина. Правя го, защото ми харесва да ги гледам. Тогава си казвах, че са дошли много отдалеч и че всъщност не би трябвало да са тук, но вече не мисля така. Знаете ли, че сега ми изглеждат съвсем като хора. Отначало се плашех от тях, но вече не се страхувам. Отивам при тях, протягам ръка, поставям я върху страните им и те не са студени, а топли, съвсем като човешка топлина.

— Ако ще закусваш — каза му Нортън, — по-добре кажи на Сали какво искаш. Вече доста съм те изпреварил.

— Нали каза, че ще ме черпиш?

— Да де.

— Франк, как стана така, че ти...

— Е, кажи го, че съм се поддал на импулс, за който може и да съжалявам. Ако не побързаш...

— Значи — почна Стифи, — искам купчина палачинки с две яйца на очи. А ако имаш малко наденички и едно-две парчета бекон, и повечко масло, нали знаеш...

28. НЯКЪДЕ В ЮТА

Сержантът каза на полковника:

— Ако тези пикливи учени не настроят камерите и другите си тъпи инструменти по свой вкус по-бързо, слънцето ще залезе и ще трябва да отложим тази работа.

— Искат всичко да е наред — отвърна полковникът. — Трябва да стане още от първия път. Не искаме да се налага втори опит. Може и да не мислиш така, сержант, но тази мисия е от възможно най-висш приоритет. Заповедта е направо от Вашингтон и не можем да си позволим да се провалим.

— Но, за Бога, сър, те гледат онези камери, после през тях, а после пак ги гледат. Правят го от часове. Като сбирщина стари моми, казвам ви. Направиха с тебешир знак върху задния край на посетителя и насочиха пушката натам. Видях го с очите си и знам накъде е насочена. Посетителят не се е помръднал и тя още сочи натам. И още нещо — защо, за Бога, им е тази пушка? Защо не с нещо по-тежко? Не можеш да направиш много на такава голяма маса с трийсеткалибров куршум. Само ще го погъделичка.

— Честно казано, сержант — каза полковникът, — и аз се чудя. Но така пише в заповедите. А те са съвсем конкретни — с трийсеткалиброва пушка от сто метра. Това и нищо друго. Трябва да е с трийсеткалиброва пушка от сто метра, а камерите и другите инструменти трябва да са разположени така, както наредят тези господа...

Полковникът млъкна по средата на изречението, защото един от учените, които си играеха с камерите, се насочи към тях.

— Полковник — каза ученият, — можете да започвате със стрелбата. Преди да стреляте обаче, трябва да сте сигурни, че хората ви са отдалечени най-малко на двеста метра. Подозираме, че обратният изстрел може да е доста мощен.

— Надявам се — каза сержантът, — че електронното приспособление, което монтирахте, ще задейства изстрела.

— Сигурен съм в това — спокойно отвърна ученият.

— А сега, сержант — остро каза полковникът, — вземи да преместиш хората. И да свършваме с това колкото е възможно по-скоро.

Сержантът се отдалечи и започна да крещи нарежданията си.

Ученият попита техника:

— Готови ли са камерите?

— Ще започнат да заснемат със сигнала, който задейства пушката — отвърна техникът. — Заредени са с адски много лента. Но ще я глътнат цялата.

— Полковник — каза ученият, — време е да се изнесем с останалите.

Посетителят стоеше така, както си беше стоял в продължение на часове, неподвижен, напред пясъчната пустош. Кръстът, нарисован с тебешир, се белееше на черната му стена.

— Това, което ме удивлява, и то адски — каза полковникът, — е как си стои там през цялото време, докато ние се мотаехме наоколо и се подготвяхме за стрелбата. Не знае ли, че сме тук?

— Сигурен съм, че знае — отвърна ученият. — Струва ми се, че просто не му пука. Подозирам, че ни презира.

Накрая ученият се спря и се обърна кръгом. Същото стори и полковникът.

— Сержант — извика той, — разчистен ли е районът?

— Съвсем чист е, сър — кресна в отговор сержантът.

После кимна към мъжа от Вашингтон, който вдигна малкото устройство в ръката си и го натисна с палец.

Пушката гръмна и посетителят гръмна в отговор с поток яростна енергия, която погълна монтираното оръжие. Полковникът вдигна ръка, за да защити очите си от яркия взрив. Когато я свали, видя, че пушката и триногата, на която беше монтирана, са се превърнали в нажежена, блестяща белота. А после бавно започнаха да се свличат на земята. Съседните храсти пламнаха и се превърнаха в пепел.

Полковникът погледна към посетителя. Той все още бе там, където си беше стоял, сякаш нищо не се беше случило, но белият тебеширен знак бе изчезнал.

29. ВАШИНГТОН

Стиснал чаша в ръка, сенатор Дейвънпорт обикаляше из стаята.

— По дяволите, Дейв — каза той на Портър, — вие от Белия дом трябва да предприемете нещо. Не можете просто да оставите онези неща да продължават да правят, каквото си искат.

— Но, татко — каза Алис, — те не правят, каквото си искат. Всъщност изобщо не правят нищо.

Сенаторът спря и погледна дъщеря си.

— Не правели нищо! — изрева той. — Използват горите ни, ядат складове за дървен материал. Изядоха и ония коли...

— Стари коли — каза Алис. — Коли на старо, които някой търговец е очаквал да натрапи на нищо неподозиращи хора.

— Търговецът е платил доста пари за тях — продължи баща ѝ. — Взел ги е на консигнация. Отделил им е място на паркинга си. Навярно ги е постегнал. Разчитал е на печалбата си. Заслужил я е.

— Казвате, че правителството трябва да направи нещо — каза Портър. — Какво точно смятате, че би трябвало да предприемем?

— Откъде да зная, по дяволите? — изрева сенаторът. — Не съм президент, не съм и негов съветник. Дори да имах какво да го посъветвам, той нямаше да ме изслуша. Не знам какво става. И никой не знае. Ти си шеф на пресслужбата, защо не ми кажеш какво става? Колко информация криете от хората?

— В общи линии — отвърна Портър, — почти нищо.

— Онова мамино синче, което сте взели за научен съветник, работи по въпроса — каза Дейвънпорт. — Пратил е много хора и харчи милиони за проучванията си. Как така не е стигнал до нищо? Днес чух, че военните са направили някакво огнево изпитание над един от посетителите. Можеш ли да ми кажеш какви са резултатите?

— Не знам — отвърна Портър.

— Дейв, ако знаеше — да приемем, че не знаеш — щеше ли да ми кажеш?

— Сигурно не — отвърна Портър.

Сенаторът се обърна към Алис.

— Ето, виждаш ли? — каза той. — Точно такава арогантност можем да очакваме от онази банда в Белия дом.

— Дейв каза, че не знае — възрази Алис.

— Но също така каза, че дори да знае със сигурност няма да ми каже.

— Трябва да му вярваш дори затова, че е честен с теб, татко.

— Честен бил, по дяволите! Това си е чиста арогантност, казвам ти.

— Сенаторе, съжалявам, ако съм изглеждал арогантен — каза Портър. — Съжалявам също, че нямам какво да ви кажа. Всъщност вие навярно знаете толкова, колкото и аз. А що се отнася до предприемането на каквито и да било действия, Алис е съвсем права. Онези неща не са сторили нищо, на което да може да се отвърне. Дори да бяха, нямаше да сме в състояние да реагираме. Прекалено големи са, за да се караме с тях. Имам чувството, че може да е опасно да се опитваме да ги безпокоим, дори да имахме причина за това.

— Смущават страната — каза сенаторът. — Посетителите изяждат някои от най-добрите ни източници на дървен материал и строителната промишленост ще пострада. Много складове за дървен материал са разрушени и има вероятност това да продължи. Дървеният материал вече е скъп и това ще го оскъпи още повече. Новите жилища ще струват повече отсега, а цените им даже сега са толкова високи, че не са по възможностите на повечето семейства. А ако посетителите не престанат да летят успоредно със самолетите, авиокомпаниите ще съкратят полетите си. Някои от тях вече говорят за това. Просто има много по-голям шанс за катастрофи, застрахователните компании разбират това и ще вдигнат цените. Авиокомпаниите вече пищят, че цените на застраховките са недостъпни и че няма да издържат на ново повишение.

— Най-вероятно — каза Портър — цялостното положение е период на изпитание. Може скоро да започне да се оправя. В момента сме под ударите на най-неприятното му въздействие. Хората са малко нервни и разтревожени, и са склонни да преувеличават всички последствия. Нека мине малко време...

— Не мисля, че положението ще се подобри с времето — прекъсна го сенаторът. — Хората, смяташ ти, ще се успокоят. Не е

така. Онези проклети секти и проповедници допринасят много за повишаването на напрежението в обществото. Сектите са достатъчно неприятни, но можем да се примирим с тях. Като цяло, хората ги знаят какво представляват и какво могат да очакват от тях. Истинската опасност е в избухването на евангелизма, връщането към мисленето на старовремската религия. Историята показва, че през Средновековието е имало подобни избухвания на религиозно безумие. Селянинът бягал от земята си, занаятчиите — от работилниците си и всички се отдавали на духовния гуляй. Същото започва да става и сега. Промислеността и бизнесът страдат от нарастващата отнесеност, в работата, която се върши, се допускат скъпо струващи грешки.

— Накрая всичко се свежда до парите — каза Алис. — Нашите бизнесмени и индустриалци губят пари или се страхуват, че ще изгубят пари.

— И какво лошо има в това? — попита сенаторът. — Парите са основата на нашия икономически строй. И макар че може да не смяташ така, са основата и на обществения ни строй. Казвам ти, страната започва дългото плъзгане към провала. А онези мухълъвци в Белия дом дори не го забелязват.

— Струва ми се, че го забелязваме — възрази Портър, — макар да не сме такива песимисти в оценката си. Има други неща, които изискват приоритетно обмисляне.

— Какви други неща?

— Ами, най-различни...

— Достатъчно! — триумфално извика сенаторът. — Знаех си! Знаех, че има нещо, което не ми казваш. Нещо, което криеш.

— Сенаторе, уверявам ви...

— Натъкнали сте се на нещо, нали? Открили сте нещо за посетителите, което не трябва да се разпространява.

— Не, поне доколкото съм осведомен — каза Портър.

Сенаторът седна в един стол и допи питието си.

— Не е нужно да ми казваш — рече той. — Не искам да го знам, докато не му дойде времето да го науча, докато не дойде времето за всички ни. Добре е, че го държите в тайна. Че не го излъчвате по телевизията. Че го пазите. Знаем, че онзи празноглав държавен секретар иска да споделяме всичко, което откриваме, с всички останали, включително и с руснаците. Не можем да си позволим да споделяме...

— Сенаторе, вие грешите, и то много. Не знаем абсолютно нищо.

— Държиш се като джентълмен — каза сенаторът. — Знаех си, че го пазиш в тайна. Знаех, че на теб може да се разчита да си държиш устата затворена.

Той погледна часовника си и каза:

— Става късно. Задържах те повече, отколкото трябваше. Ще закъснеете за ресторанта.

30. ЛОУН ПАЙН

Един от посетителите беше паднал зад другите. Стоеше неподвижен и не поваляше дървета. От двете му страни другите посетители продължаваха работата си и постоянно изплюваха зад себе си бали целулоза.

Стифи Грант излезе от неосечената гора, видя какво се е случило и рязко спря. Вдигна ръка и бутна шапката си назад, за да изтрие челото си.

— Какво става, по дяволите? — попита той на глас. Изглежда, нямаше да получи отговор. Съсредоточено се опита да фокусира очите си, но усилието му остана напразно, така че бръкна в задния си джоб и извади плоската бутилка, махна капачката и я вдигна до устните си, отмятайки глава назад. После стъписано погледна равнището на течността. Имаше само още две глътки. Не беше най-добрият алкохол — всъщност беше най-евтиният, но беше алкохол и той оплакваше неговото изчезване. Внимателно завинти капачката, пхна бутилката в задния джоб и го потупа, за да се увери, че всичко е наред.

Тръгна напред внимателно, за да не падне (защото ако паднеш, можеше да счупи шишето), и отиде да види какво е станало. Може би посетителят се бе уморил и беше спрял да отдъхне, макар че през цялото време, откакто ги наблюдаваше, нито един от тях не бе спирал да си отдъхва и дори не бе показвал какъвто и да било признак на умора.

Нортън му беше купил закуска и това означаваше, че му бяха останали достатъчно пари, за да си купи нова бутилка. Беше добре в бъдещето си да има поне още една бутилка. Този Нортън — каквото и да казват за него, чудесен човек е.

Неподвижният посетител се оказа на по-голямо разстояние, отколкото бе преценил Стифи, но той продължи да се търти упорито по пътеката, изсечена от нещото, като предпазливо избягваше балите, пуснати от него, и накрая го достигна.

— Какъв е проблемът, приятел? — попита той, вдигна ръка и се опря на черната стена за миг, за да не падне.

И щом го докосна, за да запази равновесие, разбра, че нещо не е наред, че нещо не е съвсем така, както беше преди, макар че му бе нужно малко време да осъзнае какво има.

И после разбра. Посетителят беше студен. Изчезнала бе приятната, приятелска топлота, която винаги беше усещал, когато докосваше някой от тях. Стифи поклати учудено глава и отдръпна дланта си. После направи с препъване десетина крачки покрай черната стена и отново долепи длан до нея.

И продължи да обикаля посетителя и да го докосва. Страните бяха студени, каменно студени. Той се обърна, облегна се на посетителя, а после се свлече и седна на земята.

Студен и неподвижен. Вече не се носеше на няколко сантиметра над земята, а лежеше върху нея.

Можеше ли да е умрял? Можеше ли посетителят да е мъртъв? Студен и неподвижен — това ли бе тяхната смърт? И ако бе мъртъв, защо беше умрял? Какво му се бе случило? И още нещо — ако сега беше мъртъв, значи някога е бил жив, но това не бе новост за Стифи. От дълго време му се струваше, че посетителите са живи. И не само живи, но и приятели. Помисли си го и сам се зачуди, защото бе минало много време, откакто бе имал приятел. Странно, че бе открил приятел сред чужди същества.

Притиснал гръб до студения посетител, без да крие сълзите по небръснатите си страни, Стифи Грант заплака горчиво за приятеля, когото беше загубил.

31. МИНЕАПОЛИС

Ал Латроп, главният редактор, седеше начело на заседателната маса и потропваше разсеяно с молива си. „За какво ли сме се събрали?“ — чудеше се Кати. Бяха само тримата — тя, Джей и Джони. Джони трябваше да е тук, разбира се, но не и другите. Откакто работеше в „Трибюн“, не бяха я викали в заседателната зала. Тук се събираха редакторите, доста преди крайния срок, за да обсъждат материалите, с които разполагат, и да решават какво да правят с тях. Това се правеше обаче в края на деня, а сега бе още ранен следобед.

— Реших — каза Латроп, — че трябва да се съберем и да поговорим за това какви дългосрочни планове ще трябва да разработим за проследяването на историята с посетителите. Откакто започна, свършихме доста добра работа. Справихме се добре — добросъвестно и обективно. Смятам, че ще продължим да правим точно това. Но сега може би е време да започнем да мислим за евентуални нови измерения на въпроса. Джони, ти се занимаваш най-много с нея, откакто първият посетител се приземи в Лоун Пайн. Имаш ли някакви идеи какво да правим сега?

— Ал, много е възможно да е твърде рано да се опитваме да правим нещо повече от това да продължаваме да отразяваме фактите така, както можем — отвърна Гарисън. — Отначало си имахме работа с новост, която шокираше силно сама по себе си. Тогавашната ни грижа, разбира се, бе да не надхвърляме границите на фактологичното и обективно представяне. Самите новини, самото им отразяване имаше достатъчно въздействие. Според мен, а струва ми се и според всички останали, изглеждаше важно да не се обвързваме с каквито и да било материали, които биха могли да усилят въздействието. Всъщност нямаше нужда от това. Джей написа няколко общи статии, но не се ангажира със заключения, които да излизат извън онези, направени преди да се появят посетителите. Статиите му целяха само да информират читателите ни, колкото е възможно по-леко, за какви

концепции става дума. Във всичко останало се придържахме единствено към отразяването на новините.

— Но сега — каза Латроп — публиката като цяло е свикнала с положението. Много хора може и да не го харесват, може да го намират доста сложно. Но почти всички разбират, че посетителите са тук и може да поостанат малко. Мисълта ми е, че сега може би е време да се заемем с някои анализи, да се поразровим малко по-дълбоко във възможните последствия...

— И да дадем на читателите си нещо, върху което да се замислят — прекъсна го Гарисън.

— Точно така. Да им подхвърлим няколко въпроса, над които да са замислят.

— Ал, това, което казваш, е съвършено логично — каза Гарисън. — Времето за това е настъпило, но все пак смятам, че е твърде рано. Този вид материали могат да се пуснат само след извънредно внимателно премисляне. Не можем да започнем неподготвени. Трябва да се сдобием с някаква информация или поне намек за някаква информация, преди да започнем да пишем подобни статии. Съгласен съм, че не е необходимо информацията да е толкова солидна, колкото бихме желали при представяне на фактическите новини, но все пак трябва да има нещо. Иначе може да загубим почва. Да се окажем в ужасна грешка.

— Нямах предвид да започнем незабавно. Не съм очаквал да излезете оттук и да започнете да пишете такива материали. Но наистина ми се струва, че трябва да го имаме предвид, да се подготвим умствено за този вид статии. В редакцията разполагаме с много хора, прекарвали доста време в наблюдение на посетителите и в писане за тях. В умовете на някои от тези хора вече трябва да се е оформило нещо. Кати, ти и Джей сте може би най-запознати с историята от целия ни екип. Мислили ли сте нещо за положението? Като начало, Кати, какво е отношението ти към посетителите?

— Харесвам ги — отвърна Кати.

— Виж — продължи Латроп, — не очаквах точно това. Но карай нататък и ни разкажи защо ги харесваш.

— Поради една причина — отвърна тя. — Не се блъскат с нас. Тук-там са се случили някои неприятности, но не са ни причинили реални щети.

— В Лоун Пайн е бил убит човек.

— Той е бил нападателят. Стрелял е по посетителя. Оттогава никой не е бил наранен. Посетителите се оказаха разбрани хора.

— Хора ли, Кати?

— Разбира се, че са хора. Различни са от нас, но пак са си хора. Разумни същества са. Подозирам, че имат морал.

— Всичко това може и да е истина — каза Джей, — но моето впечатление е, че са арогантни. Не ни обръщат внимание. Те ни пренебрегват — не целенасочено, сякаш го правят нарочно, а сякаш искрено усещат, че не си струва да ни се обръща внимание. От време на време сякаш дори не ни забелязват.

Кати понечи да заговори, но се усети навреме. Само да можеше да им разкаже... Но не можеше. Не можеше да им каже за Джери, нито дори за ръкостискането, което бе преживяла, макар че да се мисли за това като за ръкостискане далеч не разкриваше истинската му същност. Беше нещо повече — по-лично и по-скоро израз на разбиране, отколкото просто ръкостискане.

— Искаш да кажеш нещо ли? — попита я Латроп.

Тя поклати глава.

— Само, че наистина мисля за тях като за хора. Искан ми се да можех да обясня защо, но не мога. Не съм в състояние да определя това, което наистина чувствам.

— Чудех се за едно нещо — каза Джей. — Тези неща трябва да идват от дълбокия космос. Изглежда съвсем очевидно, че ядат дървета, за да осигурят целулоза за храна на малките си. Възможно е дори да използват част от целулозата, за да се хранят и самите те. Не можем да сме сигурни. Но това, което искам да подчертая, е, че навярно не са от нашата слънчева система. На никоя друга планета в системата не биха могли да намерят дървета или каквото и да било друго, което да им осигури целулоза. А това означава, че трябва да са пристигнали от някоя друга слънчева система, навярно от планета, на която е имало целулоза. Ако това е вярно, трябва да са изминали няколко светлинни години, може би ужасно много светлинни години, защото не във всяка слънчева система има планета, която би могла да им осигури необходимата им целулоза. Такава планета, с много различия, разбира се, би била най-общо сходна със Земята и...

— Джей — попита Гарисън, — какво, по дяволите, искаш да кажеш в крайна сметка?

— Сигурно има много въпроси — отвърна Джей, — но този, който ме вълнува най-силно, е, че пътуването им може да е отнело адски много време. Физиците твърдят, ме нищо не е в състояние да се движи по-бързо от скоростта на светлината, а може би дори и само да я доближи. Това означава, че нашите посетители са пътували в продължение на много хиляди години преди да пристигнат на Земята.

— Трябва да са били отчаяни — каза Кати, — за да се впуснат в такова пътуване. Трябва да се е случило нещо, което да ги е подтикнало да се отправят в космоса, за да търсят друга планета, вероятно дори без да знаят дали някога ще я намерят. Но те са имали нужда от целулоза, за да нахранят бебетата си. Докато не са разполагали с целулоза, не са могли да имат малки. И расата им е щяла да изчезне.

— Очертаващ доста пълна картина — каза Латроп на Кати.

— Може и да е права — призна Джей. — Сценарият, който обрисова, е много близо до истината. Може да е трябвало да претърсят голям брой слънчеви системи, преди да открият такава, която да задоволява нуждите им. В такъв случай нашите посетители трябва да са изключително дълголетна раса.

— Говориш за обобщителни статии — каза Гарисън на Латроп. — Кати и Джей ти представиха един хипотетичен вариант. Какво ще кажеш да го развият и да го напишат?

Латроп сви рамене.

— Не мисля, че става. Прекалено теоретичен е. Няма солидна основа. Ще звучи като сензация.

— Съгласен съм — каза Гарисън. — Същото възражение е валидно за почти всичко, което може да се напише. Всичко би се основавало върху предположения. Не разполагаме с нищо солидно, върху което да основем какъвто и да било обобщителен материал. Най-доброто, което можем да направим, е да се придържаме към фактите. Ако се захванем с теоретизиране, ще открием, че нямаме с какво да докажем теориите. Не можем да се преструваме, че разбираме какво става, защото си имаме работа с форма на живот толкова различна от нас, че нямаме база за разбиране. Хипотезата на Кати, че тези неща търсят място, където да отгледат своите малки, е логична, що се отнася

до нас, но дали е така от гледна точка на посетителите? Концепциите им могат да се отличават изцяло от нашите. Разумът и възгледите им, начинът им на живот, ако искаш, може да е в голямата си част неразбираем за нас.

— Може и да си прав — каза Латроп. — Но има едно нещо — не искам никой от нас да се задълбочава. В този случай просто не можем да си позволим да търсим сензации. Между другото Матюс от кореспондентското ни бюро ми каза тази сутрин, че във Вашингтон се носи слух за огнево изпитание срещу един от посетителите. Има ли някакви съобщения за това, някакъв намек в новините на кореспондентите?

Гарисън поклати глава.

— Матюс се обади само преди половин час. Въпросът е бил повдигнат на днешната пресконференция в Белия дом и Портър, шефът на пресслужбата, отрекъл да знае каквото и да било.

— Доколко можем да разчитаме на думите на Портър?

— Трудно е да се каже. Досега изглеждаше искрен. Проблемът е, че в Белия дом се вдига адски много врява — Портър настоява за пълно разкриване на всичко за посетителите, а други искат да се пази в тайна. Ако е имало огнево изпитание, склонен съм да мисля, че е дело на военните. Най-вероятно ще скрият резултатите. Портър сигурно ще трябва да отстъпи.

— Нещо друго?

— Ами, почти нищо. Само обичайните новини за посетителите. Преди няколко дни един от тях се появил във ферма в източна Айова, стигнал до прясно разорана нива, прелетял последователно над всички бразди, а после се приземил на съседното пасище. Прогонва всеки, който се опита да приближи до нивата. Изглежда, е наш стар познайник.

— Какво, по дяволите, искаш да кажеш? Стар познайник ли?

— Върху него е написан със зелена боя номер 101.

Кати рязко се изправи на стола си.

— Това е онзи, който се приземи пръв в Лоун Пайн — каза тя. — Един от федералните наблюдатели написа номера върху него. Бебетата са нейни.

— Нейни ли?

— Ами посетителят роди бебета, нали? Значи е „тя“. Как съм могла да пропусна тази история?

— Не съм я пускал във вестника — отвърна Гарисън. — Извадих я. Беше пълно. Но я запазих. Ще я пуснем довечера. Не знам как стана.

— Трябва да наблюдаваме подобни неща — каза Латроп. — Това е добър материал. Трябвало е да го отразим.

— Ал, случва се от време на време. Не много често. Но се случва. Просто се случва. Чудехме се дали Кати да не отиде в Айова и да проучи ситуацията. Посетителят може да я помни.

— Това е смешно — каза Латроп. — Нито един от тях не е обръщал внимание на човек.

— Откъде да знаем? — попита Гарисън. — Разбира се, никой от тях не се е обърнал да каже „здрасти“, но това не означава, че не забелязват хората. Кати беше в Лоун Пайн няколко дни и...

— И какво от това, ако старият 101 я помни? Не е възможно да го интервюираме. Изобщо няма начин да измъкнем от тях някаква информация.

— Знам — каза Гарисън. — Просто имам предчувствие. Струва ми се, че не е лоша идея.

— Добре. Давай. Ти ръководиш отдела за вътрешна информация. Щом имаш предчувствие...

Вратата се отвори и вътре се напъха Джим Голд.

— Джони — каза той, — Франк Нортън се обажда от Лоун Пайн. Стифи Грант току-що е открил един мъртъв.

— Един мъртъв ли?

— Един мъртъв посетител — отвърна Голд.

31. ВАШИНГТОН

Портър вдигна слушалката.

— Дейв — каза президентът, — можеш ли да дойдеш насам? Има нещо, което искам да чуеш.

— Незабавно, господин президент — отвърна Портър, затвори телефона и стана. От бюрото си в ъгъла секретарката му Марша Лангли го погледна въпросително.

— Не знам — каза Портър. — Най-вероятно някакъв проблем.

В приемната беше само секретарката на президента. Портър посочи с пръст вратата и попита:

— Кой е там с него?

— Генерал Уайтсайд — отвърна Грейс.

— Само Уайтсайд?

— Само Уайтсайд. Пристигна преди няколко минути.

Портър почука и отвори. Президентът се беше облегал на ръба на бюрото си, а Уайтсайд седеше на стола до стената.

— Влизай, Дейв — каза президентът. — Вземи си стол. Генералът има да ни каже нещо доста странно.

— Благодаря ви, сър — каза Портър.

Президентът заобиколи бюрото си и седна зад него с лице към двамата.

— Чух, че си имал тежък половин час на пресконференцията следобед.

— Искаха да научат нещо за огневото изпитание. Казах им, че не съм чул нищо за него.

Президентът кимна.

— Това е добре. Как се реши да пуснеш тази малка лъжа?

— Сър — отвърна Портър, — за повечето неща може и трябва да се говори, но реших, че изпитанието е, ако не секретно, то поне поверително.

— Добре е, че си решил така — кисело каза Уайтсайд.

— По думите ти разбирам, че ще мине доста време, преди да можем да съобщим за това.

— Точно затова те помолих да дойдеш — каза президентът. — Уважавам теб и позицията ти достатъчно и не искам да те оставям да действаш във вакуум. Когато чуеш какво ще разкаже Хенри, струва ми се, ще се съгласиш, че трябва да се запази в тайна.

Той кимна на Уайтсайд.

— Би ли повторил всичко, Хенри?

Генералът се намести по-удобно на стола си.

— И двамата сте запознати с изпитанието. Инсталирахме трийсеткалибров пушка и заснехме траекторията на куршума с хиляди кадри в секунда.

Президентът кимна.

— Да, знаем това.

— Беше невероятно — продължи Уайтсайд.

— Добре, Хенри. Карай нататък и ни разкажи.

— Когато куршумът уцели посетителя — каза генералът, — кожата му се нагъна. Куршумът не проникна в нея. Просто направи трапчинка. Все едно че си натиснал с юмрук пухена възглавница. Все едно че си натиснал с пръст бузата си. После, почти незабавно, трапчинката възвърна първоначалното си положение и взрив от енергия отскочи обратно, уцели инсталираното оръжие и го стопи. Странното е, че самият куршум не беше отхвърлен обратно, тоест не докрай. Беше отхвърлен на късо разстояние, после падна. По-късно го намерихме на земята, където беше паднал.

Генералът замълча за миг, пое си дъх и продължи:

— Нашите хора ни казаха, тоест нашите учени ни казаха, че посетителят е превърнал кинетичната енергия на куршума в потенциална. И то така, както виждате, че тази енергия да може да се управлява. Не е абсолютно сигурно, но всичко сочи, че посетителят е абсорбирал потенциалната енергия, анализирал я е и е запратил обратно още по-голямо количество необработена енергия, която е разрушила оръжието. То беше уцелено директно, съвсем точно, и това, според учените, се дължи на факта, че нагъването е било параболично, като оста му е била по траекторията на куршума. Нагъването възвърна първоначалното си положение, но толкова прецизно, че е отхвърлило обратно енергията в някаква нова форма точно към източника ѝ.

Учените говорят за вълнов импулс или за отразена вълна, но аз не разбирам нищо. Въпросът е, че посетителят прати обратно енергията на куршума или поне същото количество енергия право към оръжието, което го изстреля. Дори изстрелът да е бил параболичен, да речем от минохвъргачка, обратният изстрел на енергия щял да следва прецизно траекторията на мината.

Той замълча и отново си пое дъх, като гледаше ту единия, ту другия, после попита:

— Разбирате ли какво означава това?

— Съвършена отбранителна система — отвърна президентът. — Хвърляш обратно това, което другият хвърля срещу теб.

Уайтсайд кимна.

— И вероятно в различни видове енергия. Във всеки случай, точно това смятат хората от лабораторията. Не е задължително да е изстрел топлина. Може да е радиация — да речем, буря от гама-лъчи. Посетителят е в състояние да превръща кинетичната енергия в потенциална и обратно, и сигурно разполага с богат избор от енергийни преобразувания.

— Колко души, освен нас тримата, знаят за това? — попита президентът.

— Доста хора — обслужващите техници, войниците и другите, които присъстваха на изпитанието. А ако имате предвид това, което ви казах току-що, само още трима.

— Може ли да им се вярва?

— Да. Няма да издадат нищо.

— За да сме сигурни — каза президентът, — мисля, че трябва да твърдим, че изпитанието не е било провеждано. Съгласен ли си с това, Дейв? Знам какво мислиш...

— Макар че не ми харесва — отвърна Портър, — ще се съглася с вас. Но ще бъде трудно да го запазим в тайна. Все някой от обслужващия персонал, най-вероятно някой от техниците, ще се разприказва. Не можем ли да го направим по друг начин? Да кажем: да, имаше изпитание, но нямаше ясни резултати, малкото данни, които получихме, бяха объркващи и неубедителни.

— Моят съвет — каза Уайтсайд — е да мълчим докрай. Това е единственият сигурен начин.

— Дейв — каза президентът, — никога не съм те молил да скриееш нещо. Но сега те моля. Разбира се, имаше проблем с онзи обект в орбита, когато започна да се разпръсва. Мисля, че тогава допуснах грешка. Ти настояваше за пълно разкриване, но аз се противопоставих. Допуснах грешка. Трябваше да те оставя да действаш, вместо да използвам съобщението на НАСА. Но това е друг въпрос.

— Това — каза Уайтсайд — би могло да ни предостави оръжието, което ни е необходимо. Само да успеем да открием как става.

— Можехме да повикаме Алън.

— Господин президент — възрази Уайтсайд, иска ми се да не го правите. Възможно е в даден момент да ни помогне с отговор, за предпочитане без всъщност да знае какво прави. Но не трябва да му се съобщава. Вече знаят шестима — шестима са твърде много, но нищо не може да се направи. Да задържим числото на шест. Алън е мекушав и е склонен да приказва. Смята, че научното познание трябва да се споделя. Хората, които е пратил да наблюдават, не работят под секретност и...

— Не е необходимо да обясняваш — каза президентът. — Напълно прав си. Ще държим Алън настрана.

— Моите хора смятат — продължи генералът, — че при посетителите изобщо не става дума за защита. Тоест не за защита от врагове. Според тях посетителите абсорбират енергия от всички налични източници. В космоса те са абсорбирали енергия от всички видове радиация или от малки частици материя. Понякога и от доста големи частици материя, които са се сблъскали с тях. В такъв случай те могат да преобразуват кинетичната енергия на подобни частици в потенциална, да абсорбират всичко, което могат от нея и да изхвърлят онази част, която не могат. Тази способност представлява вграден клапан за отвеждане на излишната енергия.

— Използвали сте трийсеткалибров пушка — каза президентът. — А дали хората ти са изчислили на колко по-голям калибър би могъл да издържи той?

— Предполагам, че ядрена бомба би могла да го унищожи — отвърна генералът, — но най-вероятно могат да издържат на всичко останало. Вдълбнатината, направена от пушката, беше малка и плитка.

С увеличаването на калибъра ще нараства и тя, но с много голяма амплитуда. Посетителят, който използвахме за изпитанието, като че ли изобщо не забеляза. Когато куршумът го уцели, той даже не трепна. Стоеше си и не правеше нищо преди изпитанието. Поне ние не забелязахме. След стрелбата пак си стоеше там, без да прави нищо. Искане ми се да опитам с нещо малко по-едрокалибрено — серия изпитания с постепенно увеличаване на калибъра.

— Не можеш да направиш това — предупреди го Портър. — Това ще извади наяве всичко. Възможно е да успеем да скрием това изпитание, макар че е малко вероятно. Но ако има и други, няма да имаме никакъв шанс.

— Така е — съгласи се президентът. — За момента трябва да се задоволим с това, което имаме. Това, което трябва да направим сега, е да открием какво представляват посетителите. Как са изградени. Как функционират, ако това е правилната дума. Алън може скоро да открие нещо, което да ни помогне.

— Няма материал, върху който да работи — каза Портър. — Почти всичко, което могат да направят хората му, е да стоят отстрани и да наблюдават.

Телефонът на бюрото на президента иззвъня. Той се намръщи, протегна ръка и натисна бутона.

— Грейс, струва ми се ти казах...

— Ужасно съжалявам, сър. Помислих си, че бихте искали да научите. Доктор Алън е тук. Казва, че трябва да ви види незабавно. Изглежда, някой в Минесота е намерил мъртъв посетител.

33. МИНЕАПОЛИС

Стаята го притискаше и това бе странно, защото никога по-рано не му се бе случвало. За пръв път, откакто живееше тук — вече две дълги години, — той осъзна колко е малка, колко е разхвърляно гола и бедна. Виждаше мръсотията по прозорците, следите от влага по стените.

Бутна листовите върху бюрото си настрани и се изправи, загледа се през прозореца. Навън играеха деца — една от онези безсмислени игри с тичане и викане, които не означаваха нищо за никой друг, с изключение на самите тях. Една старица се бореше с пълната си пазарска чанта и куцукаше по разбития тротоар. Някакво куче седеше пред площадката на порутената къща отсреща. До бордюра както винаги бе паркирана старата таратайка с очукана броня.

„По дяволите, какво става с мен?“ — запита се Джери Конклин. И още докато си задаваше въпроса, разбра.

Всичко това с посетителите. Беше го измъчвало от самото начало. Оттогава не бе същият. Тревогата го беше лишила от отдадеността му на науката, беше го терзала почти през цялото време. Не го оставяше на мира. Пречеше на работата върху дисертацията му, а тя беше важна. Просто трябваше да я напише.

Не щеше ли да е по-добре, ако се беше осмелил да разкаже всичко на съответните власти? Ако се бе освободил от тежестта му, приключил с въпроса — и да се върне към работата си? И все пак, без да знае защо, той не бе в състояние да го стори. Беше си казвал, че му пречи насмешката, която щеше да предизвика историята му, макар това вероятно да не бе единствената причина. Макар че не можеше да си представи каква друга причина би могъл да има. Беше смятал, че като разкаже на Бар, всичко ще се оправи, но не стана така. Въпреки факта, че го беше изслушал, без да му се присмее, екзобиологът изобщо не му помогна. Самият разказ, дори при тези обстоятелства, не бе имал пречистващата терапия на изповедта.

А сега той просто не можеше да го разкаже. Да го направи сега, толкова дълго след случката, означаваше да го смеси с историите на всички глупаци, които разказваха, че били взети от посетителите. Да го направи сега означаваше да се нареди сред всички побъркани, появили се с идването на посетителите. И ако преди бе само трудно да разкаже историята си, сега беше невъзможно.

Макар че най-вероятно щеше да се наложи. В един момент хората, които бяха откарали колата му, щяха да открият номера ѝ или номера на двигателя и щяха да я свържат с него. Дори навярно вече ги бяха открили. Не беше направил нищо за колата, а може би трябваше да го стори, но не бе в състояние да се реши. Трябваше да съобщи за унищожаването ѝ в застрахователната компания, но какво би могъл да им каже? По едно време беше решил да съобщи, че е открадната, но не се бе поддал на този импулс. Ако го бе направил, навярно щеше да изпадне в по-големи неприятности, отколкото имаше сега.

Той се отдръпна от прозореца и се върна зад бюрото. Седна и придърпа листовите пред себе си. Независимо от всичко трябваше да свърши някаква работа този следобед. Кати щеше да го вземе към шест и щяха да излязат някъде да вечерят.

Кати! Какво, по дяволите, щеше да прави без нея? Именно нейната сила и твърдост, нейната любяща загриженост му бяха помогнали да издържи през последните няколко дни.

Телефонът извъня и той вдигна слушалката.

— Джери, съжалявам — каза Кати. — Не можем да се срещнем довечера. Заминавам извън града. Отново в Лоун Пайн.

— О, по дяволите! — възкликна Джери. — Стоях и те чаках, и разчитах да те видя. Какво има пак?

— Открили са мъртъв посетител. От Вашингтон сигурно ще пратят хора. Трябва да имаме човек там и Джони избра мен.

— Мъртъв посетител ли? Какво е станало?

— Никой не знае. Просто е бил открит мъртъв. Стифи Грант го е открил. Спомняш си Стифи? Запознах ви.

— Да, помня го. Кажи ми, откъде би могъл Стифи да разбере дали посетителят е мъртъв, или не?

— Бил е студен — отвърна тя. — Вече не е бил топъл, а студен. И не е летял. Бил е отпуснат върху земята.

— И сега те ще се зароят в това нещо и ще му направят дисекция, за да разберат как функционира.

— Предполагам, че идеята е такава — отвърна Кати.

— Звучи ми отвратително.

— На мен също, но е логично.

— Кога ще се върнеш?

— Не знам. След ден-два. Ще се видим тогава.

— Надявах се да те видя довечера.

— И аз. Джери, ужасно съжалявам. Толкова ми е мъчно...

— Е, добре, имаш да вършиш работа. Аз също — дисертацията. Ще поработя върху нея.

— Джери, има още нещо. Открили са стария 101.

— 101 ли?

— Да, не помниш ли? Разказах ти. Как един от онези хора от Вашингтон написа 101 със зелена боя върху първия приземил се посетител.

— Да, наистина ми разказа. Значи са го открили? Къде е той?

— В някаква ферма близо до едно градче в Айова. Дейвис Корнърс. Фермерът смята, че е засаждал нещо в нивата и сега го пази. Когато приближил до полето, посетителят го прогонил.

— Какво може да е засадил?

— Може би нищо. Просто фермерът смята така. Джони щеше да ме праща там, но после се появи онази работа в Лоун Пайн.

— Защо е щял да те праща там? Какво можеш да направиш?

— Беше просто едно от предчувствията на Джони. Той работи по предчувствия, така ръководи отдела за вътрешна информация. Някои от предчувствията му са добри и си струват. Журналистическа интуиция. Всъщност то си е предчувствие. Вече трябва да тръгвам. Самолетът ме чака, а Чет стои тук и пристъпва от крак на крак.

— Ще ми липсваш, Кати.

— И ти ще ми липсваш. Поработи здраво, докато ме няма.

— Ще се опитам. Благодаря ти, че се обади, Кати.

Той затвори слушалката и се отпусна разсеяно на бюрото. Стаята отново започна да го притиска. Виждаше мръсните прозорци, следите от влага по стените...

Старият 101. Да охранява една нива някъде в Айова. И защо там? В Айова нямаше дървета или поне почти нямаше. Съвсем различно от

дърветата в Минесота. Според фермера посетителят засадил или посял нещо в нивата. А какво би могъл да засади? Джери поклати озадачено глава. Фермерът бе сгрешил нещо.

Стана от бюрото и започна да обикаля из стаята. Отново си припомни — със сила, която го ужаси, — онези няколко часа (или няколко минути?), прекарани във вътрешността на нещото, което беше 101. Отново видя светещите дискове, бледосинята светлина, странните блещукания. Там имаше нещо, което щеше да разбере, някакъв факт или факти, които може би щеше да успее да осъзнае, стига само да бе останал малко по-дълго.

Да беше останал малко по-дълго, да беше поговорил отново с него — и Джери спря, като проклинаше глупостта си. Защото изобщо не бе разговарял с него, не бе разговарял истински с него. Само беше получил впечатления, усещането за дом и чувството за дървета. А тези усещания, горчиво си каза той, може изобщо да не са идвали от 101. Може би бяха дошли от някакви неочаквани отклонения в собствения му ум.

Той се върна при бюрото си, отново седна и за кой ли път придърпа листовите пред себе си и взе писалката. Но не можеше да работи. Буквите, които изписваше, вече не бяха букви, а странни, чужди завъртулки. Той се втренчи в тях, опитвайки се да ги разбере, сепнат от факта, че не е в състояние да го направи, ядосан и объркан.

Може би отговорът бе там, в онази ферма в Айова. Но това бе истинско безумие! Можеше да отиде в Айова, във фермата, и 101 щеше да го прогони, както беше прогонил и фермера. Беше просто чиста фантазия и той го знаеше, но това не променяше нищо. Фантазията си оставаше упорито. Импулсът се превърна в увереност — той трябваше да отиде в Айова. Макар да нямаше представа какво ще прави там.

Той пак се изправи и закрачи из стаята. Бореше се със себе си. Една мисъл го преследваше непрекъснато. Трябваше му отговор и това беше единственият начин, който успя да измисли, за да го намери. Можеше и да не излезе нищо, но не можеше да го подмине. Трябваше да използва възможността. Трябваше да заложи на предчувствието си. Джони Гарисън залагал на предчувствия — нали така каза Кати, и понякога предчувствията му наистина си стрували.

Той води борба със себе си почти цял следобед. Мисълта не изчезна. Трябваше да отиде в Айова. Трябваше да отиде в Айова, а

дори нямаше кола. Но Чарли щеше да му даде колата си. Ако го помолеше, Чарли щеше да му я заеме.

Изтощен и потен, Джери вдигна слушалката и набра номера на Чарли.

34. ЛОУН ПАЙН

Кати погледна през бинокъла и видя оттатък реката групата хора, които работеха по мъртвия посетител. Нямахше начин да разбере какво правят. Единственото, което успя да определи, бе, че по някакъв начин („Може би с триони?“ — помисли си тя) бяха отрязали парчета от мъртвото тяло — навярно взимаха проби, които да отнесат във Вашингтон или сигурно другаде, за по-сериозно изследване. Работеха с различни съоръжения, но разстоянието беше прекалено голямо, за да може да разбере какво правят. Нямахше възможност да поговори с някой, който да отговори на въпросите ѝ. Секретността бе пълна. Мостът, който военните инженери бяха прехвърлили над реката, беше затворен от национални гвардейци, а други охраняваха речния бряг, за да спрат всеки, който се опита да мине оттатък.

Другите посетители не обръщаха внимание на това, което ставаше край мъртвото тяло, а продължаваха да повалят дървета и да изхвърлят бали целулоза. Някои се пъпкуваха и десетина малки се щураха наоколо, като поглъщаха балите.

Кати свали бинокъла и го сложи в скута си.

— Вижда ли се нещо? — попита Нортън.

— Нищо, което да мога да разбера — отвърна тя. После му подаде бинокъла. — Искаш ли да погледнеш?

— Даже да видя нещо, сигурно няма да мога да го разбера — каза Нортън. — Мислех си, че ще се опитат да пренесат някъде мъртвия посетител. Може би в университета в Минеаполис. Но предполагам, че е твърде голям. Сигурно тежи тонове.

— Може да се опитат по-късно — каза Кати, — но доколкото разбирам, е било важно да вземат тъканни проби колкото е възможно по-скоро, ако изобщо могат да се нарекат тъканни.

Нортън вдигна бинокъла, погледа през него, а после го свали и го подаде на Кати.

— Никога не съм виждала такава секретност — каза Кати. — Нито пък толкова бързо организирана. С Чет пристигнахме само

няколко часа след като ни телефонира, но дотогава вече бяха блокирали всичко. Обикновено установяват някакви връзки с обществеността, за да дадат известна представа какво може да става. Но тук няма нищо такова. Дори няма човек, който да каже, че няма да има информация. Просто сме отрязани.

— Във Вашингтон сигурно смятат това за важно. За строго секретно.

— Сигурно — каза Кати. — Нещо повече, били са заварени неподготвени и сега трябва да действат бързо. Кой би очаквал, че някой от посетителите ще умре и ще могат да го изследват? А ако напишем колко строга е секретността, правителството ще възрази. Ще кажат, че преувеличаваме.

— Съвсем скоро — рече Нортън — Лоун Пайн ще се напълни с журналисти. Като преди. Може би тогава някой ще може да изкопчи нещо.

— Опитах се — каза Кати, — но няма от кого да се изкопчи. Само онези тъпи, безизразни гвардейци, които не пускат да се минава. Повечето от тях дори не разговарят. Даже и офицерите. Обикновено офицерите говорят, поне малко, за да ти покажат колко са важни, ако не за друго. Казвам ти, Франк, даже не знам защо съм тук. Със същия успех можех да си седя в редакцията. Тук не правя нищо. По дяволите, не знам какво да кажа на Джони, когато му се обадя. Може би някой друг би се справил по-добре. Може би Джей...

— Не виждам по какъв начин — прекъсна я Нортън. — Както сама каза, тук няма с кого да се говори.

— Това, което ме учудва — каза Кати, — е, че дори няма слухове. При строго секретна ситуация като тази винаги има слухове. Някой чул нещо и започва да го украсява. Но тук няма нищо такова. Стифи знае точно толкова, колкото и аз. Очаквах, че досега ще е чул нещо, което може малко да поукраси и да ми го съобщи. Сали също не знае нищо. Сигурна съм, че ако беше чула нещо, щеше да ми го каже.

— Трябва да постоиш тук — каза Нортън. — Ако стоиш достатъчно дълго...

— С Джери щяхме да ходим на ресторант тази вечер — прекъсна го Кати. — И двамата искахме да се видим. Отдавна не сме излизали на вечеря — на спокойна вечеря в ресторант, а не просто на хамбургер в някое заведение за бърза закуска. Бедният Джери, доста тежко му е

било. През шестте години следване е отделял от храната си и се е наемал на случайна работа, за да събере малко пари. Живее в съвсем малка стая. Мислех си, че трябва да се оженим. В такъв случай поне би имал прилично жилище. Но той отказа — не иска жена му да го издържа. Има си гордост и аз го уважавам заради това, но то не ми пречи да изпитвам състрадание към него. А той ще се огорчи, ако разбере, че изпитвам състрадание към него. Затова не мога да му го покажа. Бихме могли да се съберем и така би било по-лесно и за двамата ни, но и двамата не искаме. В това няма нищо лошо, много хора го правят. Но и двамата го отхвърлихме. Не знам. Изглежда ми долнокачествено и двамата се съгласихме...

— Всичко ще се оправи — каза Нортън успокояващо. — Трябва му само малко време да защити дисертацията си и да си намери работа...

— Не знам защо ти разказвам всичко това — каза тя. — Не трябваше, но просто го казах. Франк, защо трябваше да споделям с теб тези неща?

— Не знам — отвърна Нортън. — Но се радвам, че го направи. Ако ти е помогнало с нещо, радвам се, че го направи.

Поседяха известно време мълчаливо в есенния следобед, после Нортън каза:

— След ден-два, преди края на седмицата, ще си взема няколко дни отпуска. Правя го всяка есен. Обикновено по-рано от сега. Историята с посетителите ме забави тази година. Ще попътувам из резервата с кану, завързано върху багажника на колата. Ще спра до една малка река и ще прекарам няколко дни в плаване с кануто. Нещо като сбогуване с есенната гора, няколко дни с нея преди да завали и да застудее. Просто ще погребам и ще погледам спокойно, без да бързам. Може би ще полова малко риба. Но най-вече ще гледам.

— Звучи чудесно — каза Кати.

— Мислех си, защо не се обадиш на Джери и не го повикаш да дойде. Кажи на Джони, че си взимаш малко отпуска. И двамата да дойдете с мен на тази малка екскурзия. Ти ще си починеш от своите срокове, а Джери — от науката. И за двамата ви ще е адски полезно.

— Сигурна съм — отвърна Кати, — но не мога. Използвах цялата си отпуска през юни, а Джери трябва да работи върху дисертацията си.

— Съжалявам — каза Нортън. — Би било чудесно да дойдете с мен.

— И аз съжалявам — рече Кати. — Много ти благодаря за поканата.

35. ВАШИНГТОН

Президентът влезе в пресслужбата, тъкмо когато Портър вече се канеше да си тръгва. Шефът на пресслужбата се изправи изненадано и каза:

— Работите до късно, сър.

— Ти също — отвърна президентът. — Видях, че свети, и реших да намина.

— Мога ли да направя нещо за вас?

— Само да ме изслушаш — каза президентът. — Имам нужда да седна с някого и да си сваля обувките.

Той отиде при канапето до стената и се отпусна на него, протегна крака и склучи ръце зад тила си.

— Дейв — попита той, — наистина ли се случва всичко това, или сънувам кошмар?

— Страхувам се — отвърна Портър, — че се случва. Макар че има моменти, когато си задавам същия въпрос.

— Можеш ли да му видиш края? Някакъв логичен край?

Портър поклати глава.

— Все още не. Но изпитвам някаква вътрешна увереност, че всичко ще се оправи. Дори и най-тежките ситуации обикновено се оправят.

— През целия ден — каза президентът — при мен идват хора. Искат от мен какво ли не. Искат да предприема нещо. Обикновено глупаво, но за хората, които го искат, сигурно не е. Получих цяла купчина писма с искания да определя ден на молитва. Обадиха ми се хора, които винаги съм смятал за разумни, но които ми предложиха да изляза с прокламация, призоваваща за ден на молитва. А дяволите да ме вземат, ако имам подобни намерения. Разбира се, много президенти в различни периоди са призовавали хората на ден на молитва, но само в случаи, когато това явно е било необходимо, а според мен ситуацията сега не е такава.

— Това се дължи на религиозната страст, която разпали идването на посетителите — каза Портър. — Когато хората не знаят какво да правят, изведнъж се обръщат към религията или каквото там може да мине за религия. Това е мистично отдръпване в нереалността, търсене на разбиране на силите, които са отвъд способността ни да ги разберем, търсене на някакъв символ, който да хвърли мост над пропастта към разбирането.

— Да, всичко това ми е ясно — каза президентът, — и в известен смисъл му съчувствам. Но да призова към молитва точно сега означава да преувелича проблема, с който се сблъскваме. Това, което става, ме обърква адски много, но не изпитвам паника. Може би греша, Дейв. Трябва ли да изпитвам паника?

— Мисля, че не — отвърна Портър. — Не става дума за паника. Това, което кара тези хора да искат ден на молитва, е маниакалният подтик на внезапната набожност да принуди всички останали поне да я симулират.

— През последния час се опитвах — каза президентът — да поседя спокойно сам и да се помъча някак си да си изясня с какво всъщност се сблъскваме. Може би съм си мислил, че ако успея да си изясня това, ще съм в състояние да реша какво да правим. Първото нещо, което си казах, беше, че за момента не се сблъскваме с никаква заплаха от насилие и принуда. В действителност посетителите се държат много добре. Струва ми се, че като че ли правят усилие да разберат какво е обществото ни, макар че сигурно има някои негови аспекти, които трудно ще проумеят. И ако наистина е така, казах си, те сигурно имат намерение да действат в границите на нашето общество. Не мога да съм сигурен, разбира се, но така изглежда и аз се покуражих. Естествено, по всяко време може да се случи нещо, което да промени положението. Полицията в онова градче в Алабама, където посетителят е кацнал на стадиона, е арестувала група глупаци, опитали се да се вмъкнат вътре с кутия динамит. Подозирам, че са искали да вдигнат посетителя във въздуха.

— Даже да бяха влезли — каза Портър, — навярно щяха да се провалят. Най-вероятно би им потрябвала повече от една кутия динамит, за да го обезпокоят.

— Това, което казваш, е вярно, Дейв, ако данните от огневото изпитание на Уайтсайд са точни, а аз смятам, че са. Но това би бил

съзнателен акт на агресия, който би могъл да промени отношението на посетителите към нас. Докато не научим много повече, отколкото знаем сега, не можем да си позволим да се ангажираме с акт на насилие, дори несъзнателно. Имам чувството, че посетителите, ако впрегнат мозъците си в тази насока, могат да ни надминат по насилие. Не бих искал да се състезавам с тях по стрелба.

— Наистина е необходимо да научим много повече за тях — каза Портър. — Какво е открил Алън от мъртвия посетител? Съобщавал ли ви е нещо?

— Само, че проучването е в ход. В момента извършват предварителни изследвания на място. След това ще направят опит да преместят тялото в някоя лаборатория, където да могат да го проучат при по-благоприятни условия.

— Преместването му може да е доста сложно.

— Казаха ми, че има начини да се направи. Разбрах, че инженерният корпус работи по въпроса.

— Има ли някакви признаци защо може да е умрял посетителят?

— Странно е, че ме питаш това, Дейв. Това е един от първите въпроси, които си зададох и аз. Струва ми се, че когато нещо умре, винаги се търси причината за смъртта. Всички ние се занимаваме твърде много с живота и смъртта. Веднага се сетих за Хърбърт Уелс. Неговите марсианци умират, защото са беззащитни срещу болестите на Земята. Питам се дали някоя бактерия, някой вирус или някоя плесен не е убила посетителя. Но причината за неговата смърт очевидно е въпрос, който Алън никога няма да реши. Поне не каза нищо за това. Просто беше развълнуван, че един от тях е попаднал в ръцете му. В този човек има нещо, което от време на време ме кара да настръхвам. По дяволите, има моменти, когато не прилича на човешко същество. Прекалено е учен. За него учените са братство, отделено от останалата част на човечеството. Тази позиция ме безпокои. Възможно е Алън и неговите хора да открият за посетителя нещо, което да не е разумно да разгласяваме. Опитах се да му го внуша и мисля, че ме разбра, но не мога да бъда сигурен. Знам какво мислиш за това, Дейв, но...

— Ако има информация, която не трябва да се съобщава в интерес на националната сигурност — каза Портър, — то аз съм съгласен с пазенето ѝ в тайна. Това, срещу което възразявам, е

секретността заради самата секретност. Уверен съм, че откритията от мъртвия посетител могат да бъдат контролирани. Разбира се, ще има нещичко, което да може спокойно да се съобщи. Ако тази информация е достатъчна, пресата може да бъде удовлетворена. Някои журналисти могат да заподозрат, че не им е разказана цялата история, но няма да има от какво чак толкова да се оплакват. Но ме притесняват хората, които извършват изследването. Пресата може да се добере до някой от тях.

— Предупредих Алън за това. Използва хора само от собствения си отдел, а не такива, които е събирал отвън. Кълне се, че може да им се вярва. Не е вероятно някой да стигне до тях, камо ли да разговаря с тях. Силите ни за сигурност са блокирали Лоун Пайн — и птиче не може да прехвъркне.

Президентът се изправи и тръгна към вратата, после се върна и пак седна.

— Има още едно нещо, което не ми харесва — каза той. — Проклетата ООН. Опитват се да обявят посетителите за международен, а не вътрешен проблем. Ти знаеш това, разбира се.

Портър кимна.

— На днешната пресконференция ми зададоха няколко доста остри въпроса за това. Изобщо не беше приятно.

— Резолюцията ще бъде гласувана — каза президентът. — Дяволски сигурен съм, че ще бъде. Няма начин да я спрем. Само няколко правителства ще ни подкрепят. Размахвахме всякакви видове оръжие, но не можем да направим почти нищо. Всички наши малки, лицемерни, онеправдани братя, на които правим всичко възможно да помогнем, ще гласуват срещу нас.

— Нека си гласуват резолюцията. Но няма да могат да я наложат.

— Естествено, знам това, но целият свят ще разбере. Ще загубим престиж.

— Може би е време да оставим престижа настрана. Това си е наша работа. Ние сме тези, на чиито глави се стовариха посетителите.

— Дейв, може да си прав. Но има други съображения. Държавният секретар е отчаян от перспективата.

— Държавният секретар винаги е отчаян.

— Знам. Но не става дума само за него и за резолюцията на ООН. Има и други, които ни дават зор. Екологите се оплакват, че не

сме правели нищо, за да запазим резервата от посетителите. Дърводобивните компании вдигат врява до Бога. Фермерите, които виждат посетителите да се спускат и да се приземяват сред нивите им, стават неспокойни. Целият делови свят е в паника. Стоковите борси реагират като луди. От време на време се хващам, че мисля — знам, че не трябва, но не мога да не го правя, — защо трябваше да сме ние? Защо не се приземиха в Европа, Южна Америка или, не дай Боже, в Съветския съюз?

— Разбирам ви — каза Портър. — Има толкова много...

— Само да можех да победея веднъж завинаги — продължи президентът. — Само да не трябваше да се боря за всеки сантиметър напредък. Взemi енергийния законопроект. Разумен е, теоретично е възможен. Мога да доведа стотици отлични инженери, които ще се закълнат, че планът е практичен. Една ферма със слънчева енергия в пустините на Югозапада, още няколко милиона за довършването на криогенната трансмисия и системата за съхранение. Ще отнеме само още една година, ми казаха инженерите, само още няколко милиона. Достатъчно енергия за захранването на цялата страна, трансмисионна система, чрез която енергията може да се предава или съхранява без абсолютно никаква загуба. Но дали Конгресът вижда нещата така? Не, по дяволите. Половината от конгресмените са хора на големите енергийни компании, а другата половина са толкова глупави, че е чудно как си намират пътя за вкъщи след заседанията в Капитолия...

— Някой ден — каза Портър. — Някой ден ще разберат. Рано или късно ще трябва да разберат...

— Естествено — каза президентът. — Някой ден. Ще ти кажа кога ще дойде този ден. Когато бензинът струва пет долара галона и ще трябва да чакаш на опашка с часове, за да налееш трите галона, които купонът ти позволява. Когато замръзнеш през зимата, защото не можеш да си позволиш да използваш достатъчно природен газ, за да се стоплиш. Когато използваш двацет и пет ватови крушки, за да намалиш сметката за електричество...

36. АЙОВА

Слънцето беше залязло и се спускаше ранният вечерен здрач. Джери Конклин спря на бензиностанцията и каза:

— Напълнете резервоара и проверете маслото.

Докато човекът се суетеше край колонката, Джери мина малко встрани и се огледа. Бензиностанцията беше в края на едно от многобройните малки градчета, през които бе минал — тих, неголям търговски център за фермите, разположени около него. Градчето, също като всички останали, се състоеше от редици малки спретнати къщички и тих център. В някои от къщите започваха да палят лампите, по пътя почти нямаше движение. Над селището се бе спуснала нощна тишина, нарушавана от време на време от кучешко джавкане.

Джери стоеше край пътя и оглеждаше градчето. Терзанието упорито продължаваше да го гризе. Беше постъпил глупаво, подтикнат от нелогична потребност, която не можеше да определи. Трябваше да се сети, че пътуването няма да доведе до нищо. Беше тъпо да смята, че 101 ще го познае — макар че някак си можеше и да го е познал. Но дори това да беше разпознаване, той не бе намерил успокоение в него.

Беше пристигнал при къщата на фермера късно следобед, след като на няколко пъти се бе обърквал и беше спирал да пита за пътя.

Фермерът беше в градината, мотаеше се с чук и пирони и поправяше оградата на кочината.

— Да, още си е там, пази нивата — каза той. — Но няма да ви пусне да се приближите. Добре дошъл сте, ако искате да опитате, но знам какво ще стане. Бих дошъл с вас, но си имам работа. Тези свине изпотрошиха всичко и трябва да поправя оградата, иначе ще избягат.

Джери отиде на полето. 101 си седеше там, на пасището до разораното парче земя. Не се помръдна да го прогони. Просто продължи да си седи. Джери се приближи до него, обиколи го и го огледа. Опита се да си спомни как бе изглеждал, когато се беше приземил върху моста. И макар все още ясно да помнеше как посетителят кацна напреки на реката и как мостът се сгромоляса в

развълнуваната от падането му вода, откри, че му е трудно да сравни вида му с този от времето, когато го беше погледнал за пръв път. Сега му се струваше някак си по-малък, макар че, Бог знаеше, пак си бе достатъчно голям.

Обиколи го и се приближи до него, опирайки длани до страната му, за да усети меката му топлина. Потупа го леко и го побутна игриво с юмрук. Но посетителят остана неподвижен.

— Кажи ми — помоли го Джери. — Кажи ми това, което искам да зная.

Не му каза нищо. Не му обърна внимание. Но Джери бе сигурен, че усеща присъствието му. Не знаеше откъде е толкова сигурен в това.

Стоя дълго. Говореше му. Опря длани върху него, но посетителят въпреки това не даде никакъв знак. Тъй че накрая Джери се отдалечи бавно, като се обръщаше на всяка крачка, за да го поглежда, но посетителят си остана все така бездушен.

Макар че не го беше прогонил. Беше прогонвал всички, които се бяха приближавали, но не и него. А това, само по себе си, може би бе признак, че го е познал.

— Господине — каза служителят на бензиностанцията, като се приближи, протегнал в ръка маслопоказателя, — трябва ви литър масло.

— Добре, налейте — отвърна Джери. — Тази кола винаги има нужда от литър масло.

После плати, качи се в колата и потегли към града.

Но когато стигна центъра, заобиколи площада и потегли назад — нагам, откъдето беше пристигнал.

Връщаше се отново към фермата, макар да не му бе съвсем ясно защо го прави. Навярно някакъв дяволски инат, каза си той, отчаяно нежелание да се откаже, извънредно упорита убеденост в глупавата му идея, че би могъл да получи отговор от 101. Решението му да се върне не беше съзнателно — не го бе обмислял предварително, а просто заобиколи и разбра, че се връща, едва когато се оказа на обратния път. И сега, след като го бе сторил, не се опита да се съпротивлява.

Не можеше да се върне при фермера, знаеше това. Отначало човекът се държа сърдечно, а после, когато разбра, че посетителят не е прогонил Джери, се поядоса. На Джери дори му се стори, че забелязва на лицето му признаци на мрачно подозрение.

Всъщност нямаше нужда да се отбива във фермата. Можеше да повърви пеш около километър и половина и щеше да стигне при 101, като оставеше колата на покрития с чакъл път. Дотогава щеше да се стъмни и едва ли някой щеше да го забележи. Нощта бе ясна и скоро щеше да изгрее почти пълната луна — щеше да е достатъчно светло, за да се добере до мястото, към което отиваше.

Когато се приближи до фермата, изживя неприятни мигове — опасяваше се, че няма да я открие. Но беше запомнил няколко ориентира — един паянтов мост над малко поточе и един самотен дъб в пасището до някаква стара копа сено. Малко след десет часа намери покрития с чакъл път, подкара колата и след около километър и половина спря. Смяташе, че оттук ще може да открие 101.

Или чувството му за ориентация бе по-добро, отколкото си мислеше, или просто имаше късмет, защото не след дълго видя фермата и тъмната маса на 101, разположена на пасището. Намираще се обаче по-далеч, отколкото бе очаквал. Джери тръгна през полето, като се препъваше из скритите в треволяци бразди. На няколко пъти му се наложи да прескача огради от бодлива тел, а в тъмното това беше доста трудно. Нощта се оказа студена и той се закопча и вдигна яката си, за да се предпази от вятъра. Някъде долу, в дерето отляво, бухаше бухал, а когато вятърът стихваше, се чуваше далечен кучешки лай.

Движеше се сред самотна пустош, която обаче като че ли криеше в себе си някаква заплаха. Имаше чувството, че всеки момент нещо ще изскочи от земята, макар изобщо да не можеше да си представи какво би могло да е то.

Вървя сякаш цяла вечност. Имаше моменти, когато му се струваше, че изобщо не напредва, че въпреки всичките си усилия тъпче на едно и също място. За да компенсира, за да превъзмогне това ужасно чувство, че не напредва, той се насилваше безмилостно и понякога дори тичаше. Но бързо се отказваше, защото така се препъваше по-често. После изведнъж стигна. Пред него се издигаше осветената от луната грамада на 101.

Измина със залитане последните няколко метра и се свлече до посетителя, защитен от масивното му тяло от студения северозападен вятър. Испитваше странното желание да остане, сгушен така, сякаш бе

стигнал до някакво убежище и не трябваше да се откъсва от него. Но това беше глупаво, знаеше го, и се изправи с мъка на крака и обори глава на страната му. С мъка си поемаше дъх.

Облегнат на огромната черна стена, която се издигаше над него, той вдигна поглед и видя спокойното блещукане на звездите над извисяващата се чернота на 101. Самотата не изчезваше — самотата и усещането, че е изгубен. Беше си мислил, че навярно ще изчезнат, когато стигне при посетителя, но нищо не се промени.

Беше го направил отново. Беше се върнал пак, за да повтори глупостта, която бе извършил по-рано същия ден, глупостта, започнала с онзи момент в стаята му, когато бе вдигнал слушалката, за да помоли Чарли да му услужи с колата си.

И все пак беше сигурен — не сигурен от гледна точка на логиката, а по начин, който бе отвъд границите на разума.

Дишането му се беше успокоило. Той отстъпи от посетителя и бавно започна да се обръща отново с лице към полето — изпитваше нежелание да се обърне кръгом, да направи онази първа стъпка, която щеше да го отведе обратно в колата, паркирана на настлания с чакъл път.

И в мига, в който направи стъпката, нещо змиеподобно се насочи със свистене към него и го обви през гърдите като с железен пръстен. Полетял във въздуха, той зърна есенно голите поля, слабо осветени от луната, видя обточения с дървета поток, който лъкатушеше в долината, и внезапен проблясък от далечната къща на фермера.

После се озова в онази странна тъмнина, която не беше тъмна, а синя, в усойната влажност, която се таеше в сухия и горещ въздух. Отново видя мекото мъждукане и проблясване, което осветяваше невъзможни форми и което не продължаваше достатъчно дълго, за да може да ги разгледа. Редиците кръгли очи пак го наблюдаваха. Сякаш никога не бе напускал това място.

Беше паднал на колене и сега бавно се изправи. В същия миг залитна под наплива на силните усещания, които нахлуха като че ли отникъде. Пак се отпусна на колене и остана така, с наведена глава, с ръце, опрени на пода, за да не падне по очи.

А усещанията нахлуваха през цялото време като мълнии в мозъка му, толкова много и така мощни, че не можеше да ги сподави, нито пък да разбере какво означават.

— Спокойно — задъхано каза той. — Поспри малко. Дай ми възможност.

Усещанията изчезнаха и той се олюля леко, сякаш се бе опитал да се облегне на нещо, а то внезапно му се беше изплъзнало.

После усещанията се появиха пак, но този път по-леко, като че ли се промъкваха в него, както котка се прокрадва към птичка.

37. ВАШИНГТОН

— Татко — каза Алис, — не ми харесват някои от нещата, които чувам.

Отпуснат на стола си, сенатор Дейвънпорт я погледна над ръба на чашата си със скоч и избоботи:

— И какво си чула, мила моя?

— Всички тези разговори в Белия дом — не на всеослушание, а само шушукания — за откриване на някакъв подличък начин да се избавят от посетителите. Например да напръскат с психоделични опиати дърветата, които ядат, или да похарчат милиони за създаването на бактерия или плесен, които да са фатални за тях. Казват, че било по-добре да похарчат няколко милиона, за да се избавят от тях и всичко да си тръгне постарому, отколкото да похарчат същите няколко милиона, за да открият нещо за тях.

— Струва ми се — отвърна сенаторът с необикновено мек тон, — че и аз подочух подобно нещо. Контрол над вредителите — така го наричат. Не да водят борба с тях — просто контрол над вредителите.

Сенаторът се размърда на стола си и погледна Портър.

— Може би нашият приятел от Белия дом би могъл да ни каже нещо по въпроса.

— Мисля — отвърна Портър, — че е по-добре да се въздържа.

— Някои от момчетата, нали знаеш — каза сенаторът, — започват да се вълнуват от положението. Засега само говорят помежду си, но не след дълго могат да излязат извън тези граници.

— Дори само да мислим толкова рано за действия срещу посетителите — отвърна Портър, — ми се струва малко преждевременно. Чувал съм подобни приказки за създаване на болест, която да поразии единствено тях. Според мен са само приказки. Никой няма ни най-малка представа как би могло да се постигне. Първо трябва да се разбере какво представляват посетителите и как функционира жизнената им система. Едва когато научим това, можем да открием как биха реагирали на различни микроорганизми. А пък

изниква и въпросът как да се поразят само те. Откъде да сме сигурни, че създаденият вирус ще е фатален единствено за посетителите? Можем да попаднем на нещо, което да унищожи и човешката раса.

— Във всеки случай, това е чудовищна идея — каза Алис. — Нямаме действителни оплаквания от посетителите.

— А, това не знам — отвърна сенаторът. — Поговори с някой истински еколог, който се е убедил, че ако не се предприемат действия, тези неща ще унищожат последната останала необитаема зона. И ще чуеш оплаквания. Или с президента на някоя дърводобивна компания, на когото един от нашите големи черни приятели е излял на закуска един-два склада. Или с представител на някоя авиокомпания, който побледнява само като си помисли за възможността някой от самолетите му да се сблъска с приятелския ескорт на посетителите. Или с човек от контролната кула на летището, на когото една от пистите е блокирана и не може да приема самолети.

— Пак става дума за интереси на малцинствени групи — възрази Алис. — Малки клики, които се опитват да подтикнат и нас.

— Изненадан съм от думите ти, дъще — каза сенаторът. — Струваше ми се, че винаги си била убедена защитничка на малцинствата. Бедните онеправдани негри, бедните онеправдани индианци...

— Но това е различно — възкликна Алис. — Моите малцинства са културни, а твоите икономически — бедните онеправдани бизнесмени, които внезапно са се почувствали засегнати.

— Еколозите — каза сенаторът — не са представители на икономическо малцинство. Те са емоционални. И са майстори да създават неприятности.

— Започвам да изпитвам усещането — каза Портър, — че общественото отношение към посетителите е в процес на промяна. Отначало бяха новост и повод за огромно вълнение. Сега, изглежда, се превръщат в дразнителни. Вече са просто черни грамади, които са кацнали тук и там, или пък летят над земята. И в много малка част от случаите пречат на всекидневния живот на някои хора. След няколко месеца, навярно дори само след няколко седмици, лекото раздражение може да прерасне в неприязън, а сигурно и в омраза — и това няма да се дължи на нечии накърнени тесни интереси, а на феномена, който наричаме обществено мнение. Би било жалко, ако това се случи,

защото просто трябва да проявим търпението, което ще ни даде възможност да открием какво представляват и как да се справим с тях.

— Алън работи по въпроса в Минесота — каза сенаторът. — Открива ли изобщо нещо?

— Нищо, за което да знам, сенаторе. Нищо определено. Не е направил дори предварителен отчет, ако имате предвид това. Но се носи някакво загатване, че са растения — поне, че принадлежат към растителното царство.

— Растения ли? За Бога, това е пълна безсмислица!

— Разбира се, че не е. Опитах се да проследя откъде произхожда слухът, но не успях.

— А пък и онази мълга — каза сенаторът, — че посетителите вероятно могат да контролират гравитацията. Интересува ме точно това. То е нещо, което можем да използваме.

— Основава се най-вече на факта, че се носят на няколко сантиметра над земята и че когато се движат, като че ли не използват задвижващи съоръжения — отвърна Портър. — Или поне задвижващи съоръжения, както ги разбираме ние. Всъщност никой не знае, разбира се. Тази идея е само едно от възможните обяснения за начин на функциониране, който противоречи на всички известни ни физични закони.

— И двамата говорите само за това какво можем да спечелим от посетителите — каза Алис. — Не се ли сецтате, че и те може да си мислят за същото — какво да спечелят от нас?

— Естествено — отвърна баща ѝ. — Те взимат целулоза. А целулозата е достатъчно ниска цена, ако успеем да получим от тях гравитационния контрол.

— Взели са и няколко автомобила.

— Е, да, няколко. Само веднъж. Не се е повторило повече. Вече не взимат коли.

— Чудех се — рече Алис, — за какво са им били колите. И не мога да те разбера, татко. Отначало беше против тях — унищожавали дървета и складове за дървен материал, разстройвали деловия живот на страната.

— Премислих становището си — отвърна сенаторът. — Започнах да виждам някои доста привлекателни възможности, ако успеем да изиграем правилно картите си. — После се обърна към Портър. —

Продължавам да чувам разни неща за огневото изпитание, проведено срещу посетителите. Слуховете се носят постоянно, но не мога да разбера нищо. Какво знаеш за всичко това?

— Каквото и вие — отвърна Портър. — Продължавам да чувам разни неща.

— Нищо определено? Никакви подробности?

— Изобщо нищо — отвърна Портър.

— Тези неща трябва да имат някаква разработена защитна система — рече сенаторът. — В космоса сигурно са били подложени на всевъзможни удари, макар че не мога да си представя какви точно. Би било чудесно, ако открием това, с което разполагат.

38. МИНЕАПОЛИС

Редакторите седяха в заседателната зала. През полуотворената врата долиташе тракането на пишещи машини и шумът на разговорите.

— Имаме репортажа на Джоунз за индианците от Блэк Хилс — каза Гарисън. — Трябва да го пуснем скоро.

— Мислех, че го пазиш за неделния брой — рече Латроп.

— Така беше, но се натрупаха и други материали. Ако преседи прекалено дълго, ще загуби актуалността си. Освен това имаме и един материал, върху който Джеймисън работи в продължение на седмици — анализ на евентуалните последици за района от енергийните затруднения. Свършил е добра работа. Разговарял е с много хора. Наистина се е разровил надълбоко. Статията е дълга, но като че ли днес имаме достатъчно място. Няма много други новини. Предлагам да го вмъкнем в началото на първа страница.

— Нямаме ли добър материал за посетителите?

Гарисън погледна към Голд. Заместник-редакторът сви рамене.

— Нищо вълнуващо. Всичко започва да се повтаря.

— Всъщност — каза Гарисън — имам чувството, че посетителите нямат такова голямо въздействие, каквото имаха преди седмица. Историята започва да се изтъква. На читателите може да им омръзне. Досега я отразявахме подробно. Това беше добре, докато читателите се интересуваха от нея. Но ако продължим да ги тъпчем с...

— Ами Кати? Още е в Лоун Пайн, нали?

— Да — отвърна Голд. — Но вече няма смисъл да стои там. Не идват никакви новини. Никой не успява да измъкне нищо нито оттам, нито от Вашингтон. Никога не съм виждал толкова строга секретност.

— Звучи така — каза Гарисън, — сякаш става нещо доста голямо. В противен случай нямаше да пазят такава тайна. Но очевидно няма да можем да открием нищо, докато някой не поиска да ни каже.

— Ами кореспондентското бюро във Вашингтон?

— И те нямат никаква информация — каза Хал Ръсел, завеждащият кореспондентския отдел. — Говорих с Матюс. Няма нищо, така каза. Абсолютно нищо. Или наистина нямат никаква информация, или я крият. Носят се слухове, но няма как да се потвърдят. Възможно е, ако наистина има нещо, то да е известно на съвсем малко хора. Във Вашингтон, ако повече от десет души знаят нещо, ще се разприказва поне един. Информацията задължително изтича.

— Тогава защо държим Кати в Лоун Пайн? — попита Латроп. — Ако Вашингтон мълчи, какви шансове има тя?

— Кати е дяволски добър репортер — отвърна Гарисън. — Има същия шанс да изрови нещо, колкото и кореспондентът във Вашингтон.

— Мисля, че трябва да я върнем тук — каза Латроп. — С отпуските и всичко останало не ни достигат хора. Бихме могли да я използваме тук.

— Щом искаш — отвърна Гарисън и лицето му помрачня от внезапен гняв.

— Ако все още търсиш автор на обобщаващи статии за посетителите — рече Голд, — Джей има идея. Вчера разговарях с един от университета — от катедрата за изследвания на туземните американци. Човекът сравнява нас и посетителите с индианците и белите хора, когато белите стъпили за пръв път в Америка. Според него причината, поради която индианците накрая загубили, е, че технологията им била разстроена от белите и че в резултат загубили културата си. Поражението им започнало от деня, в който първият индианец поискал да замени каменната си томаха с желязна секира толкова силно, че склонил да продаде природните си ресурси и да встъпи в несправедливи за него търговски отношения, само и само да я получи.

— Подобен материал би бил косвена пропаганда — възрази Латроп. — И ти, и Джей би трябвало да го знаете.

— Джей нямаше намерение да пише статията само от гледна точка на индианците — поясни Голд. — Искаше да говори с икономисти, историци и много други хора...

Латроп поклати глава.

— При настоящото положение с индианците от Блук Хилс мисля, че не трябва да се заемаме с това. Независимо колко добре е написана статията, независимо колко е обективна, биха могли да ни обвинят в пристрастност.

— Добре де — каза Голд. — Просто го споменах.

39. АЙОВА

Реката клокочеше и заливаше брега. Дикс Ландинг, разположен на речната тераса на няколко метра над водата, се състоеше от няколко разнебитени сгради. Над тях се извисяваха стръмните скали на Айова. В реката се издигаше островче, а самата тя представляваше мрежа от ръкави — тук Мисисипи течеше в обширна низина, истинска водна джунгла. На изток се синееха далечните уисконсински планини.

Джери стоеше на речния бряг и наблюдаваше една лодка, задвижвана от малък, неравномерно бръмчащ двигател. Лодката плаваше несигурно и колебливо по речния ръкав, като подскачаше от силното течение. В задната ѝ част се беше свил прегърбен мъж — занимаваше се с отказващия мотор.

Щом се изравни с площадката на пристана, мъжът обърна лодката към брега и успя да я доближи до клатеция се кей. Когато се качи и я завърза, Джери видя, че е по-стар, отколкото си беше помислил отначало. Косата му беше разрошена и стоманеносива, а раменете му — леко приведени, но движенията му бяха гъвкави и енергични като на много по-млад човек.

Мъжът слезе на брега и Джери го попита:

— Вие ли сте Джими Куин?

Мъжът спря и го погледна с яносините си очи.

— Аз съм — отвърна той. — Вие кой сте?

— Казвам се Джери Конклин. Казаха ми, че ще пристигнете скоро. Разбрах, че познавате низината.

— От момче познавам Уинишйк — рече Куин. — Викат ми речен плъх и май са прави. Познавам речните ръкави още от деня, в който съм проходил — голяма бъркотия са. Острови, блата, езера и канали — знам ги отначало докрай. Ходил съм на лов и на риба навсякъде тук и съм надзъртал във всяко кътче. Та с какво мога да ви бъда полезен?

— Разбрах, че някои от посетителите са се приземили някъде в района, някъде из ръкавите на реката.

— Посетители ли? Посетители? А, да, сетих се. Чух да ги наричат така. Искате да кажете онези приятелчета, дето са като големи черни кутии и дойдоха от небето.

— Точно така — отвърна Джери. — Говорите, сякаш сте ги виждали.

— На Гъшия остров — каза Куин. — Това е голям остров, точно по средата на низината, на седем-осем километра надолу по течението. Доколкото успях да видя, са трима. Не знам дали са още там. Видях само върховете им да стърчат над дърветата. Свечеряваше се и не посмях да се бавя много. Може би нямаше да остана даже да не се свечеряваше. Призрачни неща са те. Не са си на мястото тук. Карат човек да изтръпва. Не разбрах веднага, когато се появиха. Чак покъсно се сетих, че трябва да са онези посетители. А вие откъде разбрахте? Не съм казвал на никого. Щяха да ми се присмеят. Във всеки случай, ме мислят за луд. Да си кажа правичката, сигурно съм си луд. Прекалено много време прекарвам по реката.

— Ще ме заведете ли при тях?

— Не сега — отвърна Куин. — Не днес. Стъмнява се вече. Човек не трябва да замръква в реката. С мотор като моя пътят до Гъшия остров е дълъг. Нощта ще ни завари по пътя.

— Тогава утре. Или вдругиден, най-вероятно. Има още един човек, който иска да дойде с мен. Може да ми потрябва време, за да я открия, а тя ще трябва да дойде чак от Минеаполис.

— Жена ли е?

— Да, жена.

— Какво ще иска една жена от тези посетители?

— Просто може би знае за тях повече от всички останали.

— Дяволите ме взели — каза Куин. — В наше време човек не знае какво да очаква от жените. Ако ви закарам там, ще получа ли нещо?

— Ще ви платим.

— В брой ли?

— В брой.

— И искате да се приближите до онези неща? Ако още са там. Може и да са си тръгнали, нали разбирате?

— Бихме искали да се приближим до тях — отвърна Джери.

— Казвам ви, господине, няма да се приближа до тях. Ще ви откарам там и ще чакам да ви върна. Но няма да се приближа до тях.

— Няма да се наложи да идвате с нас. Само ни ги покажете. Това е всичко, което искам да направите. И да ни почакате, за да ни откарате обратно.

— Кажете ми, когато ви трябвам. По принцип съм по реката по цял ден. Минете привечер.

— Ще ви кажа — обеща Джери.

40. ВАШИНГТОН

Алън, научният съветник на президента, каза:

— Това е само предварителен доклад. По-нататък ще има и още.

— Значи си открил нещо — рече президентът.

— Нещо — отвърна Алън. — Да, нещо. Трудно е да се повярва. Самият аз едва успях да повярвам. Но анализът е налице. Фактите са неоспорими. Няма основание да бъдат оспорвани.

— Докторе — каза Уайтсайд, — изглеждаш малко притеснен.

— Разбира се, че съм притеснен — призна Алън. — Това тук противоречи на всякакъв разум, на цялото ни познание. Онези проклети неща са изградени от целулоза.

— От целулоза ли? — попита президентът. — От онази бяла пухкава материя?

— При посетителите не е вече бяла и пухкава. — Алън огледа помещението. — Тук сме само четирима. Ще идва ли още някой?

— Този път не — отвърна президентът. — По-късно, когато научим повече, може да проведем съвещание с още хора. Този път ще бъдем само ние четиримата. Генерал Уайтсайд е конкретно заинтересован и трябва да научи какво си открил. Дейв е тук, защото по принцип знае всичко, което зная и аз. За момента всичко, което казваш, е строго секретно. Предполагам, че твоите хора също няма да приказват.

Алън се вдърви.

— Замесени са само четирима души — каза той. — Те осъзнават необходимостта от секретност.

— Но нали всъщност бяха замесени много повече от четирима? — попита Уайтсайд.

— Другите са полеви работници — отвърна Алън. — Събират проби и вършат друга основна работа по посетителя от Минесота. В лабораторните изследвания участват само четирима. Те са единствените, които знаят това, което ще ви съобща сега.

— Добре, докторе — каза президентът. — Разкажи ни.

— Съществото е изградено основно от целулоза — започна Алън. — Но не в такава форма, в която я познаваме ние. За да опишем точно ситуацията, трябва да използваме съвсем специфична научна терминология.

— Която ние няма да разберем — прекъсна го президентът. — Ще трябва да ни обясниш простичко, докторе.

— Ще направя каквото мога. Това, което ще ви съобщя, ще бъде свръхопростено. И поради това цялата истина навярно ще бъде посъкратена, но ще получите представа с какво си имаме работа. И така: вътрешната част на съществото представлява целулоза, сгъстена до невероятна степен. Толкова, че може да издържи на структурен натиск от няколко тона на квадратен сантиметър. Изглежда невъзможно, но изчисленията са налице. Нямаме представа как е възможно да се постигне това, нито пък с какви средства.

— Казваш вътрешната част на съществото — попита Уайтсайд. — Означава ли това, че външната е различна?

Алън сви рамене.

— Да, генерале, различна е. Коренно различна. Може да се нарече целулозно-силиконов полимер, но не сме сигурни, че разбираме силиконово-оксидните и хидроксилните връзки — т.е. хидрогенно-оксидните връзки. В целулозата има много кислород. Силиконово-оксидните връзки имат няколко различни форми и, за да стане още по-сложно, тук е използвана смесица от две форми. В някои случаи всичко се свежда до тетраедърна структура — до силикат, подобен на скала и близък по структура до фелдшпата и кварца. Трудно е да се каже точно какво представлява, но най-общо го описваме като полимер.

— Искаш да кажеш, че кожата на посетителя е подобна на скала, така ли? — попита Портър.

— Казано на прост език, точно това имам предвид — отвърна Алън. — Твърда е като скала, навярно даже много по-твърда, и все пак силиконът ѝ дава известна еластичност, известна податливост. Обикновено скалите не могат да се вдлъбват. А тази материя може. Може да се вдлъбва и да възвръща първоначалното си положение. Същевременно притежава твърдост, еластичност и невероятна термична издръжливост. Опитяхме се да проверим на теория до каква степен достига тази способност. Това е само теория, разбира се, но

резултатите са безсмислени. Ако тези същества функционират сред огромните пространства на междузвездния космос, те трябва да взимат отнякъде енергия. Високата им термична издръжливост означава, че биха могли да поглъщат всякакви видове енергия в огромни количества от междузвездния прах. Прашните частици, независимо колко са малки, носят някаква енергия. Но кинетична. Смятаме, че кожата на тези същества може да превръща кинетичната енергия в потенциална, а нея — в каквато форма им трябва. От време на време могат да се сблъскват с по-големи парчета материя. Такъв удар би накарал кожата да се вдлъбне и да поеме толкова енергия, колкото е в състояние. При възвръщането на първоначалното си положение, кожата би отразила ненужната ѝ енергия. Вдлъбнатината на кожата би предизвикала отразена вълна енергия и така би се избавила от нея, както огледалото отразява слънчевата светлина.

Портър хвърли бърз поглед към Уайтсайд. Генералът се беше вцепенил на стола си и долната му челюст бе леко отпусната.

Алън въздъхна.

— Имаме и известни основания да смятаме — продължи той, — аз не мога да се задълбоча в проблема така сериозно, както ми се иска, защото не е възможно да се обясни на обикновен език — но имаме основания да смятаме, че съставът на кожата е такъв, че може да променя гравитационния поток, което е свързано с вероятността тези същества да са в състояние да манипулират гравитационните сили и така да бъдат или привличани, или отблъсквани от гравитацията. Ако е истина, това би обяснило способността им да летят на сантиметър-два над земята. То би означавало също, че гравитационният контрол, поне частично, може да е обяснението за това как пътуват в космоса. Като се включат към даден гравитационен източник в посоката, в която искат да пътуват, те биха се придвижили към него. Като се включат към друг източник зад тях, биха могли да го използват, за да ги отблъсне.

Алън замълча и погледна подред всички.

— Ами, това е — завърши той. — Звучи невероятно и аз продължавам да си напомням, че сигурно е така. Извънземни, казахме ние. И те са си извънземни. Това, което ме безпокои и не ми дава да спя, е следното: ако са толкова различни от нас във физическо отношение, колко различни са в умствено? Какъв е шансът ни изобщо

да ги разберем, каква е надеждата те някога да са в състояние да разберат нас?

— Сигурно интелектуалните различия не са толкова огромни, колкото физическите — отвърна Портър. — Изглежда, че досега те са успели да напреднат доста в разбирането си за нас. Като че ли някак си усещат много неща, които не би трябвало да усещат. Придържаха се доста добре към принципните правила на човешкото поведение.

— Надявам се да си прав — каза Алън. — Искрено се надявам да е така.

После се обърна към президента:

— След няколко седмици може да знаем повече. Може да открием, че някои от сегашните ни разбирания са погрешни. Може да се наложи да изменим някои от теориите си. Или да се натъкнем на някои нови, съществени данни. За момента като цяло ви казах всичко, което знаем. Разбира се, можем да се задълбочаваме в специализираната материя безкрайно, но сега това е безсмислено.

Той се изправи и се поколеба за миг, после каза:

— Има и още нещо. Любопитно е, но може би не чак толкова важно. Но хвърля известна светлина върху посетителите. Чули сте за 101, разбира се.

Президентът кимна.

— Посетителят, който се е приземил пръв в Лоун Пайн. Разбрах, че сега е кацнал в Айова.

— Точно така — каза Алън. — Пази една нива, която фермерът току-що бил разорал. Човекът твърди, че посетителят летял назад-напред из нивата, сякаш засаждал нещо. И щом някой се приближал, го прогонвал. Един от нашите наблюдатели обаче успя да се добере до края на нивата, без да бъде прогонен. И откри, че посетителят е засадил борови семена. Преди бяхме донякъде озадачени от факта, че сред отпадъците, изхвърляни от посетителите след повалянето на дърветата, изобщо няма никакви семена. Вече знаем защо. Посетителите са ги отсявали и са възнамерявали да ги засадят.

— Ще измине дълго време, докато поникнат нови борове — каза президентът. — 101 може да се наложи да прекъсне работата си, за да охранява насажденията.

— Навярно не — отвърна Алън. — Нашият наблюдател е забелязал, че известен брой семена вече са поникнали. Специалистите

по лесовъдство ни казаха, че подобно нещо не би могло да се очаква толкова бързо. Предполагаме, че 101 е обработил семената по някакъв начин, за да ускори процеса на поникване и изобщо растежа им.

— А това поставя пред нас нов проблем — каза Уайтсайд. — Стотици, ако не и хиляди посетители ще вземат нивите и ще ги засадят, като прогонят законните им собственици. Фермерите ще се възпротивят.

— Отначало — рече президентът — изпитвах неприятно чувство към посетителите. Нещо като бодване под лъжичката. Струва ми се, че се дължеше отчасти, ако не и изцяло, на факта, че съм чисто политическо животно. Имам политически нервни окончания. Подсъзнателно усещам всяка опасност. И все пак разбирах, че при тази работа с посетителите, ако направя погрешна стъпка, мога да се самоубия политически. Но постепенно стигнах до схващането, че можем да живеем заедно с тях. Струваше ми се, че посетителите мислят почти като нас. Само да можехме да общуваме с тях, сигурен съм, че щяхме да постигнем пълно разбирателство. Фактът, че 101 е засадил борови семена, потвърждава разсъжденията ми. Засаждането на растения свидетелства за наличието на идея за земеделие и за съхраняване на ресурсите. И в това отношение те мислят като нас.

Алън понечи да се обади, но се отказа.

— Искаше да кажеш нещо — обърна се към него президентът.

— Да — рече Алън. — Чудех се дали трябва, но няма причина да не го кажа. Навярно не е съществено, но за мен е интересно. Спомняте ли си, че когато първият посетител се приземи в Лоун Пайн, той кацна върху една кола и я смачка?

— Да, спомням си. За щастие, в нея нямаше никого. Чудехме се какво ли е станало със собственика ѝ и защо не се появи.

— Точно така — продължи Алън. — Откарахме автомобила, ако си спомняте.

— Да — потвърди президентът.

— Е, сега вече знаем. От номера на колата. Собственикът е млад учен, лесовъд от университета на Минесота. Казва се Джери Конклин. Няколко дни след инцидента се е върнал в Минеаполис. Както разбрахме, засега не е казал на никого, че колата му е била смачкана. Не е подал и застрахователен иск. Очевидно известно време се е

държал съвсем нормално, но сега, след като научихме кой е, е изчезнал. ФБР го издирва.

— Какво очаквате да научите, когато го откриете? — попита Уайтсайд.

— Всъщност не знам. Трябва да признаете обаче, че реакцията му е странна. Трябва да има някаква причина да не разкаже на никого какво се е случило. Странно е също, че не е подал застрахователен иск. Дори не е издирил кой е откарал колата му. Не мога да се освободя от чувството, че той знае нещо, което би могло да ни е полезно.

— Когато го откриете — каза президентът, — а аз предполагам, че ще го откриете, внимавайте с него. От моя гледна точка той не е извършил никакво престъпление, освен че си е държал устата затворена.

41. МИНЕАПОЛИС

Когато Кати влезе в апартамента си, телефонът звънеше.

— Джери, къде си? — каза тя в слушалката. — Гласът ти звучи развълнувано — или тревожно. Какво става?

— Опитвах се да се свържа с теб — отвърна той. — Звънях в апартамента и службата ти. Казаха ми, че си в Лоун Пайн, и се обадох там. Вече беше заминала.

— Току-що се прибирам — каза тя. — Тъкмо влизам. От летището. В града ли си? Май не се обаждаш отгук. Чува се слабо и по линията има пращане.

— В Айова съм. В едно градче, наречено Дикс Ландинг. На Мисисипи, срещу долината Уинишийк. Чувала ли си някога за тях?

— За Дикс Ландинг не. Смътно си спомням нещо за Уинишийк. Чувала съм да я споменават. По дяволите, какво...

— Кати, отидох в онази ферма в Айова. Разговарях със 101. Той отново ме взе вътре...

— Той си те е спомнил?

— Така ми се струва. Всъщност не разговаряхме. Той ми говореше и ми показваше. Останах с впечатлението, че това, което ми каза, е важно. Но не мога да съм сигурен дали е важно за нас, или за 101 и за другите посетители.

— Но защо си в Дикс Ландинг? И в Уинишийк!

— Той ми показа къде да отида. Не знам какво има тук. Е, всъщност знам — поне отчасти. Има едно място, наречено Гъшия остров. Трима от посетителите са там. Но не знам защо е важно. Знаем само, че е. Това ми внуши 101. Че трябва да отида там. Искам да дойдеш с мен, Кати. Ако има нещо важно, ти ще бъдеш там първа. Занимаваш се с посетителите от самото начало.

— Добре — каза Кати, — ще дойда колкото мога по-бързо. Кажете ми как да стигна до Дикс Ландинг и идвам след няколко часа.

42. МИНЕАПОЛИС

Продължаваха бдението си от дни, но сега то завърши. Групата на Любовниците, които се бяха разположили на пистата още в деня, в който посетителят бе кацнал там, объркано и мълчаливо наблюдаваше как посетителят бавно се издига над пистата и отплува в небето.

— Провалихме се — каза един мършав младеж с дълга коса и аскетично лице.

— Не сме се провалили — възрази високото момиче до него. — Той усети любовта ни. Знаем, че усети любовта ни.

— Но не ни даде никакъв знак. Не ни взе в себе си. Взимал е други...

Един пазач от летището — един от многото, които охраняваха барикадите, разположени около посетителя, каза, без да се обръща конкретно към никого:

— Хайде, разпръсвайте се. Всичко свърши. Защо не си отидете вкъщи?

— Защото вече сме си вкъщи — отговори младежът с аскетичното лице. — Нашият дом е Земята. И Вселената.

— Не мога да разбера тези деца — обърна се пазачът към един от колегите си. — Можеш ли да ги разбереш? За Бога, тук са от дни и просто си седят и зяпат умилно.

— Не — отвърна другият пазач. — Не ги разбирам. Даже не съм се опитвал.

— Хайде, отивайте си — каза първият пазач на групата на Любовниците. — Представлението свърши, приятелчета. За вас не остана нищо.

Тълпата започна да се разпръсва, като бавно освобождаваше пистата.

— Изобщо не трябваше да ги пускат тук — каза вторият пазач. — Това е нарушение на правилата. Някой можеше да загине.

— Нямаше никаква опасност — отвърна първият пазач. — Пистата беше затворена. Ако не ги бяхме пуснали, щеше да се наложи

да се бием с тях дни наред, за да ги задържим. Но трябва да им се признае: щом влязоха, се държаха добре. Не ни причиниха никакви неприятности.

— Обичаха го — каза вторият пазач. — Показвах му любовта си. Чувал ли си някога подобна глупост?

Другият пазач изсумтя от възмущение.

По това време посетителят вече бе малка точица в небето на запад.

В редакцията на „Трибюн“ Голд затвори телефона и каза на Гарисън:

— И онзи от магистрала 12 си е тръгнал. Издигнал се е и е отлетял горе-долу по същото време като другия на летището.

— Почти като по даден сигнал, който им е съобщавал да тръгват — каза Гарисън. — Какво ли възнамеряват да правят?

— Това е втората фаза — отвърна Голд.

— Какво искаш да кажеш с това „втората фаза“?

— Ами, първата фаза беше, когато пристигнаха и ни разгледаха. Сега са свършили с това и започват нещо друго.

— И как стигна до това заключение?

— Не знам, Джони. Просто предполагам.

— Може би са свършили с това, за което са дошли. Може да отлитат в космоса, да се струпат отново и да се приготвят да отлетят някъде другаде. Може би ги виждаме за последен път.

Хал Ръсел, завеждащият кореспондентския отдел, влезе и се приближи до редакторското бюро.

— Току-що се получи един материал — съобщи той. — Заминават си навсякъде. Не само тук.

— Защо не се обадиш в Лоун Пайн? — обърна се Гарисън към Голд. — За да разбереш какво става там.

Голд взе слушалката и започна да набира.

— Нещо друго? — попита Гарисън. — Някакви намеци? Някакви заключения?

— Нищо — отвърна Ръсел. — Само това, че си тръгват. Бяха тук и сега си тръгват.

— По дяволите! — изруга Гарисън. — Как да се оправим с такава история? Тук има нещо. Някой трябва да се разрови и ми се иска това да сме ние. Знам, че има нещо, но как да се доберем до него?

— Джей и Кати — каза Ръсел. — Те знаят най-много за посетителите. Може да имат някакво предложение.

— Кати не е тук — рече Гарисън. — Замина на лов на диви гъски. Обади ми се снощи. Каза, че е попаднала на нещо, което можело да се окаже важно. Не поиска да ми обясни какво. Каза, че трябвало да ѝ се доверя. Ал ще се ядоса. На практика ми заповяда да я върна от Лоун Пайн. А ето че пак я няма.

Той огледа помещението и попита:

— Къде, по дяволите, е Джей? Защо не е на бюрото си? Има ли някой, който да знае къде може да е? Знаеш ли нещо, Ани?

Секретарката поклати глава.

— Не се е мяркал. Не знам къде е.

— Може да си е вкъщи — предположи Ръсел.

Голд затвори телефона и каза:

— Посетителите в Лоун Пайн също са изчезнали. Някои от малките още са там и дояждат балите.

— Какво мисли Нортън за всичко това? — попита Гарисън.

— Не разговарях с Нортън, а със Стифи. Той седи в редакцията. Нортън е извън града. Тази сутрин е тръгнал на пътешествие с кану в праисторическата зона.

43. ВАШИНГТОН

Портър изчака журналистите да се настанят удобно и каза:

— Няма да правя изявление. Струва ми се, повечето от вас знаят, че посетителите са изчезнали. Подозирам, че по-голямата част от въпросите ви ще бъдат в тази насока. Ще им отговоря доколкото мога, но се съмнявам, че ще ви бъде от полза.

— Господин Портър — започна представителят на „Ню Йорк Таймс“, — навярно почти всички си мислят, че посетителите са се върнали в космоса и се подготвят да заминат някъде другаде. Можете ли да ни кажете дали това е истина?

— Не мога, господин Смит — отвърна Портър. — Същото си мислим и ние. НАСА следи за евентуални признаци. Космическата ни станция е нащрек, а също, предполагам, и космическата станция на Съветите. Засега няма нито дума. Но трябва да разберем, че е необходимо да се наблюдава огромен район. Възможно е да видим нещо, единствено ако посетителите се съберат в ново струпване, както беше, когато пристигнаха на Земята.

— Ако съветската станция забележи нещо, ще ни предаде ли тази информация?

— Не мога да бъда сигурен, разбира се. Но мисля, че най-вероятно ще ни я предаде.

— Дейв — каза представителят на „Уошингтън Поуст“, — може да прозвучи като заяждане, но се надявам, че ти...

— „Пуст“ — прекъсна го Портър — никога не се заяжда.

Думите на журналиста бяха удавени в избухналия смях. Портър вдигна ръка за мълчание.

— Давай — каза той. — Ще приема предварително, че не е заяждане.

— Исках да попитам следното — продължи мъжът. — Струва ми се, не е тайна, че появата на посетителите постави някои неприятни проблеми — от политически и друг характер — пред правителството.

Можеш ли да ми кажеш дали изчезването им ще представлява облекчение за вас?

— Сгреших — каза Портър. — Това си е заяждане. Ще се опитам обаче да отговоря колкото мога по-откровено. Според мен може и да избързваме, като приемаме, че изчезването им означава, че са си заминали. Възможно е само да са преместили базите си на действие в по-отдалечени райони. А що се отнася до това дали правителството е въздъхнало от облекчение при заминаването им, отговорът е неопределен. Не мога да отрека, че посетителите ни дадоха основание за тревога. Сблъскахме се с проблем, с който никой досега не се беше сблъсквал. Нямаше прецедент, който да ни упъти как да се справим с тях. Трудно ни беше да преценим въздействието им върху различните прослойки на населението. В отделни моменти — нямам нищо против да ви кажа това — бяхме напълно объркани. Но мисля, че в края на краищата не овладяхме положението съвсем зле. Това е едната страна на отговора ми. Другата е, че след няколко дни работа върху проблема стигнахме до извода, че народът ни може да живее с посетителите и че от тях би могла да се извлече някаква полза. Аз лично ще съжалявам много, ако наистина са си заминали. Сигурно бихме могли да научим от тях още много неща.

— Отбелязахте, че сме можели да научим от тях много неща — попита представителят на канзаския „Стар“. — Бихте ли казали нещо повече за това?

— Бих искал само да посоча — отговори Портър, — че в тяхно лице ние бяхме в контакт с друга раса, от която бихме могли да научим нова технология, да усвоим нови идеи, да разберем за принципи и начини на мислене, за които досега не сме знаели.

— Можете ли да се конкретизирате? Доктор Алън вече от няколко дни работи по мъртвия посетител. Сигурно ви е съобщил някаква специфична информация, която би могла да ни е от полза.

— Нищо, в което да сме сигурни — отвърна Портър. — Преди няколко дни ви казах, че структурата на съществата е основана на целулоза, но под форма, която не ни е позната и която най-вероятно ще ни остане непозната още известно време. Ако научим тайната на тази извънземна целулоза, начина, по който целулозата се променя в телата на посетителите, вероятно ще бъдем в състояние да използваме целулозата като заместител за много намаляващи незаменими ресурси.

— Преди малко предположихте — каза представителят на „Чикаго Трибюн“, — че посетителите може да изместват базите си в по-отдалечени райони. Да не би да искахте да кажете, че се крият?

— Първо, не съм казвал, че се крият. Ако е така, нямам никаква представа.

— Господин Портър — каза журналистът от „Ню Йорк Таймс“, — поне на пръв поглед, изглежда, има основания да се смята, че посетителите може да поставят началото на втора фаза. Отначало дойдоха и прекараха известно време, като ни наблюдаваха. Сега с изчезването си направиха друг ход, който навярно е прелюдия към начало...

— Господин Смит, карате ме да разсъждавам на основата на едно предположение — прекъсна го Портър, — и единственият отговор, който мога да ви дам, е, че не мога да коментирам. Вярно е, че във вашето разсъждение има известна логика — както сам казвате, поне на пръв поглед. Но аз не разполагам с информацията, която би оправдала подобен отговор.

— Благодаря ви, сър — каза журналистът от „Ню Йорк Таймс“. — Помислих си, че това е въпрос, който трябва да бъде зададен.

— Радвам се, че го зададохте — рече Портър.

— Дейв, струва ми се, че трябва да продължим с това още малко — каза представителят на „Милуоки Джърнъл“. — Според мен въпросът, поставен от „Таймс“, е основателен. Щях да ти задам подобен. Тези неща ни разглеждаха. Може да са имали много по-добра представа какво представляваме, отколкото си мислим, и навярно достатъчно информация, за да могат да решат каква да е следващата им стъпка.

— Господин Смит отлично разбира, че не оспорвам валидността на въпроса — отвърна Портър. — Съгласен съм, че трябва да имаме това предвид. Но смятам, че без нужната информация не би трябвало да се опитвам да му отговарям. Сещам се само за едно възражение срещу разсъдението му. Той като че ли намеква, че посетителите заговорничат срещу нас, че могат да имат някакъв злонамерен мотив и че разработват стратегия, за да го реализират. Засега те не са проявявали злонамереност.

— Но ние не можем да знаем какви са мотивите им.

— Вярно е. Не можем да знаем мотивите им.

— Фразата ви „по-отдалечени райони“ ме заинтригува — каза представителят на „Лос Анджелис Таймс“. — Господин секретар, останали ли са толкова много отдалечени райони в Съединените щати?

— Сега съжалявам, че използвах този израз — отвърна Портър. — Струва ми се, че всички вие правите от него голям въпрос. Имах предвид, че посетителите са изчезнали от по-гъсто населените области. Може да започнат да се появяват някъде, но ако е така, ние не сме информирани. Що се отнася до въпроса ви за отдалечените райони, трябва да кажа, че все още има много такива. Огромни горски масиви все още съществуват в Нова Англия, северна Минесота, Уисконсин и Мичиган. Подобни области има и в други щати. В планинските райони, особено в Скалистите планини, има много отдалечени области, а това се отнася и за югозападните пустини.

— Изглеждате убеден, че всъщност посетителите не са заминали, че не са се върнали в космоса — каза журналистът от „Уошингтън Поуст“. — Защо сте толкова сигурен?

— Не знаех, че личната ми реакция е толкова ясно изразена — отвърна Портър. — Не става дума за официално становище и ако го използвате, надявам се, ще обясните това. Личното ми разбиране е, че не е вероятно посетителите да напуснат толкова рано една планета, където са намерили природния ресурс, който очевидно са търсели. Навярно няма чак толкова много планети, на които биха могли да открият растителен живот, за да произведат толкова целулоза.

— Значи след като са открили такава планета, според вас те ще останат известно време на нея.

— Така мисля, но не е задължително и правителството да смята така.

— По време на цялото това положение с посетителите — каза представителят на АйЕнЕс — правителството запази, бих казал, уверено, може би дори оптимистично настроение. Трябва да сте имали много неприятни моменти, но въпреки това винаги изглеждате оптимистично настроен. Можете ли да ми кажете дали правителството мисли също толкова оптимистично, колкото изглежда?

— Искате да кажете — попита Портър — дали оптимизмът, който според вас сте доловили, е само политически оптимизъм, или е истински?

— Благодаря ви, че довършихте въпроса ми вместо мен, Дейв.

— Мисля — каза Портър, — че при каквито и да било обстоятелства, оптимизмът се дължи на политически причини. Но мога да заявя недвусмислено, че имаше истинско чувство на оптимизъм. Посетителите не се държаха враждебно. За нас беше ясно, че се опитваха да решат как да се отнасят с нас. Те почти не нарушиха нашите принципни правила на поведение. Изглеждаше така, сякаш се опитваха да се държат прилично. Според мен в Белия дом съществуваше разбирането, че посетителите не биха направили съзнателно нищо, за да ни навредят. Възможно е, разбира се, да са ни навредили несъзнателно.

— Искате да кажете, че според вас не би било вероятно, така ли?

— Да — отвърна Портър. — Мисля, че не би било вероятно.

44. АЙОВА

Бяха си проправяли път през заблатената джунгла повече от половин час — сред дървета, лози и храсти. Почвата под краката им беше неравна и несигурна, хълмчетата и островчетата мочурлива земя се разделяха от тесни канали чиста вода и заблатявания. Още не бяха стигнали началото на тревистата равнина, леко издигната в средата на острова — Джими Куин им бе казал, че ще я видят като си пробият път през гористата крайбрежна ивица.

От време на време, когато високите дървета леко оредяваха, виждаха посетителите, които очевидно почиваха в тревистата вътрешна част на острова. Бяха ги видели за пръв път, когато се спускаха по реката — още щом се показа Гъшият остров.

— Още са там — беше казал Куин. — Мислех си, че може да са си тръгнали. Тази сутрин имаше нещо по радиото, че всички посетители си тръгвали.

Накрая, изглежда, започнаха да се изкачват по лек наклон. Вече нямаше блатисти участъци и храстите оредяваха, макар че дърветата растяха толкова нагъсто, колкото и преди.

— Мисля, че почти стигнахме — каза Джери.

Най-после. Излязоха от гората и пред тях се ширна огромна, обрасла с трева равнина. И изведнъж и двамата рязко спряха.

Тримата посетители стояха на откритото, на известно разстояние един от друг, но не те привлякоха вниманието им.

Разпръснати между тях, в стегнати, стройни редици се виждаха автомобили или нещо, което приличаше на автомобили. Имаха формата на автомобили. Имаха врати, седалки и волани, а отпред по един светец фар. Но нямаха колела.

— Коли — каза Кати. — Джери, това са коли, но нямат колела.

— Каквото и да са — отвърна Джери, — те все още ги правят или ги строят, или ги раждат — наречи го както искаш.

Гледката на дългите прави редици автомобили беше привлякла Кати дотолкова, че тя почти не бе обърнала внимание на посетителите.

Но сега, когато погледна към тях, видя, че и тримата са в процес на пъпкуване, макар че пъпките не бяха с такава форма, каквато имаха, когато посетителите раждаха своите малки. По-скоро бяха издължени и издути.

Една от пъпките на най-близкостоящия до тях посетител се разпука и оттам се показва едно от онези неща, които приличаха на коли. Изглеждаше мокро, но докато Кати го наблюдаваше, влагата изсъхна и повърхността му блесна в лъскавожълт цвят.

— Тази е жълта — каза Джери. — Забеляза ли, че колите са различни на цвят? Червени, зелени, сиви — каквито поискаш.

Жълтата кола бавно се изхлузи от пъпката и падна, постоя неподвижна на няколко сантиметра над земята, после бързо се обърна кръгом и се понесе към най-близката редица коли. Нареди се прецизно и спря, като се разположи до един зелен автомобил. От другата ѝ страна имаше червен.

— Колко мило — очарована каза Кати. — Те са във всякакви цветове.

— Точно това ти казвах — рече Джери, — но ти не ме слушаше.

— Това не може да са коли — каза Кати. — Знам, че приличат, но просто не може. За какво са им на посетителите коли?

— Не знам — отвърна Джери. — Но приличат на коли. На футуристични коли. Като блян на някой проектант на коли, който иска да привлече вниманието на публиката. Няма колела, разбира се, но няма нужда от колела — те летят. Тези коли, ако изобщо са такива, сигурно функционират на основата на същия принцип, като самите посетители. Така и трябва, защото са деца на посетителите, но с различна форма.

— Защо им е да раждат деца с формата на коли? Защо биха искали малки с формата на коли?

— Може би — отвърна Джери, — защото наистина са коли и са предназначени за нас.

— За нас ли?

— Помисли, Кати. Помисли за това. Посетителите пристигнаха тук и откриха това, което търсеха. Откриха дървета, от които да произвеждат целулоза. Възможно е тези коли да са заплащането за дърветата.

— Това е смешно — възрази Кати. — Защо изобщо трябва да ни плащат? Те дойдоха, откриха дърветата и си ги взеха. Биха могли просто да продължават да си ги взимат. За нас, казваш. На нас не ни трябва толкова много коли. Не бихме могли да ги използваме дори до края на живота си. Сигурно са стотици, че и повече.

— Не само за нас. Не само за мен и теб. За хората от страната.

— Не биха могли да направят достатъчно за всички.

— Мисля, че биха могли. Тук са само трима посетители. Пристигнаха са преди по-малко от седмица. За това време са направили повече от сто коли. Вземи хиляда или десет хиляди посетители, дай им шест месеца...

— Май си прав — призна Кати. — Биха могли да направят много коли. Като си помисля, 101 ти е казала да дойдеш тук. Тя е знаела какво ще откриеш. Искала е да ги откриеш.

— Навярно не само 101 — каза Джери. — Посетителите са искали да ги открием. 101 беше само говорител. Най-вероятно всяко едно от тези неща знае какво вършат останалите. Имат някаква колективна връзка. Когато 101 се приземи за пръв път, тя прати сигнали на другите. Могат да разговарят помежду си.

— Мислиш, че посетителите искат да съобщим за колите?

— Използват ни — отвърна Джери. — Точно това е, използват ни. За посетителите ние сме връзката с хората. Може също да сме пробен екип. Не знам. Възможно е да искат да видят дали техните коли могат да ни вършат работа. Може да не са сигурни. Знаят много за нас, но може би не са сигурни, че знаят достатъчно. Когато един производител на автомобили пуска нов модел, той трябва да го изпита...

— И са избрали теб, защото за тях си специална личност — каза Кати. — Ти си първият, който е бил в един от тях, който е общувал с тях. Може би единственият. Всички истории за други хора, вземани от посетителите, могат да са...

— 101 се е ръкувала с теб. Забравяш това.

— Да, но как би могла 101 да е сигурна, че ще съм тук с теб? Как би могла да знае, че ще ми се обадиш?

— Може и да не знае. Може би...

— Може би какво?

— Кати, тези неща може да са по-умни, отколкото предполагаме. Може би могат да четат в нас като в книга.

— Цялата треперя — каза Кати. — Никога по-рано не съм се страхувала от тях, но сега се страхувам. Имам чувството, че това може да е капан. Някакъв капан, в който попадаме, без дори да подозираме за него.

— Може и да е капан — съгласи се Джери, — и все пак те правят коли за нас. Коли, които могат да се носят над земята, а сигурно и да летят. Не се нуждаят от пътища, защото могат да вървят навсякъде. Не им трябва бензин. Може да работят вечно и да нямат нужда от ремонти. Да ни ги дават като заплащане за дърветата. За целулозата, която ще им позволи отново да имат малки, да предотвратят загиването на расата си. Ако над теб бе надвиснала опасност от изчезване на расата ти, нямаше ли да правиш коли — или каквото поискат — за расата, която те е спасила?

— Изпреварваш ме — каза Кати. — Не мога да приема мисълта, че това наистина са коли и че са направени за нас. Говориш така, сякаш си сигурен. Откъде можеш да бъдеш сигурен?

— Може би от нещо, което ми е казала 101. Нещо, което тогава не съм осъзнавал и което разбирам едва сега. Има смисъл, казвам ти. Логично е. Разгледали са ни. Разбрали са какво искаме. Те ни разбират, Кати. Знаят какво представляваме. Знаят с какво да ни купят. Знаят за какво бихме продали душите си и...

— Думите ти звучат горчиво, Джери.

— Не са горчиви. Просто осъзнавам какво става. И разбирам, че не може да бъде спряно. Дори да се обърнем и да си тръгнем, не можем да го спрем. Някой друг ще открие колите. А може би е правилно да бъдат открити. Може би накрая ще се окаже правилно. Но те са прекалено умни за нас. Човекът си е продажен по природа и най-накрая си намери майстора.

— Само си приказваме — каза Кати. — Опитваме се да повярваме в някаква приказка. Само приказваме. И все пак не мога да повярвам, че са коли. Не мога да се убедя, че са коли.

— Ела де — каза Джери. — Ела да проверим.

45. МИНЕАПОЛИС

Беше почивният ден на Голд и Джей, който се връщаше в отдела след закъснелия си обяд, се спря до бюрото на редактора и седна на неговия стол. Гарисън се беше привел над бюрото си и разсеяно драскаше по лист хартия. Ани седеше на мястото си в ъгъла. Беше привършила сандвича, който си бе купила за обяд, и сега си белеше портокал, като правеше от кората му произведение на изкуството.

— Нещо да се е случило? — попита Джей.

Гарисън поклати глава.

— Тук нищо. Нито пък някъде другаде, доколкото знам. Хал ми каза, че в кореспонденциите няма никакви новини за посетителите. Има съобщения, че са ги виждали в Тексас и Монтана, но не са потвърдени.

— Ще чакаме — каза Джей. — Това е всичко, което можем да направим. Обадохме се на десетки хора в щата. „Моля ви, съобщете ни, ако чуете нещо.“ Редактори на седмичници, шерифи, кметове, бизнесмени, приятели. Ако разберат нещо, ще ни информират.

— Опитвам се да измисля — каза Гарисън. — Сигурно има още какво да направим.

— Това не е твой проблем, Джони. Поне не само твой.

— Знам, но, по дяволите, бих искал да съм един от тези, които ще намерят отговора. Някакво дребно разрешение на въпроса къде може да са отишли посетителите.

— И защо са отишли там.

— Да, знам. Но това може да стане и по-късно. Първо трябва да ги открием. И да поместим материала на първа страница. Предполагам, че са в Северна Минесота, в необитаемата праисторическа зона. Може да се крият там...

— Или в Канада. Или по северозападното тихоокеанско крайбрежие — каза Джей.

— Има достатъчно райони, където да са се скрили.

Телефонът иззвъня. Ани остави портокала и вдигна слушалката.

— За теб е, Джони — каза тя. — Кати е. На линия три.

Гарисън сграбчи слушалката и даде знак на Джей да вдигне телефона на Голд.

— Кати, къде си, по дяволите? Какво откри?

— В Айова съм — отвърна Кати. — В едно градче, наречено Дикс Ландинг. На Мисисипи. С Джери съм.

— С Джери ли?

— Да, нали си спомняш? Онова момче, с което щях да ходя на концерта. Тогава ти купи билетите.

— Да, спомням си. Какво общо има всичко това със заминаването ти за Айова?

— Открихме трима от посетителите, Джони. На Гъшия остров...

— По дяволите останалото. Посетителите. Какво за посетителите? Какво правят?

— Коли.

— Кати! Не се будалкай с мен. Не си прави шеги. Имах ужасно тежък ден. Не мога повече да издържам.

— Наистина правят коли. Взехме две. С тях долетяхме от острова. Мойта е жълта, а на Джери — червена. Лесно се управляват...

— Казваш, че сте долетели. Ти ли летя?

— Всеки може да лети. Няма колела. Носят се над повърхността като посетителите. Лесно се управляват, щом им хванеш номера. За по-малко от час се научихме да ги караме. Трябва да се натискат разни неща. Също като самолет. И няма никаква опасност. Ако тръгнеш да се блъскаш в нещо, те завиват. Завиват си, без да правиш нищо...

— Кати — прекъсна я Гарисън, — кажи ми истината, за Бога. Наистина ли сте взели тези коли?

В разговора се намеси и Джей.

— Кати, тук е Джей. На една линия съм с Джони. Не се шегуваш, нали? Наистина ли сте взели колите?

— Ти как мислиш?

— Кати, сериозно — каза Джони. — Това не е отговор. За какво им е да правят коли?

— Всъщност не знаем — отвърна Кати. — Тоест не можем да сме сигурни. Смятаме, че може би ги правят като заплащане за взетите от тях дървета. Но в действителност не знаем — само предполагаме. Изглежда, нямаха нищо против, когато отлетяхме с две от колите.

— И сега, като сте ги взели...

— Връщаме се. Ще пристигнем след три-четири часа. Може би още по-бързо. Не знаем каква скорост могат да развиват тези неща. Ще летим с тях. Няма да се мъчим по пътищата. Ще следваме реката на север.

— О, Господи, Кати, това не може да е вярно. Правят коли, казваш...

— Е, не знам дали наистина можеш да ги наречеш коли...

— Един момент, Кати — прекъсна я Джей. — Почакай малко на телефона.

Той свали слушалката, покри я с длан и погледна Гарисън през бюрото.

— Джони — каза той, — тя е добър репортер. Адски добър репортер.

Гарисън също покри слушалката си.

— Знам, но за Бога, не мога да повярвам в това. Ами ако не се окаже истина?

— До излизането на вестника остават пет часа. Дотогава тя ще се върне. Ще може да напише материала си. Можем да снимаме колите. Ще документираме всичко.

Гарисън кимна, вдигна слушалката и се обади.

— Добре, Кати, ще те чакаме. Няма да правим нищо, докато не пристигнеш. Ще намерим фотографии. Можете ли да приземите онези неща на покрива на сградата?

— Не знам. Струва ми се, че да. Лесно се управляват.

— Кати, как се задвижват тези неща? — попита Джей. — Имаш ли нужда от бензин? От какво имаш нужда?

— От нищо — отвърна Кати. — Посетителите ги раждат. Движат се по същия начин като посетителите, какъвто и да е той. Джери смята, че те всъщност са посетители, но във формата на коли. Има стотина, може би даже повече. Взехме само две. Раждат ги бързо. Тримата посетители са на острова едва от седмица. Направили са стотина коли само за седмица, а навярно и за по-кратко.

— Добре — каза Гарисън. — Ще се заемем с това. Няма да го разгласяваме. Материалът е наш. Ще се погрижим да остане наш. Внимавай. Не поемай никакви рискове. Искаме те тук невредима.

— До скоро — каза Кати.

Гарисън остави телефона, погледна Джей и попита:

— Какво мислиш?

— Мисля, че току-що купихме първата желязна секира, която ще замени каменната ни томахавака.

Гарисън изсумтя нещо, после каза по-спокойно:

— Да, спомням си, че говореше за това. Трябваше да го пуснем като материал.

— Все още мога да го напиша.

— Не — рече Гарисън. — По дяволите, не, сега всички ще пишат за това. Сега имаме да пишем за друго. Какво ще стане с автомобилната промишленост, ако посетителите продължат да правят колите си и да ги дават като заплащане за дърветата — достатъчно коли за всички в страната? Какво ще стане с всички хора, които загубят работата си във фабриките в Детройт и в други заводи? Какво ще стане с нефтопреработвателната промишленост, когато никой няма да има нужда от бензин за колата си? Какво ще стане с хората от автосервизите и бензиностанциите? Какво ще стане, когато няма да има нужда да строим повече пътища? Какво ще стане с финансовите компании, които зависят от плащанията за колите? А какво ще стане, когато посетителите, след като направят достатъчно, за да дадат всекиму кола, започнат да правят хладилници, печки и климатични инсталации? Как държавните органи ще регистрират новите коли, безплатните коли? Как ще ги контролират? Как ще ги облагат с данъци? И най-тъпото е, че посетителите не правят всичко това със зъл умисъл. Те не изпитват враждебност към нас. Само благодарност. Ех, да бяха работили заедно с правителството и всичко да бе минало през правителствените канали...

— Най-вероятно — прекъсна го Джей — те дори не разбират, че има правителства. Сигурно нямат идея за политика. Наблюдавали са ни и са открили как най-добре да платят за дърветата. Наблюдавали са хората, а не правителствата. Вероятно не осъзнават какво ни причиняват, защото не знаят нищо за сложната икономическа структура, която сме изградили. Единствената икономическа система, която вероятно им е известна, е обикновената размяна. Ти ми даваш нещо и аз ти давам нещо в замяна. И най-тъпото е, че хората ще се подведат. Щом научат за безплатните коли, щом се доберат до тях,

никой, в или извън правителството, няма да посмее да каже и дума срещу посетителите.

— Значи затова се крият — каза Гарисън. — За да могат да правят коли без да им пречат. Крият се, за да не пристигнат тълпи, да ги нападнат и да разграбят колите. Хиляди посетители правят коли. Колко време според теб ще им отнеме да направят достатъчно?

— Не знам — отвърна Джей. — Дори не съм сигурен, че си прав, но предположението ти е логично. Моля се на Господа да са само коли. Сигурно ще можем да се справим с положението, ако правят само коли.

46. ВАШИНГТОН

— Дейв — попита президентът, — можем ли да сме абсолютно сигурни, че новините са истина? Всичко звучи толкова фантастично. Почти не мога да повярвам. Искам да кажа... че новите факти не се вписват в контекста.

— Имах известни резерви — отвърна Портър, — когато телеграфните агенции разпространиха първото съобщение. Затова се отнесох към източника. Обадих се в „Трибюн“ в Минеаполис и разговарях с шефа на отдела за вътрешна информация. Казва се Гарисън. Чувствах се малко глупаво, почти сякаш поставях под съмнение честността на вестника. Но усещах, че трябва да го направя. Гарисън се оказа съвсем разбран...

— И съобщенията са верни?

— По принцип, да. Гарисън ми каза, че отначало самият той не могъл да повярва. Не и докато не се приземили двете коли. Каза, че след обаждането на репортерката им седял замаян и си повтарял, че има нещо неверно, че не е разбрал правилно какво му съобщава тя, че трябва да има някаква грешка.

— Но сега вече знае. Сигурен ли е сега?

— Вече знае. Колите са там. Снимал ги е.

— Видя ли снимките?

— Започнали са отпечатването на „Трибюн“ преди по-малко от половин час. Тази история е заварила всички, включително медиите, неподготвени. Може да им отнеме известно време, за да получат снимките от „Трибюн“, и още малко, докато ги пратят. Би трябвало да пристигнат скоро.

— Коли — каза президентът. — Защо коли, за Бога? Защо не нещо наистина фантастично? Защо не диамантени огърлици, каси шампанско или кожени палта?

— Посетителите са добри наблюдатели, сър. Следят ни от дни...

— И са видели много коли. Почти всички имат коли. Онези, които нямат, искат да имат. Онези, които имат стар автомобил, искат

нов. Стари коли. Очукани коли. Износени коли. Катастрофи по пътищата. Загинали хора и смачкани автомобили. Посетителите са видели всичко това. Затова ни дават коли, които никога не могат да се износят, никога не могат да катастрофират, защото завиват, когато има опасност от сблъсък. Няма нужда от поддържане, от ремонти, от боядисване...

— Не можем да сме сигурни за това, сър. Това е предположение.

— Това, че ще има коли за всички ли?

— Не можем да сме сигурни и в това. Така смята Гарисън. Така смята репортерката. Доколкото разбрах обаче, материалът в „Трибюн“ внимава да не твърди това, макар че то се подразбира.

— Това може да ни унищожи, Дейв. Независимо дали ще има коли за всички, икономиката може да бъде съсипана. Защото, както казваш, се подразбира. Мисля да въведа мораториум, финансова ваканция. Да затворя стоковата борса, банките, всички финансови институции, изобщо да забраня всякакви финансови сделки. Какво мислиш?

— Това ще ни даде време. Но може би ще ни даде единствено време. И то само няколко дни. Няма да можете да задържите мораториума повече от няколко дни.

— Ако борсата отвори утре сутринта...

— Прав сте. Трябва да се направи нещо. По-добре поговорете с министъра на правосъдието, с федералния резерв. Може би и с някои други хора.

— Може би ще ни даде единствено време — повтори президентът. — Съгласен съм. Но ни трябва известно време. Трябва ни малко пространство за действие. Нужно е да дадем на хората възможност да обмислят нещата. И възможност ние да поговорим с хората. Вчера ти казах, че според мен няма основание за паника. По дяволите, Дейв, сега съм почти изпаднал в паника.

— Не изглеждате така.

— Паниката е нещо, което не можем да си позволим. Не и видима паника. Политиката научава човек да контролира вътрешната си паника. Точно сега се чувствам ужасно, но не мога да си позволя да го покажа. Скоро ще се опитат да ни разпънат на кръст. Конгресът, пресата, деловият свят, профсъюзните лидери, всички. Ще заявяват в

един глас, че е трябвало да предвидим обстановката, да направим нещо предварително.

— Страната ще преживее това, сър.

— Страната да, но не и аз. Досега си мислех, че вторият мандат ми е сигурен.

— Все още може да е така.

— Само по някакво чудо.

— Добре. Ще направим това чудо.

— Не мисля така, Дейв. Не че няма да се опитаме. Ще трябва да видим какво ще стане. След малко ще дойдат Алън и Уайтсайд. Грейс се опитва да намери Хамънд. Искам и той да участва. Той е сериозен човек. Той ще се справи с подробностите на финансовата ваканция. По-късно ще ни трябва и Маркърс. Ще дойдат и други. Бог знае, че имам нужда от всички съвети, които мога да получа. Искам да си наблизо.

— След малко ще трябва да направя пресконференция. Момчетата вече чукат на вратата.

— Изчакай известно време — каза президентът. — Може би след няколко часа ще можем да им съобщим нещо. Ако я направиш сега и не им кажеш нищо, направо ще те разкъсат.

— Във всички случаи ще ме разкъсат. Но е добра идея да поизчакам. Не бързам чак толкова.

Телефонът на бюрото на президента иззвъня, той отговори и Грейс каза:

— Генерал Уайтсайд и доктор Алън са тук.

— Пусни ги — отвърна президентът.

Двамата влязоха в стаята и той им махна да седнат.

— Чухте ли? — попита президентът. — Твърде обвързващо бе да се опитвам да ви обяснявам, когато разговарях с вас.

Те кимнаха.

— Чух по радиото в колата — отвърна Алън.

— А аз по телевизора — рече генералът. — Включих го, след като ми позвънихте.

— Стив, какво мислиш за това? — попита президентът. — Изглежда, няма съмнение, че посетителите правят коли. Какво

представяват тези коли?

— Доколкото разбрах — отвърна научният съветник, — те се пъпкуват и ги раждат. Раждаха малките си, като им даваха собствената си форма. Предполагам, че нищо не може да ги спре да им дават формата на коли.

— Някои от тях изядоха няколко автомобила — каза Уайтсайд. — Мисля, че беше в Сейнт Луис.

— Не съм съвсем сигурен дали е свързано със сегашния случай — рече Алън. — Възможно е да са в състояние да анализират колите, след като ги погълнат, но автомобилите, които раждат, очевидно са сходни с нашите само по външен вид.

— Тогава защо са изяли колите в Сейнт Луис? — попита генералът.

— Не бих могъл да зная — отвърна Алън. — Знам само, че колите, които посетителите раждат, са посетители. Всъщност изобщо не са коли, а посетители във формата на коли и очевидно могат да се използват като такива. Те са биологични същества, а не механични превозни средства.

— Репортерката, която е открила колите — каза президентът, — очевидно смята или поне предполага, че автомобилите са ни дадени от благодарност. Дар на свободна воля за хората от планетата, която доставя тяхната целулоза.

— Не мога да кажа нищо за това — рече Алън. — Говорите за начина, по който мислят тези проклети същества. По този въпрос изобщо не бих рискувал да взема отношение. Изследвахме мъртвия посетител дни наред и не получихме ни най-малка представа за анатомията му, за това как живее и функционира на физично равнище, та камо ли за умствено. Все едно някой средновековен човек да се опитва да разбере как и защо работи един сложен компютър. Нито един техен орган не може да се сравни с човешките. Ние сме напълно объркани. Надявах се да сме в състояние да определим какво е предизвикало смъртта на създанието. Не успяхме. Докато не разберем как функционира организъмът им, е невъзможно да открием причината за смъртта или каквото и да било друго.

— Значи твърдиш — каза президентът, — че е невъзможно да общуваме с тях. Ако можехме по някакъв начин да поговорим с тях, било то със знаци или нещо...

— Не е възможно — прекъсна го Алън. — Изобщо не е възможно.

— От думите ти излиза — каза Уайтсайд, — че просто трябва да си седим и да го приемем спокойно. Тази работа с колите. Да пратим по дяволите Детройт. Детройт и много други места. Армията има договори...

— Ех, защо посетителите не дойдоха при нас! — възкликна президентът. — Защо не дойдоха и не се опитаха да ни съобщят намеренията си...

— Под „нас“ имате предвид правителството, нали? — попита Алън.

Президентът кимна.

— Това, което никой не може да разбере — каза Алън, — е абсолютно чуждият характер на тези същества. Те са ни по-чужди, отколкото е възможно да си представим. Според мен са кошеровиден организъм — каквото знае, вижда или чувства един от тях, разбират го и всички останали. Такова общество не би имало нужда от правителство. Изобщо не биха си и помислили за него. Не биха могли да разберат какво представлява, защото никога не са имали нужда от идеята за правителство.

— Трябва да направим нещо — рече генералът. — Трябва да се защитим. Трябва да предприемем някакви действия.

— Стига вече! — каза президентът. — Преди няколко дни тук, в този кабинет, ти ми каза, че посетителите могат да издържат на всякакво оръжие, освен ядреното. Така сте били изчислили. А ние не можем да използваме ядрени бомби...

Алън се изправи на стола си и възкликна:

— Значи все пак е имало огнево изпитание! Непрекъснато чувах разни слухове. Но, естествено, си мислех, че ако е имало такова нещо, щях да съм информиран. Кажете ми, защо не бях информиран? Откритията ви биха могли да хвърлят известна светлина...

— Защото не беше твоя работа — изръмжа генералът. — Всичко е документирано.

— Дори да е така — възрази Алън, — можеше да е важно и трябваше да...

— Моля ви, господа — намеси се президентът. — Извинявам се, че ми се изплъзна от езика. Вината е изцяло моя. — Той погледна

Алън. — Никога не си чувал за това, разбира се.

— Естествено, господин президент — отвърна Алън. — Не съм чул и дума от това, което казахте.

— Така или иначе — каза президентът, — не можем да използваме ядрено оръжие...

— Ако можехме да накараме всички посетители да се съберат на едно място — рече генералът, — бихме могли...

— Но не можем да го направим — възрази президентът. — Дори не знаем къде са — или поне повечето от тях. Навярно са пръснати из цялата страна. Крият се, правят коли...

— Сър, не можете да сте сигурен за това.

— Е, поне е логично — отвърна президентът. — Разбираемо е. Не могат да седят на открито и да правят коли. Хората, алчни да си вземат кола, ще им пречат.

— Може би — с плаха надежда предположи Уайтсайд — дърветата няма да им стигнат. Трябва да изядат много дървета, за да направят колите.

— Малко вероятно — възрази Алън. — В Северна Америка има много дървета. И ако започнат да не им достигат, имат на разположение останалата част от света, включително и екваториалните джунгли. И не забравяй, че те отглеждат дървета, за да заместят онези, които са изядли. Номер 101 е засадил цяла нива в Айова.

— Това също ме тревожи — каза президентът. — Ако започнат да използват прекалено много обработваема земя, за да отглеждат дървета, това може да предизвика недостиг на храна. Знаем, че имаме огромни запаси от пшеница, но и те скоро ще свършат.

— Опасното тук е, че ако има недостиг на храна, посетителите могат да започнат да правят храна — рече Алън. — В такъв случай народът ни ще трябва да приема милостиня.

— Макар че всичко това е интересно — каза президентът, — и навярно дори уместно, то не ни отвежда доникъде. Това, за което би трябвало да говорим, е какво трябва да направим сега.

— Току-що се сетих за нещо — обади се Портър. — Когато разговарях с Гарисън, той спомена едно име. Джери Конклин, струва ми се. Каза, че Конклин е човекът, който всъщност узнал пръв за колите, но не искал името му да се замесва в тази история. Мисля, че съм чувал това име и преди.

— Разбира се — каза Алън и сбърчи вежди. — Това е човекът, чиято кола смачка първият посетител при приземяването си в Лоун Пайн. Човекът, който изчезна, когато се опитахме да го открием. Ето че се появява отново. Извънредно странно.

— Трябва да го доведем тук и да поговорим с него — предложи Уайтсайд. — Възможно е този млад приятел да знае някои неща, които трябва да ни каже...

— Почакай малко — прекъсна го Алън. — Открихме и още нещо. Конклин е приятел, очевидно близък приятел, на една репортерка от „Трибюн“. Мисля, че малкото ѝ име беше Кати.

— Кати Фостър — каза Портър. — Тя е открила колите и е автор на статията.

— Може би трябва да ги доведем и двамата — каза Уайтсайд. — Да помолим ФБР да ги докара.

Президентът поклати глава.

— Не ФБР — рече той. — Ще постъпим цивилизовано. Ще ги поканим като гости на Белия дом. Ще пратим да ги вземе самолет.

— Но, сър — възрази генералът, — този човек изчезна преди. Може да изчезне отново.

— Ще поемем този риск — отвърна президентът. — Дейв, ще се обадиш ли?

— С удоволствие — каза Портър.

47. МИНЕАПОЛИС

Един секретар с цял куп вестници под мишница пусна един брой на бюрото на Гарисън и забърза нататък.

Гарисън взе вестника, отвори го и бързо прегледа първата страница. Първото издание не беше силно изменено, с изключение на новата статия, която още не бе написана при излизането му. Той остави вестника на бюрото си и се полюбува на новия материал. Започваше в две колони и със скицата на един художник, изобразяваща пулта за управление на посетителя-автомобил. Редакторът прочете първия абзац.

„Ако сте един от късметлиите и се доберете рано до посетител-автомобил, няма да има нужда да се грижите за неговото функциониране. Управлението му е просто и лесно разбираемо. Отначало натискате първия бутон отдясно на пулта (означен на скицата като «А»). За да потеглите напред, натиснете бутон «Б». Скоростта се регулира като въртите шайбата над пулта за управление — надясно за по-висока скорост, наляво за по-ниска. При спиране шайбата се завърта до края наляво. Издигането във въздуха се регулира с лоста отдясно на пулта. За да полетите, вдигнете го нагоре, а за да се спуснете, свалете го надолу. Бутоните, шайбата и лостът не са означени, нито пък градуирани. Трябва да сте наясно с това какво прави всеки от тях. Тъй като са малко, управлението не е сложно...“

Гарисън спусна поглед към последния абзац.

„Може би е добра идея да изрежете тази статия и схемата и да ги сложите в портфейла или портмонето си. Така че ако някоя сутрин откриете един от тези автомобили, паркиран пред жилището ви...“

— Наистина добра идея — каза Гарисън на Голд. — Насочва читателя директно към колите. Това е нещо, което всички ще прочетат. Радвам се, че се сети.

— По дяволите — рече Голд, — време е да си заслужи заплатата.

На пътеката се появи Хал Ръсел, спря пред бюрото и каза на Гарисън:

— Забелязани са още посетители. Една група в Айдахо. Друга — в Мейн.

— И всичките правят коли? — попита Голд.

— Всичките правят коли — отвърна Ръсел.

— Започват да се появяват — рече Гарисън. — По това време утре ще сме открили голяма част от тях.

— Проблемът е — продължи Ръсел, — че хората тръгват да ги търсят.

— Вече имат причина — каза Голд. — Нова кола във всеки гараж.

— Следващата голяма новина — рече Гарисън — ще е доставката на колите. Хората ще се събуждат и ще ги откриват паркирани пред жилищата си.

Голд поклати глава.

— Може и да не стане така. Може би ще има график за реда на получаване на колите. Нещо като национална лотария. Или пък просто ще бъдат стоварени на полето или по свободните градски паркинги и хората ще се бият за тях. Кола за най-бързия и най-подлия.

— Имаш дяволски странни идеи — каза му Гарисън.

— За себе си — продължи Голд — искам синя кола. Жена ми така и не ми позволи да си купя синя. Винаги сме имали червени. Много обича червения цвят.

— Може би ще има достатъчно автомобили — предположи Ръсел. — И двамата ще можете да си вземете по една — за теб синя, а за жена ти червена.

— В такъв случай — каза Голд — ще имаме две червени. Никога няма да ми позволи да имам синя. Смята, че синьото е детинско.

— Някой от двамата ви да се е опитвал да пресметне всичко това? — попита Гарисън. — Могат ли посетителите наистина да направят толкова много коли? Изчислявали ли сме някога сериозно колко са посетителите?

— Струва ми се, че не е правено сериозно изчисление — отвърна Ръсел. — Предполагам, че са няколко хиляди. Според Кати трима от тях са направили повече от сто автомобила за по-малко от седмица. Да речем, че е било цяла седмица. Това прави повече от трийсет коли на посетител. Вземи пет хиляди посетители и ето ти сто и петдесет хиляди автомобила на седмица. Може и да са повече, но дори и така, това е повече от четвърт милион автомобила на месец.

— Нашето население е двеста и петдесет милиона — вметна Голд.

— Не на всички им трябва коли. Голяма част от тези двеста и петдесет милиона са бебета и малки деца. На тях не са им нужни коли. А спомни си и всички онези бебета посетители, които растат. След година, а може би и шест месеца, те ще са в състояние да правят коли. Доколкото си спомням, бебетата са доста много. Да речем средно по десет бебета на всеки посетител. Да речем, след година ще имаме по няколко милиона коли месечно.

— Добре — съгласи се Гарисън. — Добре. Да приемем, че си прав.

— И тогава — продължи Голд — ще започнат да правят бира. Могат да правят бира много по-бързо, отколкото коли. Да речем по каса седмично за всеки възрастен мъж. По каса на седмица е, струва ми се, добре.

— Кренвирши — допълни го Ръсел. — И бисквити. Ще трябва да направят много кренвирши и бисквити за мезе на бирата.

Телефонът иззвъня. Ани се обади.

— За теб е — обърна се тя към Гарисън. — На втора линия.

Редакторът натисна бутона и вдигна слушалката.

— Гарисън. Вътрешна информация.

— Тук е Портър от Белия дом — чу се гласът от другия край. — Обаждал съм ви се и преди.

— Да, спомням си. С какво мога да ви бъда полезен?

— Случайно да е там госпожица Фостър?

— Ще я потърся.

Гарисън се изправи, забеляза Кати на бюрото ѝ, размаха слушалката над главата си и извика:

— Кати! Търсят те на втора линия.

48. НЕОБИТАЕМАТА ЗОНА

Нортън успокои кануто с удари на греблото от двете страни, взрян в разкрилата се зад завоя на реката гледка. Там, право пред него, над зелените борове се извисяваха грамадите квадратна чернота на петима посетители.

Посетители! Какво търсеха тук посетители, дълбоко в необитаемата зона на резервата? И щом си го помисли, разбра, че изобщо не е странно. Най-вероятно много от големите черни кутии се бяха приземили в райони, където не биха могли да ги открият лесно.

Засмя се сам на себе си, загреба дълбоко с веслото и насочи кануто към брега. Слънцето вече залязваше, така че той трябваше да потърси място за лагеруване. Тук беше толкова подходящо, колкото и навсякъде другаде. Щеше да издърпа кануто на брега и да разгледа посетителите. След това щеше да накладе огън и да се настани за през нощта. С изненада установи, че откриването на посетителите му доставя удоволствие. Имаше нещо общително в тях — сякаш неочаквано беше срещнал съседни, за чието съществуване не бе подозирал.

Издърпа кануто на полегатия каменист бряг и навлезе в гората, насочвайки се към посетителите. Във всичко това имаше нещо странно — не странно, че открива тук посетителите, а че нямаше никакъв шум. Нямаше отсичане, нито пък поглъщане на дървета. Най-вероятно бяха обработили цялата целулоза, от която се нуждаеха, бяха родили малките си и сега просто си почиваха — време за отдих след изпълнението на задълженията им.

Излезе на разчистеното от тях пространство и спря изненадан. Пред него се издигаше къща. Беше малко изкривена, пиански килната на една страна, сякаш строителят не си беше свършил добре работата и къщата се бе получила нестабилна. Точно зад нея се издигаше втора къща. Беше изправена, но все пак нещо в нея не бе както трябва. Изтече миг преди да се сети какво ѝ е, и после разбра — нямаше нито един прозорец.

Зад къщите стояха посетителите, подредени толкова близо един до друг, че оставяха впечатлението за група огромни сгради в гъсто застроен градски квартал.

Нортън стоеше нерешително и объркано. Никой нормален не би дошъл в тази пустош, за да построи две къщи, а после да си тръгне и да ги изостави. Нито пък някой строител би изградил килната настрани къща и още една — без прозорци. И дори хипотетичният строител да бе искал да стори това поради някаква неразбираема причина, той не би могъл да транспортира материалите до мястото на строежа.

Поя вятър и боровете простенаха тихо. От другата страна на разчистеното пространство, където бяха къщите и посетителите, една мъничка, ярко оцветена птичка проблесна за миг на фона на зелената стена на обкръжаващите я дървета. Освен вятъра в клоните и яркото проблясване на птичката, гората бе неподвижна и смълчана. Неподвижността и замислената тишина на праисторическия лес поглъщаше всичко, скриваше дори удивителните къщи и посетителите.

Нортън се помръдна с усилие и се насочи към първата къща, тази, която бе килната настрани. Предната врата беше отворена, но му трябваше известно време, преди да се реши да влезе. Беше напълно възможно постройката да се срути върху главата му. Но накрая пое риска и влезе в помещението, което водеше към кухнята и което очевидно бе дневна. После влезе в кухнята, като стъпваше предпазливо, защото се опасяваше да не предизвика вибрации и да ускори срутването. Въпреки чудатата външност на къщата, кухнята изглеждаше съвсем нормална. До едната стена имаше електрическа печка и хладилник. От печката започваха шкафове, които обикаляха и другата стена — отгоре с плотове, с чекмеджета, бюфети за съдове и мивка.

Нортън завъртя ключа на печката и поддържа дланта си над плочата. Тя се нагря бързо и той я изключи. После отвори крана на мивката и от чешмата потече тънка струйка вода, която скоро спря. Нортън завъртя крана по-силно и чешмата започна да бълбука. Накрая бликна вода, но пак спря. Той затвори крана.

Върна се в дневната. Всичко изглеждаше наред, освен че прозорците бяха разположени под необичаен ъгъл. От помещението се влизаше в три спални и те му се сториха нормални, макар да имаше

някои дребни особености в размерите, които го озадачиха. Като се замисли, откри, че не е в състояние да определи точно какво не е както трябва.

Почувства облекчение, когато излезе през предната врата и се насочи към втората къща — онази, която нямаше прозорци. Имаше нещо, нещо твърде странно в килнатата сграда, което го озадачаваше, и той се зачуди какво ли е то. Не беше ъгълът на прозорците в дневната, нито особените размери на спалните, нито пък дефектният кран в кухнята. Беше нещо друго и то беше важно. Докато вървеше към другата къща и мислеше, той изведнъж разбра какво го е разтревожило толкова сериозно — нямаше баня. Спря за кратко и се замисли. Дали не грешеше? Беше неразбираемо някой да построи къща и да не предвиди баня. Внимателно си припомни помещенията и се увери, че е прав. Нямаше начин да е пропуснал банята — ако имаше, щеше да я види.

Входната врата на втората къща беше затворена, но се отвори лесно и гладко, когато Нортън натисна бравата. Поради липсата на прозорци вътре бе тъмно, но не чак толкова, че да не може да се вижда. Той бързо разгледа стаите. Имаше четири спални, кабинет, кухня, дневна и трапезария — и две бани, по една за големите спални. Подът в първата къща беше дървен, а тук навсякъде бяха постлани килими. На стените, там, където трябваше да има прозорци, висяха завеси. Нортън провери кухненските уреди. Работеха. Плочата на печката се затопли, когато я включи, водата на мивката течеше, а когато отвори вратата на хладилника, в лицето му лъхна студ. Крановете в баните работеха нормално и в тоалетните чинии течеше вода.

Всичко изглеждаше свършено. Но защо някой ще построи свършена къща и после ще забрави да направи прозорци?

А дали някой я бе построил?

Възможно ли е посетителите...

Той се сепна и внезапно усети хлад.

Ако бе дело на посетителите, всичко си идваше на мястото. Никой човек не би построил две къщи наред в пустошта. На първо място това бе невъзможно.

Но посетителите? Защо им е на посетителите да строят къщи? Или пък да се упражняват в строително майсторство? Защото беше съвсем очевидно, че къщите са просто за упражнение, че са построени

от някой, който не е съвсем наясно как би трябвало да се построят. Килнатата къща навярно беше първият опит. Другата, в която се намираще той, най-вероятно бе втора — беше значително по-добре изпълнена, но липсваха прозорци.

Нортън стоеше потресен наред кухнята и си задаваше въпроси, без да е още убеден. Единственият отговор, макар и да не искаше да го приеме, бе, че двете къщи са създадени от посетителите. Но това поставяше втори, още по-объркващ, по-мъчен въпрос: защо им трябва на посетителите да строят къщи?

Той напусна с опипване кухнята, мина през дневната в преддверието и излезе през вратата.

През разчистеното пространство пълзяха издължени сенки. Върховете на обкръжаващите го борове бяха като изсечени на фона на залязващото на запад червено слънце. Започваше да захладнява и Нортън потрепери.

Прокара длан по външната замазка на къщата и почувства странно усещане. Вгледа се отблизо в спусналия се здрач и видя, че това не е замазка, нито отделни дървени трупи — стената като че ли бе моделирана монолитно, като предварително оформена пластмаса.

Нортън бавно отстъпи назад. На пръв поглед освен липсата на прозорци, нямаше нищо нередно. Беше почти пълно копие на къщите, които можеха да се срещнат във всяко предградие.

Той плъзна поглед от върха на покрива към основите на стените и видя, че стените нямат основи. Тази подробност му беше убягнала — тази липса на основи. Къщата се издигаше на петнайсетина сантиметра над земята и висеше във въздуха.

Виси, каза си Нортън, както висят посетителите. Вече нямаше никакво съмнение за това как се бяха появили къщите.

Той заобиколи ъгъла и там стояха те, посетителите, скупчени на едно място, като големи тъмни сгради наред площада на някой футуристичен град — долната им половина бе скрита от горския здрач, а горната бе осветена от угасващите лъчи на залязващото слънце.

Откъм тях се появи друга къща, която се носеше на трийсетина сантиметра над земята и се белееше призрачно в сумрака. Щом приближи, Нортън отстъпи неспокойно, готов да се обърне и да избяга. Къщата се приближи, после спря, сякаш за да си намери място. След това бавно и величествено се нареди до другите и остана неподвижна

— сега трите стояха в редица, наистина малко по-близо една до друга, отколкото би било обичайно, но иначе почти като три къщи на някоя улица.

Нортън пристъпи бавно към третата къща — и в този момент вътре светнаха лампи и прозорците заблестяха. През тях той видя трапезария, а в нея маса с чаши, чинии и два свещника с високи свещи, които очакваха да бъдат запалени. В дневната светеше екранът на телевизор. Срещу него стоеше кушетка, а из стаята имаше столове и резбован шкаф, пълен с изящни статуетки, наредени до едната стена.

Уплашен, той понечи да се извърне и докато го правеше, зърна сенки, сякаш някой се движеше в кухнята, някой пренасяше вечерята, за да я сервира на масата.

Нортън извика от ужас, обърна се и се затича към реката, където го чакаше кануто.

49. ВАШИНГТОН

Отвори му Алис. Хвана го под ръка, дръпна го бързо вътре и затвори вратата зад него.

— Знам — каза Портър. — Часът е безбожен и нямам много време. Но исках да те видя и трябва да се срещна със сенатора.

— Татко е приготвил чашите и те чака — рече Алис. — Гори от нетърпение да разбере защо бързаш да се срещнеш с нас посред нощ. Трябва да има нещо важно.

— Много движение — отвърна Портър. — Много приказки. Не знам дали стигаме донякъде. Чу ли за деловата ваканция?

— Слушах късния бюлетин по телевизията. Татко е ужасно разтревожен.

Но сенаторът не изглеждаше разтревожен. Държеше се като добър домакин. Подаде на Портър чаша и каза:

— Виждаш ли, млади човече, дори не е нужно да питам. Научих предпочитанията ти към питиетата.

— Благодаря ви, сенаторе — рече Портър и пое чашата. — Наистина имам нужда от нещо за пиене.

— Имаше ли време да хапнеш тази вечер? — попита го Алис.

Той я погледна, сякаш учуден от въпроса ѝ.

— Кажи де.

— Боя се, че забравих — отвърна Портър. — Просто не ми е дошло наум. От кухнята пратиха нещо, но по това време имах пресконференция. Когато се върнах, всичко бе свършило.

— Подозирах — рече Алис. — Така че щом се обади, направих малко сандвичи и сложих кафето. Ще ти донеса да хапнеш.

— Сядай, Дейв — покани го сенаторът, — и казвай какво има. Мога ли да помогна с нещо на Белия дом?

— Струва ми се, че можете — отвърна Портър, — но зависи от вас. Никой не ви принуждава. Вие сам ще решите какво бихте искали да сторите.

— Май си имал тежки моменти днес — каза сенаторът. — Предполагам, че още ти е напрегнато. Не съм сигурен, че одобрявам финансовия мораториум на президента, но разбирам, че е нужно да се предприемат някакви действия.

— Страхувахме се от евентуална рязка реакция — поясни Портър. — Ваканцията ще даде време на някои здравомислещи хора да не се поддадат на паника.

— Доларът ще падне на чуждите борси — каза сенаторът. — Независимо какво предприемем, ще падне почти до дъното. До утре следобед може да не струва и пукната пара.

— Не можем да сторим нищо срещу това — отвърна Портър. — Ако ни бъде дадена възможност да спечелим един-два рунда тук, доларът пак ще скочи. Действителната опасност, с която се сблъскваме, е точно тук — Конгресът, пресата, общественото мнение.

— Трябва да доведете борбата докрай — рече сенаторът. — Според мен това е единственото, което можете да направите. Не трябва да отстъпвате.

— Точно това правим — мрачно каза Портър. — Нямаме намерение да признаем, че не сме се справили с положението с посетителите. Няма да се извиняваме.

— Одобрявам това — заяви сенаторът. — Колкото и да не ми харесват някои от нещата, одобрявам тази демонстрация на сила. Така, както е ситуацията сега, имаме нужда от сила в правителството.

Алис донесе поднос със сандвичи и чаша кафе и ги остави върху масичката до стола на Портър.

— Хайде, хапни — настоя тя. — Изобщо не се опитвай да приказваш. Ще приказваме ние с татко. Имаме да говорим за много неща.

— Особено дъщеря ми — каза сенаторът. — Направо ще те засипе с думи. За нея това не е като за останалите — огромно бедствие. Тя го разглежда като възможност за ново начало. Струва ми се, не е нужно да казвам, че не съм съгласен с нея.

— Не си прав — възрази тя на баща си. — И ти — обърна се Алис към Портър — сигурно разсъждаваш като него. И двамата не сте прави. Това може да е най-доброто, което изобщо ни се е случвало. То може да ни разтърси. Може да събуди някакво чувство в националното ни съзнание. Да ни освободи от техническия синдром, който управлява

живота ни през последните стотина години. Да ни покаже, че икономическата ни система е прекалено чувствителна и неустойчива, че е изградена на несигурна основа. Може да ни изясни, че съществуват други ценности освен гладкото функциониране на машините...

— И ако ни обърне наопаки — прекъсна я сенаторът, — ако се освободим от това, което обичаш да наричаш тирания на техниката, ако имаш възможност за ново начало, какво би направила?

— Бихме сложили край на надпреварата на плъховете — отвърна тя. — На социалната и икономическата надпревара на плъховете. Бихме работили заедно за постигането на общи цели. Бихме сложили край на личностната конкуренция, която ни убива. Без възможностите за личен напредък, който се основава на и който насърчава технологичната и икономическата ни система, почти няма да съществува стимул да прережеш гърлото на друг човек, за да напреднеш сам. Точно това прави президентът като обявява ваканция за бизнеса, макар че може и да не го подозира. Той ще даде на деловия свят и на обществото време да си поемат дъх и да намерят пътя към здравия разум. Той е съвсем кратък. Само да имаха малко повече време...

— Да не спорим повече сега — предложи сенаторът. — Ще го обсъдим някой друг път.

— С цялата ти надута самодоволност — рече Алис. — С дълбоко втълпеното ти убеждение...

— Дейв трябва да се връща — отново я прекъсна сенаторът. — Необходим е в Белия дом. Нещо му тежи на душата.

— Съжалявам, мили — извини се тя на Портър. — Не трябваше да се натрапвам. Мога ли да чуя какво имаш да съобщиш на сенатора?

— Изобщо не си се натрапвала — каза Портър, докато довършваше втория си сандвич. — И, да, бих искал да чуеш това, което имам да казвам. Не ме презирай прекалено много заради него. Мога да бъда и откровен. Белият дом иска да използва сенатора.

— Не ми харесва как звучи — възрази Дейвънпорт. — Не обичам да ме използват, макар и да предполагам, че това е част от политиката

— да използваш и да бъдеш използван. За какво конкретно става въпрос?

— Можем да оцелеем — поясни Портър, — или поне смятаме, че можем, ако успеем да задържим положението известно време. Трябва ни единствено време. Не някакви велики постижения. Само няколко дни.

— Имате си свои собствени хора — рече сенаторът. — Защо трябва да се обръщате към мен? Знаете, че съм играл по вашата свирка много рядко.

— Нашите хора — продължи Портър — ще направят каквото е по силите им. Но точно това ще се размирише на мръсна политика. Ако се намесите вие, няма да е така.

— Кажете ми защо трябва да ви помагам. Борил съм се срещу почти всички законодателни актове, които сте налагали. Имаше моменти, когато Белият дом разговаряше доста грубо с мен. Не разбирам как бихме могли да имаме каквито и да било общи интереси.

— Трябва да се имат предвид и интересите на държавата — каза Портър. — Един от резултатите от случилото се ще бъде усилването на натиска върху нас да поискаме външна помощ. На основание на това, че положението не е единствено национален, а и международен проблем, и че останалата част от света би трябвало да участва наравно с нас. ООН вдига врява за това от самото начало.

— Да, знам — отвърна сенаторът. — Не съм съгласен с ООН. Това изобщо не е тяхна работа.

— Залогът е твърде голям — продължи Портър, — за да допуснем това да се случи. Бих искал да спомена и нещо, което е конфиденциално, строго секретно. Искате ли да го чуете?

— Не съм сигурен. Защо ти трябва да ми го казваш?

— Имаме нужда да плъзне слух.

— Това е ужасно! — възкликна Алис.

— Не бих си позволил да реагирам като дъщеря си — рече сенаторът, — но отношението ми е приблизително същото. Макар че ни най-малко не обвинявам лично теб. Приемам, че не говориш от свое име.

— Да, не говоря от свое име. Поне не изцяло. Макар че смятам за много любезно...

— Искаш да ми кажеш нещо, тъй че да мога да пусна мълвата — да я пусна извънредно предпазливо и на съответните места, като разбираш отлично, че точно аз знам къде би имало максимално въздействие.

— Доста груб начин на изразяване — рече Портър.

— Дейв — каза сенаторът, — този разговор е груб в същността си.

— Не възразявам срещу думите, които използвате поясни Портър. — Не бих ви карал да ги смекчавате. Можете да кажете „не“ и аз ще стана и ще си тръгна. Няма да споря с вас. Няма да ви обвинявам в зложелателност. Специално съм инструктиран да не споря с вас, нито пък да ви насилвам да извършите каквото и да било. Не сме в състояние да ви окажем натиск. Дори да можехме, нямаше да го сторим.

— Татко — намеси се Алис, — колкото и да е ужасно, той е откровен с теб. Играе мръсна политическа игра по извънредно честен начин.

— Преди няколко вечери разговаряхме за ползата, която бихме могли да извлечем от посетителите — рече сенаторът. — Позволих си известен ентузиазъм относно възможностите за постигане на гравитационен контрол. Казах, че ако успеем да се доберем до...

Портър поклати глава.

— Не става дума за това, сенаторе. Не искам да ви заблуждавам. Нито да ви вкарвам в клопка. Опитах се да бъда пряк. Признах, че искаме да ви използваме за мълвата. Една ваша дума пред определени хора в Конгреса, само една случайна дума е всичко...

— Случайна дума, казваш.

— Това е всичко. Пред неколцина внимателно подбрани хора. Няма да ги назоваваме. Вие сам ще ги изберете.

— Струва ми се, че разбирам — рече сенаторът. — Дори не е нужно да ми казваш. А сега, отговори ми на един въпрос.

— Да, разбира се — съгласи се Портър.

— Било ли е проведено огнево изпитание?

— Да. Резултатите са документирани.

— И в такъв случай трябва да контролираме сериозно посетителите.

— Точно така, сър.

— Виж сега — каза сенаторът, — струва ми се, че съвестта ми е съвсем чиста. И ясно разбирам дълга си. Естествено, не си ми казал нищо. Просто ти се е изплъзнало от езика и аз дори не съм го забелязал.

— В такъв случай — каза Портър — ще се връщам. — После се обърна към Алис: — Благодаря ти за сандвичите.

— И двамата сте ужасни — отвърна Алис.

50. СЪЕДИНЕНИТЕ ЩАТИ

Разговор на закуска:

— Хърб, винаги съм ти казвала. Казвах ти, че посетителите ще ни донесат нещо добро, но ти не беше съгласен. А сега те ни дават безплатни коли.

— Нищо не е безплатно. На този свят нищо не е безплатно. Плащаш си но един или друг начин за всичко, което взимаш.

— Но във вестника пише, че са безплатни.

— Вестникът не знае. Просто така си мисли. Там пише, че може да е така. Няма да разчитам на никаква безплатна кола, докато не я видя да стои пред къщи.

— И не й трябва бензин. Даже не й трябва път. Можеш да си летиш, ако искаш.

— Ще има някакъв дефект. Само почакай и ще видиш. Всички нови модели имат дефекти. И тази работа с летенето. Само се опитай да полетиш и ще си строшиш врата.

— Никога не вярваш на нищо. Тоест на нищо добро. Винаги оспорваш всичко. Смяташ, че всичко е лошо. Във вестника пише, че посетителите го правят от благодарност.

— Само ми кажи, Лайза, какво съм направил някога за някой посетител. Защо ще трябва да изпитват благодарност към мен? Не съм помръднал и пръст да помогна на някой от тях.

— Не благодарност към теб, Хърб. Не лично към теб. Ако някога помогнеш на някой, той ще умре от изненада. Никой не очаква помощ от теб. Ще умрат, ако разчитат на теб. Посетителите изпитват благодарност към всички нас, само защото сме тук, само защото живеем на тази планета. Искат да направят нещо за нас. Не само за теб, а за всички.

Разговор по улиците в гетото:

— Хей, човече, чу ли за тез коли?

— К'ви коли?

— Тез коли, дето шъ ни ги дават посетителите.

— Никой няма да ни даде коли.

— Тъй казват във вестника.

— Не на нас, човече. Може някои бели да вземат коли. Ние няма да получим коли. Нас винаги ни прекарват.

— Тоз път може да е различно. Тез посетители са различен народ. Може и да не ни прекарат.

— Слушай, човече, остави тез глупости. Всички ни прекарват.

И в дома на един монтьор в някакво детройтско предградие:

— Джо, мислиш ли, че това за колите е истина?

— Не зная. Откъде да зная? Просто така пише във вестника. Може и да греша.

— Но ако не греша? Ами ако не греша? Ами ако наистина има коли?

— За Бога, Джейн, откъде да зная?

— Ще загубиш работата си. Много хора ще загубят работата си. „Форд“, „Крайслер“ и всички други компании няма да могат да правят коли, ако се раздават безплатни.

— Посетителите-коли може да не стават. Може да повървят известно време и да спрат, а щом спрат, как ще ги поправиш? Това е просто някаква нова фантазмагория. Може да е някакъв нов рекламен трик. Не мисля, че посетителите ги правят. Прави ги някой друг и хората от рекламата раздухват историята, за да привлекат вниманието. Един ден тези от рекламата ще стигнат прекалено далеч и всичко ще свърши.

— Не можеш да загубиш работата си, Джо. Не можем да си позволим да загубиш работата си. Плащаме за къщата и за колата, и децата имат нужда от зимни дрехи.

— Не се притеснявай толкова много, Джейн. Нали се появиха всички онези лъскави чужди коли, а пък монтажната линия продължава да си работи.

— Но това не са чужди коли, Джо. И са безплатни.

— Нищо не е безплатно — възрази Джо.

В банките се надигна унила паника, в директорските кабинети и в брокерските офиси — също. В бързината да се купува чужда валута доларът падна значително. Британското и френското правителство спешно насрочиха съвместна консултация. Западногерманското правителство официално призова другите държави да помогнат на Съединените щати. Странни вълнения имаше и зад кремълските стени, но и чуждите кореспонденти, и дори старите московски журналисти имаха само обърквана представа какво би могло да става.

В Капитолия във Вашингтон освен изблиците на безсмислено вълнение бяха изказани някои мнения за създаване на закон, забраняващ на гражданите да приемат подаръци от извънземни. А плъзна и слух...

— Какво знаеш за това съобщение, че е имало огнево изпитание? — попита сенаторът Нокс сенатора Дейвънпорт, когато двамата се срещнаха точно пред камарата.

— Много малко — отвърна Дейвънпорт. — Току-що подочух за това.

— Не знам как се е разчуло — рече Нокс. — Би трябвало да е строго секретно.

— Може и да е само слух — предположи Дейвънпорт.

— Едва ли — каза Нокс. — Изглежда съвсем автентично. Започва да ми се струва, че трябваше да подкрепим правителството по въпроса с посетителите. Независимо какви са позициите ни по другите проблеми. Ако бяхме научили нещо от посетителите...

— Склонен съм да се съглася с теб — рече Дейвънпорт. — Струва ми се, че трябваше да настоим на това. Макар че все пак не съм съвсем сигурен доколко трябва да вярваме на слуха.

— Просто в случай, че е истина — продължи Нокс, — бих се обявил за това да направим каквото можем. В областта на националната сигурност не можем да допуснем да изостанем.

На една малка рекичка из горите на Минесота Франк Нортън се наведе над веслото и се насочи към моста, където беше паркирал колата си.

51. ВАШИНГТОН

— Разказахте ни удивителна история, господин Конклин — каза научният съветник.

— Дойдох тук против волята си — отвърна Джери. — Ако не бяха Кати и Гарисън от „Трибюн“, щях да откажа. Те ме убедиха, че така ще изпълня обществения си дълг. Затова дойдох, разказах ви каквото имах да ви разказвам и сега всичко останало зависи от вас. Не ми пука дали ми вярвате, или не.

— Господин Конклин — каза президентът, — никой тук не е изразил недоверие. В този момент аз лично съм готов да повярвам на почти всичко.

— Бих искал да подчертая — намеси се Портър, — че историята е много повече от удивителна. Според мен, доктор Алън, подбрахте извънредно неподходящи думи. Това, което ни разказа господин Конклин, обяснява едно нещо — как е успял да отиде право на мястото, където посетителите са правели колите. Никой друг не е знаел или не би могъл да му каже. Старият речен плъх е знаел, че посетителите са се приземили на Гъшия остров, но не е знаел какво правят там. А и на никаква цена не би се съгласил да отиде и да провери. Ужасно се е страхувал от тях.

— Не исках да кажа, че се съмнявам в разказа му — оправда се Алън.

— Прозвуча ми така, като че ли се съмнявате — рече Джери.

— Струва ми се, млади човече — избоботи Уайтсайд, — че ви е била нужна доста смелост, за да седнете и да ни разкажете всичко това. Решили сте да пазите тайна и мога да разбера защо. Мисля, че бих направил същото.

— Това, което ни разказа той, по същество означава, че е възможно да се комуникира с посетителите — каза президентът, — но само едностранно и то при условията на посетителя. Когато възникне необходимост, посетителят може да води някакъв ограничен разговор с нас, но не и ние с него.

— Казах на 101 да смекчи комуникирането си — рече Джери — и очевидно бях разбран.

— Опитвали ли сте се да разговаряте за друго с него? — попита президентът.

— Естествено, сър. Попитах го защо ми показва къде да отида, какво ще открия там и защо иска аз да отида.

— И отговори ли ви?

— Не само, че не ми отговори, но и ме изхвърли навън. Но този път не толкова грубо, колкото първия път — тогава ме запрати върху едно дърво. Сега ме остави доста нежно на земята.

— Очевидно този път е искал да бъде сигурен, че ще сте в състояние да отидете там, където ви праща.

— Предполагам, че сте прав, господин президент, но ми се струва, че това не е всичко. Първия път аз бях само чужд организъм, наред с други чужди организми, които посетителят искаше да разгледа. Вторият път бях... щях да кажа стар приятел, но, разбира се, не беше така. По-скоро познат. Човек, когото познаваше. Човек, когото можеше да използва.

— И вероятно човек, когото би могъл да използва пак.

— Не съм сигурен за това. Мога да ви кажа следното: нямам намерение да преследвам 101 отново.

— А ако ви помолим да го сторите?

— Каква полза ще има, по дяволите? — попита Уайтсайд. — Момчето ни каза какво е положението. Не ние питаме посетителя, а той ни казва. В такъв случай не е възможно да водим разговор. Той ни говори, ако това може да се нарече говорене, но ние не разговаряме с него.

— Говореше се — каза президентът, — че са били взимани и други хора.

— Според мен можете да забравите за това — рече Алън. — Хората от години разказват, че са били взимани от НЛО. Досега, доколкото може да се определи, всички тези разкази са религиозни глупости или чисто самоизтъкване. Това, което тези хора обявяват за съобщено им от НЛО, е дотолкова лишено от въображение, толкова глупаво и толкова очевидно в рамките на човешкото мислене, че инстинктивно разбираш, че е измислена човешка история. Ако действително общуваш с извънземно същество, резултатът не би бил

определено човешки. Мислите, обменени при подобен разговор, биха били, меко казано, объркващи. Надали бихме разбрали и малка част от това, което чуем.

— Значи смяташ, че всички тези истории са или култови измишльотини, или чистопробни лъжи? — попита Портър.

— Определено — отвърна Алън. — Убеден съм, че господин Конклин е единственият, който е бил взет. Това, което ни разказа, се вписва в модела на общуване с извънземни. — После се обърна към Джери: — Не е имало думи. Струва ми се, казахте, че не е имало думи.

— Точно така — потвърди Джери. — Само образи в ума ми. От време на време и мисли, но не бих могъл да кажа дали са били мои, или не.

— Е, да речем, че се върнете пак при 101. Казвате, че не желаете, и не мисля, че ще го сторите. Но да речем, че го направите. Мислите ли, че ще ви вземе отново?

— Само ако има нещо, което иска да ми каже — отвърна Джери. — Само ако има задача, която иска да изпълня.

— Убеден ли сте в това?

— Напълно съм убеден. Чувствам извънредно силно, че той ме използва.

— И все пак госпожица Фостър ни разказа, че 101 се е ръкувал с нея.

— Беше нещо повече от ръкуване — поясни Кати. — По-лично от ръкуване. Навярно целувка. Тогава не разбирах какво беше. Първо го помислих за ръкуване, защото това бе най-лесният начин да го опиша. Ръкостискане от благодарност, от признателност, може би. За да ми даде да разбера, че знае за съществуването и присъствието ми. Но сега знам, че беше нещо повече. Сигурна съм, че бе израз на истинска обич. Струва ми се, че впечатлението ми се подсилва от колите. Това не е просто парадирание. Те не се опитват да ни смаят или да ни впечатлят. Не ни заплашват с демонстрация на това, което могат да направят. Даже не ни плащат за това, че сме ги оставили да ядат дърветата ни. Това е израз на дълбока привързаност към нас. Може би нещо като Дядо Коледа. Може би като подарък за рожден ден на скъп приятел. Като младеж, който купува рози за момичето си.

— Описвате ги в добра светлина — каза президентът. — И все пак, ако това продължи, ще ни съсипе.

— Господин президент, да речем, че нежна майка купува бонбони за детето си — продължи Кати, — без да знае, без никога да е чувала какво могат да причинят бонбоните на зъбите на детето ѝ. Същото е и с посетителите. Те просто не знаят, това е всичко. Просто се опитват да бъдат мили и не разбират какво ни причиняват.

— Госпожице, всичко това може и да е истина — обади се Уайтсайд, — но те ме плашат. Все още мисля, че няколко добре насочени...

— Хенри — рязко го прекъсна президентът, — не сега. По-късно, ако настояваш да разговаряме, но не сега.

— Да се върнем към въпроса за взимането — рече Алън. — За да разговарят с някого, очевидно трябва да го вземат. Господин Конклин, можете ли да се сетите за някакъв начин, по който да бъдат убедени да вземат, да речем, мен или президента?

— Те не биха ви взели — каза Джери. — Просто не биха ви обърнали внимание. Независимо какво правите, няма да ви забележат.

— Струва ми се, че сте прав — съгласи се Алън. — Те са много добри в това. Не ни обръщат внимание, откакто пристигнаха. Чудя се как ли точно ни възприемат. От време на време си мисля, че по-скоро ни виждат като очарователни домашни любимци или като достойни за съжаление форми на живот, които трябва да внимават да не настъпят. Но всъщност чувствам, че не е нито едното, нито другото. Изглежда, госпожица Фостър смята, че изпитват привързаност към нас. В края на краищата сме им позволили да се приземят на планетата ни, на която има целулоза, и това предотвратява изчезването на расата им. Целулозата им дава възможност да имат малки, защото ако нямат, накрая расата им ще загине. Ако предположим, че имат човешки емоции, в което се съмнявам, те биха изпитвали благодарност. При цялото си уважение към мнението на госпожица Фостър, изобщо не чувствам да са благодарни. Проблемът е, че не сме в състояние да ги спрем да отсичат дърветата ни. Склонен съм да мисля, че не изпитват благодарност, а се ръководят от нещо друго — от неудържима делова етика например, макар че надали я разглеждат като такава. Знам, че се изразявам тромаво. Смятам, че те мислят, че трябва да заплащат честно всичко, което взимат. Смятам, че правят точно това.

— С две думи — каза президентът, — изглежда, все пак има външна възможност да установим контакт с нашите посетители. Но

това очевидно ще отнеме време, адски много време и повече търпение, отколкото имаме. А точно времето е това, с което не разполагаме. Смятате ли всички вие, че преценката ми е правилна?

— Напълно — отвърна Уайтсайд. — Точно така е, не разполагаме с време. Времето ни свърши.

— Можем да издържим — продължи президентът, сякаш говореше на себе си. — Ще трябва да издържим. Ако не се случи още нещо, ако няма нищо друго освен колите, ще можем да се оправим. Имах няколко насърчителни телефонни обаждания от лидери в деловия свят, а и Конгресът изглежда по-склонен да се съгласи с нас, отколкото си мислех. — Той се обърна към Портър. — От това, което чух, разбирам, че си разговарял с Дейвънпорт.

— Да — потвърди Портър. — Приятелска размяна на мисли.

— Е, тогава — продължи президентът, — мисля, че е свършило работа. Освен ако — той погледна към Кати и Джери, — нямате да добавите нещо друго.

Те поклатиха глави.

— Нищо, господин президент — отвърна Джери.

— Благодарим ви, че дойдохте да се срещнете с нас — каза президентът. — Оказахте ни много полезна услуга. Сега можем да видим по-ясно проблемите, с които се сблъскваме. Можете да бъдете спокойни — нищо от това, което ни разказахте, няма да излезе извън тази стая.

— Благодарен съм ви за това — рече Джери.

— Самолетът ви очаква — каза президентът. — Ще ви откараме до летището, когато пожелаете. Все пак, ако искате да останете във Вашингтон за ден-два...

— Господин президент — прекъсна го Кати, — трябва да се връщаме. Аз имам работа, а Джери трябва да работи върху дисертацията си.

52. МИНЕАПОЛИС

— Тук стана панаир — каза Голд. — До гуша сме затънали в новини от огромно значение. Целият проклет свят отива по дяволите. Доларът не струва пукната пара. Чуждите правителства вият на умряло. Всички дипломати мълчат. Бизнесът е смъртно уплашен. А точно той е в основата на богатството на страната ни. И все пак къде е радостта на една редакция, която изобилства на новини, къде е ликуването?

— А, я млъквай — рече Гарисън.

— Белият дом изразява увереност — продължи Голд. — Твърди, че ще го преживеем. Ето ти отличен пример за подсвиркване по тъмна и безлюдна улица.

— Имаш ли представа кога ще се върнат Кати и Джери? — попита Гарисън Ани.

— След няколко часа — отвърна тя. — Сигурно тръгват точно в момента. Но Кати няма да има нищо за нас. Когато се обади, ми каза, че няма да има никакъв материал.

— Очаквах го — въздъхна Гарисън. — Е, надявах се на друго, разбира се...

— Ти си кръвопиец — каза му Голд. — Изпиваш кръвчицата на хората. Не им оставяш и капка.

— Не винаги става така, както искаме — каза Ани.

— Какво не става? — попита Гарисън.

— Тази работа с посетителите. Не е като в приказките.

— Имаш предвид филмите ли?

— Да. В тях всичко се оправя, но едва в последния момент. Когато всички са загубили и последната си надежда и им се струва, че нямат никакъв шанс. Мислиш ли, че сега, точно в последния момент...

— Не разчитай на това — подметна Голд.

— Виж — каза Гарисън, — това тук е действителността. Наистина се случва. Това не са фантасмагориите на някой тъп

продуцент, който дълбоко в глупавото си сърце знае, че щастието е свято.

— Но ако те просто поговорят с нас... — почна Ани.

— Ако просто си тръгнат... — обади се Голд.

Телефонът иззвъня.

Ани вдигна слушалката, послуша за миг, после я свали и погледна Гарисън.

— От Лоун Пайн е — рече тя. — Господин Нортън. На трета линия. Развълнуван е. Нещо там не е наред.

Гарисън грабна слушалката.

— Франк — каза той, — какво не е наред? Какво става?

Думите на Нортън долитаха объркано.

— Джони, току-що се връщам от пътуването си. Прегледах вестниците на бюрото си. Истина ли е? Това, за колите...

— Боя се, че да — отвърна Гарисън. — Успокой се, Франк. Какво те е притеснило толкова?

— Джони, не са само коли.

— Не са само коли ли? Какво искаш да кажеш с това „не са само коли“?

— Правят и къщи. Опитват се да правят къщи. Упражняват се да правят къщи.

— Искаш да кажеш къщи, в които биха могли да живеят хора?

— Точно така. Като къщата, в която живееш ти. Като къщите, в които живеят много хора.

— Къде става това?

— В резервата, в праисторическата зона. Крят се в резервата. Упражняват се там, където смятат, че никой не може да ги види.

— Поеми си дъх, Франк, и ми разкажи всичко. Започни отначало и ми разкажи какво си видял.

— Ами — започна Нортън, — плавах с кануто по реката...

Гарисън слушаше съсредоточено. Голд седеше неподвижно и го наблюдаваше внимателно. Ани извади пиличка от чекмеджето на бюрото си и започна да си пили ноктите.

— Един момент, Франк — каза накрая Гарисън. — Историята е прекалено добра, прекалено лична, за да я напише някой друг. Това, което ми се иска да направиш, е да я напишеш за нашия вестник. От личностна гледна точка, точно, както я разказа на мен. Цялата от първо

лице. Аз видях това, аз направих онова, аз си помислих еди-какво си. Ще се справиш ли? Ще я напишеш ли? Ами собствения ти вестник?

— Собственият ми вестник няма да излиза през следващите три дни — отвърна Нортън. — По дяволите, мога да прескоча даже цяла седмица. Докато ме нямаше, не съм получил много реклами. В шкафа съм си запазил няколко консерви боб. Даже да прескоча една седмица, пак ще имам какво да ям...

— Сядай тогава — рече Гарисън — и започвай да пишеш. Тричетири колони. Че и повече, ако смяташ, че има нужда. Щом свършиш, вдигни слушалката и се обади в отдела за вътрешна информация. Продиктувай историята. Имаме хора, които могат да я запишат почти толкова бързо, колкото можеш да я прочетеш. И също, Франк...

— Да?

— Франк, не се ограничавай. Разпери си крилете.

— Виж, Джони, още не съм ти казал всичко. Точно бях стигнал дотам. В онази последна къща, онази, която беше осветена и имаше мебели...

— Да, и какво?

— Току-що се беше наредила при останалите. Посетителите тъкмо я бяха завършили. Но когато я погледнах, видях в кухнята сенки. Движещи се сенки. Все едно че някой се въртеше из кухнята и приготвяше вечерята. Кълна се — сериозно, Джони, в онази кухня имаше хора! За Бога, да не би да правят и хора?

53. ДЕ СОТО, УИСКОНСИН

Мъжът от Южна Дакота, който беше изминал с разнебитения си автомобил повече от осемстотин километра — машината дрънчеше и тракаше, кашляше и се задъхваше, и всеки хрип заплашваше да бъде последен, — спря в малкото градче Де Сото, разположено между планината и реката. Опита се да намери място да паркира, но не успя. Единствената дълга улица беше задръстена с автомобили и хора — имаше много сърдити крясъци и суетене и в ума му проблесна плашещата, отрезвяваща мисъл, че всички са дошли тук за коли.

Накрая успя да паркира автомобила си край някакъв безличен, настлан с чакъл път, който водеше на изток към дола извън града. Много други коли бяха паркирани край същия път. Намери свободно място чак на километър извън града. Слезе от колата и се протегна, опита се да отпусне схванатите си мускули. Не само, че го боляха мускулите — беше ужасно уморен, почти до смърт. Беше уморен и гладен, имаше нужда от сън и храна, но не и докато не получи колата си. Щом я вземеше, щеше да има време да се наспи и да се нахрани.

Нямаше представа как точно щеше да си вземе кола. Знаеше само, че по реката край градчето има остров и че колите са там. Навярно трябваше да отиде в Дикс Ландинг в Айова, но картата беше показала, че дотам водят малки, второстепенни пътища. Беше решил, че ще стигне по-бързо до това градче в Уисконсин, разположено точно срещу Дикс Ландинг. По някакъв начин знаеше, че трябва да пресече реката, за да стигне до острова. Сигурно можеше да наеме лодка. Зачуди се колко ли може да е наемът на лодката — надяваше се, че няма да е прекалено много. Носеше си малко пари. Може би бе възможно да преплува реката, макар че не беше съвсем сигурен. Беше доста добър плувец, но и Мисисипи беше широка и течението бе бързо.

Закрачи по пътя, като заобикаляше дупките и неравностите по чакълена настилка. Пред него вървяха неколцина мъже, но той не се опита да ги настигне, защото сега, когато вече бе тук, откри, че е изненадващо засрамен. Може би не трябваше да идва, но идеята му се бе сторила безукорно проста. Наистина имаше нужда от кола, а тук бе възможно да получи. Нито за миг не му беше дошло наум, че и други могат да дойдат със същата цел. Не би могъл да знае, разбира се, но подозираше, че другите са пристигнали за същото. Имаше обаче една утеха: навярно колите бяха много. В предаването по телевизията се казваше, че по времето, когато посетителите били открити на острова, били направили повече от сто автомобила. Логично бе да се предположи, че оттогава са продължили да правят коли и сега там трябва да има повече от сто. Може би двеста. А може би и повече. В градчето се бяха събрали доста хора, но при повече от двеста автомобила, които си седяха там и чакаха, щеше да има достатъчно. Големият проблем бе да открие начин да мине оттатък реката... но щеше да се справи с това, когато му дойдеше времето.

Стигна до покрайнините на градчето и се повлече към търговския район, който гледаше към реката. Там все щеше да открие някой, който да му каже какво да прави. Досега трябваше да има някаква разработена процедура за взимане на коли.

На тротоара пред един бар се беше събрала група хора и той се насочи към тях. Три коли на магистралната полиция бяха спрели от другата страна на улицата, но от самите полицаи нямаше и следа. От отсрещната страна на железопътната линия, която минаваше между града и реката, се бе наредила опашка. Всички бяха обърнати с гръб към града, сякаш наблюдаваха нещо по реката.

Мъжът от Южна Дакота дръпна извинително за ръкава един от хората, които стояха на тротоара.

— Катастрофа ли има? — попита той и посочи полицейските коли.

— Няма катастрофа — отвърна човекът. — Имаше преди известно време, но не и през последните няколко часа.

— Ами какво правят тук полицаите?

— Май си пристигнал току-що — рече човекът.

— Точно така. От Южна Дакота. От Рапид Сити — е, не точно от Рапид Сити, а от едно малко градче точно на изток оттам. Карах през

целия път, спирах само за бензин.

— Доста си бързал, а?

— Ами, нали разбираш, исках да се добера дотук преди да са разграбили всички коли.

— Не са разграбили нито една — рече човекът. — Всички са си на острова.

— Значи все пак съм пристигнал навреме.

— Навреме за какво?

— Навреме, за да си взема кола.

— Няма да си вземеш кола. Никой няма да си вземе кола. Щатската полиция блокира реката. Чува се, че щели да пращат тук Националната гвардия. Полицаяте патрулират с лодки по реката и никой не може да мине.

— Но защо? По телевизията казаха...

— Всички знаем какво казаха по телевизията. И във вестниците. Безплатни коли за всички. Но не можеш да минеш реката и да отидеш на острова.

— На онзи остров ей там ли?

— Някъде там. Не знам точно къде. Там има много острови.

— Но какво се е случило? Защо полицаите...

— Група идиоти се натрупаха в една лодка. Повече, отколкото можеше да побере, но въпреки това се качиха. Лодката се обърна наред реката и идиотите се издавиха.

— Но би трябвало да се установи някаква система, някакъв безопасен начин за преминаване и...

— Естествено — съгласи се човекът. — Но независимо от това, нищо няма да стане. На всички тук им липсва здрав разум. Всички са се побъркали по тези коли. Полицията е права. Не могат да пуснат никой до реката. Ако го направят, ще загинат още хора.

— Ти не искаш ли да си вземеш кола?

— Естествено, че искам. Но сега е невъзможно. Може би по-късно...

— Но аз трябва да си взема кола незабавно — възкликна мъжът от Южна Дакота. — Просто трябва да си взема. Моята бричка изобщо няма да издържи до вкъщи.

Пресече улицата и се качи по железопътния насип. Приблужи се до опашката от другата страна на линията и си проправи път с лакти.

Единият му крак се подхлъзна и той загуби равновесие, падна и се затъркаля по склона. Спря чак на брега на реката. И видя над себе си грамаден мъж в униформа.

— Къде отиваш бе, приятел? — почти нежно попита полицаят.

— Да си взема кола — отвърна мъжът от Южна Дакота.

Полицаят поклати глава.

— Мога да плувам — каза мъжът. — Мога да преплувам реката. Трябва да ми дадете възможност. Трябва да използвам тази възможност.

Полицаят протегна ръка и безцеремонно го изправи на крака.

— Чуй ме сега — каза той. — Тоя път те пускам. Събирай си партакешите и изчезвай оттатък линията. Но само да те зърна пак, веднага те прибирам в кафеза.

Мъжът бързо се изкатери по насипа. Тълпата му се подиграваше добродушно.

54. МИНЕАПОЛИС

— Доколко можем да вярваме на Нортън? — попита Латроп. — Не е от нашите хора.

— Залагам репутацията си за него — отвърна Гарисън. — С Франк се познаваме много отдавна. Бяхме колеги и оттогава непрекъснато поддържаме връзка. Той е всеотдаен журналист. Само това, че е решил да се скрие в Лоун Пайн, не го прави по-малко журналист. Ние тук работим като тесни специалисти — някои пишат новините, други ги редактират, трети подготвят страниците и има неколцина, които пишат уводните статии. Всеки си има конкретна задача. Франк прави всичко. Всяка седмица започва от нищо, събира новините и рекламите, редактира написаното и подготвя вестника. Ако има нужда от уводна статия — пише я. И не само това...

— Не е нужно да продължаваш, Джони — прекъсна го Латроп. — Просто исках да разбера какво мислиш.

— Щом Франк ми казва, че лично е видял как посетителите правят къщи — рече Гарисън, — вярвам, че наистина е така. Историята му се връзва, има и много подробности.

— Струва ми се невероятно, че все ние научаваме първи — каза Латроп. — Две новини подред. Първо колите, а сега и къщите.

— Има нещо, за което искам да поговоря с теб — рече Гарисън. — Смятам, че трябва да информираме Белия дом преди да пуснем вестника за печат. Разговарял съм с шефа на пресслужбата им. Изглежда ми свестен човек. Мога да се свържа с него.

— Искаш да кажеш да ги предупредим? — възкликна леко ужасен Латроп. — Да им кажем за къщите? Защо, Джони? Защо, по дяволите...

— Може и да не съм прав — поясни Гарисън, — но ми се струва, че правителството е подложено на много удари и...

— От полза им е — прекъсна го Латроп. — Пада им се на тези копелета. Не заради тази работа с посетителите — с нея се справиха доста добре. Но съвсем не бяха прави и постъпваха твърдоглаво за

повечето други неща. Една добра доза унижение няма да им навреди. Изобщо не им съчувствам.

Гарисън замълча за миг, после каза:

— В случая не става въпрос толкова за правителството, колкото за нацията. Белият дом е абсолютно твърд — решени са да се справят с кризата. Може и да успеят. Може би са имали шанс да го сторят преди да се появят къщите. Но къщите ще ги съсипят. Колите са достатъчно голяма неприятност, а къщите...

— Да, разбирам те — каза Латроп. — Изводът е ясен. И с къщите, като с колите. Първо автомобилният бизнес, сега и строителната промишленост. Доларът ще падне съвсем. Кредитът ни ще се изчерпи. И все пак трябва да пуснем този материал. Дори да искахме, а това не е така, тази история не може да се покрие.

— Не става въпрос за публикуването — рече Гарисън. — Трябва да я пуснем. Въпросът е да дадем ли на собственото си правителство шанс да реагира преди да ги застреляме право в челото? Може би, ако им съобщим, ще имат време да настроят позицията си, да застанат на по-стабилна основа, за да се справят с проблема преди да излезе наяве.

— Твърдят — каза Латроп, — че трябвало да направим въпроса международен. Не съм сигурен, че е правилно. В края на краищата, ние поехме главния удар на тази извънземна инвазия. Ако получим от нея някаква полза или придобивки, те трябва да останат за нас. Посетителите са избрали нас — ние не сме ги канили, не сме ги примамвали. Не знам защо са избрали нас. Не знам защо не са се приземили в Европа или в Африка. Но ООН вдига врява, откакто се появиха...

— Аз също не знам — рече Гарисън. — Бих се ядосал, ако въпросът стане международен, но така или иначе, каквото и да стане, смятам, че на правителството трябва да бъдат дадени няколко часа, за да обмисли новата ситуация. Ще се справят по-добре, ако ги предупредим. Могат да решат да не изменят позицията си, да упорстват. Не знам. Не ние с тебе ще решаваме. Нашият проблем е друг. Приказваме за нашата отговорност в обработката на новините. Ние мислим за себе си като за институция, служеща на обществото. Не правим съзнателно нищо, за да навредим или свалим равнището на културната ни система. Приказваме много за разкриване на истината и за съобщаване на истината. Това е лесно в случаите, когато сме в

състояние да я определим. Но има и нещо друго, което излиза извън границите на простата истина. А това е властта, с която разполагаме. Трябва да я използваме колкото е възможно по-разумно. Ако запазим в тайна това заради собствената си печалба...

— По дяволите, Джони, искам тази печалба — каза Латроп. — Обичам печалбите. Можеш да ме затрупаш с печалби. Търкалям се в тях с огромна наслада. Откъде можем да сме сигурни, че Белият дом няма да разпространи новината? Във Вашингтон не съществува такова нещо, като тайна, освен ако някой не е лепнал печат „строго секретно“.

— Не е вероятно да я разпространят — възрази Гарисън. — Ще искат да я запазят в тайна, докато не измислят какво да правят, какви действия да предприемат. Защото щом се разчуе, ще стане ужасно. Ще им трябва цялото време, което можем да им предоставим. Няма да бързат да я разпространят преди нас.

— Ами, не знам — въздъхна Латроп. — Наистина не знам дали да информираме Вашингтон. Нека си помисля, да говоря с издателя.

55. НА БОРДА НА САМОЛЕТА, НА ПЪТ ЗА МИНЕАПОЛИС

— Всички ги представят като чудовища — каза Кати на Джери. — Отвратителни чудовища, пристигнали от небето, за да ни направят пакост. Но аз знам, че не е така. Докоснах 101 — нямам предвид, че просто съм я докоснала по страната — докоснах се до вътрешността ѝ, до нейния жив дух. Не беше просто докосване — това беше контакт. И когато разказах на президента, той се интересува. „Извънредно интересно“ — нали така каза. Но всъщност не беше заинтересован, нито пък някой от другите. Всички те могат да си мислят за скъпоценната си икономика. Естествено, искат да знаят дали има начин да разговарят с посетителите. Но единствената причина, поради която искат да разговарят с тях, е, за да им кажат да спрат с това, което правят.

— Трябва да разбереш положението на президента — рече ѝ Джери. — Трябва да осъзнаеш с какво се сблъсква правителството...

— Хрумвало ли ти е някога, на теб или пък на някого другого — попита тя, — че президентът може да греши, че всички ние можем да грешим? Че начинът ни на живот е погрешен и е бил такъв много, много отдавна?

— Ами естествено — отвърна Джери. — Всички ние, всеки един от нас. Всички допускаме грешки.

— Нямам предвид това — поясни Кати. — Не става дума за грешки в момента, а за това, че грешката ни датира от много отдавна. Навярно, ако можехме да се върнем достатъчно назад във времето, щяхме да сме в състояние да открием къде сме се отклонили в погрешна посока. Не познавам достатъчно историята дори само, за да предположа точно за кой период става дума, но някъде по дирята на времето сме завили неправилно, тръгнали сме по погрешен път и няма начин да се върнем назад. Само преди няколко седмици интервюирах група луди деца в университета, истински занесени чудаци, наричат себе си „Любовниците“. Казаха ми, че любовта е всичко, алфата и

омегата, че нищо друго няма значение. Гледаха ме през големите си, кръгли, невинни очи с разголените си души, душите блестяха през очите им, и аз почувствах болка. В сърцето. Почувствах се разголена като техните души. Почувствах жалост към тях и в същото време им се ядосах. Върнах се, започнах да пиша материала и докато го пишех, се чувствах все по-зле, защото не бяха прави. Бяха далеч от отъпканата пътека, така далеч, че сякаш се бяха загубили безвъзвратно. Но може би и ние не сме по-прави от тях. Проблемът е, че дотолкова сме привикнали към погрешния си начин на живот, че го смятаме за правилен. Девизът „всичко е любов“ може да не е правилен, но същото се отнася и за „всичко е пари“. Казвам ти, Джери...

— Мислиш, че посетителите може да се опитват да ни върнат на правия път?

— Не, предполагам, че не. Всъщност никога не съм смятала така. Не биха могли да знаят какво при нас не е наред. Може би, ако знаеха, нямаше да ги е грижа, може би биха решили, че си е наша работа дали грешим. Самите те могат да грешат в това, което правят. Най-вероятно е така. Но това, което правят, погрешно или правилно, може да ни покаже къде грешим ние.

— Мисля — каза Джери, — че във всички случаи, при каквито и да било обстоятелства, вероятно е невъзможно да се определи какво е правилно и какво — не. Ние сме съвсем различни от посетителите. Те са дошли Бог знае откъде. Моделът им на поведение — все трябва да имат такъв модел — би трябвало да е различен от нашия. Когато се сблъскат две култури с различни модели, едната от тях или вероятно и двете загрубават. И при най-добри намерения от двете страни нещата загрубават.

— Бедните същества — рече Кати. — Дошли са толкова отдалеч. Сблъскали са се с толкова много неща. Проявили са огромна дързост. Би трябвало да сме техни приятели, а всичко ще завърши с омраза.

— За това не знам — каза Джери. — Може би само някои хора, хората, у които е властта — всякакъв вид власт, — ще ги намразят, защото им я отнемат. Но с новите коли и навярно с други неща, хората, огромната, безлика маса от хора ще танцува по улиците за тях.

— Но не за дълго — рече Кати. — Накрая и те ще ги намразят.

56. ВАШИНГТОН

— След тази нова информация — каза държавният секретар Маркърс Уайт — мисля, че може би е време да преразгледаме позицията си.

— Доколко солидна е тази информация? Необходимо ли е да я проверяваме? — попита Джон Хамънд, шефът на персонала на Белия дом.

— Струва ми се, че бихме могли да я проверим — отвърна Портър.

Президентът неспокойно се размърда на стола си.

— Дейв е прав — рече той. — Ще я проверим. Имаме хора в Лоун Пайн. Нортън ще ги заведе. Националната гвардия лети натам с хеликоптер, за да вземе групата. Всичко се пази в тайна. Гвардията дори не знае защо е пратен хеликоптерът. Скоро ще разберем дали информацията е вярна.

— Мисля, че можете да разчитате на достоверността ѝ каза Портър. — Имал съм известни контакти с Гарисън в Минеаполис. Той е свестен гражданин. Спомнете си, че изобщо не е бил длъжен да ни информира. Имал е една изключителна история и е можел да я запази за себе си.

— Тогава защо не го е сторил? — попита генерал Уайтсайд.

— Дал ни е възможност. Каза, че според него било редно да бъдем предупредени. Помислил си, че навярно ще ни трябва известно време, за да стъпим здраво на крака преди историята да излезе от печат.

— Накара ли те да се закълнеш, че ще пазиш тайна? — попита Уайтсайд.

— Не толкова многословно. Разчитал, че няма да го подведем. Обещах му. И мисля, че трябва да го направим. В наш интерес е. Щом всичко се разчуе, по-добре да имаме някаква представа какво да говорим и правим. Имаме нужда от времето, което ни предоставя той.

— Не ми харесва — каза Уайтсайд. — Изобщо не ми харесва.

— Не е нужно да ти харесва, Хенри — рече президентът. — И на нас не ни харесва.

— Не това исках да кажа — поясни Уайтсайд.

— Знам, че не искаше да кажеш това — рече президентът. — Само интерпретирах думите ти по по-любезен начин.

— Моето мнение е, че трябва да приемем съобщението от Лоун Пайн за истина — обади се Алън, научният съветник. — На пръв поглед може да изглежда невероятно, но като се замислиш, не е. Щом посетителите могат да правят коли, съвсем логично е да могат да правят и къщи. Това е по-трудна работа, разбира се, но само донякъде. Аз лично смятам, че е едно и също.

— Но това са къщи! — възкликна Уайтсайд. — Колите са едно, а къщите са съвсем друго. Могат да разпространяват колите, но как ще се оправят с разпространяването на къщите? Като изграждат нови жилищни квартали и взимат за тях ценни обработваеми земи или промишлени обекти? Или като събарят непригодните жилища и ги заместват с новите къщи?

— Няма никакво значение как ще го направят — рече Хамънд. — Независимо от това, което сторят, и дали изобщо ще сторят нещо, опасността е налице. Що се отнася до страната, строителната промишленост ще бъде съсипана.

— Вече споменах — рече им президентът, — че сме в състояние да се справим с рухването на автомобилната промишленост. За другото не знам. Проблемът е, че това предизвиква ужасен страх, развива рак в икономическата ситуация. Ако автомобилната и строителната промишленост бъдат унищожени, остава ли нещо, което да е в безопасност?

— Какво става с колите на Мисисипи? — попита Хамънд.

— Грозна картинка — отвърна Портър. — Блокирали сме Гъшия остров, но тълпите нарастват. Рано или късно ще стане някакъв инцидент. Информирани сме за десетина или повече загинали. Една лодка се е обърнала и е потънала, тъй като търсачите на коли я претоварили. Ще има още такива случаи, сигурен съм. Не е възможно да удържиш хората да не се докопат до безплатни коли. Тези алчни копелета ще ни причинят много неприятности.

— Това е единичен случай — подчерта Уайт. — Не можем да си губим времето с него. Това, което трябва да направим, е да разработим

стратегията си. Когато новината се разпространи, ще трябва да имаме поне някакъв зародиш на стратегия. Трябва да дадем на нацията и на света някакъв знак какво възнамеряваме да направим.

— Ще ни бъде трудно — рече президентът. — Каквото и да направим, ще ни бъде трудно. Още от самото начало се държахме като горди хора. Стояхме с изправени глави. Не ни прилича да отстъпваме.

— Някой проклет глупак е пуснал слух в Конгреса, че е имало огнево изпитание и че сме се натъкнали на нещо — каза Уайтсайд. — На руснаците няма да им трябва много време, за да го научат. И ако натиснат бутона...

— Този слух — рече президентът, — откъдето и да е плъзнал, ни послужи да задържим Конгреса стабилно зад нас. Ако не беше той, кой знае какво можеха да направят.

— Това е вече минало — наблегна Уайт. — Стореното — сторено. Ще трябва да се примирим. Както ви казах още отначало, не можем да се справим сами. Ако действаме разумно, зад нас ще застане и останалата част от света. Не сме отишли чак толкова далеч, че да загубим добрата воля.

— Дори на Русия ли? — попита президентът.

— Не знам какво ще направят, за да ни помогнат. Навярно повече, отколкото можем да очакваме. Но ако реагираме разумно, те ще държат пръстите си далеч от бутоните, за които говори Хенри.

— И какво друго? Какво точно имаш предвид? Как виждаш нещата?

— Според мен трябва да се съгласим по принцип, че посетителите представляват международен проблем и че трябва да се консултираме с други държави по отношение на създалата се тук ситуация. Струва ми се, повечето от големите държави разбират, че нито една страна, нашата или някоя друга, не е в състояние да се справи с такова положение, че то постепенно ще излезе извън националните граници, извън които и да било национални граници, и че ще се превърне в световен проблем. Смятам, че е настъпило време да поискаме помощ и сътрудничество от останалата част от света, от всеки, който би желал да помогне и да сътрудничи.

— Маркърс, разговарял ли си с някои от тези хора?

— Неофициално, да. Говореха предимно те, а аз слушах. Онези, с които разговарях, са убедени, че това, което се случи с нас, ще се случи

рано или късно и с тях, освен ако проблемът или проблемите не бъдат решени.

— За какво сътрудничество става дума? Трябва да знаем. Ако ще правим проблема международен, трябва да знаем какво е мястото ни, какво можем да очакваме.

— Франция и Великобритания са готови да се включат — и да помогнат с каквото могат. Да направят каквото могат, за да подкрепят долара, и изобщо да направят всичко възможно. Япония проявява същото желание. Скандинавските държави чакат само една дума от нас. Западногерманците са готови, ако е необходимо, да отпуснат парична помощ.

— Искаш са кажеш помощ отвън? За нас!?

— Точно това имам предвид — потвърди Уайт. — Защо да се плашим от това? Носихме половината свят на гърба си толкова години. Възстановихме Западна Европа след Втората световна война. Това е само връщане на услугата. В противен случай проблемът ще стане и техен, и те го знаят. Останалата част от света не може да си позволи да ни остави да се провалим. Дори хората от ОПЕК ще ни подкрепят.

Президентът удивено огледа масата и възкликна:

— Боже Господи!

— Не става въпрос само да предотвратим краха си — продължи държавният секретар. — Става въпрос за разработването на нова система — нов политически модел, нова финансова концепция, навярно преосмисляне на цялата икономическа структура. Не само в Съединените щати, а в целия свят. Посетителите не само почти ни унищожиха, те промениха и положението навсякъде и ние трябва да намерим начин да оцелеем. Вече нищо няма да бъде същото. Струва ми се, че първото и навярно най-трудното нещо ще бъде честно да анализираме това, което се случи. Трябва да го разберем, преди да сме в състояние да преценим неговото въздействие.

— Говориш прекалено красноречиво, Маркърс — рече Хамънд. — Дали другите държави, хората, с които си разговарял толкова неофициално, осъзнават всички фактори, които ни изложи?

— Според мен да — отвърна държавният секретар. — Поне мисленето им е в тази насока.

— Но изпитанията! — извика Уайтсайд. — Ние попаднахме на нещо. Трябва ли да се откажем от всичко? Не можем ли по някакъв

начин да задържим това, което открихме?

— Смятам, че не можем, Хенри — отвърна тихо президентът. — Чу какво каза Уайт — нов свят и нов начин на живот. Става трудно за такива стари, изпитани в битките кучета като нас с теб, но виждам известна логика във всичко това. Предполагам, че някои от нас, може би повечето от нас, са си мислели нещо подобно през цялото време, но не са били в състояние да го кажат.

— По дяволите, как изобщо ще успеем да се оправим? — възкликна Хамънд.

— Не само ние — отвърна държавният секретар. — Светът. Това не засяга само нас, а и всички други. Ако светът не се обедини сега, ще загинем всички.

57. МИНЕАПОЛИС

Голд четеше репортажа на Нортън. Замисли се, после вдигна глава и погледна Гарисън.

— Този последен абзац...

— Какво му е на последния абзац?

— Ами където разказва, че е видял сенки в кухнята, сякаш там имало хора. И си мисли: „Боже мой, да не би да правят и хора?“

— Няма нищо лошо. Живописна подробност. Кара те да изтръпваш.

— Каза ли на Латроп? Спомена ли му го конкретно?

— Не, май не. Забравих. Имаше много други...

— А на Портър?

— Не, и на Портър не казах. Защо да го плаша?

— Може Нортън да си го е въобразил. Може да не е видял никакви хора. Всичко, което е видял, или си е помислил, че е видял, са били само сенки. Може да си е въобразил и сенките.

— Дай да видя — каза Гарисън и протегна ръка.

Голд му подаде листа.

Гарисън прочете внимателно абзаца, после го препрочете. След това взе дебелия си редакторски молив и методично го зачеркна.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.